

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

นางสาวสุภัชฌานี ศรีเอี่ยม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

STUDENT IDENTITY DEVELOPMENT IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Ms.Supatcha Sri-iam

\

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Higher Education
Department of Educational Policy, Management, and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
โดย	นางสาวสุภัชฌาณี ศรีเยี่ยม
สาขาวิชา	อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
 หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
 (ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤทธิ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
 (ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.ฉัจฉรา ไชยอุปถัมภ์)

..... กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวรัตน์ บุญนุช)

สุภัชฌานี ศรีเอี่ยม: การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.

(STUDENT IDENTITY DEVELOPMENT IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม:

ศ.กิตติคุณ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 369 หน้า.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายและการวิจัยกึ่งทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (2) พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (3) เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ประชากรคือนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน จำนวน 49,431 คน กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และ มีความคลาดเคลื่อน $\pm 4\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 621 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบวัดการมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา สถิติเชิงบรรยายคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบัน พบว่าอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านต่างๆ ในภาพรวมอัตลักษณ์ด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ส่วนในภาพรวมอัตลักษณ์ด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง (2) การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 1) เป้าหมาย เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการในด้านอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ 2) การประเมินสภาพปัญหา โดยประเมินสภาพปัญหาจากองค์กรและผู้รับผิดชอบ ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ 3) การการหาความจำเป็นในการฝึกอบรม ได้แก่ การสร้างโปรแกรมฝึกอบรม การกำหนดกิจกรรม การบริหารกิจกรรม การประเมินผลการฝึกอบรม 4) การประเมินผล โดยประเมินในแต่ละกิจกรรมและในภาพรวมของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (3) การเปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดย (3.1) นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับกลุ่มควบคุมโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3.2) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาหลังการอบรมแตกต่างกับก่อนการอบรมโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาควิชา นโยบาย การจัดการ.....ลายมือชื่อ.....

และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

สาขาวิชา อุดมศึกษา.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา 2554.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

518 42676 27 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEYWORDS: STUDENT IDENTITY/ HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

SUPATCHA SRI-IAM: STUDENT IDENTITY DEVELOPMENT IN HIGHER
EDUCATION INSTITUTIONS. ADVISOR: ASST.PROF. PANSAK POLSARAM,
Ph.D., CO-ADVISOR: PROF. EMERITUS WALLAPA DEVAHASTIN NA AYUDHYA,
Ed.D., 369 pp.

The current study is conducted as the descriptive research with quasi-experimental design. The objectives of the study are 1) to explore identities of students in higher education institutes, 2) to develop those identities, and 3) to compare the results gained from the experimental group and control group for the identity development in students. The total population of the research is 49,431 students studying at first year level in higher education institutes from both private and public sections. The sampling method employed is simple random method and the size of the sample is calculated through Yamane Table where the reliability level is at 95% and error is at $\pm 4\%$. Consequently, the size of the sample obtained is 621 students. The sample group is 60 students studying at first year level in Eastern Asia University. The instrument employed is the newly developed assessment called as "Higher Education Students' Identity Self-Assessment and Development" of which the content's reliability is analyzed through content analysis. The descriptive statistics used are percentage, mean, standard deviation, and t-test. The results obtained can be concluded as follows. Regarding to the studying of the current identities of the students in higher education institutes, it is found that the overall positive identities are reported at "very true" level while the negative identities are reported at "fairly true" level. As for the identities needed for the development, they are; namely, life target (the drive for development of students' identifies in each angle; namely, individualism, socialism, living, and academy), problem evaluation (the problem should be evaluated by the organization, stake holders in the university and faculty), need analysis for training (the creation of training program, activity design, administration, and evaluation concerning the development of students' identity), evaluation of the activities for each part of students' identity, and the comparison of the results gained from the development of students' identity in higher education institute. The experimental group joining the program for identity development of this research possesses the average score with statistical difference from the control group at 0.05, and the experimental group performs the score differently between before and after joining the program with the statistical difference at 0.05.

Department: Education Policy, Management and Leadership Student's Signature.....

Field of Study: Higher Education Advisor's Signature.....

Academic Year: 2011 Co-advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและขอขอบพระคุณดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ และศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ที่ท่านได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ เปิดโลกทัศน์ทางด้านวิชาการที่กว้างขวาง ให้คำปรึกษาด้วยความเมตตา พร้อมทั้งให้กำลังใจ และคอยกระตุ้นให้ผู้วิจัยมีความกระตือรือร้นในการทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตทางวิชาการต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาอุดมศึกษา และคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความรู้ ทั้งในศาสตร์และความรู้ที่เท่าทันความเปลี่ยนแปลงในทางวิชาการ อบรมและช่วยเหลือเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณกรรมการภายนอก รองศาสตราจารย์ ดร. ธิดารัตน์ บุญนุช ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในด้านอุดมศึกษา และกรรมการภายใน อาจารย์ ดร.อัฉรา ไชยบุณย์ และอาจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา จนสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุภกัญญา ชวนิชย์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ที่เห็นความสำคัญของการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาหาความรู้ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกขอบพระคุณในความกรุณาอย่างจริงใจ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาตรวจเครื่องมือวิจัย รวมถึงสำนักวิจัย ศูนย์พัฒนา งานวิจัยและให้คำปรึกษา และกองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ที่ให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูล แนวทางการเขียนงานวิจัย จัดพิมพ์รูปเล่ม ทำให้งานวิจัยออกมาสมบูรณ์

ที่สำคัญขอขอบคุณครอบครัวที่อบอุ่น คุณแม่เกื้อกูล ศรีเอี่ยม คุณพ่อชาญ ศรีเอี่ยม ที่สนับสนุนการศึกษาของลูก อบรมให้ผู้วิจัยพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ และขอบคุณน้องชายที่รัก นายกัณวรินทร์ ศรีเอี่ยม ผู้ซึ่งคอยดูแลคุณแม่คุณพ่อเป็นอย่างดีในช่วงที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาค้นคว้าทำวิจัย

การวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	21
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
แนวคิดและทฤษฎี.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากร.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ขั้นตอนการดำเนินการ.....	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา.....	89
การสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา.....	103
การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.....	132
การทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.....	141

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	205
สรุปผลการวิจัย.....	207
อภิปรายผลการวิจัย.....	216
ข้อเสนอแนะ.....	234
รายการอ้างอิง.....	238
ภาคผนวก.....	247
ภาคผนวก ก.....	248
ภาคผนวก ข.....	256
ภาคผนวก ค.....	338
ภาคผนวก ง.....	342
ภาคผนวก จ.....	345
ภาคผนวก ฉ.....	347
ภาคผนวก ช.....	352
ภาคผนวก ญ.....	367
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	369

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการพัฒนาทางบุคลิกภาพในแต่ละช่วงอายุของบุคคล.....	29
2	พัฒนาการทางด้านอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา.....	32
3	เกณฑ์ที่ใช้กำหนดสถานะทางอัตลักษณ์.....	45
4	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา.....	57
5	รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา.....	58
6	ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ องค์ประกอบร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำแนกตามเจ้าของแนวคิด ทฤษฎีและองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา.....	90
7	ผลการวิเคราะห์แบบจำแนกข้อมูล (Typological Analysis) เรียงตาม องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาและเจ้าของแนวคิดทฤษฎี.....	94
8	จำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษาข้อมูลส่วนตัวของ นิสิตนักศึกษา.....	106
9	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.....	109
10	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย.....	110
11	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ.....	111
12	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทศาสนา.....	112
13	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทวัฒนธรรมประเพณี.....	113
14	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทการเมือง.....	114
15	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทอุดมการณ์.....	115
16	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน.....	116
17	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีจิตสาธารณะ.....	117
18	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ.....	118
19	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร.....	119
20	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการใช้เทคโนโลยี.....	120
21	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง.....	121
22	อัตลักษณ์นิสิตศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ.....	122

ตารางที่		หน้า
23	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ มหาวิทยาลัยเอกชน.....	123
24	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคกลาง.....	124
25	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ.....	125
26	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	126
27	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก.....	127
28	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้.....	128
29	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี.....	129
30	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ.....	130
31	อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์.....	131
32	กำหนดจำนวนเวลาตามสัดส่วนอัตลักษณ์ที่ควรได้รับการพัฒนา.....	132
33	กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา.....	137
34	กำหนดการโครงการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ใน สถาบันอุดมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2.....	138
35	กำหนดการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2.....	139
36	กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา.....	144
37	กำหนดการโครงการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ใน สถาบันอุดมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.....	145
38	กำหนดการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554.....	146
39	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม ปฐมนิเทศ (อาจารย์ประเมิน).....	151
40	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมสว หล่อได้ หากมั่นใจในตนเอง.....	154

ตารางที่		หน้า
41	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม.....	156
42	ลักษณะมารยาทไทยของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง.....	158
43	ประเมินทักษะการทำงานกลุ่มกิจกรรมตั้งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม.....	160
44	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมงาม อย่างไทย.....	161
45	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม การเมืองเรื่องของเรา.....	164
46	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อง ใหม่หัวใจพอเพียง.....	166
47	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมผ้า วิภัติชีวีตมหาวิทยาลัย.....	168
48	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม จิต อาสาสร้างสรรค์สังคม.....	171
49	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม อาชีพ มั่นคงอนาคตสดใส.....	174
50	ประเมินทักษะการทำงานกลุ่มกิจกรรม ผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะการสื่อสาร.....	176
51	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้นำที่ ดี ต้องมีทักษะการสื่อสาร.....	178
52	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม IT University.....	181
53	ผลการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา.....	183
54	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมใฝ่รู้เป็น นิสัย สนใจห้องสมุด.....	186
55	รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมใฝ่รู้เป็น นิสัย สนใจห้องสมุด.....	188
56	การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อ คำถามเชิงบวก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	194

ตารางที่		หน้า
57	การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาลักษณะนิสัยนักศึกษาในข้อ คำถามเชิงลบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	195
58	การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาลักษณะนิสัยนักศึกษาในข้อ คำถามเชิงบวก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	196
59	การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาลักษณะนิสัยนักศึกษาในข้อ คำถามเชิงลบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	198
60	การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาลักษณะนิสัยศึกษากลุ่ม ทดลอง ในข้อคำถามเชิงบวก ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง.....	199
61	การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาลักษณะนิสัยศึกษากลุ่ม ทดลอง ในข้อคำถามเชิงลบ ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง.....	200
62	สรุปการสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาในการเข้าโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอ ลักษณะนิสัยนักศึกษา.....	201
63	การประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอลักษณะนิสัยศึกษา คิด เป็นร้อยละ.....	203
64	การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพัฒนาอลักษณะนิสัยศึกษา กลุ่มทดลอง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จำนวน 13 ครั้ง.....	256

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นิสิตนักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ เนื่องจากการเรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นการเรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วออกไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ตนเองได้ศึกษา ดังนั้นหากมีการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจในบทบาทของตน จะช่วยส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเหล่านี้เป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป แต่ทั้งนี้จะเห็นได้ว่านิสิตนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงและค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง ดังที่ มธุรส สว่างบำรุง (2542: 169) กล่าวว่า นิสิตศึกษานับว่าอยู่ในช่วงเวลาที่มีความสำคัญ เนื่องจากอยู่ในช่วงวัยรุ่นมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ อัมพร ศรีประเสริฐสุข (2545: 1) ยังกล่าวเพิ่มเติมว่านิสิตนักศึกษาอยู่ในช่วงที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ส่งผลถึงมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่ตนรับรู้ รวมถึงในด้านการดำเนินชีวิต ความคิด และวัฒนธรรมด้านต่างๆ ทำให้นิสิตนักศึกษาที่อยู่ในช่วงแสวงหาอัตลักษณ์ เกิดความสับสนและไม่เข้าใจในตนเองได้

วิทย์ เทียงบุรณะธรรม (2541: 436) ได้ให้ความหมายของอัตลักษณ์ (Identity) ไว้ตรงกับคำว่า “เอกลักษณ์” ซึ่งสอดคล้องกับที่ อภิญา เพ็ญพสุกุล (2546) ได้อธิบายไว้ว่าอัตลักษณ์ (Identity) ตามคำแปลเดิมใช้คำว่า “เอกลักษณ์” ซึ่งหมายถึงลักษณะเฉพาะของคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทางสังคมศาสตร์ปัจจุบันความหมายนี้แปรเปลี่ยนไปโดยใช้คำว่า “อัตลักษณ์” แทนคำว่า “เอกลักษณ์” (ในความหมาย Identity) เนื่องจากปัจเจกอาจมีหลายอัตลักษณ์ได้ในขณะเดียวกัน และการให้ความหมายของอัตลักษณ์ก็อาจเปลี่ยนไปตามบริบทได้เสมอ ส่วนดวงเดือน พันธุมนาวิน และดุจเดือน พันธุมนาวิน (2538: 77) ได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ไว้ว่า เป็นโครงสร้างของบุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดจากการรู้จักตน การยอมรับตนว่ามีลักษณะที่คงที่และต่อเนื่องมาตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ ในขณะเดียวกันบุคคลก็เข้าใจบทบาท หน้าที่ของตนตามที่สังคมและวัฒนธรรมกำหนดและรับรู้ลักษณะความรู้ ความสามารถ ความต้องการของตนได้ สอดคล้องกับสังคมและครอบครัวทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองที่สามารถทำทุกอย่างได้ดีตามมาตรฐานตนเองและสังคมไปพร้อมกัน

สิ่งที่ยังคงไว้ในคำจำกัดความคือ อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการกำหนด “ความเหมือน” และ “ความแตกต่าง” ระหว่างคนหรือสิ่งของ ความเหมือนและความแตกต่างเป็นเรื่องการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social interaction) หรือเป็นผลมาจากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม (Group affiliation) (Brown, 2004)

ปรีชา คูวินทร์พันธ์ (2548) ได้แบ่งประเภทของอัตลักษณ์ไว้ 2 ประเภท ได้แก่

1. อัตลักษณ์ของบุคคลหรือปัจเจก (Individual identity) หมายถึง อัตลักษณ์ที่เน้นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. อัตลักษณ์ร่วม (Collective identity) หมายถึง อัตลักษณ์ที่สมาชิกในกลุ่มมีเหมือนกัน ทั้งนี้ในความเป็นจริง ทั้งอัตลักษณ์ของบุคคล (Individual identity) และอัตลักษณ์ร่วม (Collective identity) ต่างอยู่ในกระบวนการของการกำหนดประเภทอัตลักษณ์ที่ไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างความเป็นกลุ่มและความเป็นบุคคลได้อย่างเด็ดขาด เนื่องจากทั้งสองเป็นกระบวนการเดียวกัน นั่นคือ ความเป็นตัวตนของบุคคลกับการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ถึงแม้ว่าจะแยกบุคคลออกจากกลุ่มก็ตาม แต่อัตลักษณ์เป็นเรื่องสังคมไม่ใช่เป็นเรื่องของการกำหนดตนเอง

ดังนั้นในช่วงที่นิสิตนักศึกษาแสวงหาอัตลักษณ์นั้น นิสิตนักศึกษาจะเรียนรู้จากประสบการณ์ต่างๆ ทั้งจากสภาพแวดล้อมทางสังคม ครอบครัว อาจารย์และกลุ่มเพื่อน และจากประสบการณ์เหล่านี้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่แน่ใจปัญหาต่างๆ ที่ตนเองพบทำให้มีความสับสนในการแสวงหาอัตลักษณ์ของตนเอง ดังที่ สมร ทองดี (2545) ได้สรุปปัญหาการสร้างอัตลักษณ์ไว้ดังนี้

1. ขาดผู้แนะนำแนวทางในการค้นหาตนเองว่าจะมีวิธีใดบ้างที่ช่วยให้สามารถรู้จักตนเองและเข้าใจตนเองได้อย่างถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหาดังเช่น ปัญหานิสิตนักศึกษาในปัจจุบันที่ยังค้นหาตนเองไม่พบว่าตนเองต้องการประกอบอาชีพอะไรในอนาคต ทำให้การเลือกสาขาวิชาในการเรียนเป็นแบบไม่มีเป้าหมาย ซึ่งทำให้เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วไม่สามารถประกอบอาชีพตามที่ศึกษามาได้ เป็นต้น
2. มีความสับสนในการรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเอง เช่น คิดว่าตนเองมีลักษณะอย่างหนึ่ง แต่ในสายตาของบิดามารดาหรือสายตาของเพื่อนกลับเป็นอีกอย่างหนึ่ง เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความสับสนในตนเองและทำให้ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งทำให้เกิดปัญหา เช่น ปัญหานักศึกษาตีกัน ที่เกิดจากการไม่รู้จักับบทบาทหน้าที่ของตนเอง หรือปัญหายาเสพติด ก็ล้วนเป็นปัญหาที่เกิดจากการไม่เห็นคุณค่าในชีวิตของตนเอง มีผลทำให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมามาก

เช่น การมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ได้ และนำไปสู่การตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม (กลิ่น สระทองเนียม, 2552: 23)

3. พบภาพลักษณ์ของตนเองซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่ด้อยศักดิ์ศรีซึ่งนำไปสู่ความท้อถอยหมดหวังและอาจนำไปสู่ภาวะซึมเศร้าหรือฆ่าตัวตายได้ ดังข้อมูลของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพได้สำรวจพบว่า วัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 25 ปี เฉลี่ยฆ่าตัวตายวันละ 20 คน เนื่องจากมีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตและความเครียด (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2553: 3)

4. มีสิ่งแวดล้อมทางสังคมเศรษฐกิจและครอบครัวไม่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ค้นหาตนเองและพบตนเองที่ถูกต้องและเพียงพอที่จะช่วยให้ก้าวไปสู่ความมั่นใจในตนเองในชีวิตและอนาคต เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวถึง ปัญหาการขยายบริการทางเพศของนักศึกษาหญิง ซึ่งพบว่าปัจจัยที่นำไปสู่การขยายบริการทางเพศของนักศึกษาหญิง คือ มีปัญหาทางด้านครอบครัว บิดามารดาแยกทางกัน มีปัญหาด้านการเงิน และการเลียนแบบเพื่อนที่มีฐานะดี เนื่องจากการขยายบริการทางเพศได้เงินแบบไม่ต้องทำงานหนัก ทำให้วัยรุ่นปัจจุบันเกิดค่าที่นิยมที่ผิด (มนตรี ประทุม, 2552: 27)

จากปัญหาการสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าว ทำให้เห็นว่าผู้ที่ประสบปัญหาการสร้างอัตลักษณ์ซึ่งอยู่ในช่วงนิสิตนักศึกษา หากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เช่น อาจารย์ที่ปรึกษา ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทราบถึงการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในขณะที่กำลังศึกษา จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาทางด้านร่างกาย การเข้าสังคม การดำเนินชีวิต และทางวิชาการ ให้กับนิสิตนักศึกษาก็จะช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถเข้าใจตนเอง รับรู้ถึงความสามารถของตน ทำให้นิสิตนักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องได้

นอกจากนี้ความล้มเหลวในการพัฒนาอัตลักษณ์ยังเกิดจากความไม่เหมาะสมของประสบการณ์ในวัยเด็กหรือสิ่งแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน อีริกสัน (Erikson, 1971) เรียกผลที่เกิดขึ้นนี้ว่า “ภาวะวิกฤตของอัตลักษณ์” (Identity crisis) หรือความสับสนในบทบาท ซึ่ง ดวงใจ กษานติกุล (2538: 55) เสนอความผิดปกติของอัตลักษณ์ในวัยรุ่นให้เห็นได้อย่างชัดเจน คือ วัยรุ่นจะรู้สึกสับสนใจ ไม่แน่ใจกับอัตลักษณ์ของตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความไม่แน่ใจเกี่ยวกับเป้าหมายในอนาคต การเลือกอาชีพ สัมพันธภาพกับเพื่อน บทบาทและพฤติกรรมทางเพศ ค่านิยมทางศาสนา ศีลธรรมและความจงรักภักดีกับหมู่คณะ โดยวัยรุ่นจะรู้สึกสับสนไม่แน่ใจกับตัวเองว่าเป็นใคร ต้องการอะไร อาจมีพฤติกรรมถดถอยไม่กล้าตัดสินใจเอง ลังเล รู้สึกโดดเดี่ยว

ว่าเหว่ เข้ากับใครไม่ได้ มักทำอะไรด้วยความวู่วาม ไม่คิดหน้าคิดหลัง อีกลักษณะหนึ่งคือมองตนเองแตกต่างจากผู้อื่นอย่างมาก โดยมีความคิดว่าคนอื่นจะมองไม่เห็นความผิดปกติในตนเอง คิดว่าคนอื่นไม่เข้าใจว่าตนเองเป็นอะไร และขณะที่ผู้อื่นไม่เห็นความผิดปกติในตนเอง แต่ตนเองจะมีความวิตกกังวล กลุ้มใจ ท้อใจอยู่ภายใน ลังเลใจ ทำให้อารมณ์หงุดหงิด ฉุนเฉียว วู่วาม และตัดสินใจผิดๆ ได้ หรืออาจมีความรู้สึกเบื่อ หหมดความกระตือรือร้นในการคบเพื่อนหรือการเขียน แยกตัวจากเพื่อน ไม่ร่วมกิจกรรม บางครั้งหยุดเรียน นั่งเล่นอยู่กับบ้าน คิดหมกมุ่น ผักไผ่ ไร้กิจกรรมเมืองหรือศาสนา รู้สึกไม่พอใจกับสภาพสังคมและชีวิต อาจถึงคิดสั้นฆ่าตัวตาย เนื่องจากไม่เห็นประโยชน์ของการมีคุณค่า ถ้าหากนานเกิน 3 เดือน จะส่งผลกระทบต่อในด้านสังคม การงาน การศึกษาและการมีชีวิตอยู่ ทำให้รู้สึกว่าชีวิตไม่มีคุณค่า

นวลละออง สุภาพผล (2547: 92-95) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการสร้างความรู้สึกเป็นอัตลักษณ์และผ่านพ้นความรู้สึกสับสนในตนเอง มีดังนี้

1. การเลือกและการสับสนในบทบาท (Role selection and role confusion) การเข้าใจในอัตลักษณ์ของตนเอง ช่วยให้เกิดความเข้าใจในปัญหาต่างๆ และช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต เช่น การเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง เป็นต้น ความรับผิดชอบนับว่าเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของวัยรุ่น ซึ่งความรับผิดชอบนี้มีรากฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และความรู้สึกไว้วางใจและความมั่นใจในตนเอง ในวัยรุ่นนี้เด็กวัยรุ่นจะเกิดความสงสัยในตนเอง เช่น เกิดปัญหาถามตนเอง “ฉันคือใคร” หรือ “ฉันทำอะไรดี” เนื่องจากวัยรุ่นเป็นระยะที่มีความสับสน ขาดความมั่นใจ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ดังนั้นกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน การยอมรับจากกลุ่มศาสนาและวัฒนธรรมจึงมีผลต่อการปรับตัวอย่างยิ่ง

2. การแสวงหาสถานภาพทางสังคม (Acquisition of status) เด็กวัยรุ่นจะค่อยๆ พัฒนาความเป็นตัวของตัวเองขึ้นอย่างช้าๆ เพื่อพัฒนาเป็นระดับมาตรฐานของตนเอง เขาจะแสวงหาตนตามอุดมคติ (Ego-ideal) และค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองเพื่อบทบาทใหม่ในสังคม โดยมีวัยรุ่นตอนปลายอีกจำนวนมากที่ยังไม่เป็นตัวของตัวเอง และยังไม่พบอัตลักษณ์ในตนเอง ซึ่งวัยรุ่นเหล่านี้เมื่อมีปัญหาจะหนีปัญหาหรือหลบหนีปัญหานั้นไป อย่างไรก็ตามวัยรุ่นแต่ละคนย่อมต้องการเวลาในการปรับตัวเพื่อการเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่และให้สังคมยอมรับ อีริคสัน (Erikson, 1971) ได้เสนอขั้นตอนการปรับตัวที่สำคัญ 7 ขั้น ดังนี้

1) สัดส่วนของเวลา ตรงข้ามกับความสับสนของเวลา (Time perspective and time confusion) หมายถึง วัยรุ่นต้องการเวลาที่เหมาะสมเพื่อการเตรียมตัวและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

2) ความเชื่อมั่นในตนเอง ตรงข้ามกับความเฉยเมยท้อแท้ (Self certainty and apathy) ความมั่นใจในตนเอง หมายถึง การแสวงหาอัตลักษณ์ของตนเองอย่างถูกต้อง มีความสนใจเกี่ยวกับตนเอง และความคิดของคนอื่นที่มีต่อตน

3) การตรวจสอบบทบาทตรงข้ามกับการมีอัตลักษณ์ที่ไม่ถูกต้อง (Role experimentation and negative identity) ในวัยเด็กจะมีการแสวงหาบทบาทที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด วัยรุ่นอาจจะทดลองหรือตรวจสอบหลายๆ บทบาทจนกว่าจะพบบทบาทที่ตนเองพอใจ

4) การคาดการณ์ล่วงหน้าในผลสัมฤทธิ์ ตรงข้ามกับความชะงักงันในการทำงาน (Anticipation of achievement and work paralysis) การทำงานใดๆ วัยรุ่นต้องการจะทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จลงไปด้วยดี ดังนั้นก่อนที่จะลงมือทำงาน เขาจะคาดการณ์ล่วงหน้าในผลสำเร็จที่เกิดขึ้น การคาดหวังว่างานจะประสบผลสำเร็จ จะเป็นแรงกระตุ้นให้เขาเกิดความพึงพอใจ มีความสับสนและมีความเพียรพยายามเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้นๆ การคาดการณ์ในผลสัมฤทธิ์จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะพัฒนาความมั่นใจในตนเองและความเป็นตัวของตัวเอง

5) อัตลักษณ์ทางเพศ ตรงข้ามกับความสับสนทางเพศ (Sexual identity and bisexual confusion) วัยรุ่นต้องการประสบการณ์ที่จะทำให้เขารู้ในบทบาททางเพศของตนเองให้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันก็ต้องการที่จะเป็นเพื่อนกับเพศตรงข้าม

6) ความเป็นผู้นำ ตรงข้ามกับความสับสนในอำนาจ (Leadership polarization and authority confusion) ความสามารถของวัยรุ่นในการเป็นผู้นำหรือผู้ตามเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน และสถานะทั้ง 2 ลักษณะนี้เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงอำนาจของตัวเองในสังคม วัยรุ่นควรได้รับการฝึกให้เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เขาพัฒนาการเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นได้

7) อุดมคติ ตรงข้ามกับความสับสนในอุดมคติ (Ideological polarization and authority confusion) วัยรุ่นจะเลือกปรัชญาหรืออุดมคติเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งจะนำทางให้เขาอยู่ในสังคมได้ นอกจากนี้การมีอุดมคติและมีปรัชญาชีวิตจะช่วยให้เขาไปสู่ความมีอัตลักษณ์ของตนเองได้ และเขาจะมีแนวทางชีวิตของเขาว่าจะไปอะไรต่อไป เมื่อมีสิ่งที่ไม่ถูกต้องกับอุดมคติของเขา เขาก็จะไม่ยอมรับหรือต่อต้านกับสิ่งเหล่านั้น

ดังนั้นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในพัฒนาการขั้นนี้จะมีใจและรู้จักตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง เรียนรู้บทบาทต่างๆ ในสังคมและมีอุดมคติ ส่วนบุคคลที่ประสบความล้มเหลวจะเป็นบุคคลที่มีความสับสนและไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง โดยการก่อรูปของอัตลักษณ์เป็นกระบวนการตลอดทั้งชีวิต (A Life-long Process) และคนเราสามารถเปลี่ยนแปลง

ลักษณะสำคัญของตนเองได้ ขึ้นอยู่กับจิตใต้สำนึกและเสรีภาพในการเลือกของแต่ละบุคคล ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อทางเลือกในชีวิตและรูปแบบอัตลักษณ์ที่ตนเลือกจะเป็น

นอกจากนี้ซิคเคอริงและไรเซอร์ (Chickering and Reisser, 1993) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนานิสิตนักศึกษา ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น พบว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาในด้านการสร้างอัตลักษณ์ (Identity) เป็นการค้นหาว่าประสบการณ์ในรูปแบบใดที่ทำให้ตัวเองพอใจ รู้สึกปลอดภัย เกิดความมั่นใจในตนเอง รวมไปถึงความพอใจในรูปร่าง ลักษณะ การปรับตัวทางเพศ การยอมรับและเข้าใจในบทบาทของตน และมั่นใจในบุคลิกภาพของตนเองด้วย

ในส่วนของการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างอัตลักษณ์ พบว่า การสร้างอัตลักษณ์จะเกิดขึ้นในช่วงการเรียนระดับมหาวิทยาลัยมากกว่าในช่วงมัธยมศึกษา (Waterman, 1994) ดังนั้นการช่วยให้ นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการที่เหมาะสม เป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้ชีวิตตนเองและครอบครัวดีขึ้น รวมถึงมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้ (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2546) จึงเห็นได้ว่าควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา

ปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่เปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้บรรจุเนื้อหาวิชาในส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม และตรงกับความต้องการหรืออัตลักษณ์ของแต่ละสถาบันได้ และในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสามที่กำลังพัฒนาขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2552) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอัตลักษณ์ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นเลิศได้ตามจุดเน้นและศักยภาพของตนเอง ซึ่งจะทำให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความงดงามที่แตกต่างกัน จึงเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้เน้นให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง เพื่อที่จะได้พัฒนานิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น ดังนั้นหากมีการกำหนดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ควรมีในขณะศึกษา อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาร่วมกันอย่างชัดเจนจะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์เฉพาะของสถาบันอุดมศึกษาได้

ด้วยเหตุนี้ทำให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการช่วยสร้างและพัฒนาอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา เนื่องจากนิสิตนักศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ฉะนั้นการมีอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา มีส่วนช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถเตรียมตัวสู่อนาคตได้

อย่างเหมาะสม เป็นสิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญสนับสนุนและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาให้สามารถผ่านวิกฤตการณ์ในการแสวงหาอัตลักษณ์ของตนไปได้ด้วยดี ซึ่งจะส่งผลให้นิสิตนักศึกษาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพมั่นคงสามารถปรับตัวให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบัน
2. พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
3. เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดย
 - 3.1 เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
 - 3.2 เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษา และกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (รายละเอียดแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่นำมาใช้อยู่ในบทที่ 2) ซึ่งจะนำมาใช้ประยุกต์ในการจัดโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์ให้กับนักศึกษากลุ่มทดลองเพื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ ผู้วิจัยคาดว่าโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลและส่งผลให้นักศึกษาพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านแนวทางในการดำเนินชีวิต และด้านด้านวิชาการ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีสมมติฐานดังนี้

1. นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ
2. นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดขอบเขตงานวิจัยไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อกำหนดองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการ ด้านพัฒนาการมีอัตลักษณ์บุคคล (Erikson, 1971) ทฤษฎีการสร้างอัตลักษณ์ (Chickering and Reisser, 1993) รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์นักศึกษาอัตลักษณ์วัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “บัณฑิตจุฬาฯ เป็นผู้ที่มีความค่าของสังคมโลก” มาร่วมวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในครั้งนี้ด้วย เนื่องจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพอันดับ 1 ของประเทศไทย (QS World University Rankings, 2010) ดังนั้นจึงควรนำคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาร่วมในการกำหนดอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาด้วย

2. ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยแบ่งองค์ประกอบอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร เป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล คือ ความมั่นใจในร่างกาย บทบาททางเพศ
- 2) อัตลักษณ์ด้านสังคม คือ ศาสนา การเมือง และวัฒนธรรมประเพณี
- 3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต คือ การมีอุดมการณ์ และการคบเพื่อน

และการมีจิตสาธารณะ

4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ คือ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกในแต่ละภูมิภาค เนื่องจากจะทำให้ครอบคลุมนิสิตนักศึกษาไทยได้ทั่วถึง โดยรวมวิทยาเขตต่างๆ ของมหาวิทยาลัยแห่งนั้นในแต่ละภูมิภาคด้วย เพราะวิทยาเขตเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

4. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 เนื่องจาก ชิคเคอริง (Chickering, 1974) ได้กล่าวว่า

ช่วงวัยนิสิตนักศึกษาเป็นช่วงที่บุคคลกำลังค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง โดยบุคคลจะมีพัฒนาการทางอัตลักษณ์ที่เพิ่มขึ้นตามระดับชั้นปีที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงควรเริ่มพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตั้งแต่ในชั้นปีที่ 1 เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษาสามารถค้นหาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้และพัฒนาอัตลักษณ์ของตนเองในระดับชั้นปีต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจนมากขึ้น

5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 ของมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย สาเหตุที่เลือกในภาคการศึกษาที่ 2 เนื่องจากนักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว ทำให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ได้มากกว่าในภาคการศึกษาที่ 1 สำหรับสาเหตุที่เลือกมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ทั้งนี้เพราะเหมาะสมในการเป็นแหล่งทดลอง เนื่องจาก 1) ได้รับอนุญาตจากผู้บริหารให้สามารถเข้าไปทดลองโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้ 2) นักศึกษาที่เข้าร่วมทดลองมีความสมัครใจ 3) มีห้องพักให้นักศึกษาซึ่งทำให้นักศึกษากลุ่มทดลองสามารถเดินทางมาเข้าร่วมกิจกรรมได้สะดวก และ 4) มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทดลอง

6. ตัวแปรที่ศึกษา

6.1 ตัวแปรอิสระ คือโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

6.2 ตัวแปรตาม คืออัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. อัตลักษณ์ หมายถึง การปฏิบัติและความรู้สึกของบุคคลในการเข้าใจและยอมรับตนเอง รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนตามที่สังคมรอบตัวกำหนด รวมถึงมีแนวทางในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และมีความสามารถทางวิชาชีพ

2. อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา หมายถึง การปฏิบัติและความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาในการเข้าใจและยอมรับตนเอง รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนตามที่สถาบันอุดมศึกษา สังคมรอบตัวกำหนด รวมถึงมีแนวทางในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และมีความสามารถทางวิชาการ โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ

3. อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล หมายถึง การปฏิบัติและความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาในการเข้าใจและยอมรับในร่างกายและบทบาททางเพศของตนเอง ดังนี้

3.1 ความมั่นใจในร่างกาย หมายถึง การมีความเชื่อมั่นในร่างกาย การเข้าใจในอารมณ์ของตนเอง และการเป็นตัวของตัวเองในการแต่งกาย การแสดงท่าทาง

3.2 บทบาททางเพศ หมายถึง การแสดงลักษณะความเป็นชายหรือหญิงได้เหมาะสมกับเพศของตนเองเพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม การมีความมั่นใจและเป็นตัวของตัวเองในการแสดงออกตามเพศของตน

4. อัตลักษณ์ด้านสังคม หมายถึง การปฏิบัติและความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาในการเข้าใจและยอมรับบทบาทของตนเองในสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา และสังคมอย่างมีความสุข ดังนี้

4.1 การเมือง หมายถึง การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมทางการเมือง การเข้าไปมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมืองตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

4.2 วัฒนธรรมประเพณี หมายถึง การมีมารยาทในสังคม การมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุง ส่งเสริม และเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม

4.3 ศาสนา หมายถึง การมีหลักธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ

5. อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต หมายถึง การปฏิบัติและความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาในการเข้าใจและยอมรับการใช้ชีวิตอย่างมีจุดหมายที่ถูกต้องดีงาม รู้จักเลือกคบเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และมีจิตสาธารณะช่วยเหลือสังคม ดังนี้

5.1 การมีอุดมการณ์ หมายถึง การมีคติประจำใจเพื่อยึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิต มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตและจะทำตามที่ได้วางแผนไว้

5.2 การคบเพื่อน หมายถึง การเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งกับเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ

5.3 การมีจิตสาธารณะ หมายถึง การแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละทรัพย์สินหรือแรงงานของตนต่อส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและสังคม และการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของมหาวิทยาลัยและสังคม

6. อัตลักษณ์ด้านวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติและความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาในการเข้าใจและยอมรับความสามารถในการประกอบอาชีพของตนในอนาคต การมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

6.1 การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ หมายถึง การมีจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ การศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เกี่ยวกับอาชีพในสาขาวิชาที่ศึกษา

6.2 การมีทักษะการสื่อสาร หมายถึง การเข้าใจและยอมรับตนเองในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคล การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น การเป็นผู้นำผู้ตาม การมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

6.3 การใช้เทคโนโลยี หมายถึง การมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ในการศึกษาหาความรู้

6.4 การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง การสนใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถของตน

7. แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา หมายถึง รายการประเมินการแสดงออก การปฏิบัติ และความรู้สึกนึกคิดของนิสิตนักศึกษาที่แสดงถึงการมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์เอกสาร การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และการตรวจสอบหาค่าความเที่ยง เพื่อใช้วัดอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

8. การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา หมายถึง กระบวนการในการเสริมสร้างอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ใน 4 ด้าน คือด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ที่ประกอบด้วย 1) เป้าหมาย 2) การประเมินสภาพปัญหา โดยมีองค์กรรับผิดชอบและผู้รับผิดชอบ 3) วิธีการที่เป็นลำดับขั้นตอน ใช้กระบวนการฝึกอบรมซึ่งประกอบด้วย การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม การกำหนดโครงการฝึกอบรม การบริหารโครงการฝึกอบรม และการประเมินผลและการติดตามการฝึกอบรม 4) การประเมินผล

9. นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคปกติ ปีการศึกษา 2554

10. นักศึกษากลุ่มทดลอง หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่จัดขึ้น

11. นักศึกษากลุ่มควบคุม หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่ไม่ได้เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่จัดขึ้น

12. สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันที่เปิดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่จำกัดรับนิสิตนักศึกษาและเป็นสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

คำอธิบายกรอบในการวิจัย

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอัตลักษณ์และองค์ประกอบของอัตลักษณ์ ความหมายของอัตลักษณ์

จากการศึกษาความหมายของอัตลักษณ์สามารถสรุปได้ว่า อัตลักษณ์ หมายถึง การเข้าใจและยอมรับตนเอง รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนตามที่สังคมรอบตัวกำหนด รวมถึงมีแนวทางในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และมีความสามารถทางวิชาชีพ

ทฤษฎีพัฒนาการ ด้านการมีอัตลักษณ์บุคคล (Identity)

อีริกสัน ได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการ (Erikson's Theory of Development) (Erikson, 1971) การพัฒนาอัตลักษณ์ในช่วงอายุของบุคคลที่อยู่ในระดับอุดมศึกษา คือพัฒนาการในขั้นที่ 5 มีอัตลักษณ์ (Identity) หรือ มีความสับสน (Role confusion) ในขั้นนี้เป็นพัฒนาการของวัยรุ่น ซึ่งจะแสวงหาอัตลักษณ์ของตนเองให้ได้ คือมีความเข้าใจตนเอง รู้ความต้องการ ความถนัด ความสามารถ เจตคติ และค่านิยมของตนเอง ตลอดจนมีเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน หากบุคคลนั้นค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองพบก็จะแสดงบทบาทของตนเองได้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อโลกและตนเอง สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้ และเตรียมพร้อมที่จะบรรลุเป้าหมายในอนาคต แต่ถ้าบุคคลค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองไม่ได้ ก็จะเกิดความสับสน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโลกและตนเอง รวมถึงไม่สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

องค์ประกอบของอัตลักษณ์

แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบอัตลักษณ์ที่นำมาใช้มีดังนี้

อีริกสัน (Erikson, 1968) ได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการ 2 ประการสรุปได้ดังนี้ ประการแรก เป็นลักษณะภายใน ซึ่งหมายถึง การรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองของบุคคล ประการที่สองเป็นลักษณะภายนอก ซึ่งหมายถึง การยอมรับและการผูกพันกับอุดมคติของสังคมและวัฒนธรรม

ซิคเคอริง และไรเซอร์ (Chickering and Reisser, 1993: 38-49) กล่าวว่า การพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาประกอบด้วย 1) ด้านร่างกายและลักษณะท่าทาง 2) บทบาทและการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมทางเพศ 3) ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม 4) การแสดงแนวความคิด บทบาท และรูปแบบการดำเนินชีวิต 5) ความรู้สึกในการตอบสนองของความคิดเห็นของบุคคลอื่นมาปรับปรุงตนเอง 6) การยอมรับนับถือในตนเอง 7) การมีบุคลิกภาพที่มั่นคง

เบนเนียน และอาดัมส์ (Bennion and Adams, 1986)แบ่งอัตลักษณ์ออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านมโนคติส่วนบุคคล (Ideological) และด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal)

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2541: 14) กล่าวว่า โครงสร้างของอัตลักษณ์ตามแนวคิดของ อีริคสันมีหลายองค์ประกอบหรือหลายด้านที่สำคัญคือ ด้านอาชีพการงาน ด้านศาสนา ด้านการเมือง ด้านบทบาททางเพศ และทางด้านค่านิยมอื่นๆ

บุญชรี คำชาย (2542: 21) กล่าวว่า อัตลักษณ์มีหลายองค์ประกอบ จำแนกเป็นทาง กาย เพศ สังคม อาชีพ จริยธรรม อุดมการณ์ และลักษณะทางจิต ซึ่งเมื่อประกอบกันแล้ว กลายเป็นตนโดยรวม

ประสาธ อิศรบริดา (2547: 80) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญที่จะพัฒนาในช่วงวัยรุ่น คือ การพัฒนาอัตลักษณ์ในด้านอาชีพ บทบาททางเพศ การเมือง ศาสนา

ปรีชา ธรรมมา (2548: 51) กล่าวว่า อัตลักษณ์ประกอบด้วย อัตลักษณ์ด้าน ร่างกาย ทางเพศ บทบาททางเพศ อาชีพ อุดมการณ์และจริยธรรม

เยาวนาท สุนทร (2546) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของวัยรุ่น พบว่า ประกอบด้วย 7 ประการ

- 1) การรับรู้เวลา (Temporal perspective)
- 2) ความมั่นใจในตนเอง (Self certainty)
- 3) การเรียนรู้บทบาท (Role experimentation)
- 4) ความสามารถในการทำงาน (pprenticeship หรือ Anticipation of achievement)
- 5) การตระหนักในเพศตรงข้าม (Sexual polarization)
- 6) การเป็นผู้นำผู้ตาม (leader and Followership)
- 7) การมีอุดมคติยึดถือปฏิบัติ (Ideological commitment)

สายฝน ครอบดวง (2537) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) ด้านอาชีพ 2) ด้านการเมือง 3) ด้านศาสนา 4) ด้านทัศนคติ เกี่ยวกับบทบาททางเพศ 5) ด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ

ติง (Ting, 1996) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของวัยรุ่น พบว่ามีองค์ประกอบ 1) การรับรู้ ทางด้านร่างกาย 2) อัตลักษณ์ทางเพศ 3) ความมั่นใจในตนเอง 4) การรับรู้ถึงความสำเร็จและความวิตกกังวล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2550) ได้กำหนดอัตลักษณ์นิสิตของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒไว้ 8 ประการ 1) คิดเป็น ทำเป็น 2) หนักเอาเบาสู้ 3) รู้กาลเทศะ 4) เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ 5) มีทักษะสื่อสาร 6) อ่อนน้อมถ่อมตน 7) งามด้วยบุคลิก 8) พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์

ธงชัย สมบูรณ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องอัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีอัตลักษณ์ในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านคุณธรรม 3) ด้านการเมือง 4) ด้านการรับใช้สังคม

นวิศ ดวงมีสิน (2549) ได้ศึกษาอัตลักษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้แบ่งอัตลักษณ์เป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ด้านความเข้าใจตนเอง และ ด้านความเห็นเกี่ยวกับตนเอง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าอัตลักษณ์มีหลายองค์ประกอบซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ ลักษณะภายใน หมายถึง การรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเอง และลักษณะภายนอก หมายถึง การเข้าใจและยอมรับการผูกพันกับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมของตน

2. ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนาอัตลักษณ์ (Establishing Identity)

ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนาอัตลักษณ์ (Establishing Identity) (Chickering and Reisser, 1993) การพัฒนาความมีอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นการพัฒนาความรู้สึกว่าตนเองกำลังจะเป็นอะไร การมีอัตลักษณ์ของนิสิตศึกษานั้นเกิด จากการรวบรวมความรู้สึกทั้งทางด้านร่างกาย จินตนาการ ภาพลักษณ์ ท่าทาง และความทรงจำ ต่อเนื่องรวมเข้าด้วยกัน การพัฒนาความมีอัตลักษณ์เกี่ยวข้องโดยตรงกับทัศนคติด้านความ ต้องการทางกายภาพ จิตใจ บุคลิกลักษณะและการแสดงออกทางเพศอย่างชัดเจน ทั้งบทบาท ด้านเพศของตนและพฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมด้วย

3. วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา

วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา มีผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ความเป็นอัตลักษณ์และการกำหนดเป้าหมายในชีวิต (Chickering, 1974: 84)

แอสติน (Astin, 1993) ได้แบ่งวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม คือ นักวิชาการ นักกิจกรรม ศิลปิน สุขนิยม ผู้นำ รักษาฐานะ และไม่ยึดมั่น โดยส่วนประกอบสำคัญของ วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านอาจารย์ 3) กลุ่มเพื่อน 4) ด้านการทำกิจกรรม

4. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรี

มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งนิสิตนักศึกษาควรมีอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต

แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่จะเป็นบัณฑิตว่าจะต้องมีลักษณะ ดังนี้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ ทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การมีความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง และการมีจริยธรรม

4.3 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) ได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “บัณฑิตจุฬาฯ เป็นผู้ที่มีคุณค่าของสังคมโลก” ดังนี้ 1) มีความรู้ ได้แก่ รู้รอบ รู้ลึก 2) มีคุณธรรม ได้แก่ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจรรยาบรรณ 3) คิดเป็น ได้แก่ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) ทำเป็น ได้แก่ มีทักษะทางวิชาชีพ มีทักษะทางการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะทางคณิตศาสตร์ 5) ใฝ่รู้และรู้จักวิธีการเรียนรู้ ได้แก่ ใฝ่รู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ รู้จักเทคนิควิธีและกระบวนการในการเรียนรู้ 6) มีภาวะผู้นำ 7) มีสุขภาพ 8) มีจิตอาสา และ 9) ดำรงความเป็นไทยในกระแสโลกาภิวัตน์

จากแนวคิดคุณลักษณะนิสิตนักศึกษาทั้งลักษณะนิสิตนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะดังกล่าวมีส่วนช่วยในการกำหนดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมซึ่งนิสิตนักศึกษาพึงมีเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสามารถอยู่ในสังคมโลกได้

5. องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

5.1 อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล คือ ความมั่นใจในร่างกาย บทบาททางเพศ

5.2 อัตลักษณ์ด้านสังคม คือ ศาสนา การเมือง และวัฒนธรรมประเพณี

5.3 อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต คือ การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน และการมีจิตสาธารณะ

5.4 อัตลักษณ์ด้านวิชาการ คือ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

6. กระบวนการพัฒนานักศึกษา (Student Development Process Model)

กระบวนการพัฒนานักศึกษา (Student Development Process Model) (Miller and Prince, 1976) ได้กล่าวถึง โครงสร้างการส่งเสริมการพัฒนานักศึกษา ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้ ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้ 1) การตั้งเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา 2) การประเมินระดับการพัฒนาของนักศึกษา 3) ยุทธวิธีในการพัฒนานิสิตนักศึกษา และ 4) การประเมินโปรแกรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

7. แนวคิดการฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม เพื่อนำมาใช้ในการสร้างการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) ได้แก่ การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม การกำหนดโครงการฝึกอบรม การบริหารโครงการฝึกอบรม และการประเมินผล ติดตามผลการฝึกอบรม

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกอบรม (ทง ทองเต็ม, 2532) การประเมินผลการฝึกอบรม ควรจะพิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ ครอบคลุมกระบวนการฝึกอบรมทั้งระบบ มิใช่สนใจเฉพาะเพียงผลที่ได้จากกระบวนการฝึกอบรม (หรือ Outputs) เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมเท่านั้น ดังนั้นวิธีการที่ใช้ในการประเมินผล จึงควรมีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดการวัดผลได้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

8. กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์

กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ใช้แนวคิดทฤษฎีดังนี้

8.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์

กระบวนการบรรลุอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopman, 1984) เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระตามอายุกับความสามารถที่เปลี่ยนไป และเมื่อต้องพบกับความขัดแย้งทางสังคมทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการปรับตัวและบุคลิกภาพขึ้น หากบุคคลนั้นแก้ไขวิกฤตการณ์ไปในทางบวกก็จะส่งเสริมให้บุคคลนั้นมีอัตลักษณ์ที่เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีต่อโลกและตนเองสามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาได้ในชีวิต ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลซึ่งที่แก้ปัญหาในทางลบหรือหลีกเลี่ยงปัญหาก็จะยิ่งทำให้อัตลักษณ์ของตนเองอ่อนแอลง ส่งผลให้บุคคลนั้นมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโลกและตนเอง ไม่สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้

8.2 สถานะทางอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตามแนวคิดของมาร์เซีย

มาร์เซีย (Marcia, 1980) ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ในระยะวัยรุ่นจากทฤษฎีของ อีริคสันมาพัฒนาเป็นสถานะทางอัตลักษณ์ ซึ่งตามแนวคิดของมาร์เซียนั้นการสร้างอัตลักษณ์เกี่ยวข้องกับการกำหนดแนวทางด้านอาชีพ ค่านิยม ความเชื่อ และพัฒนาการทางเพศ เกณฑ์ที่ใช้กำหนดสถานะทางอัตลักษณ์อาศัยการผสมผสานระหว่าง 2 มิติ ของการมีหรือไม่มีภาวะวิกฤต (Crisis) และการตกลงใจ (Commitment) ในเนื้อหาด้านอาชีพ ศาสนา การเมือง

9. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (Astin, 1984)

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงบทบาทของกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยมีหลักการคือ หากนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา นิสิตนักศึกษาจะได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและด้านบุคลิกภาพ การมีส่วนร่วมสามารถทำได้คือด้านวิชาการโดยผ่านทาง การเรียนการสอน ด้านกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร การทำงานร่วมกับอาจารย์

10. เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม มีหลายรูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) การเรียนเป็นรายบุคคล (Individual Study) การเรียนรู้แบบสรุควิถี (Constructivism) การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เป็นต้น ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงได้นำกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

11. การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และจากการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั่วประเทศ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจว่าอัตลักษณ์ในด้านใดของนิสิตนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ร่วมกับการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษา (Miller and Prince, 1976) กระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopuan, 1984) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอัตลักษณ์ (Marcia, 1980) และเทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำเทคนิคดังกล่าวมาพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ให้นิสิตนักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองในด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนิสิตนักศึกษาทั้งในขณะที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาและในการใช้ชีวิตในสังคม

12. อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

12.1 นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจในตนเองและเห็นความสำคัญของการมีอัตลักษณ์

12.2 นิสิตนักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์ทั้ง 4 ด้าน คือ

- 1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล คือ ความมั่นใจในร่างกาย บทบาททางเพศ
- 2) อัตลักษณ์ด้านสังคม คือ ศาสนา การเมือง และวัฒนธรรมประเพณี
- 3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต คือ การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน

และการมีจิตสาธารณะ

4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ คือ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อศาสตร์อุดมศึกษา
2. ได้แบบวัดการมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตนักศึกษาได้
3. เป็นแนวทางสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่จะออกแบบกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาต่อไป
4. เป็นแนวทางสำหรับนิสิตนักศึกษา ที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสถาบันอุดมศึกษาและสังคม
5. ได้กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ นำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎี

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอัตลักษณ์

- 1.1 ความหมายของอัตลักษณ์
- 1.2 องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
- 1.3 ทฤษฎีพัฒนาการ ด้านการมีอัตลักษณ์บุคคล
- 1.4 ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนาอัตลักษณ์

ตอนที่ 2 วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษา

- 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต
- 3.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 3.3 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

- 4.1 กระบวนการพัฒนานักศึกษา
- 4.2 แนวคิดการฝึกอบรม
- 4.3 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์
- 4.4 สถานะทางอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตามแนวคิดของมาร์เซีย
- 4.5 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา
- 4.6 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

- 5.1 งานวิจัยในประเทศ
- 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและทฤษฎี

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอัตลักษณ์

1.1 ความหมายของอัตลักษณ์

อีริกสัน (Erikson, 1971) ได้กล่าวว่า อัตลักษณ์ (Identity) คือผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาการตามการตอบสนองของความต้องการทางสังคมของบุคคลที่มีอายุอยู่ระหว่าง 14-20 ปี บุคคลที่ประสบความสำเร็จในพัฒนาการขั้นนี้จะมีความเข้าใจและรู้จักตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง เรียนรู้บทบาทต่างๆ ในสังคมและมีอุดมคติ ส่วนบุคคลที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวจะเป็นบุคคลที่มีความสับสนและไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง

มาร์เซีย (Marcia, 1980) ได้กล่าวว่า อัตลักษณ์ (Identity) คือ ลักษณะโครงสร้างแห่งตน (Self - Structure) ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล มีการเปลี่ยนแปลงไปตามแรงขับ ความสามารถ ความเชื่อและการปรับตัวของบุคคล ถ้าพัฒนาการของโครงสร้างแห่งตนดีจะมีความเป็นตัวของตัวเอง รู้ถึงความเหมือนและความต่างของตนกับผู้อื่น ถ้าพัฒนาการของโครงสร้างแห่งตนไม่ดี จะทำให้เกิดความสับสนในใจตนเองและอาศัยสิ่งภายนอกมาช่วยประเมินตน

เจฟฟรี (Jeffrey, 1985: 416) กล่าวถึง อัตลักษณ์ คือ ความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวกับตัวตนและแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรม

มิเชล (Michail, 1986: 1) ได้ให้ความหมายของอัตลักษณ์ว่า อัตลักษณ์ คือ ความผสมผสานของคุณธรรมทั้งหลายที่สอดคล้องกันโดยประเพณีทางศาสนา เรื่องราวในวรรณคดี นักปราชญ์ และย้อนไปถึงเรื่องราวในประวัติศาสตร์

ไรซ์ (Rice, 1996: 36) ได้สรุปแนวคิดของนักจิตวิทยาหลายท่านเกี่ยวกับอัตลักษณ์ คือ ผลรวมของการรับรู้ว่าคุณเป็นอย่างไร มีบทบาททางสังคมอย่างไร บุคคลที่มีความสำเร็จในการพัฒนาอัตลักษณ์ จะมีการยอมรับตนเองสูงและอัตลักษณ์เกิดจากการพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพศ สังคม อาชีพ จริยธรรม อุดมคติและบุคลิกภาพ

บราวน์ (Brown, 2004) อัตลักษณ์ คือการกำหนด “ความเหมือน” (Similarity) และ “ความแตกต่าง” (Difference) ระหว่างคนหรือสิ่งของ ความเหมือนและความแตกต่างเป็นเรื่องการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) หรือเป็นผลมาจากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม (Group Affiliation) ดังนั้นการมีปฏิสัมพันธ์จะทำให้ทราบว่าตนเองมีความเหมือนหรือแตกต่างกับคนอื่น ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มเพื่อนของเราเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ภาคกลาง อยู่ชั้นปีที่ 1 เช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเหมือนระหว่างสมาชิกในกลุ่ม แต่ในขณะเดียวกันภายในกลุ่มก็มีความแตกต่างระหว่างกันได้ เช่น บางคนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ บางคนเป็น

นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน หรือบางคนเรียนคณะวิทยาศาสตร์ บางคนเรียนคณะสังคมศาสตร์ เป็นต้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และดุจเดือน พันธุมนาวิน (2538: 77) กล่าวว่า อัตลักษณ์ หมายถึง โครงสร้างของบุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดจากการรู้จักตน การยอมรับตนว่ามีลักษณะที่คงที่และต่อเนื่องมาตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ ในขณะที่เดียวกันบุคคลก็เข้าใจบทบาท หน้าที่ของตน ตามที่สังคมและวัฒนธรรมกำหนดและรับรู้ลักษณะความรู้ ความสามารถ ความต้องการของตนได้ สอดคล้องกับสังคมและคนรอบข้างทำให้ความมั่นใจในตนเองที่สามารถทำทุกอย่างได้ดีตาม มาตรฐานตนเองและสังคมไปพร้อมกัน

วิทย์ เทียงบุญธรรม (2541: 436) ได้ให้ความหมายของอัตลักษณ์ (Identity) ไว้ตรงกับคำว่า “เอกลักษณ์”

อภิญา เพ็ญฟูสกุล (2546) ได้กล่าวว่า อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือสิ่งหนึ่งหรือเฉพาะของสิ่งนั้นที่ทำให้โดดเด่นขึ้นมา และมีความแตกต่างจากสิ่งอื่น โดยเดิมใช้คำว่า “เอกลักษณ์” ซึ่งหมายถึงลักษณะเฉพาะของคนหรือสิ่งหนึ่ง ในทางสังคมศาสตร์โดยปัจจุบันความหมายนี้แปรเปลี่ยนไปใช้คำว่า “อัตลักษณ์” แทนคำว่า “เอกลักษณ์” (ในความหมาย Identity) เนื่องจากปัจเจกอาจมีหลายอัตลักษณ์ได้ใน ขณะเดียวกันและการให้ความหมายของอัตลักษณ์ก็อาจเปลี่ยนไปตามบริบทได้เสมอ ดังนั้นคำว่า อัตลักษณ์ จึงมีความเหมาะสมกว่าในความหมายของเอกลักษณ์

จากการศึกษาความหมายของอัตลักษณ์สามารถสรุปได้ว่า อัตลักษณ์ หมายถึง การเข้าใจและยอมรับตนเอง รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนตามที่สังคมรอบตัวกำหนด รวมถึงมีแนวทางในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และมีความสามารถทางวิชาชีพ

1.2 องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและผลงานวิจัยเพื่อใช้เป็นหลักในการกำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังนี้

องค์ประกอบของอัตลักษณ์ ได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

อีริกสัน (Erikson, 1968) ได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการ 2 ประการ สรุปได้ดังนี้ ประการแรก เป็นลักษณะภายใน ซึ่งหมายถึง การรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองของบุคคล ประการที่สองเป็นลักษณะภายนอก ซึ่งหมายถึง การยอมรับและการผูกพันกับอุดมคติของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวอันแสดงถึงการมีส่วนร่วมใน

คุณลักษณะที่สำคัญร่วมกับผู้อื่น บุคคลที่มีอัตลักษณ์จะมีภาพที่ชัดเจนและการยอมรับทั้งสภาวะภายในของบุคคลและวัฒนธรรมของสิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่

ซิคเคอริง และไรเซอร์ (Chickering and Reisser, 1993: 38-49) กล่าวว่า การพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

- 1) ด้านร่างกายและลักษณะท่าทาง
- 2) บทบาทและการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมทางเพศ
- 3) ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม
- 4) การแสดงแนวความคิด บทบาท และรูปแบบการดำเนินชีวิต
- 5) ความรู้สึกในการตอบสนองของความคิดเห็นของบุคคลอื่นมาปรับปรุงตนเอง
- 6) การยอมรับนับถือในตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง
- 7) การมีบุคลิกภาพที่มั่นคง และเข้มแข็ง รู้วิชาการบูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้

รวมทั้งประสบการณ์นำมาพัฒนาเป็นอัตลักษณ์

เบนเนียน และอาดัมส์ (Bennion and Adams, 1986) แบ่งอัตลักษณ์ออกเป็น 2 ด้าน คือด้านมโนคติส่วนบุคคล (Ideological) และด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal) โดยด้านมโนคติส่วนบุคคล ประกอบด้วย การประกอบอาชีพ ศาสนา การเมือง และปรัชญาแนวคิดในการดำเนินชีวิต ส่วนด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประกอบด้วย การคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อน บทบาททางเพศ และการพักผ่อนหย่อนใจ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541: 14) กล่าวว่า โครงสร้างของอัตลักษณ์ตามแนวคิดของอีริคสันมีหลายองค์ประกอบหรือหลายด้านที่สำคัญคือ ด้านอาชีพการงาน ด้านศาสนา ด้านการเมือง ด้านบทบาททางเพศ และทางด้านค่านิยมอื่น ๆ

กฤษีร์ คำชาย (2542: 21) กล่าวว่า อัตลักษณ์มีหลายองค์ประกอบ จำแนกเป็น ทางกาย เพศ สังคม อาชีพ จริยธรรม อุดมการณ์ และลักษณะทางจิต ซึ่งเมื่อประกอบกันแล้ว กลายเป็นตนโดยรวม

ประสาธ อิศรปริดา (2547: 80) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญที่จะพัฒนาในช่วงวัยรุ่น คือ การพัฒนาอัตลักษณ์ในด้านอาชีพ บทบาททางเพศ การเมือง ศาสนา

ปรีชา ธรรมมา (2548: 51) กล่าวว่า อัตลักษณ์ประกอบด้วย อัตลักษณ์ด้านร่างกาย ทางเพศ บทบาททางเพศ อาชีพ อุดมการณ์และจริยธรรม โดยด้านร่างกายและทางเพศก่อตัวขึ้นมาได้ตั้งแต่นั้น ๆ เริ่มต้นในช่วงก่อนวัยรุ่นซึ่งนำไปสู่การยอมรับตนเองด้านร่างกายและทางเพศ ผู้ที่ยอมรับตนเองด้านร่างกายและทางเพศ รวมทั้งบทบาททางเพศจะเป็นผู้ที่

มีอัตลักษณ์ทางบวกในด้านทั้งสอง ส่วนอัตลักษณ์ด้านสังคมจะเกิดขึ้นเมื่อมีสัมพันธภาพทางสังคมกว้างออกไป โดยการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม เมื่อบุคคลมีความเจริญงอกงามทางความคิดสูงขึ้นไปก็จะพัฒนาอัตลักษณ์ด้านอาชีพ ด้านอุดมการณ์และจริยธรรม

เยาวนาท สุนทร (2546) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของวัยรุ่น พบว่า ประกอบด้วย 7 ประการ ดังนี้

1) การรับรู้เวลา (Temporal perspective) หมายถึง การที่วัยรุ่นสามารถกำหนดและจัดสรรเวลาที่ผ่านมาไปให้เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ โดยมีการนำสิ่งที่เรียนรู้มารวบรวมแยกแยะและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันได้ เพื่อให้เกิดการกระทำที่เหมาะสมสำหรับตนเองได้

2) ความมั่นใจในตนเอง (Self certainty) หมายถึง การที่วัยรุ่นสามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระในการคิดและการกระทำ สามารถใช้สิทธิของตนเองได้อย่างถูกต้อง

3) การเรียนรู้บทบาท (Role experimentation) หมายถึง การที่วัยรุ่นสามารถรับรู้ แยกแยะบทบาทของตนเอง และมีการแสดงบทบาทได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความเป็นจริงและตามจินตนาการของตนเอง โดยที่วัยรุ่นต้องมีโอกาสได้ทดลองบทบาทต่างๆ และเลือกบทบาทที่เหมาะสมให้กับตนเอง คำนึงถึงความพึงพอใจของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม

4) ความสามารถในการทำงาน (Apprenticeship หรือ Anticipation of achievement) หมายถึง การที่วัยรุ่นมีความต้องการที่จะทำงานให้สำเร็จ โดยมีความตั้งใจ มีเป้าหมาย และมีการวางแผนในการทำงาน กล้าที่จะเผชิญกับอุปสรรคเพื่อความสำเร็จ

5) การตระหนักในเพศตรงข้าม (Sexual polarization) หมายถึง การที่วัยรุ่นสามารถตระหนักถึงความแตกต่างของเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการที่จะแสดงลักษณะและบทบาททางเพศของตนให้ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันก็ต้องการเป็นเพื่อนกับเพศตรงข้ามและมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพใกล้ชิด (Intimacy) กับเพศตรงข้ามได้

6) การเป็นผู้นำผู้ตาม (leader and Followership) หมายถึง การที่วัยรุ่นรู้จักอำนาจของตนเองที่จะเป็นผู้นำ โดยมีอุดมคติ แนวคิดที่สร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ขณะเดียวกันก็สามารถเป็นผู้ตามและเคารพความคิดเห็นของคนอื่นได้

7) การมีอุดมคติยึดถือปฏิบัติ (Ideological commitment) หมายถึง การที่วัยรุ่นมีแนวทางในการดำเนินชีวิต แนวทางนี้เกิดจากอุดมคติหรือปรัชญาที่สั่งสมและรวบรวมจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิตซึ่งจะนำทางให้เขาอยู่ในสังคมได้

สายฝน วรรณดุจ (2537) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านอาชีพ
- 2) ด้านการเมือง
- 3) ด้านศาสนา
- 4) ด้านทัศนคติเกี่ยวกับบทบาททางเพศ
- 5) ด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ

ติง (Ting, 1996) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของวัยรุ่น พบว่ามีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การรับรู้ทางด้านร่างกาย
- 2) อัตลักษณ์ทางเพศ
- 3) ความมั่นใจในตนเอง
- 4) การรับรู้ถึงความสำเร็จและความวิตกกังวล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2550) ได้กำหนดอัตลักษณ์นิสิตของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒไว้ 8 ประการ ดังนี้

- 1) คิดเป็น ทำเป็น
- 2) หนักเอาเบาสู้
- 3) รู้กาลเทศะ
- 4) เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ
- 5) มีทักษะสื่อสาร
- 6) อ่อนน้อมถ่อมตน
- 7) งามด้วยบุคลิก
- 8) พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์

ธงชัย สมบูรณ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องอัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีอัตลักษณ์ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านวิชาการ คือ เป็นผู้มีความอดทนและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียน

เป็นผู้มีวินัยและรับผิดชอบต่อตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีความเอาใจใส่ต่อการเรียนและเป็นที่ยอมรับของสถาบันการศึกษาทั่วไป สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้และเห็นคุณค่าของการศึกษาอย่างยิ่ง

2) ด้านคุณธรรม คือ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม ซึ่งเห็นได้จากนักศึกษาทุกคนจะต้องเรียนวิชา “ความรู้คู่คุณธรรม” ซึ่งกระบวนการวิชานี้มีการปลูกฝังและขัดเกลาให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ อดทน รู้จักเสียสละ และปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีเหตุผลในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี

3) ด้านการเมือง คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในฐานคติคุณค่าของการปกครองระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือรักในเสรีภาพและความเสมอภาคทางการเมือง นอกจากนี้ยังกล้าแสดงออกถึงบทบาทของตนเอง เป็นผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

4) ด้านการรับใช้สังคม คือ เป็นผู้ที่มีความเสียสละมุ่งมั่นในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งอยู่ภายใต้กฎกติกาของสังคม สามารถปรับตัวได้เป็นอย่างดี และได้รับการชื่นชมจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน

นงวิศ ดวงมีสิน (2549) ได้ศึกษาอัตลักษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตตามแนวทฤษฎีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ทฤษฎีจิตสังคมของอิริคสัน ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเบนดูรา ทฤษฎีแห่งตนของโรเจอร์ โดยแบ่งอัตลักษณ์เป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านความรู้สึกรู้จักเกี่ยวกับตนเอง ด้านความเข้าใจตนเอง และด้านความเห็นเกี่ยวกับตนเอง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าอัตลักษณ์มีหลายองค์ประกอบซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะภายใน หมายถึง การรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเอง และลักษณะภายนอก หมายถึง การเข้าใจและยอมรับการผูกพันกับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมของตน

สำหรับองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในงานวิจัยนี้ได้มาจากการศึกษาเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวคิดอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาหรืออัตลักษณ์ของวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต และแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แล้วนำมาวิเคราะห์ห่องค์ประกอบได้องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

- 1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล คือ ความมั่นใจในร่างกาย บทบาททางเพศ
- 2) อัตลักษณ์ด้านสังคม คือ ศาสนา การเมือง และวัฒนธรรมประเพณี

3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต คือ การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน และการมีจิตสำนึก

4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ คือ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.3 ทฤษฎีพัฒนาการ ด้านการมีอัตลักษณ์บุคคล (Identity)

อีริกสัน ได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการ (Erikson's theory of development) ซึ่งเน้นเรื่องการพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคล กล่าวว่า พัฒนาการทางบุคลิกภาพเกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตของบุคคล โดยแบ่งพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคลเป็น 8 ขั้น แต่ละขั้นมี “ช่วงวิกฤต” (Critical period) เพื่อพัฒนาในแต่ละด้าน หากในช่วงชีวิตที่บุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีและได้รับการดูแลอบรมสั่งสอน มีส่วนช่วยให้การพัฒนาบุคลิกภาพในช่วงนั้นเป็นไปในทางบวก ในทางตรงกันข้ามหากในช่วงชีวิตที่บุคคลอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ขาดการอบรมสั่งสอน จะทำให้พัฒนาการทางบุคลิกภาพไม่สมบูรณ์ เป็นไปในทางลบ ดังตาราง

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาทางบุคลิกภาพในแต่ละช่วงอายุของบุคคล

ขั้นที่	ผลของการพัฒนา		ช่วงอายุ
	ทางบวก	ทางลบ	
1	ความไว้วางใจ (Trust)	ความไม่ไว้วางใจ (Mistrust)	ตั้งแต่เกิดถึง 2 ปี
2	ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy)	ความไม่มั่นใจในตัวเอง (Doubt)	3 – 6 ปี
3	ความคิดริเริ่ม (Initiative)	ความรู้สึกผิด (Guilt)	6 – 10 ปี
4	ความขยันหมั่นเพียร (Industry)	ความรู้สึกต่ำต้อย (Inferiority)	10 – 14 ปี
5	มีอัตลักษณ์ (Identity)	มีความสับสน (Role Confusion)	14 – 20 ปี
6	ความใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคย สัมพันธภาพทางเพศ(Intimacy)	การแยกตัว (Isolation)	20 – 40 ปี
7	การทำประโยชน์ให้สังคม(Generativity)	ความเหนื่อยหน่าย (Stagnation)	40 – 65 ปี
8	บูรณาภาพ (Integrity)	ความสิ้นหวัง (Despair)	65 ปีขึ้นไป

ที่มา: Woolfolk, 1993: 66 อ้างถึงใน ประสาท อิศรปริดา, 2547: 78-79

จากตารางการพัฒนาทางบุคลิกภาพในแต่ละช่วงอายุของบุคคลของอีริกสัน มีความเชื่อและให้ความสำคัญต่อตัวบุคคล (Self) การแสวงหาอัตลักษณ์ (Identity) และการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น โดยอีริกสันมีความคิดพื้นฐานในการพัฒนาทฤษฎี (Woolfolk, 1993: 66 อ้างถึงใน ประสาท อิศรปริดา, 2547: 78-79) ดังนี้

1) มนุษย์ทุกคนมีความคิดพื้นฐานอย่างเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางจิตสังคมของเด็ก ซึ่งเกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จะมีแบบแผนการพัฒนาเป็นเช่นเดียวกันในทุกสังคม

2) พัฒนาการจะเป็นไปตามลำดับขั้น โดยพัฒนาการขั้นที่สูงขึ้นจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้มีการพัฒนาในขั้นต้นแล้ว

3) ตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์ จะแบ่งพัฒนาการทางจิตสังคมออกเป็นขั้น ๆ ในแต่ละขั้นจะมีปมขัดแย้งซึ่งเป็นวิกฤตการณ์ (Crisis) ที่แต่ละบุคคลจะต้องประสบวิกฤตขัดแย้งนี้แตกต่างกันไปตามขั้นของพัฒนาการ

4) วิกฤตขัดแย้งในแต่ละขั้นหรือในแต่ละช่วงอายุเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะบุคคลจะต้องพัฒนาความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งจากความรู้สึก 2 อย่างที่ตรงข้ามกัน ความรู้สึกอย่างหนึ่งเป็นขั้วบวก และความรู้สึกอีกอย่างหนึ่งเป็นขั้วลบ

5) การพัฒนาทางจิตสังคม คือการผ่านพ้นวิกฤตขัดแย้งจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง การพัฒนาที่ดีก็จะก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลได้พัฒนาความรู้สึกในทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ

อีริกสัน (Erikson, 1975 อ้างถึงใน เนาวรัตน์ เหลืองรัตนเจริญ, 2541: 19-22) ได้เสนอความสำคัญของภาวะวิกฤตของการพัฒนาอัตลักษณ์ (Identity crisis) ในทางจิตวิทยาและสังคม เนื่องจาก

1) เป็นการพัฒนารูปบุคลิกภาพที่ต่อเนื่อง จนเป็นความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ในโลก(รวมถึงส่วนที่อยู่ในจิตสำนึกด้วย) วัยรุ่นจะพิจารณาตนเองจากลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ พรสวรรค์ (ความเก่ง และความอ่อนแอ) รูปแบบพื้นฐานทางการคิด เพื่อนำไปเป็นบทบาทในการดำเนินชีวิต การเลือกอาชีพ การให้คุณค่า ความต้องการที่ปรึกษา ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน และการเริ่มต้นบทบาททางเพศ

2) วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีจิตสำนึก (Conscious) สูงสุด มีการรับรู้ความจริงเกี่ยวกับตนเองมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ มีความสามารถในการพิจารณาความขัดแย้งและลดความขัดแย้งลงได้ การเรียนรู้ที่จะสร้างความคาดหวังและการทำให้สำเร็จตามคาดหวัง

3) เป็นช่วงเวลาที่มีการหลอหลอมพัฒนาการทางร่างกาย ความคิด และสังคม แล้วพัฒนาเป็นตัวบุคคลนั้นในอนาคต ถือเป็นช่วงหนึ่งของชีวิตที่ไม่สามารถย้อนกลับมาได้

4) เป็นพัฒนาการที่ต่อเนื่องจากวัยเด็ก และส่งผลต่อวัยผู้ใหญ่ เวลาของการพัฒนาเพื่อจะผ่านจุดวิกฤตในช่วงวัยรุ่นนั้น หรือช่วงที่มีอัตลักษณ์ไม่แน่นอน (Identity

moratorium) ซึ่งการผ่านช่วงนี้ได้อาจต้องใช้เวลาเป็นเดือน เป็นปี หากผ่านช่วงนี้ไปได้ จะถือว่าประสบความสำเร็จในการพัฒนาอัตลักษณ์ (Identity Achievement) แต่การจะผ่านขั้นนี้ไปได้ดีนั้นจะต้องอาศัยหลาย ๆ ปัจจัย ตั้งแต่ความต่อเนื่องด้านการปรับตัว ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงของการพัฒนาอัตลักษณ์ โดยอัตลักษณ์จะได้จากการพัฒนาการในขั้นต้น อีริคสันให้ความสำคัญกับ อัตลักษณ์ เนื่องจากพบว่าผู้ที่มีอาการทางจิตในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย และวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้นจะเกิดจากการล้มเหลวของการพัฒนาอัตลักษณ์ ทำให้มีความคิดสับสนไม่รู้จักตัวเอง ไม่รู้ว่าตัวเองเป็นอย่างไร ต้องการอะไร มีการแยกตัว ไม่รับรู้ความจริง บางคนมีพฤติกรรมถดถอยไปสู่ช่วงทารก บางคนมีพฤติกรรมที่เกเร ลักษณะความล้มเหลวนี้ล้วนแต่ขัดขวางต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ การพัฒนาการของอัตลักษณ์จะพัฒนาจากการไม่มี อัตลักษณ์ไปสู่การมีอัตลักษณ์ กระบวนการพัฒนาจะเป็นการขัดแย้งระหว่างคุณลักษณะภายใน (การเปลี่ยนแปลงทางสรีระตามวัย ความต้องการ และความสามารถของบุคคล) กับคุณลักษณะภายนอก (ข้อเรียกร้องทางสังคม) บุคคลจะผ่านพ้นวิกฤตแต่ละครั้งได้ด้วยคุณลักษณะภายในของบุคคลที่ค่อยๆ เพิ่มขึ้น มีการตัดสินใจที่ถูกต้องมากขึ้น และมีความสามารถที่จะทำตามมาตรฐานของสังคมที่เกี่ยวข้อง วิกฤตการณ์ทางบุคลิกภาพจะปรากฏเพื่อการปรับตัวในแต่ละขั้นจะต้องมีการตกลงใจที่ถูกต้องเพื่อแก้ไขภาวะวิกฤต ถ้าหากสามารถทำตามมาตรฐานของตนเองและสังคมแล้ว ผลที่หลงเหลือซึ่งเป็นทางบวกจะทำให้บุคคลเข้มแข็งขึ้น ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและสังคมอันเป็นพื้นฐานให้บุคคลสามารถแก้ไขภาวะวิกฤตในระยะต่อมาได้ (อุษา ศรีจินดารัตน์, 2533: 18)

จากพัฒนาการทางอัตลักษณ์จะเห็นได้ว่า ในช่วงอายุของบุคคลที่อยู่ในระดับอุดมศึกษา คือพัฒนาการในขั้นที่ 5 มีอัตลักษณ์ (Identity) หรือ มีความสับสน (Role Confusion) ในขั้นนี้เป็นพัฒนาการของวัยรุ่นซึ่งจะแสวงหาอัตลักษณ์ของตนเองให้ได้ คือมีความเข้าใจตนเอง รู้ความต้องการ ความถนัด ความสามารถ เจตคติ และค่านิยมของตนเอง ตลอดจนมีเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน หากบุคคลนั้นค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองพบก็จะแสดงบทบาทของตนเองได้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อโลกและตนเอง สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้ และเตรียมพร้อมที่จะบรรลุเป้าหมายในอนาคต แต่ถ้าบุคคลค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองไม่ได้ ก็จะทำให้เกิดความสับสน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโลกและตนเอง รวมถึงไม่สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.4 ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนาอัตลักษณ์ (Establishing Identity)

ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนาอัตลักษณ์ (Establishing Identity) (Chickering and Reisser, 1993)การพัฒนาความมีอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาความรู้สึกรู้สึกว่าตนเองกำลังจะเป็นอะไร การมีอัตลักษณ์ของนิสิตศึกษานั้นเกิดจากการรวบรวมความรู้สึกทั้งทางด้านร่างกาย จินตนาการ ภาพลักษณ์ ท่าทาง และความทรงจำต่อเนื่องรวมเข้าด้วยกัน การพัฒนาความมีอัตลักษณ์เกี่ยวข้องโดยตรงกับทัศนคติด้านความต้องการทางกายภาพ จิตใจ บุคลิกลักษณะและการแสดงออกทางเพศอย่างชัดเจน ทั้งบทบาทด้านเพศของตนและพฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมด้วย

ตารางที่ 2 พัฒนาการทางด้านอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา

จาก	สู่
1. ไม่มั่นใจเกี่ยวกับร่างกาย(body)และการแสดงออกของตนเอง (Appearance)	1. มั่นใจในร่างกาย(Body)และการแสดงออกของตนเอง (Appearance)
2. ไม่เข้าใจในเพศของตน(gender)และการแสดงออกทางเพศ (Sexual Orientation)	2. รู้จักและเข้าใจในเพศของตน(Gender)และการแสดงออกทางเพศ (Sexual Orientation)
3. ไม่เข้าใจในพื้นฐานทางวัฒนธรรม (Culture Roots)และสังคมของตนเอง (Social)	3. มีความมั่นใจและภูมิใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของตนเอง
4. สับสนในตนเอง ว่าตนเองคือใคร แสวงหาบทบาท (Roles)และความเป็นตัวของตัวเอง (Lifestyles)	4. มีอัตมโนทัศน์(Self-Concept)ที่ชัดเจนเกี่ยวกับตนเอง แสดงบทบาท(Roles)และความเป็นตัวของตัวเองที่ชัดเจน (Lifestyles)
5. ขาดการประเมิน (Evaluation)และไตร่ตรองตนเอง	5. มีความรู้สึกตอบสนองในความคิดเห็นของผู้อื่นแล้วนำมาปรับปรุงตนเอง
6. ไม่พอใจในตนเอง	6. ยอมรับและมีความภูมิใจในตนเอง
7. ไม่มั่นคงในบุคลิกภาพ อ่อนแอ	7. มีบุคลิกภาพมั่นคง เข้มแข็ง

ที่มา: ชิกเคอริงและไรเซอร์ (Chickering and Reisser, 1993: 34)

จากทฤษฎีที่นำมาใช้จะเห็นได้ว่า การพัฒนาอัตลักษณ์ ในทฤษฎีของอีริคสัน ทฤษฎีของชิกเคอริงและไรเซอร์ ควรพัฒนาในช่วงวัยรุ่น ซึ่งอยู่ในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาเกิดความเข้าใจในตนเอง และสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ ดังนั้นหากมีการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการ เข้าใจตนเองและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์ที่เหมาะสมได้

ตอนที่ 2 วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา

วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษามีผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านความเป็นตัวของตัวเอง ความเป็นอัตลักษณ์และการกำหนดเป้าหมายในชีวิต (Chickering, 1974 : 82)

แนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษามีดังนี้

เบคเกอร์และคณะ (Becker and et al, 1972) มีแนวคิดที่ว่าวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษาเกิดจากพื้นฐานที่นิสิตนักศึกษาทุกคนจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง ได้แก่ ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย และการที่ต้องเผชิญกับปัญหาพื้นฐานที่เหมือนกัน ดังนั้นวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษาจึงเป็นการตอบสนองในภาพรวมต่อปัญหาเหล่านี้ ซึ่งลักษณะของการตอบสนองในภาพรวมที่ปรากฏคือ ผลลัพธ์ของกระบวนการในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของนิสิตนักศึกษาและกระบวนการนี้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้นระหว่างนักศึกษาเก่าและนักศึกษาใหม่

ส่วนประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

- 1) งานวิชาการ (Academic Work) เช่น วิชาที่เรียน คะแนน ปริญา
- 2) การคบเพื่อน (Making Friend) คือ การเรียนรู้เพื่อสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ

3) กิจกรรม (Activity) คือ สิ่งที่อยู่รอบตัวนิสิตนักศึกษา ซึ่งนิสิตนักศึกษาจะต้องเรียนรู้ในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและองค์กร

บอลตันและแคมมีเยอร์ (Bolton and Kammeyer, 1972) ได้แบ่งวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ การเตรียมอาชีพ ความก้าวหน้าทางวิชาการ และการมีส่วนร่วมในสังคมของมหาวิทยาลัย

ฮอกบวม (Hochbaum, 1972) ได้แบ่งวัฒนธรรมของนิสิตนักศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ การเรียน การเมือง เศรษฐกิจ และปัญหาสังคม

แอสติน (Astin, 1993) ได้แบ่งวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ นักวิชาการ นักกิจกรรม ศิลปิน สุขนิยม ผู้นำ รักษาฐานะ ไม่ยึดมั่น

ส่วนประกอบสำคัญของวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ด้านวิชาการ ศึกษาถึงการใช้เวลาของนิสิตนักศึกษาต่องานวิชาการว่ามีมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะครอบคลุมกิจกรรม 3 อย่าง คือ การเข้าชั้นเรียนหรือห้องฝึกปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเองหรือการบ้าน และการใช้คอมพิวเตอร์

สำหรับเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรเป็นการศึกษาว่านักศึกษาเลือกเรียนวิชาที่เน้นหนักไปทางใด เช่น ทักษะการเขียน คณิตศาสตร์หรือความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลด้านตัวเลข

วิทยาศาสตร์หรือการสืบค้นเชิงวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์หรือการวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังศึกษาเรื่องอื่นๆ อีก ซึ่งเป็นประสบการณ์พิเศษ ทางด้านวิชาการ ได้แก่ โครงการวิจัย การฝึกสอนในชั้นเรียน การเสนอรายงานในชั้นเรียน การสอบโดยใช้ข้อสอบที่เป็นตัวเลือกและการสอบที่ต้องตอบเป็นความเรียง

2) ด้านอาจารย์ ได้แก่ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่คุยกับอาจารย์นอกชั้นเรียน การช่วย อาจารย์สอน การช่วยอาจารย์ทำวิจัยการไปบ้านอาจารย์และการที่อาจารย์ได้วิจารณ์รายงานให้

3) กลุ่มเพื่อน ได้แก่ การอยู่ในสังคมของเพื่อน การไปทำงาน การเข้าร่วมในสโมสรหรือ กลุ่มนักศึกษา การเป็นสมาชิกของกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย การทำงานกลุ่ม การเข้าสังคมกับกลุ่มเชื้อชาติอื่นๆ

4) ด้านการทำกิจกรรม ได้แก่ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้เวลาไปกับการทำงาน ลักษณะของงานเป็นงานล่วงเวลาหรือเต็มเวลา ภายนอกมหาวิทยาลัยหรือภายในมหาวิทยาลัย

จากการศึกษาแนวคิดองค์ประกอบของนิสิตนักศึกษา ผู้วิจัยใช้แนวคิดจากทฤษฎีของ แอสติน (Astin, 1993) เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่มีความใหม่และในเนื้อหาทฤษฎีมีความครอบคลุม ส่วนประกอบสำคัญของนิสิตนักศึกษามากที่สุด

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษา

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต

แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2550: 33) ได้กล่าวไว้ว่า วิวัฒนาการหลายๆ ประการ เช่น ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี อิทธิพลของสื่อสารมวลชนระบบการศึกษาและอุตสาหกรรมใหม่ รวมทั้งความ เปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม วัฒนธรรม และความคิด ทำให้นักศึกษามีความ เปลี่ยนแปลงทั้งในการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัวยุคใหม่ ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่างๆ ซึ่งสะท้อนถึง แนวโน้มของสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ในขณะที่เดียวกันเริ่มมีความเปลี่ยนแปลงของชีวิต การทำงานของบัณฑิตในอนาคต ที่แตกต่างไปจากลักษณะงานปัจจุบัน เช่น การทำงานโดยมี หลายอาชีพทั้งตลอดช่วงอายุการทำงานหรือในขณะใดขณะหนึ่ง การทำงานไร้สังกัด (Freelance) ความเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนของรายได้ การจับคู่และเปลี่ยนคู่ผู้ร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นเหตุ ให้เกิดความไม่สอดคล้องกัน (Mismatch) ระหว่างการศึกษาและทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ใน อนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนจะ เกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหาร

จัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ค่านิยมการศึกษาในศาสตร์เฉพาะหรือสาขาเฉพาะจึงไม่เพียงพออีกต่อไป แต่ต้องเสริมฐานความรู้และสมรรถนะที่จะช่วยให้บัณฑิตสามารถอยู่ในตลาดแรงงานได้และได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านการอยู่ร่วมในสังคม การสร้างสรรค์ ความรู้เชิงปฏิบัติ และความรู้พื้นฐานทั้งทางโลกและสังคม

3.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของประเทศไทย(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

2) ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3) ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจ อันต้องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคนิคสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

3.3 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) ได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “บัณฑิตจุฬาฯ เป็นผู้ที่มีคุณค่าของสังคมโลก” สรุปได้ดังนี้

1) มีความรู้

1.1) ครอบ คือ มีความรู้ในหลายสาขาวิชา และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

1.2) รู้ลึก คือ มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้และเป็นระบบ ทั้งหลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

2) มีคุณธรรม

2.1) มีคุณธรรมและจริยธรรม คือ ศรัทธาในความดี มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบ มีศีลธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต

2.2) มีจรรยาบรรณ คือ มีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

3) คิดเป็น

3.1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์หรืออย่างมีเหตุผลและคิดแบบองค์รวม

3.2) สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากพื้นฐานของความรู้ที่เรียน มีทักษะในการคิดแก้ปัญหา สามารถแก้ปัญหายังเป็นระบบโดยประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมา

4) ทำเป็น

- 4.1) มีทักษะทางวิชาชีพ มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ติดตามความก้าวหน้าในศาสตร์ รู้วิธีแก้ปัญหา และต่อยอดองค์ความรู้ได้
- 4.2) มีทักษะทางการสื่อสาร
- 4.2.1) ใช้ภาษาไทยได้ดีมากทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อการสื่อสารให้เหมาะกับสถานการณ์
- 4.2.2) ใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับดีในการอ่าน และสามารถสื่อสารด้วยการพูด ฟัง และเขียนในระดับดีพอสมควร
- 4.3) มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการสื่อสารและค้นคว้าข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.4) มีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติมีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติในระดับพื้นฐานมีทักษะการบริหารจัดการ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และทำงานเป็นหมู่คณะ
- 5) ใฝ่รู้และรู้จักวิธีการเรียนรู้
- 5.1) ใฝ่รู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอรู้จักวิธีการเรียนรู้ (Learning to Learn)
- 5.2) รู้จักเทคนิค วิธีและกระบวนการในการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้
- 6) มีภาวะผู้นำ กล้าแสดงออก กล้าหาญ อดทน หนักแน่น รู้จักเสียสละ ให้อภัย และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สุภาพ เป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรมได้ในระดับและสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- 7) มีสุขภาพ ตระหนักถึงความสำคัญ รู้จักวิธีการดูแลสุขภาพกายและจิตของตนเอง มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ปรับตัวได้ ทนสภาพกดดันได้
- 8) มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ มีจิตสำนึกห่วงใยต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสมบัติ มีจิตอาสา มุ่งทำประโยชน์ให้สังคม
- 9) ดำรงความเป็นไทยในกระแสโลกาภิวัตน์ สำนึกในคุณค่าแห่งตน คุณค่าแห่งความเป็นไทย รวมทั้งตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและรู้เท่าทันการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม เพื่อสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีวัฒนธรรมแตกต่างโดยยังดำรงความเป็นตัวของตัวและทะนุบำรุงสืบสานวัฒนธรรมไทยได้อย่างเป็นอิสระ ยั่งยืน และมีสันติสุข

จากแนวคิดคุณลักษณะนิสิตนักศึกษาทั้งลักษณะนิสิตนิสิตนักศึกษาและบัณฑิต ในอนาคต มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่า มีส่วนช่วยในการกำหนดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมซึ่งนิสิตนักศึกษาพึงมี เพื่อให้เป็นบัณฑิต ที่มีคุณภาพสามารถอยู่ในสังคมโลกได้

ตอนที่ 4 กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

4.1 กระบวนการพัฒนานักศึกษา

กระบวนการพัฒนานักศึกษา (Student development process model) (Miller and Prince, 1976) ได้กล่าวไว้ว่า โครงสร้างการส่งเสริมการพัฒนานักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1) การตั้งเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาส่วนมากเข้า ศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพและไม่มีเป้าหมายในชีวิตที่แน่นอน ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการตั้งเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาให้ชัดเจนและสามารถ ปฏิบัติได้

2) การประเมินระดับการพัฒนาของนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษารู้ ถึงสภาพหรือระดับการพัฒนาตนเอง โดยประเมินความต้องการพัฒนาของนักศึกษา เป้าหมาย และวัตถุประสงค์เฉพาะในด้านการศึกษาและด้านส่วนตัว

3) ยุทธวิธีในการพัฒนานิสิตนักศึกษา ได้กำหนดวิธีการดำเนินการที่ใช้ในการ พัฒนานักศึกษา คือ การสอน การเป็นที่ปรึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา นักศึกษา

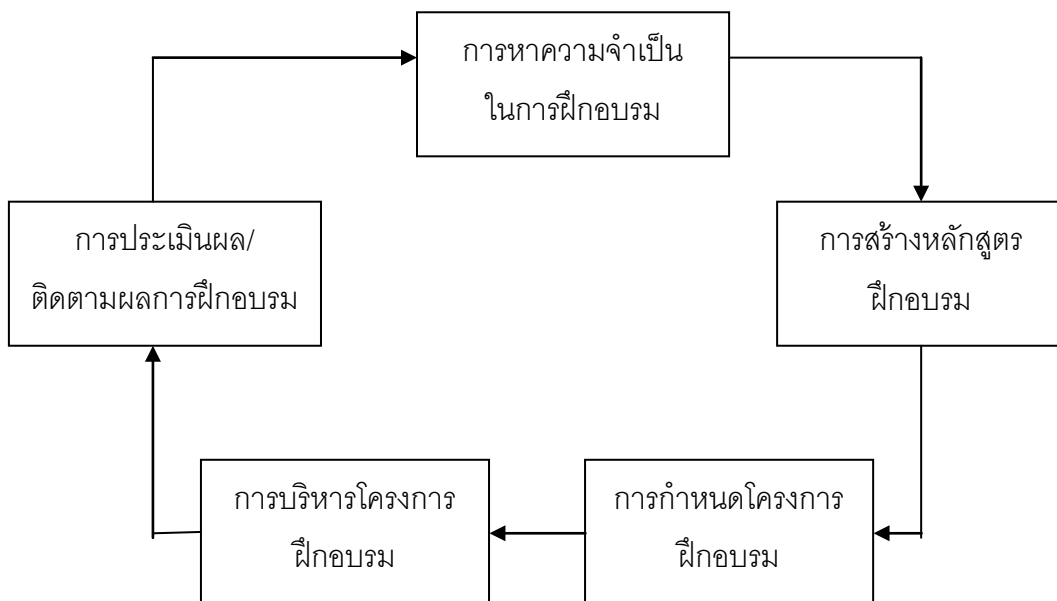
4) การประเมินโปรแกรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยการตรวจสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมของโปรแกรมกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ต้องการ ก่อให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา

4.2 แนวคิดการฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม เพื่อนำมาใช้ในการสร้างการ พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) มีดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กระบวนการฝึกอบรม

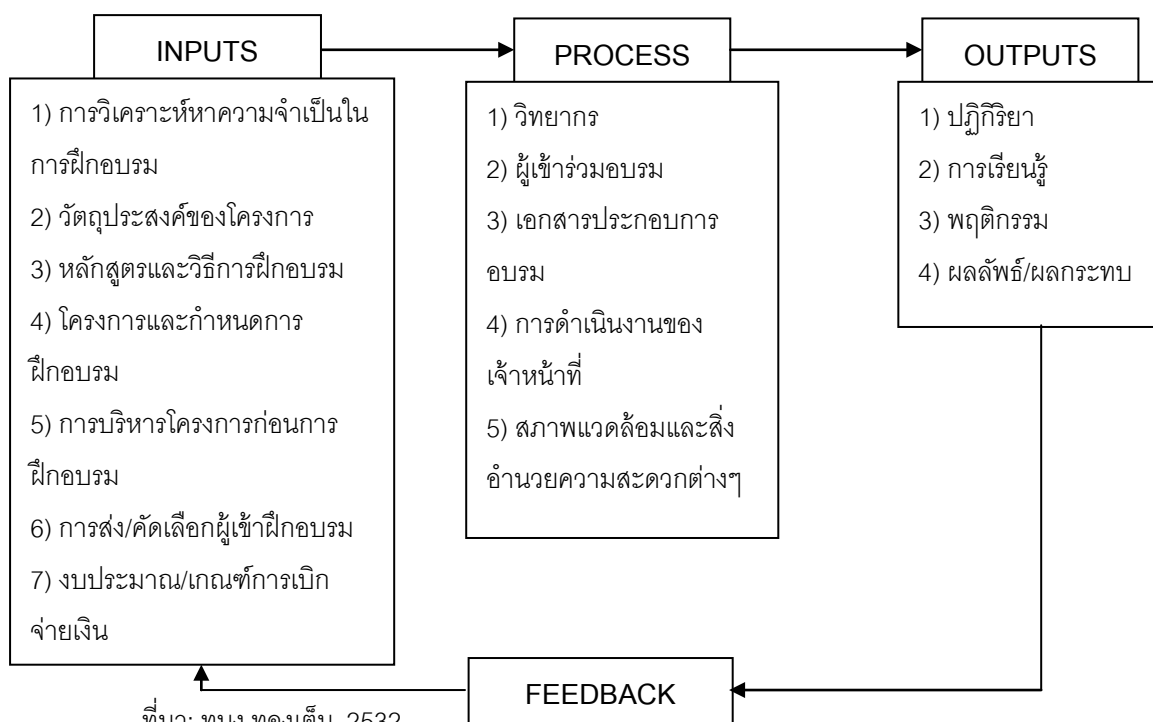

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532

จากแผนภูมิดังกล่าว กระบวนการฝึกอบรมมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ซึ่งผู้รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมควรดำเนินการในแต่ละขั้นตอนอย่างครบถ้วน เพื่อให้เป็นการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์ และเกิดผลสำเร็จตรงตามเป้าหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกอบรม (ทงง ทองเต็ม, 2532)

แผนภูมิที่ 2 ปัจจัยสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณา หรือตรวจสอบในการประเมินผล

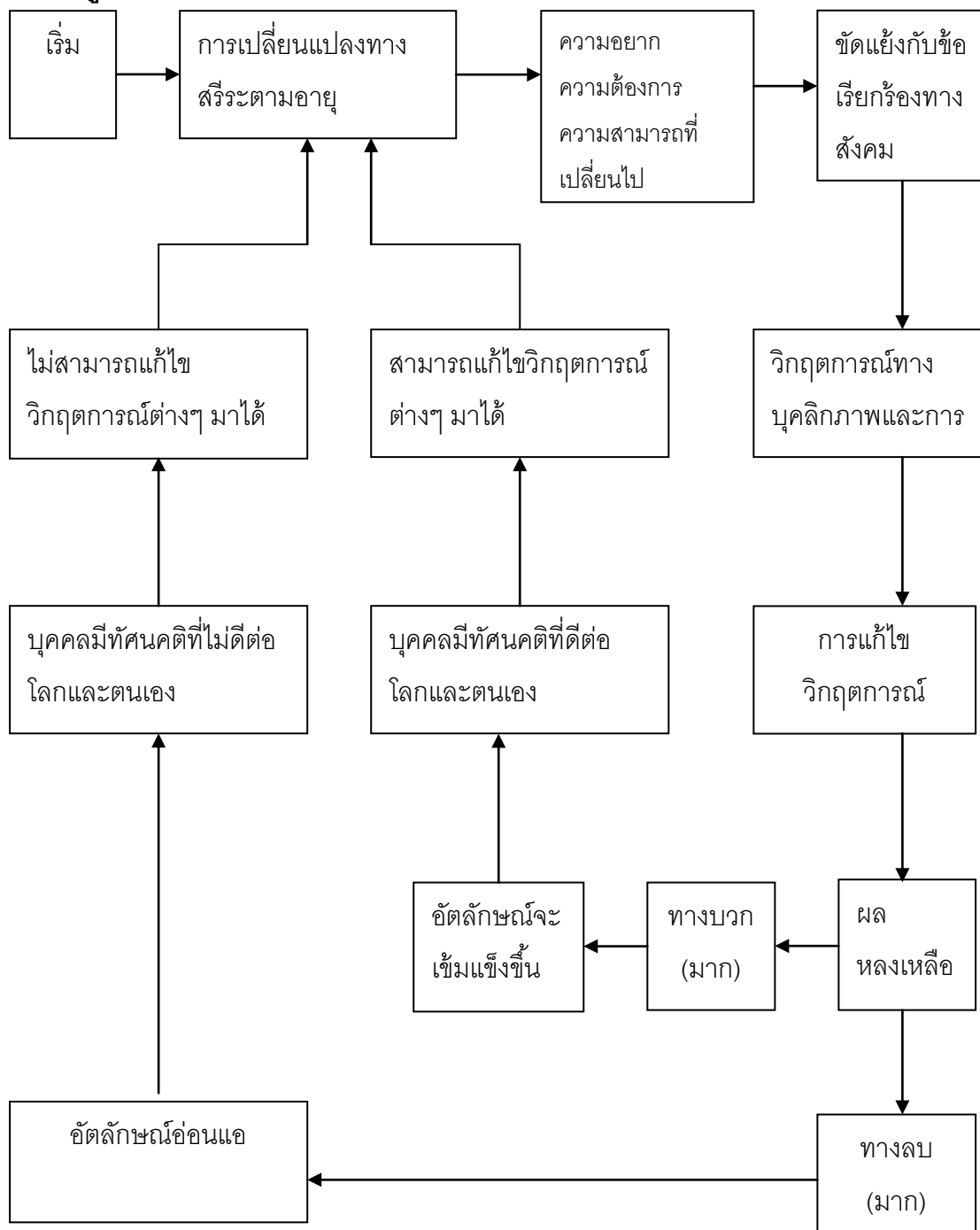
ที่มา: ทงง ทองเต็ม, 2532

จากแผนภูมิข้างต้น การประเมินผลการฝึกอบรม ควรจะพิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ ครอบคลุมกระบวนการฝึกอบรมทั้งระบบ มิใช่สนใจเฉพาะเพียงผลที่ได้จากกระบวนการฝึกอบรม (หรือ Outputs เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรม) เท่านั้น ดังนั้นวิธีการที่ใช้ในการประเมินผล จึงควรมีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดการวัดผลได้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopman, 1984) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการบรรลุอัตลักษณ์ เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระตามอายุกับความสามารถที่เปลี่ยนไป และเมื่อต้องพบกับความขัดแย้งทางสังคมทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการปรับตัวและบุคลิกภาพขึ้น หากบุคคลนั้นแก้ไขวิกฤตการณ์ไปในทางบวกก็จะส่งเสริมให้บุคคลนั้นมีอัตลักษณ์ที่เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีต่อโลกและตนเองสามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาได้ในชีวิต ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลซึ่งที่แก้ปัญหาในทางลบหรือหลีกเลี่ยงปัญหาก็จะยิ่งทำให้อัตลักษณ์ของตนเองอ่อนแอลง ส่งผลให้บุคคลนั้นมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโลกและตนเอง ไม่สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้ ดังแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 3 กระบวนการกระบวนการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง

ที่มา: สลูงอสกี มาร์เซีย และ คูพวน (Slugoski, Marcia and Koopuan, 1984)

นวลละออ สุภาพผล (2547: 92-95) ได้กล่าวถึงการสร้างความรู้สึกรับเป็นอัตลักษณ์ และผ่านพ้นความรู้สึกสับสนในตนเอง มีดังนี้

1) การเลือกและการสับสนในบทบาท (Role selection and role confusion)

การเข้าใจในอัตลักษณ์ของตนเอง ช่วยให้เกิดความเข้าใจในปัญหาต่างๆ และช่วยในการตัดสินใจ

เกี่ยวกับอนาคต เช่น การเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง เป็นต้น ความรับผิดชอบนับว่าเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของวัยนี้ ซึ่งความรับผิดชอบนี้มีรากฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และความรู้สึกไว้วางใจและความมั่นใจในตนเอง ในวัยนี้เด็กวัยรุ่นจะเกิดความสงสัยในตนเอง เช่น เกิดปัญหาถามตนเอง “ฉันคือใคร” หรือ “ฉันทำอะไรดี” เนื่องจากวัยรุ่นเป็นระยะที่มีความสับสนขาดความมั่นใจ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ดังนั้นกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน การยอมรับจากกลุ่มศาสนาและวัฒนธรรมจึงมีผลต่อการปรับตัวอย่างยิ่ง

2) การแสวงหาสถานภาพทางสังคม (Acquisition of status) เด็กวัยรุ่นจะค่อยๆ พัฒนาความเป็นตัวของตัวเองขึ้นอย่างช้าๆ เพื่อพัฒนาเป็นระดับมาตรฐานของตนเอง เขาจะแสวงหาตนตามอุดมคติ (Ego-ideal) และค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองเพื่อบทบาทใหม่ในสังคม มีวัยรุ่นตอนปลายอีกจำนวนมากที่ยังไม่เป็นตัวของตัวเอง และยังไม่พบอัตลักษณ์ในตนเอง ซึ่งวัยรุ่นเหล่านี้เมื่อมีปัญหาจะหนีปัญหาหรือหลบหนีปัญหานั้นไป อย่างไรก็ตามวัยรุ่นแต่ละคนย่อมต้องการเวลาในการปรับตัวเองเพื่อการเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่และให้สังคมยอมรับ อีริกสัน (Erikson, 1971) ได้เสนอขั้นตอนการปรับตัวที่สำคัญ 7 ขั้น ดังนี้

2.1) สัดส่วนของเวลา ตรงข้ามกับความสับสนของเวลา (Time perspective and time confusion) หมายถึง วัยรุ่นต้องการเวลาที่เหมาะสมเพื่อการเตรียมตัวและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

2.2) ความเชื่อมั่นในตนเอง ตรงข้ามกับความเฉยเมยท้อแท้ (Self certainty and apathy) ความมั่นใจในตนเอง หมายถึง การแสวงหาอัตลักษณ์ของตนเองอย่างถูกต้อง มีความสนใจเกี่ยวกับตนเอง และความคิดของคนอื่นที่มีต่อตน

2.3) การตรวจสอบบทบาทตรงข้ามกับการมีอัตลักษณ์ที่ไม่ถูกต้อง (Role experimentation and negative identity) ในวัยเด็กจะมีการแสวงหาบทบาทที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด วัยรุ่นอาจจะทดลองหรือตรวจสอบหลายๆ บทบาทจนกว่าจะพบบทบาทที่ตนเองพอใจ

2.4) การคาดการณ์ล่วงหน้าในผลสัมฤทธิ์ ตรงข้ามกับความชะงักงันในการทำงาน (Anticipation of achievement and work paralysis) การทำงานใดๆ วัยรุ่นต้องการจะทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จไปด้วยดี ดังนั้นก่อนที่จะลงมือทำงาน เขาจะคาดการณ์ล่วงหน้าในผลสำเร็จที่เกิดขึ้น การคาดหวังว่างานจะประสบความสำเร็จ จะเป็นแรงกระตุ้นให้เขาเกิดความพึงพอใจ มีความสับสนและมีความเพียรพยายามเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้นๆ การคาดการณ์ในผลสัมฤทธิ์จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะพัฒนาความมั่นใจในตนเองและความเป็นตัวของตัวเอง

5) อัตลักษณ์ทางเพศ ตรงข้ามกับความสับสนทางเพศ (Sexual identity and bisexual confusion) วัยรุ่นต้องการประสบการณ์ที่จะทำให้เขารู้ในบทบาททางเพศของตนเองให้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันก็ต้องการที่จะเป็นเพื่อนกับเพศตรงข้าม

6) ความเป็นผู้นำ ตรงข้ามกับความสับสนในอำนาจ (Leadership polarization and authority confusion) ความสามารถของวัยรุ่นในการเป็นผู้นำหรือผู้ตามเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน และสถานะทั้ง 2 ลักษณะนี้เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงอำนาจของตัวเองในสังคม วัยรุ่นควรได้รับการฝึกให้เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เขาพัฒนาการเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นได้

7) อุดมคติ ตรงข้ามกับความสับสนในอุดมคติ (Ideological polarization and authority confusion) วัยรุ่นจะเลือกปรัชญาหรืออุดมคติเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งจะนำทางให้เขาอยู่ในสังคมได้ นอกจากนี้การมีอุดมคติและมีปรัชญาชีวิตจะช่วยให้เขาไปสู่ความมีอัตลักษณ์ของตนเองได้ และเขาจะมีแนวทางชีวิตของเขาว่าจะไปเป็นอะไรต่อไป เมื่อมีสิ่งที่ไม่ถูกต้องกับอุดมคติของเขา เขาก็จะไม่ยอมรับหรือต่อต้านกับสิ่งเหล่านั้น

4.4 สถานะทางอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตามแนวคิดของมาร์เซีย

มาร์เซีย (Marcia, 1980) นักจิตวิทยา มหาวิทยาลัยแห่งรัฐนิวยอร์ก ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ในระยะวัยรุ่นจากทฤษฎีของอีริคสันมาพัฒนาเป็น สถานะทางอัตลักษณ์ ซึ่งตามแนวคิดของมาร์เซียนั้นการสร้างอัตลักษณ์เกี่ยวข้องกับการกำหนดแนวทางด้านอาชีพ ค่านิยม ความเชื่อ และพัฒนาการทางเพศ เกณฑ์ที่ใช้กำหนดสถานะทางอัตลักษณ์อาศัยการผสมผสานระหว่าง 2 มิติ ของการมีหรือไม่มีภาวะวิกฤต (Crisis) และการตกลงใจ (Commitment) ในเนื้อหา ด้านอาชีพ ศาสนา การเมือง โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

ภาวะวิกฤต หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจเลือกแนวทางต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความสนใจและความสามารถของตน เป็นช่วงระยะเวลาของการตัดสินใจเพื่อค้นหาคำตอบ การตกลงใจ หมายถึง การประเมินของบุคคลที่จะตกลงเลือกกิจกรรมการแสดงออกหรือการกระทำของบุคคลในประเด็นการเลือกอาชีพ เลือกความเชื่อ และการให้คุณค่าทางศาสนา การเมือง และอุดมคติ เป็นการให้ความหมายต่อการเลือก เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรมต่าง ๆ โดยในการประเมินภาวะวิกฤตและการตกลงใจในปัจจุบันขึ้นอยู่กับ 2 ตัวแปร คือ

- 1) ระดับของประสบการณ์แห่งวิกฤตอัตลักษณ์ที่บุคคลเคยมี
 - 2) ระดับการตกลงใจของบุคคลต่อการให้คุณค่าในด้านต่าง ๆ
- วัยรุ่นตามลักษณะของแต่ละสถานะทางอัตลักษณ์ เป็นดังนี้

1) วัยรุ่นที่เกิดความสับสนในอัตลักษณ์ (Identity diffusion) คือ วัยรุ่นที่อาจจะมีหรือไม่มีประสบการณ์ในการเผชิญกับภาวะวิกฤต สิ่งสำคัญคือยังไม่มีอาการตกใจทั้งด้านอาชีพและด้านอุดมคติ แม้ว่าพวกเขาอาจมีแนวอาชีพที่ชอบ

2) วัยรุ่นที่ยังหาอัตลักษณ์ที่ไม่แน่นอน (Identity moratorium) คือ วัยรุ่นอยู่ในช่วงภาวะวิกฤตที่กำลังจะตกใจ ทำให้เกิดการตกใจที่ค่อนข้างคลุมเครือ มีลักษณะแตกต่างจากวัยรุ่นที่เกิดความสับสนในการหาอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตกใจที่ว่า วัยรุ่นกลุ่มนี้ยังเห็นความสำคัญของความปรารถนาดีและความคิดเห็นของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และคำนึงถึงความต้องการของสังคม แล้วนำมาคิดทบทวนว่าเหมาะสมกับความสามารถของเขาหรือไม่ วัยรุ่นที่อยู่ในสถานภาพนี้จึงอยู่ในระหว่างการค้นหาคำตอบ แต่มีความคิดในสิ่งเหล่านั้นน้อยมากและพร้อมที่จะละทิ้งเมื่อมีโอกาสที่ดีกว่า

3) วัยรุ่นที่ยังหาอัตลักษณ์ของตนเองไม่สำเร็จ และยังคงอาศัยแนวคิดจากผู้อื่น (Identity foreclosure) คือ วัยรุ่นที่ไม่มีประสบการณ์ในการเผชิญกับภาวะวิกฤต แต่ได้ตกใจเลือกแนวทางแล้ว โดยได้รับอิทธิพลจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และไม่สามารถบอกได้ว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อพวกเขาตั้งแต่เมื่อไร มีความศรัทธาต่อคำพูดของบิดามารดาไม่เปลี่ยนแปลง จึงเคร่งครัดต่อคำสั่งสอนของบิดามารดามาก

4) วัยรุ่นที่ค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ (Identity achievement) คือ วัยรุ่นที่มีประสบการณ์ในการเผชิญกับภาวะวิกฤตและมีข้อตกใจแล้ว จึงมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการเลือกอาชีพ ยึดมั่นในศาสนา และมีความคิดอุดมการณ์ทางการเมืองได้ด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าพวกเขาได้พิจารณาแนวทางด้านอาชีพไว้หลายแนวก็ตาม ในที่สุดพวกเขาเลือกแนวทางเพียงทางเดียวด้วยตนเอง ส่วนทางอุดมคติ พวกเขาได้ทบทวนความเชื่อในอดีตและเลือกแนวทางเองจนประสบความสำเร็จในการแสดงออกอย่างเป็นอิสระ

จะเห็นได้ว่าสถานะทางอัตลักษณ์ที่เกิดความสับสนในอัตลักษณ์และที่ค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ เป็นสถานะทางอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของอีริคสัน ส่วนสถานะทางอัตลักษณ์ที่ยังหาอัตลักษณ์ของตนเองไม่สำเร็จยังคงอาศัยผู้อื่นและที่ยังหาอัตลักษณ์ไม่แน่นอน เป็นสถานะทางอัตลักษณ์ที่มาร์เซียเพิ่มจุดเชื่อมโยงระหว่างสถานะทางอัตลักษณ์ที่เกิดความสับสนในอัตลักษณ์และที่ค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์

ตารางที่ 3 เกณฑ์ที่ใช้กำหนดสถานะทางอัตลักษณ์

ตำแหน่งบนการประกอบอาชีพและมโนคติส่วนบุคคล	สถานะทางอัตลักษณ์			
	สับสนในอัตลักษณ์	ไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิดจากผู้อื่น	อัตลักษณ์ไม่แน่นอน	ค้นหาอัตลักษณ์ของตนได้อย่างสมบูรณ์
ภาวะวิกฤต (Crisis)	มีหรือไม่มี (Present or Absent)	ไม่มี (Absent)	มี (present)	มี (present)
การตกลงใจ (Commitment)	ไม่มี (Absent)	มี (present)	ไม่มี (Absent)	มี (present)

ที่มา: มาร์เซีย (Marcia, 1980)

4.5 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงบทบาทของกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยมีหลักการคือ หากนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา นิสิตนักศึกษาจะได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและด้านบุคลิกภาพ การมีส่วนร่วมสามารถทำได้ในลักษณะดังนี้

- 1) ด้านวิชาการ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรที่คำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเพิ่มขึ้น และการจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณภาพ เป็นต้น
- 2) ด้านกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ตั้งแต่การรับเข้าศึกษา การปฐมนิเทศ การอยู่หอพัก การจัดสภาพแวดล้อมในสถาบัน การจัดกิจกรรมต่างๆ การหางานทำพิเศษของนักศึกษา เป็นต้น
- 3) การทำงานร่วมกับอาจารย์ คือ การที่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำงานกับอาจารย์ ทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในการอยู่ในสถาบันมากขึ้น เช่น การร่วมทำงานด้านวิชาการ และการร่วมกิจกรรมอื่นๆ เป็นต้น

4.6 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) มีแนวคิดสำคัญที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม

ศักยภาพ ดังนั้นในจัดกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในครั้งนี้จึงใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม มีหลายรูปแบบดังนี้

1) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) รูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งวิธีการนี้จะใช้ได้ดีในการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา เพราะผู้เรียนมีระดับความสามารถทางการคิดและการดำเนินการด้วยตนเองได้ดี

เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความรู้เดิมของผู้เรียน ทำให้เกิดความเข้าใจข้อมูลใหม่ได้ การจัดสถานการณ์ที่เหมือนจริง ส่งเสริมการแสดงออกและการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้โอกาสผู้เรียนได้ไตร่ตรองข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้เรียนตอบคำถาม จดบันทึก สอนเพื่อน สรุปลง วิพากษ์วิจารณ์สมมติฐานที่ตั้งไว้ได้ดี

2) การเรียนเป็นรายบุคคล (Individual Study) เนื่องจากผู้เรียนแต่ละบุคคลมีความสามารถในการเรียนรู้ และความสนใจในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีเทคนิคหลายวิธี เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนในกลุ่มใหญ่สามารถตอบสนองผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันได้ด้วย เช่น

2.1) เทคนิคการใช้ Concept Mapping ที่มีหลักการใช้ตรวจสอบความคิดของผู้เรียนว่าคิดอะไร เข้าใจสิ่งใดที่เรียนอย่างไรแล้วแสดงออกมาเป็นแผนภาพความคิด

2.2) เทคนิค Learning Contract คือ สัญญาที่ผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกันกำหนดเพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนว่าจะเรียนอะไร อย่างไร เวลาใด ใช้เกณฑ์อะไรประเมิน

2.3) เทคนิค Know-Want-Learned ใช้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ผสมผสานกับการใช้ Mapping ความรู้เดิม เทคนิคการรายงานหน้าชั้นที่ให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมานำเสนอหน้าชั้นซึ่งอาจมีกิจกรรมทดสอบผู้ฟังด้วย

2.4) เทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกัน แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

3) การเรียนรู้แบบสรคณนิยม (Constructivism) การเรียนรู้แบบนี้มีความเชื่อพื้นฐานว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการอาศัยประสบการณ์แห่งชีวิตที่ได้รับเพื่อค้นหาความจริง โดยมีรากฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งนักทฤษฎีสรคณนิยมได้ประยุกต์ทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาดังกล่าวในรูปแบบและมุมมองใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

3.1) กลุ่มที่เน้นกระบวนการรู้คิดในตัวบุคคล (Radical Constructivism or Personal Constructivism or Cognitive Oriented Constructivist Theories) เป็นกลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นรายบุคคล โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนรู้วิธีเรียนและรู้วิธีคิด เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง

3.2) กลุ่มนี้เน้นการสร้างความรู้โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Constructivism or Socially Oriented Constructivist Theories) เป็นกลุ่มที่เน้นว่า ความรู้ คือ ผลผลิตทางสังคม โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นสองประการคือ 1) ความรู้ต้องสัมพันธ์กับชุมชน 2) ปัจจัยทางวัฒนธรรม สังคมและประวัติศาสตร์มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

4) การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) การเรียนรู้แบบนี้เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น (Inquiry Instruction) การเรียนแบบค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งการเรียนการสอนแบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนี้ใช้ในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายบุคคลและกระบวนการกลุ่ม

จากกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจะเห็นได้ว่า จำเป็นต้องใช้แนวคิดที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาขึ้น โดยเริ่มจากกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษาและแนวคิดการฝึกอบรมเพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับ

กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ สถานะทางอัตลักษณ์ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

5.1 งานวิจัยในประเทศ

อุษา ศรีจินดารัตน์ (2533: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาการของอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้คุณค่าของการทำงาน และการรับรู้คุณค่าของศาสนาในวัยรุ่นไทยภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 และนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในชั้นที่เทียบเท่ากันในภาคใต้ จำนวน 480 คน มีอายุเฉลี่ย 17.06 ปี พบว่า 1) ผู้ที่มีอัตลักษณ์สูง จะเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางอารมณ์เชิงสังคมสูง มีสุขภาพจิตดีมาก และคบเพื่อนที่มีลักษณะเหมาะสมมาก 2) ผู้ที่รับรู้คุณค่าการทำงานสูงเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางอารมณ์เชิงสังคมสูง คบเพื่อนที่มีลักษณะเหมาะสมมาก และมีประสบการณ์ในการทำงานมาก 3) ผู้ที่รับรู้คุณค่าของศาสนาสูง เป็นผู้ซึ่งคบเพื่อนที่มีลักษณะเหมาะสมมาก มีพัฒนาการทางอารมณ์เชิงสังคมสูง และถูกอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และ 4) ผู้ที่มีอัตลักษณ์สูง เป็นผู้ที่มีการรับรู้คุณค่าของการทำงานสูง และมีการรับรู้คุณค่าของศาสนาสูงด้วยอย่างชัดเจนในนักเรียนทุกประเภท

สุรพงษ์ ชูเดช (2534: 116-117) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับระดับพัฒนาการของอัตลักษณ์ของนิสิต พบว่า ประสบการณ์ด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ทางสังคมจากวิชาการ ประสบการณ์ด้านการทำกิจกรรม และประสบการณ์ด้านกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอัตลักษณ์ และพบว่านิสิตที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกับเพื่อน ๆ มากทั้งในและนอกสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์สูงกว่านิสิตที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกับเพื่อนน้อย

สายฝน ควรผดุง (2537) ได้ศึกษาสถานะทางอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 160 คน เป็นนักศึกษาชาย 80 คน และนักศึกษาหญิง 80 คน เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์บันทึกเทป เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์สถานะทางอัตลักษณ์ ที่ดัดแปลงจาก แบบสัมภาษณ์สถานะทางอัตลักษณ์ของมาร์เซีย (1980) (Identity Status Interview) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาอยู่ในสถานะที่ค้นหาอัตลักษณ์ด้านอาชีพ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับบทบาททางเพศ และด้านเพศสัมพันธ์ ได้ด้วยตนเองอย่างสมบูรณ์มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ส่วนด้านการเมืองและด้านศาสนานักศึกษาอยู่ในสถานะที่

ค้นหาอัตลักษณ์ด้วยตนเองได้อย่างสมบูรณ์มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จริยกุล ตรีสุวรรณ (2542) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวนทั้งสิ้น 892 คน เป็นนักเรียนชาย 445 คน และนักเรียนหญิง 447 คน พบว่า อัตลักษณ์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพศ และระดับชั้นเรียน นอกจากนี้ นักเรียนวัยรุ่นตอนปลายที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนต่างกัน และมีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างกัน มีอัตลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมากและปานกลาง มีอัตลักษณ์สูงกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนน้อย และนักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนในระดับดีมีอัตลักษณ์สูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง

บุษรินทร์ ทุ่งมีผล (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล บรรยากาศในครอบครัวสัมพันธภาพกับเพื่อน และสถานะทางอัตลักษณ์ในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษาของรัฐ ในมหาวิทยาลัยเปิด สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 18 – 21 ปี จำนวน 400 คน พบว่า 1) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.2) อยู่ในสถานะที่สับสนในอัตลักษณ์ รองลงมา (ร้อยละ 25.8) คือ สถานะที่ยังหาอัตลักษณ์ที่ไม่แน่นอน สถานะที่ค้นหาอัตลักษณ์ไม่สำเร็จต้องอาศัยแนวความคิดจากผู้อื่น (ร้อยละ 9.9) และพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 อยู่ในสถานะค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.0) 2) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกัน มีสถานะทางอัตลักษณ์ไม่แตกต่างกัน 3) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างกัน มีสถานะทางอัตลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เนาวรัตน์ อิมลิมธาร (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสถานะทางอัตลักษณ์และการรับรู้ความสามารถของตนในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐชั้นปีที่ 1 ที่ผ่านการสอบคัดเลือกโดยทบวงมหาวิทยาลัยประจำปี 2546 ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 579 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบทดสอบการรับรู้ความสามารถของตนในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย (College Self Efficacy

Inventory) และแบบวัดสถานะทางอัตลักษณ์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษาชายและหญิง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐชั้นปีที่ 1 มีสถานะทางอัตลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่ไม่พบความแตกต่างในสถานะทางอัตลักษณ์ระหว่างบุคคลและสถานะทางอัตลักษณ์โดยรวม นอกจากนี้ นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐชั้นปีที่ 1 ที่มีสถานะทางอัตลักษณ์ต่างกัน จะมีการรับรู้ในความสามารถของตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิต นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐชั้นปีที่ 1 ที่มีสถานะทางอัตลักษณ์สับสนจะมีคะแนนการรับรู้ในความสามารถของตนต่ำกว่าที่มีสถานะทางอัตลักษณ์ไม่สำเร็จต้องอาศัยแนวคิดจากผู้อื่น สถานะทางอัตลักษณ์ที่ไม่แน่นอน และสถานะค้นหาอัตลักษณ์ของตนได้อย่างสมบูรณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดารานี พฤษยาชีวะ (2548) ได้ศึกษาอัตลักษณ์แห่งความสำเร็จในการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาศึกษาด้วยการใช้โปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริง เป็นกระบวนการกลุ่มในการให้ความช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจความต้องการหรือเป้าหมายในชีวิต ตระหนักในพฤติกรรมปัจจุบันของตนเอง และประเมินพฤติกรรมดังกล่าวว่าสามารถนำไปสู่เป้าหมายหรือความต้องการของตนเองเพียงใด แล้ววางแผนใหม่เพื่อนำไปสู่เป้าหมายหรือสนองความต้องการของตนเอง โดยแผนการที่วางไว้นั้นเป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง ซึ่งมีปัญหาพฤติกรรมในการเรียน จากนั้นขอความสมัครใจจากนักเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 13 คน เป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 7 คน กลุ่มทดลองเข้าร่วมตามโปรแกรมรวม 8 ครั้ง ครั้งละ 1.30 – 2 ชั่วโมง ตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริงตามแนวคิดของกลาสเซอร์ (Glasser, 1981) จะทำให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการของตนเอง การเป็นผู้ให้และรับความรักได้ คุณค่าในตนเอง ความรับผิดชอบ การเผชิญความเป็นจริง การประเมินพฤติกรรมปัจจุบัน การวางแผนการกระทำที่เป็นรูปธรรม สัญญาผูกมัด การดำเนินการตามแผน และการไม่ล้มเลิกความพยายามจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย และแบบบันทึกความรับผิดชอบในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใน 2 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลองและระยะหลังทดลอง และเก็บข้อมูลเพื่อติดตามผลกลุ่มทดลองหลังจากสิ้นสุดการทดลองแล้ว 2 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริง มีคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนสูงขึ้น

ภายหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จันทร์เพ็ญ ทศนีย์สกุลชัย (2548) ศึกษาและพัฒนาอัตลักษณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์เป็นเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี อายุ 12-18 ปี จำนวน 52 คน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการพัฒนาอัตลักษณ์ จำนวน 8 คน ที่ได้มาจากการคัดเลือกจากประชากรที่สมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจอัตลักษณ์และโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ เป็นวิธีที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลเพื่อให้ได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง ไม่ปล่อยยัดให้ตนเองติดอยู่กับอดีตหรือคอยหวาดกลัวถึงอนาคตที่ยังไม่มาถึง ภายใต้อัมพันธภาพการให้คำปรึกษาที่เต็มไปด้วยความอบอุ่นและการยอมรับซึ่งกันและกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กบ้านและเยาวชนหญิงบ้านปรานีอยู่ในระดับกลาง และค่าเฉลี่ยของอัตลักษณ์รายด้าน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์และการพัฒนาอัตลักษณ์ จะเห็นได้ว่าการมีอัตลักษณ์ซึ่งเป็นพัฒนาการขั้นที่ 5 ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ โดยการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษาทั้งกิจกรรมในและนอกหลักสูตร เพื่อให้นิสิตนักศึกษาฝึกฝนทักษะการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การปรับตัวเข้ากับสังคม และนอกจากนี้การใช้กระบวนการให้คำปรึกษาก็ส่งเสริมให้วัยรุ่นหรือนิสิตนักศึกษาเกิดการพัฒนาอัตลักษณ์ในตนเองได้ ซึ่งกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์ในการนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มอนโรและอดัมส์ (Munro and Adams, 1977) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสถานะทางอัตลักษณ์ของวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษาที่ทำงานแล้ว ในช่วงอายุ 18-21 ปี โดยศึกษาสถานะทางอัตลักษณ์โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ด้าน ได้แก่ อาชีพ ศาสนา และการเมือง ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่ทำงานแล้วมีสถานะทางอัตลักษณ์ทั้ง 3 ด้านสูงกว่าในกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษา วัยรุ่นทั้งสองกลุ่มไม่ได้แตกต่างกันมากในทางอัตลักษณ์ทางด้านอาชีพ แต่มีความแตกต่างกันมากในด้านการเมืองและศาสนา เนื่องจากสภาพแวดล้อมในการศึกษามหาวิทยาลัยมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างมากทางอาชีพ มีอิสระในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็น ส่วน

สาขาวิชาที่เรียนบ่งบอกถึงเจตนาที่จะประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน จึงไม่พบการเปลี่ยนแปลงสถานะทางอัตลักษณ์ทางด้านอาชีพมากนัก ส่วนวัยรุ่นที่ทำงานแล้ว มีความมั่นคงในงานที่ทำ จึงได้มีการตกลงใจในด้านอาชีพ การเมือง และศาสนา มากกว่ากลุ่มนักศึกษา

สไตน์ (Stein, 1977 อ้างถึงใน สุรพงษ์ ชูเดช, 2534) ได้ศึกษาการทำกิจกรรมของนักศึกษา พบว่า ความถี่ในการทำกิจกรรมในองค์กรของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับการบรรลุอัตลักษณ์ (Achievement of Identity) นั่นคือ นักศึกษาที่มีความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมสูงจะบรรลุอัตลักษณ์มากกว่านักศึกษาที่มีความถี่ในการร่วมกิจกรรมน้อย

ฟิชและอดัมส์ (Fitch and Adam, 1983 อ้างถึงใน บุชรินทร์ ทุ่งมีผล, 2546) พบว่า อัตลักษณ์เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคล นั่นคือ ผู้ที่มีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ดีมักพบอัตลักษณ์ได้ง่ายกว่า นอกจากนี้การได้เรียนรู้ ได้ฝึกฝนทักษะการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลจะช่วยส่งเสริมให้อัตลักษณ์มีการพัฒนาขึ้น

เดลลาสและเจนิแกน (Dellas and Jernigan, 1990: Abstract) ได้ศึกษาบุคลิกภาพด้านอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาจำนวน 144 คน โดยศึกษาบุคลิกภาพด้านอัตลักษณ์กับอาชีพ ศาสนา การเมือง และบทบาททางเพศ ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพด้านอัตลักษณ์มีความสัมพันธ์กับ อาชีพ ศาสนา การเมือง แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาททางเพศ

ฮามเมอร์และบรูซ (Hamer and Bruch, 1994 cited by Adams, 2003: 60) ได้ศึกษาภาวะความอายและภาวะความเป็นส่วนตัวกับการพัฒนาอัตลักษณ์ ในนักศึกษา อายุ 17-24 ปี โดยใช้แบบทดสอบ EMO-EIS พบว่า กลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนักศึกษาที่อยู่ในสถานะที่ค้นหาอัตลักษณ์ได้สำเร็จ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับนักศึกษาที่อยู่ในสถานะที่ค้นหาอัตลักษณ์ไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวความคิดจากผู้อื่น นอกจากนี้ยังพบว่าเพศไม่มี ความสัมพันธ์กับสถานะทางอัตลักษณ์ของบุคคล ยกเว้นในสถานะที่บุคคลค้นหาอัตลักษณ์ได้สำเร็จ พบว่า เพศหญิงมีระดับคะแนนที่สูงกว่าเพศชาย และยังพบว่าความรู้สึกอายมีความสัมพันธ์กับสถานะที่มีความสับสนในอัตลักษณ์และสถานะที่ค้นหาอัตลักษณ์ไม่แน่นอน

เทลเลอร์ และออสเก้ (Taylor and Oskay, 1995: Abstract) ได้ศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายชาวตุรกีและอเมริกัน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสร้างอัตลักษณ์ และความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่นตอนปลาย พบว่า วัยรุ่นอเมริกันบรรลุสถานะอัตลักษณ์สูงกว่าวัยรุ่นตุรกี นอกจากนี้ยังพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบรรลุอัตลักษณ์ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสับสนในอัตลักษณ์ในวัยรุ่นทั้งสองกลุ่ม

เกอรร่าและบรุนการ์ท (Guerra and Braungart, 1999: 255-266) ได้ศึกษาการไม่ตัดสินใจในอาชีพ (career indecision) ในนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า การไม่ตัดสินใจในอาชีพจะมีระดับที่สูงขึ้นตามระดับคะแนนของสถานะอัตลักษณ์ในสถานะพิจารณาและสถานะอัตลักษณ์สืบสน การไม่ยอมรับของบิดามารดา และจำนวนปีที่น้อยของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

มิวิลล์ และคณะ (Miville et al., 2000) พบว่า สถานะทางอัตลักษณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติ สำหรับชนชาติอเมริกันเชื้อสายอาฟริกันและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมสำหรับชาวอเมริกันเชื้อสายแม็กซิกัน

เจน (Jane, 2008: 257-271) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการช่วยนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา เนื่องจากพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เมื่อเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยในปีแรกมักจะมีปัญหาในด้านการปรับตัว ทำให้นักศึกษาที่เพิ่งเข้ามาศึกษาต้องออกจากสถานศึกษากลางคัน แม้ว่าในขณะที่เป็นนักเรียนมัธยมจะประสบความสำเร็จในการศึกษา แต่เมื่อเข้ามาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยแล้วอาจไม่ประสบความสำเร็จได้ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย การประพฤติปฏิบัติตนขณะอยู่ในมหาวิทยาลัย การคบเพื่อน โดยพบว่า ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยมีหลากหลายมากกว่าในโรงเรียนที่ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์เพียงกับครูและครอบครัวเท่านั้น และส่วนประกอบสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จได้คือการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจในชั้นเรียน การปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยเพื่อให้นักศึกษาค้นพบตัวของเขาเอง และแสดงอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับการเป็นนักศึกษา

คริสตี้ (Christy, 2009: 469-479) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือการวัดอัตลักษณ์เพื่อให้ได้องค์ประกอบของอัตลักษณ์ พบว่า อัตลักษณ์มี 2 ด้านคือ ด้านส่วนบุคคลกับด้านสังคม ด้านส่วนบุคคลได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ การมีจุดมุ่งหมาย การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่วนด้านสังคม ได้แก่ เชื้อชาติ เพศ

ฟาฮานา (Farhana, 2010: 145-151) ได้ศึกษาสถานะทางอัตลักษณ์ของนักศึกษาในประเทศมาเลเซีย เนื่องจากมีนักศึกษาจำนวนมากที่เปลี่ยนสาขาวิชาเรียนของตนเอง ทั้งที่นักศึกษาเหล่านี้ได้มีการวางแผนการเรียนก่อนที่จะเข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษาแล้ว เหตุผลหนึ่งเป็นเพราะนักศึกษายังค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองไม่พบ ในการวิจัยนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานะทางอัตลักษณ์ของนักศึกษามาเลเซีย โดยใช้แบบสอบถาม EOMEIS-2 ของเบนเนียนและอดัมส์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบลิเคอร์ท (Likert's Scale) ประชากรคือ นักศึกษามาเลเซีย

อายุ 18-19 ปี จำนวน 100 คน จำแนกเป็นเพศหญิงจำนวน 54 คน และเพศชายจำนวน 46 คน โดยแบ่งองค์ประกอบของอัตลักษณ์ที่ต้องการศึกษาได้แก่ การเลือกอาชีพ เพื่อน การทำกิจกรรม รูปแบบการใช้ชีวิต ความเชื่อทางการเมือง โดยการศึกษาพบว่า นักศึกษามาเลเซียอยู่ในภาวะสับสนในอัตลักษณ์มากที่สุด ร้อยละ 51 ค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ร้อยละ 40 อัตลักษณ์ไม่แน่นอน ร้อยละ 8 และไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิดจากผู้อื่น ร้อยละ 1 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาหญิงมาเลเซียค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้มากกว่านักศึกษาชายมาเลเซีย และนักศึกษายามาเลเซียอยู่ในสถานะสับสนในอัตลักษณ์มากกว่านักศึกษาหญิงมาเลเซีย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า มีผู้ให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอัตลักษณ์จำนวนมากและอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ทุกคนต้องมี โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นที่อยู่ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สำคัญช่วงหนึ่งของชีวิตในการที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมั่นคง ตรงกับพัฒนาการขั้นที่ 5 ขั้นพัฒนาอัตลักษณ์ โดยนิสิตนักศึกษาต้องรู้จักวิเคราะห์ตนเอง รู้ว่าตนเองคือใคร ต้องการอะไร มีความเชื่อตลอดจนมีเป้าหมายอะไรในอนาคต ซึ่งถ้านิสิตนักศึกษาค้นพบก็จะสามารถแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้อง แต่ถ้านิสิตนักศึกษาหาตนเองไม่พบจะทำให้เกิดความสับสนในตนเอง ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในช่วงต่อไป ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงเน้นที่กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้วยการใช้กิจกรรม เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไปแล้วเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับให้รายละเอียดเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) เพื่อมุ่งศึกษาผลกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์ (Treatment) ที่มีผลต่อการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยมีการวางแผนการทดลองเพื่อควบคุมความแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากตัวแปรแทรกซ้อน มีวัตถุประสงค์ คือ 1) การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 2) การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 3) การเปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดย 3.1) เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม 3.2) เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน

ประชากร คือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ที่ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกของภูมิภาค เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาที่ก่อตั้งเป็นแห่งแรกจะมีการเปิดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้เห็นถึงอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นได้อย่างชัดเจน โดยจำแนกตามการแบ่งสถาบันอุดมศึกษาตามภูมิภาคหลักของประเทศไทย ได้จำนวน 5 ภูมิภาค ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาในภาคกลาง สถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือ สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออก และสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ และหากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นมีวิทยาเขตที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันก็นับรวมวิทยาเขตนั้นด้วย จากการศึกษาพบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกและมีวิทยาเขตอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวิทยาเขตอยู่ที่จังหวัดจันทบุรีและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีวิทยาเขตอยู่ที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดสงขลา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาทั้งสองแห่งนี้นับรวมวิทยาเขตด้วย สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน ภาคตะวันออก พบว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่ง

แรกคือ มหาวิทยาลัยเอเชียน แต่จากการศึกษาจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่ามีเพียง 26 คน เท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) ซึ่งการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ตารางยามาเน่ นั้น ได้กำหนดไว้ว่าประชากรที่ใช้ควรมีน้อยกว่า 500 คนขึ้นไป จึงจะทำให้การสุ่มตัวอย่างมีความน่าเชื่อถือ (Yamane, 1973: 1088) ดังนั้นในภูมิภาคนี้จึงพิจารณาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่น เนื่องจากมหาวิทยาลัยเอเชียนมีขนาดประชากรไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ศึกษา และพบว่า มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีประชากรจำนวนมากพอที่จะศึกษา แม้วทยาเขตนี้จะไม่ได้ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกของภูมิภาคตะวันออกแต่มหาวิทยาลัยศรีปทุมก็ก่อตั้งขึ้นมานานกว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นๆ ในภูมิภาค ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงใช้มหาวิทยาลัยศรีปทุม เฉพาะวิทยาเขตชลบุรี เป็นประชากรของสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออก ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาคกลาง จากการศึกษาพบว่า มีสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นวิทยาลัยเอกชนตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พุทธศักราช 2512 พร้อมกันจำนวน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ดังนั้นในการคัดเลือกสถาบันอุดมศึกษาที่จะนำมาใช้ในการวิจัย จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 3 แห่ง และได้มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเป็นประชากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาคกลาง รวมประชากรที่ใช้ในงานวิจัยทั้งหมด จำนวน 49,431 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นตัวแทนของภูมิภาค หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัย คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีความคลาดเคลื่อน $\pm 4\%$ (Yamane, 1973: 1088 อ้างถึงใน วรณีย์ แกมเกตุ, 2551: 285) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 621 คน เกณฑ์ที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างคือ นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาหาสัดส่วนโดยใช้การกระจายสัดส่วนในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ตามเกณฑ์การแบ่งกลุ่มสาขาวิชาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) จำนวน 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ 1) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี 2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 3) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์คือ หากสถาบันอุดมศึกษาใดเปิดครบทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชาจะใช้สัดส่วนการกระจาย (กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี : กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ : กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ในอัตราส่วน (29 : 42 : 29) แต่หากสถาบันอุดมศึกษาใดที่ไม่เปิดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จะใช้อัตราส่วน (50 : 0 : 50) ทั้งนี้เพื่อชดเชยสถาบันอุดมศึกษา

บางแห่งที่เปิดไม่ครบทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่ากันทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา จำนวนกลุ่มละ 207 คน ดังตารางที่ 4 - 5

ตารางที่ 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ภูมิภาค	ประเภทมหาวิทยาลัย	รายชื่อมหาวิทยาลัย	ประชากร	สัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง
1. สถาบันอุดมศึกษา ในภาคกลาง	สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5,451	68
	สถาบันอุดมศึกษา เอกชน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	5,199	65
2. สถาบันอุดมศึกษา ในภาคเหนือ	สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	6,286	79
	สถาบันอุดมศึกษา เอกชน	มหาวิทยาลัยพายัพ	1,742	22
3. สถาบันอุดมศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	7,841	99
	สถาบันอุดมศึกษา เอกชน	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	817	10
4. สถาบันอุดมศึกษา ในภาคตะวันออก	สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ	มหาวิทยาลัยบูรพา (รวมวิทยาเขตจันทบุรี)	8,443	106
	สถาบันอุดมศึกษา เอกชน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม (เฉพาะ วิทยาเขตชลบุรี)	2,286	29
5. สถาบันอุดมศึกษา ในภาคใต้	สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (รวมวิทยาเขตปัตตานี, สงขลา, ภูเก็ตและ สุราษฎร์ธานี)	9,243	116
	สถาบันอุดมศึกษา เอกชน	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	2,123	27
รวม (คน)			49,431	621

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา: 2551

ตารางที่ 5 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ภูมิภาค	ประเภทมหาวิทยาลัย	รายชื่อมหาวิทยาลัย	สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มสาขาวิชา			รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
			วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
1. สถาบันอุดมศึกษาในภาคกลาง	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	20	28	20	68
	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	33	---	32	65
2. สถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือ	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	23	33	23	79
	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	มหาวิทยาลัยพายัพ	6	9	7	22
3. สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	29	41	29	99
	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	3	4	3	10
4. สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออก	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	มหาวิทยาลัยบูรพา (รวมวิทยาเขตจันทบุรีและสระแก้ว)	31	44	31	106
	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม (เฉพาะวิทยาเขตชลบุรี)	15	---	14	29
5. สถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (รวมวิทยาเขตปัตตานี, สงขลา, ภูเก็ตและสุราษฎร์ธานี)	34	48	34	116
	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	13	---	14	27
รวม (คน)			207	207	207	621

2. กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการทดลองและศึกษาผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย โดยคัดเลือกนักศึกษาที่สนใจและมีคะแนนอัตลักษณ์อยู่ในระดับปานกลาง ระดับค่อนข้างต่ำหรือระดับต่ำเข้าร่วมการทดลอง รับนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยอีสเทิร์น

เอเชีย ให้เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน รวมนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน ได้แก่ แบบวัดการมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับทดลองและศึกษาผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่

2.1 แบบวัดการมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้วัดนักศึกษาในการจัดเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.2 กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อใช้พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวคิดอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาหรืออัตลักษณ์ของวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต และแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. การสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

2.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดอัตลักษณ์แบบสำรวจอัตลักษณ์ และแบบสอบถามวัดอัตลักษณ์ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างข้อคำถามของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ให้มีความครอบคลุมในทุกๆ องค์ประกอบของการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2.2 รวบรวมแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่นำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละภูมิภาค ทั้งจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จากการไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ขั้นตอนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษา การฝึกอบรม การจัดกิจกรรมพัฒนานิสิต

นักศึกษา และกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางการสร้างโปรแกรมฝึกอบรมที่ใช้กิจกรรมในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

4. ขั้นตอนการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1 รวบรวมคะแนนจากการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตศึกษาก่อนการทดลอง (Pre-test) และหลังการทดลอง (Post-test) เพื่อนำไปคำนวณเปรียบเทียบตามหลักสถิติต่อไป

4.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมนักศึกษากลุ่มทดลองในขณะทำกิจกรรม

4.3 รวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของนักศึกษากลุ่มทดลองในขณะทำกิจกรรมเสร็จแล้ว

4.4 รวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินกิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตศึกษากลุ่มทดลองในขณะทำกิจกรรมเสร็จแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

วิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีลำดับการวิเคราะห์ ได้แก่

1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อสรุปเป็นองค์ประกอบใหม่ของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ควรมีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา

1.2 วิเคราะห์ด้วยวิธีการจำแนกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) เพื่อหาองค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) (วรณีย์ แกมเกตุ, 2551) ของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่สร้างขึ้น โดยตรวจสอบความตรงของเนื้อหาข้อ (Item Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

2.2 วิเคราะห์เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-coefficient) (วรณีย์ แกมเกตุ, 2551)

2.3 วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและวิเคราะห์สถานะทางอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาแต่ละด้าน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. ขั้นตอนการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ในการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบ t-test (วรวรณี แกมเกตู, 2551) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลองได้แก่

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test for Two Independent Samples

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test for Two Dependent Samples

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ในการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและประเภทของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวคิดอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา หรืออัตลักษณ์ของวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต และแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. นำผลการศึกษาเอกสารจากข้อ 1 มาวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยมีลำดับการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 นำแนวคิดขององค์ประกอบอัตลักษณ์นิสิตศึกษามาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหาลักษณะร่วมขององค์ประกอบแต่ละด้านและสรุปเป็นองค์ประกอบใหม่ของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (ดูรายละเอียดในการวิเคราะห์เอกสารในบทที่ 4) ดังตาราง

ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำแนกตามเจ้าของแนวคิดทฤษฎีและองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

1. อัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของมนุษย์ (Erikson, 1968)	2. อัตลักษณ์ของนักศึกษา (Chickering and Reisser, 1993)	3. อัตลักษณ์ของบุคคล (Bennion and Adams, 1986)	แนวคิดและทฤษฎีอื่นๆ	แนวคิดร่วมขององค์ประกอบอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
- การรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองของบุคคล	- มั่นใจในร่างกายและการแสดงออก - มั่นใจในการแสดงออกทางเพศ - บุคลิกภาพมั่นคง เข้มแข็ง - ยอมรับและนับถือตนเอง	- การคบเพื่อนต่างเพศ - บทบาททางเพศ	อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล
- สังคมและวัฒนธรรม	- ความรู้สึกตนเองที่มีต่อสังคม ประเพณี - นำความคิดเห็นผู้อื่นมาปรับปรุงตนเอง	- ศาสนา - การเมือง - การพักผ่อนหย่อนใจ	อัตลักษณ์ด้านสังคม
- อุดมคติ	- มีแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง	- ปรัชญาแนวคิดในการดำเนินชีวิต - การคบเพื่อน	อัตลักษณ์ด้านแนวทางการดำเนินชีวิต
		- การประกอบอาชีพ	อัตลักษณ์ด้านวิชาการ

2.2 นำแนวคิดขององค์ประกอบหลัก ที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จากข้อ 2.1 มาวิเคราะห์ต่อเพื่อหาองค์ประกอบย่อยด้วยวิธีการจำแนกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) (ดูรายละเอียดในการวิเคราะห์เอกสารในบทที่ 4) ดังตาราง

ตัวอย่างตารางผลการวิเคราะห์แบบจำแนกข้อมูล (Typological Analysis) เรียงตามองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาและเจ้าของแนวคิดทฤษฎี

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	1. อัตลักษณ์ของนักศึกษา (Chickering and Reisser, 1993)	2. อัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของมนุษย์ (Erikson, 1971)	3. อัตลักษณ์ของบุคคล (Bennion and Adams, 1986)	4. โครงสร้างอัตลักษณ์ (ตรงเดือน พันธมนาวิน, 2541: 14)	5. องค์ประกอบของอัตลักษณ์ (กฤษี คำชาย, 2542: 21)	6. การพัฒนาอัตลักษณ์วัยรุ่น (ประสทา อิศรปริดา, 2547: 80)แนวคิดและทฤษฎีอื่นๆ.....	รวม
1. อัตลักษณ์เฉพาะบุคคล								
ความมั่นใจในร่างกาย	✓				✓			
การแสดงออกทางเพศ	✓		✓	✓	✓	✓		
การยอมรับนับถือตนเอง	✓							
2. อัตลักษณ์ด้านสังคม								
ศาสนา			✓	✓	✓	✓		
การเมือง			✓	✓		✓		
การพักผ่อน			✓					
วัฒนธรรมประเพณี	✓	✓		✓	✓			
3. อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต								
การมีอุดมการณ์	✓	✓	✓		✓			
การมีจิตสำนึกสาธารณะ								
การคบเพื่อน	✓		✓					
4. อัตลักษณ์ด้านวิชาการ								
การมีวิชาชีพ, อาชีพ		✓	✓	✓	✓	✓		
การมีทักษะทางปัญญา								
การมีทักษะการสื่อสาร	✓							
การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง								

3. จากการวิเคราะห์เอกสาร คัดเลือกองค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ด้านต่างๆ โดยใช้เกณฑ์หากข้อมูลใดมีลักษณะซ้ำกันตั้งแต่ร้อยละ 50 ให้คงรายการนั้นไว้ แต่ถ้าข้อมูลใดมีลักษณะซ้ำกันน้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ตัดรายการนั้นออก แต่จากการวิเคราะห์พบว่า

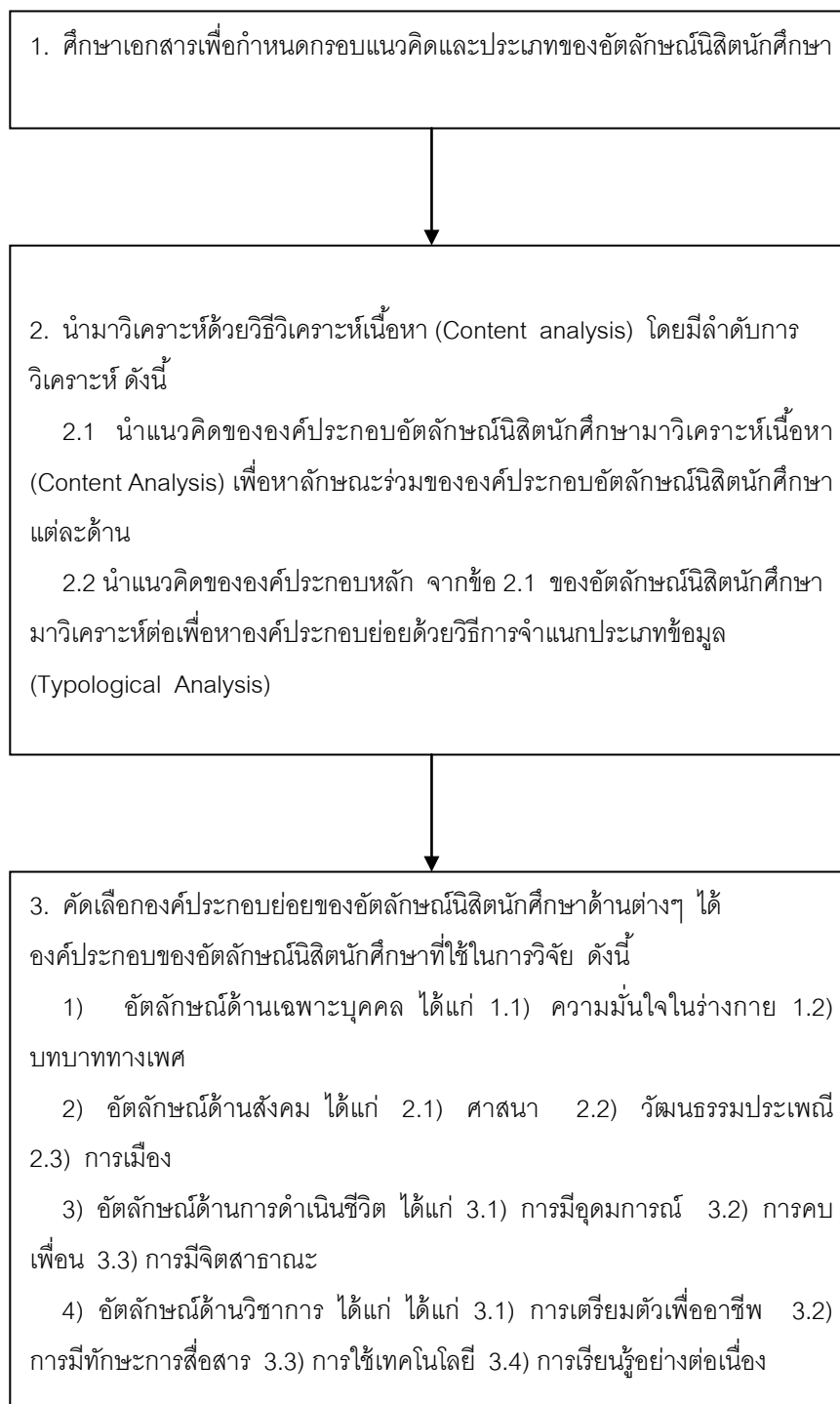
องค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษานั้นมีลักษณะกระจาย จึงเลือกข้อมูลที่ซ้ำกันมากกว่า 3 ขึ้นไป (ร้อยละ 17.64) (ดูรายละเอียดในการวิเคราะห์เอกสารในภาคผนวก ก)

ได้องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

- 1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล
 - 1.1) ความมั่นใจในร่างกาย (6 ข้อ) ร้อยละ 35.25
 - 1.2) บทบาททางเพศ (9 ข้อ) ร้อยละ 52.94
- 2) อัตลักษณ์ด้านสังคม
 - 2.1) ศาสนา (10 ข้อ) ร้อยละ 52.94
 - 2.2) วัฒนธรรมประเพณี (6 ข้อ) ร้อยละ 35.29
 - 2.3) การเมือง (6 ข้อ) ร้อยละ 29.41
- 3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต
 - 3.1) การมีอุดมการณ์ (8 ข้อ) ร้อยละ 47.05
 - 3.2) การคบเพื่อน (4 ข้อ) ร้อยละ 23.52
 - 3.3) การมีจิตสาธารณะ (3 ข้อ) ร้อยละ 17.64
- 4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ
 - 4.1) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ (14 ข้อ) ร้อยละ 82.35
 - 4.2) การมีทักษะการสื่อสาร (6 ข้อ) ร้อยละ 23.52
 - 4.3) การใช้เทคโนโลยี (3 ข้อ) ร้อยละ 17.64
 - 4.4) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (3 ข้อ) ร้อยละ 17.64

สรุปขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ในการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

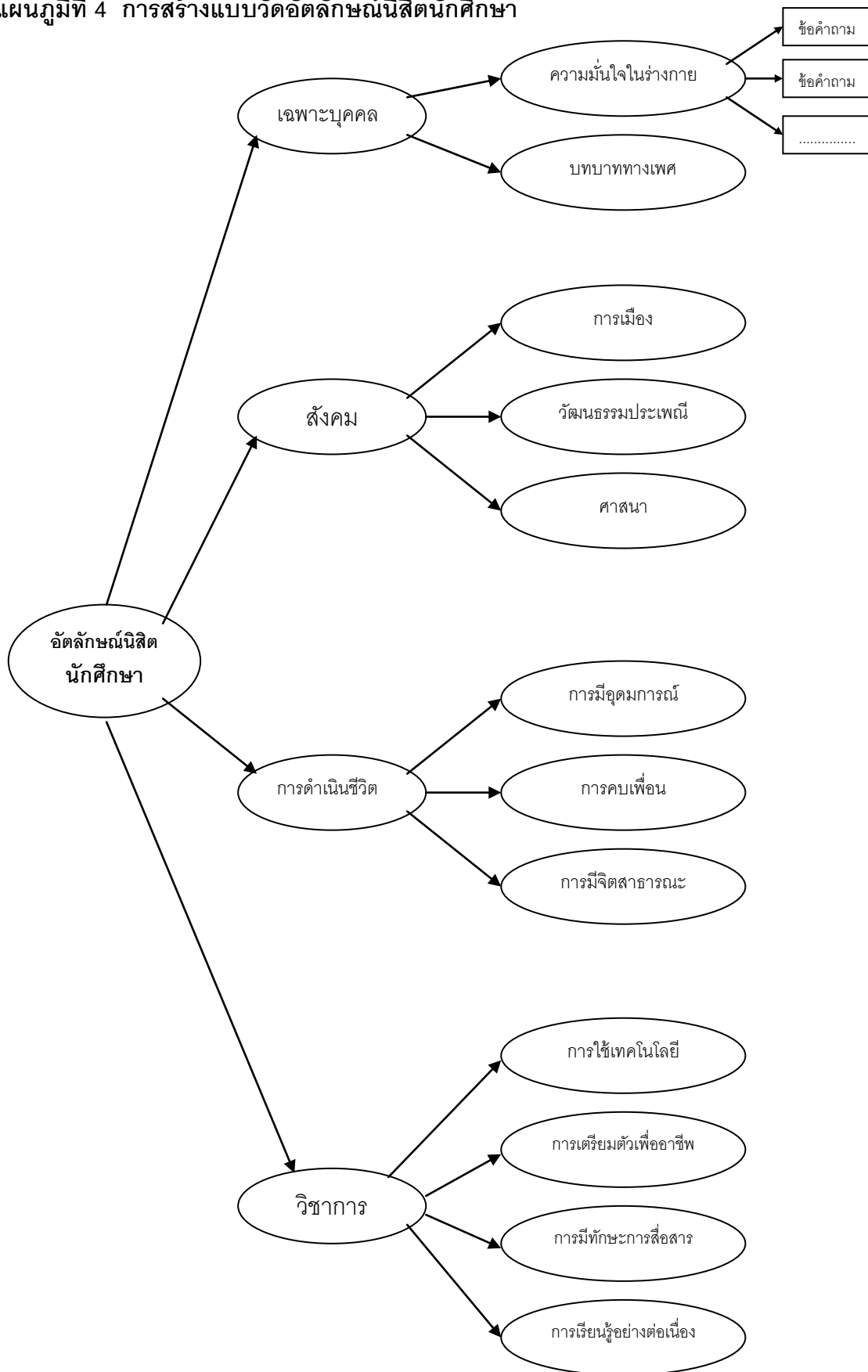

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่อไปนี

1. นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
 2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบวัดอัตลักษณ์ แบบสำรวจอัตลักษณ์ และแบบสอบถามวัดอัตลักษณ์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงในการวัด ดังนั้นจึงต้องมีเครื่องมือหลายชนิด ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังนี้
 - 2.1 แบบวัดสภาวะทางอัตลักษณ์ (EOMEI-2) (Bennion and Adams, 1986) มีลักษณะเป็นแบบมาตราวัด 6 ระดับ
 - 2.2 แบบสำรวจอัตลักษณ์ (จันทร์เพ็ญ ทศนียสกุลชัย, 2548) มีลักษณะเป็นแบบสำรวจมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
 - 2.3 แบบสอบถามวัดอัตลักษณ์ (ละมัย ทุมพัฒน์, 2550) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
 - 2.4 แบบสัมภาษณ์สถานะทางเอกลักษณ์ (Marcia, 1980 อ้างถึงใน สายฝน ควรผดุง, 2537)
 - 2.5 แบบสอบถามจิตสภาวะของนิสิตนักศึกษา (เจียม นมรักษ์, 2552) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
 - 2.6 คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551)
3. สร้างข้อคำถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลจาก 2 มาเสริมให้คำถามของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษามีความครอบคลุมในทุกๆ องค์ประกอบของการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังแผนภาพ

แผนภูมิที่ 4 การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

จากนั้นปรับปรุงข้อคำถาม ดังนี้

3.1 การนำข้อคำถามมาใช้ได้โดย คือ การนำข้อคำถามมาใช้ในงานวิจัยนี้โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงข้อคำถาม ตัวอย่างเช่น

(0) ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจในการแต่งกายของตนเอง

3.2 การปรับเปลี่ยนข้อความให้เป็นแบบวัดการประเมินตนเอง คือ การเปลี่ยนข้อความที่เป็นพฤติกรรมบ่งชี้ให้เป็นแบบวัดที่นิสิตนักศึกษาสามารถใช้ในการประเมินตนเอง ตัวอย่างเช่น

เดิม

(0) การเสียสละแรงกายเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน

แก้ไขแล้ว

(0) ข้าพเจ้าเสียสละแรงกายเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน

3.3 การแก้ไขบริบทให้สอดคล้องกับนิสิตนักศึกษา คือ การเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับนิสิตนักศึกษา ตัวอย่างเช่น

เดิม

(0) การติดตามข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร

แก้ไขแล้ว

(0) ข้าพเจ้าติดตามข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยและสังคม

3.4 การรวมข้อคำถาม คือ การนำข้อคำถามมารวมกันเพื่อให้เกิดความกระชับและครอบคลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

เดิม

(0) การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุ

(00) การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการอ่านวารสาร หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต

แก้ไขแล้ว

(0) ข้าพเจ้าติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ต

3.5 การสร้างข้อคำถามเพิ่มเติม คือ การสร้างข้อคำถามขึ้นเอง โดยให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551)

ตัวอย่างเช่น

(0) ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมวันไหว้ครูของมหาวิทยาลัย

(00) ข้าพเจ้าเข้าร่วมชุมนุมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยและสากล เช่น ดนตรี

ศิลปการแสดง ประดิษฐ์ศิลป์ ศิลปกรรมต่างๆ

4. แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษา เช่น เพศ อายุ คณะ สาขาวิชา มหาวิทยาลัย แต้มเฉลี่ยสะสม สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ลักษณะแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนที่ 2 ในแต่ละข้อคำถามจะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ลักษณะแบบลิเคอร์ท (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยแบ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวก

คะแนน 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

คะแนน 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อย

คะแนน 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงปานกลาง

คะแนน 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมาก

คะแนน 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมากที่สุด

ข้อคำถามเชิงลบ

คะแนน 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมากที่สุด

คะแนน 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมาก

คะแนน 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงปานกลาง

คะแนน 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อย

คะแนน 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา มีเกณฑ์ดังนี้

ระดับอัตลักษณ์	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
ระดับสูง	5 (จริงมากที่สุด)	1 (จริงน้อยที่สุด)
ระดับค่อนข้างสูง	4 (จริงมาก)	2 (จริงน้อย)
ระดับปานกลาง	3 (จริงปานกลาง)	3 (จริงปานกลาง)

ระดับค่อนข้างต่ำ	2 (จริงน้อย)	4 (จริงมาก)
ระดับต่ำ	1 (จริงน้อยที่สุด)	5 (จริงมากที่สุด)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมเชิงลบจะแปลผลกลับ ซึ่งจะมีความหมายตรงข้ามไปจากพฤติกรรมเดิม

รายละเอียดเกี่ยวกับแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 64 ข้อ แบ่งเป็นข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายละเอียดเกี่ยวกับแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา แบ่งเป็นข้อความทางบวกและข้อความทางลบ

ด้าน	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล (จำนวน 8 ข้อ) 1.1) ความมั่นใจในร่างกาย (5 ข้อ) 1.2) การบทบาททางเพศ (3 ข้อ)	5	3
2) อัตลักษณ์ด้านสังคม (จำนวน 17 ข้อ) 2.1) ศาสนา (4 ข้อ) 2.2) วัฒนธรรมประเพณี (8 ข้อ) 2.3) การเมือง (5 ข้อ)	10	77
3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต (จำนวน 20 ข้อ) 3.1) การมีอุดมการณ์ (8 ข้อ) 3.2) การคบเพื่อน (5 ข้อ) 3.3) การมีจิตสาธารณะ (7 ข้อ)	13	77
4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ (จำนวน 19 ข้อ) 4.1) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ (5 ข้อ) 4.2) การมีทักษะการสื่อสาร (7 ข้อ) 4.3) การใช้เทคโนโลยี (2 ข้อ) 4.4) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (8 ข้อ)	11	88
รวม 64 ข้อ	39 ข้อ	25 ข้อ

ตัวอย่างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

คำชี้แจง ให้นิสิตนักศึกษาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนิสิตนักศึกษามากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกและการปฏิบัติของนิสิตนักศึกษามากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อความ	จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล (0) ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจในบุคลิกภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง (+) (00) ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ข้าพเจ้าจะโกรธและควบคุมตนเองไม่ได้ (-)
2. อัตลักษณ์ด้านสังคม (0) ข้าพเจ้าไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เช่น สส. สว. อบต. (+) (00) ข้าพเจ้าเข้าร่วมปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ เช่น ทอดกฐิน วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ (+)
3. อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต (0) เมื่อข้าพเจ้าพบอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้ามักล้มเลิกการทำงานนั้น (-) (00) ข้าพเจ้าได้วางแผนการชีวิตของข้าพเจ้าทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (+)
4. อัตลักษณ์ด้านวิชาการ (0) ข้าพเจ้าได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง ในการทำงานที่ได้รับ (+) (00) ข้าพเจ้าติดตามข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยและสังคม (+)

5. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาข้อ (Item Content Validity) ของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

5.1 ผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยาการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ทางด้านการสอนและการทำวิจัยอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 1 ท่าน

5.2 ผู้ทรงคุณวุฒิทางอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีประสบการณ์ในการทำงานการพัฒนานิสิตนักศึกษา อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

5.3 ผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัย ด้านการวิจัยและ/หรือด้านการวัดการประเมินผล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ทางด้านการสอนและการทำวิจัยอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหาหรือข้อ (Item Content Validity) เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องและความครอบคลุมของแบบวัด จากนั้นจึงคัดกรองข้อที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นข้อที่ตรงตาม โครงสร้างเนื้อหา คำนิยามตัวแปร โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) (วรวิณี แกมเกตุ, 2551)

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ (เช่น ตัดข้อคำถาม การใช้ภาษา ความซับซ้อนกำกวมของคำถาม เป็นต้น)

7. ตรวจสอบหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยการนำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำแบบวัดที่ได้มาคัดเลือก โดยคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์และนิสิตนักศึกษาตั้งใจตอบแบบวัด มาวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) (วรวิณี แกมเกตุ, 2551)

8. นำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 621 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

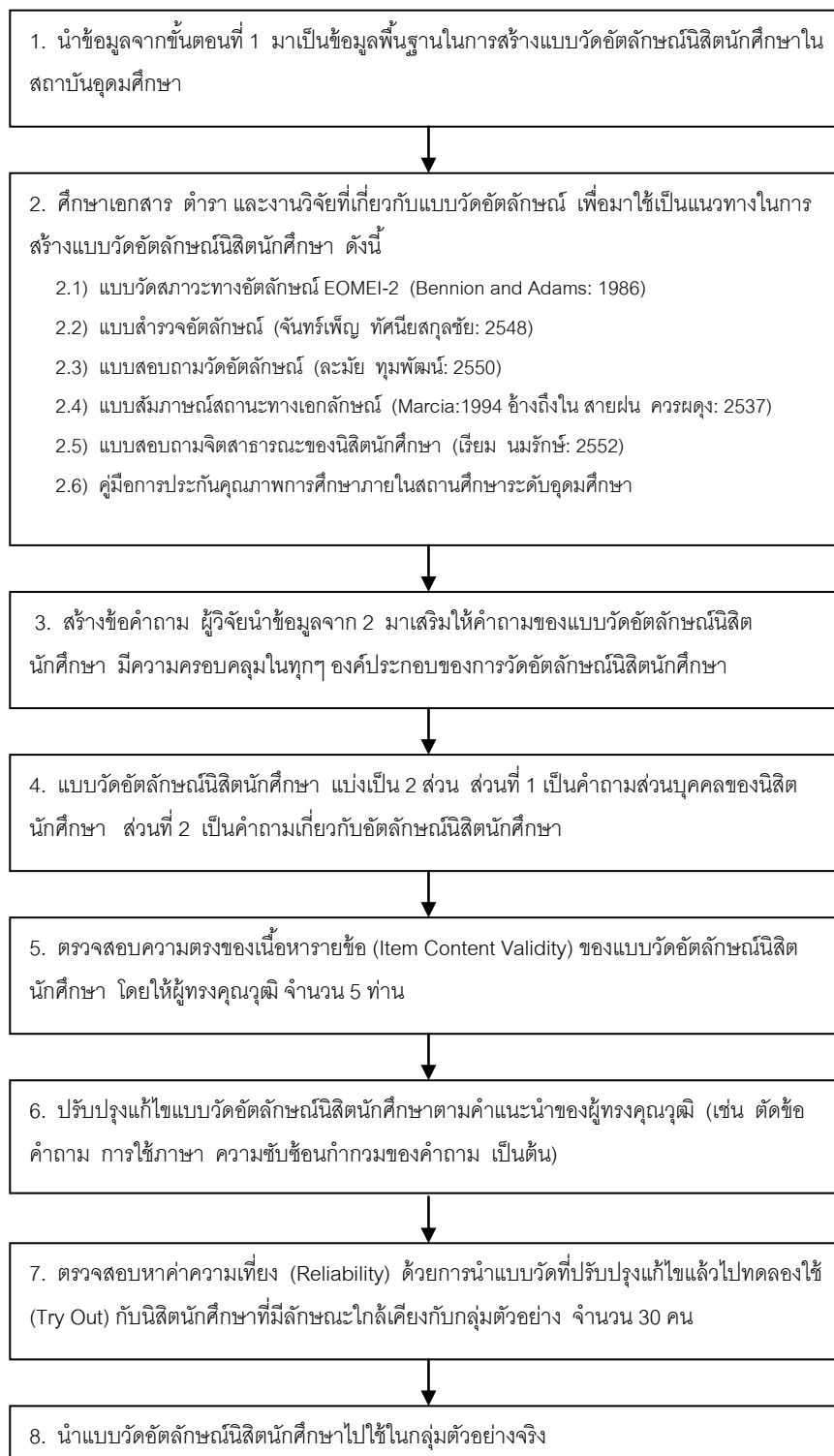
8.1 ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัย ทั้งของรัฐและเอกชน ตามกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตรวบรวมข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2554

8.2 เมื่อได้รับอนุญาตจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาไปแจกด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ไปยังในทุกภูมิภาค

8.3 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและระดับอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ในการสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งดำเนินการวิจัยเป็น 7 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาจากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 และนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 มาประกอบการพิจารณาตัดสินว่าอัตลักษณ์ในด้านใดของนิสิตนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (Miller and Prince, 1976) แนวคิดการฝึกอบรม คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) 2) แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการอบรม (ทงทง ทองเต็ม, 2532) กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopman, 1984) 2) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอัตลักษณ์ (Marcia, 1980) ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984) เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แล้วนำข้อมูลมาศึกษาร่วมกับผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จากขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างโปรแกรมฝึกอบรมที่ใช้กิจกรรมในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

3. สร้างกระบวนการการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ผู้วิจัยนำทฤษฎีการพัฒนา นิสิตนักศึกษาของ มิลเลอร์และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) มาใช้เป็นหลักในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ การตั้งเป้าหมาย การประเมินสภาพปัญหา วิธีดำเนินการที่เป็นลำดับขั้นตอน และการประเมินผล ดังมีรายละเอียดดังนี้

3.1 เป้าหมาย

กระบวนการการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้ นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการในด้านอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมถึงอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตามเป้าหมายที่แต่ละสถาบันได้กำหนดอัตลักษณ์ของตนเองไว้

3.2 การประเมินสภาพปัญหา

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย
ประเมินสภาพปัญหาจากองค์กรที่รับผิดชอบ ดังนี้

1) องค์กรหรือหน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1.1) หน่วยงานระดับมหาวิทยาลัย

1.2) หน่วยงานระดับคณะ

2) ผู้รับผิดชอบโดยตรง

ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

2.1) ผู้รับผิดชอบระดับ

2.2) ผู้รับผิดชอบระดับคณะ

3.3 วิธีการที่เป็นลำดับขั้นตอน

วิธีดำเนินการใช้กระบวนการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
(2532) เป็นหลักในการสร้างโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

1) การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม

การหาความจำเป็นของการใช้โปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
ประกอบด้วย

1.1) หลักการ หลักการสำคัญของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1.1.1) เน้นการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยการฝึกอบรมและ
การฝึกปฏิบัติ

1.1.2) มุ่งเน้นการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากการแสดงออก
การปฏิบัติ และความรู้สึกนึกคิดในอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา 4 ด้าน คือ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะ
บุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาชีพ

1.2) วัตถุประสงค์ การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ด้วย
กิจกรรมการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2) การสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

โปรแกรมฝึกอบรมใช้เป็นกิจกรรมการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนา
 อุดมการณ์นิสิตนักศึกษาโดยกำหนดจากพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์นิสิตนักศึกษา 4
 ด้าน คือ อุดมการณ์ด้านเฉพาะบุคคล อุดมการณ์ด้านสังคม อุดมการณ์ด้านแนวทางในการดำเนิน
 ชีวิต และอุดมการณ์ด้านวิชาการ มีการใช้กิจกรรมการมีส่วนร่วมและพัฒนาอุดมการณ์ของนิสิต
 นักศึกษา โดยมีแนวคิดด้านกระบวนการพัฒนาอุดมการณ์นิสิตนักศึกษา ดังนี้

2.1) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอุดมการณ์ (Slugoski, Marcia
 and Koopuan, 1984)

2.2) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอุดมการณ์ (Marcia, 1980)

2.3) ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (Astin, 1984)

2.4) เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ เช่น
 กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากนั้นตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรม
 ในกระบวนการพัฒนาอุดมการณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน
 อุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 3 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน
 หลักสูตรและการสอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 ท่าน รวมจำนวน 5 ท่าน

3) การกำหนดโปรแกรมฝึกอบรม

กำหนดการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอุดมการณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
 มีรายละเอียด ดังนี้

3.1) คัดเลือกนิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 1

3.2) จัดโปรแกรมฝึกอบรมอุดมการณ์นิสิตนักศึกษา

โปรแกรมฝึกอบรมอุดมการณ์นิสิตนักศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
 จำนวน 13 ครั้ง ใช้เวลาประมาณ 2-3 เดือน

3.3) ติดตามผลการพัฒนาอุดมการณ์นิสิตนักศึกษา

การติดตามผลการพัฒนาอุดมการณ์นิสิตนักศึกษา ติดตามผลตั้งแต่
 การเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรม และติดตามผลอย่างต่อเนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต
 นักศึกษาด้วย เพื่อให้เห็นพัฒนาการของการมีอุดมการณ์นิสิตนักศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นปีที่
 1 ถึงชั้นปีที่ 4

4) การบริหารโปรแกรมฝึกอบรม การดำเนินการพัฒนาอุดมการณ์นิสิตนักศึกษา
 แต่ละระดับมีการดำเนินการ ดังนี้

4.1) ระดับมหาวิทยาลัย มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1.1) วัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยใช้แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้นักศึกษาทุกคนะ ชั้นปีที่ 1 ตอบแบบวัด

4.1.2) พิจารณานักศึกษาคนละใด ควรได้รับการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยดูจากคะแนนรวมของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของนิสิตนักศึกษาแต่ละคนะ นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงความพร้อมของมหาวิทยาลัย ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร สภาพแวดล้อมในการจัด เช่น สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องเสียง เป็นต้น

4.1.3) นำข้อมูลจากแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาเสนอฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของแต่ละคนะ เพื่อให้ทราบผลว่าคนะของตนเองมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในภาพรวมเป็นอย่างไร เมื่อเทียบกับเกณฑ์ทั่วประเทศ และเมื่อเทียบกับคนะต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย

4.2) ระดับคนะ มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

4.2.1) ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาในแต่ละคนะนำข้อมูลที่ได้จากฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนร่วมกับฝ่ายวิชาการ ฝ่ายประกันคุณภาพภายในคนะ (โดยร่วมกับภายนอกคนะด้วย) เพื่อจัดกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาให้กับนิสิตนักศึกษาในคนะตนเอง โดยพิจารณาด้านของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาก่อน

4.2.2) ฝ่ายกิจการนิสิตศึกษาร่วมกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับทั้งการพัฒนาทางด้านวิชาการ และให้สอดคล้องกับแผนการประกันคุณภาพของคนะ

4.2.3) อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการติดต่อวิทยากรเพื่อดำเนินโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา และจัดเตรียมเอกสารที่จะใช้ในการอบรม

5) การประเมินผลและติดตามการฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรม เป็นการประเมินให้ครอบคลุมทั้งระบบ คือทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคนะ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วางแผนและปรับปรุงการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อไป โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกอบรม (ทง ทงเต็ม, 2532)

3.4 การประเมินผล

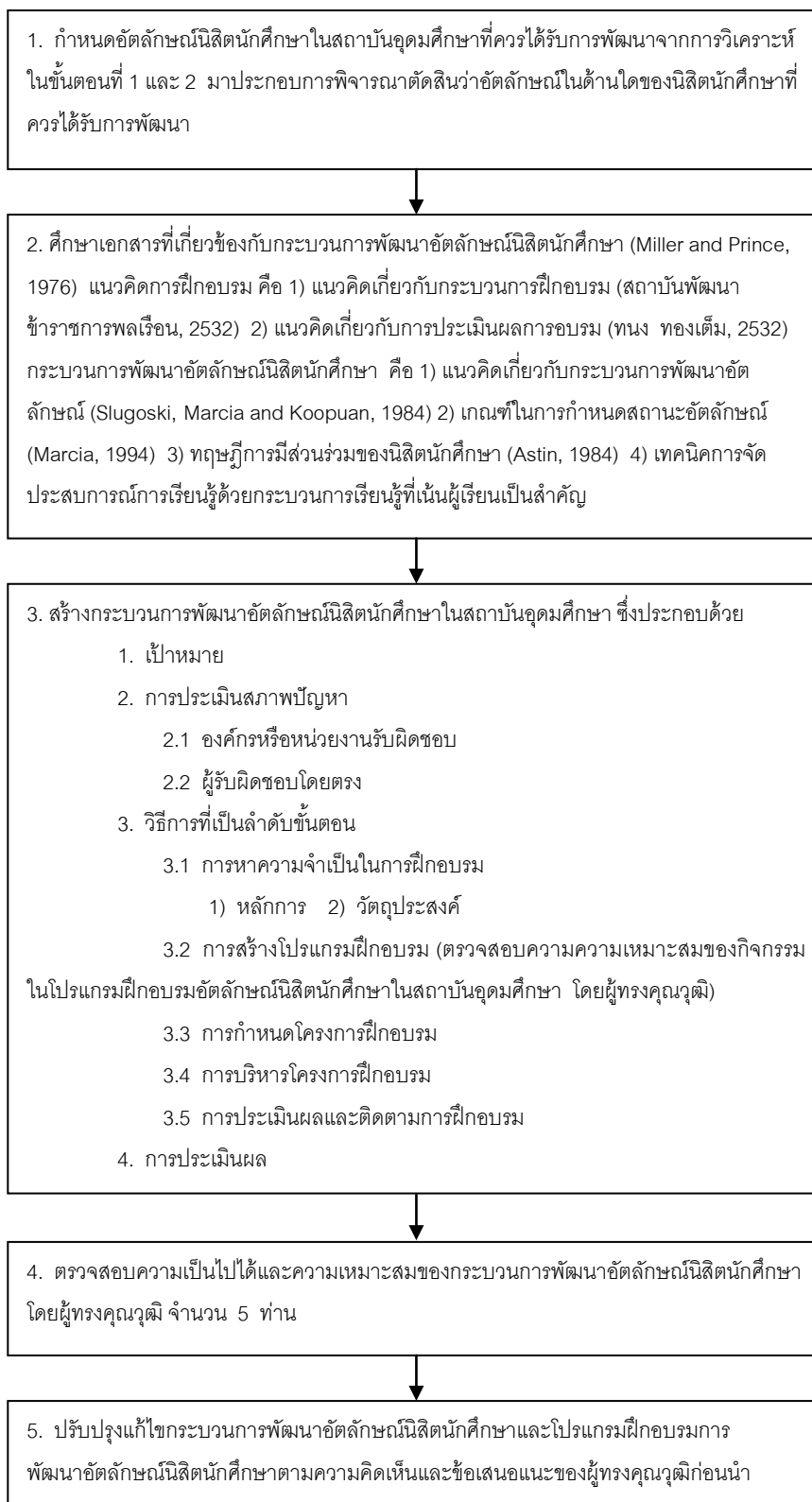
การประเมินผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เป็นหน้าที่ของฝ่ายกิจการ นิสิตนักศึกษาทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับคณะโดยให้ครอบคลุมในทุกองค์ประกอบ คือ องค์กร ผู้รับผิดชอบโดยตรง วิธีดำเนินการ เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและ ปรับปรุงการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาให้เหมาะสมกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา นั้นๆ ต่อไป

4. ตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางอุดมศึกษา จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 ท่าน รวมจำนวน 5 ท่าน

5. ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตามความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดลองใช้

สรุปขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งดำเนินการวิจัย เป็น 4 ขั้นตอน สรุปดังนี้

ขั้นตอนที่ 4 การทดลองกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ในการทดลองใช้การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาผู้วิจัยได้แบ่งดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ออกแบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Control Groups, Pre-test and Post-test Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2543) ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 5 การออกแบบในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	การวัดก่อนการทดลอง	ทดลอง	การวัดหลังการทดลอง
R	O 1E	X	O 2E
R	O 1C	--	O 2C

ที่มา: พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2543

ความหมายของสัญลักษณ์

1 = ก่อนการทดลอง

2 = หลังการทดลอง

E = กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

C = กลุ่มควบคุม (Control Group)

R = การจัดดำเนินการแบบสุ่ม (Randomization)

X = การจัดกระทำโดยใช้โปรแกรมฝึกอบรม (Treatment)

O = การทดสอบตัวแปรตาม

2. สร้างโปรแกรมการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

โปรแกรมการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์ทั้ง 4 ด้านของนิสิตนักศึกษา ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ด้วยการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพื่อนำหลักการและกระบวนการมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2.2 ศึกษากิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทั้ง 4 ด้านของแต่ละมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนจากเอกสาร ได้แก่

- 1) สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2544 (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2545)
- 2) สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2545 (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2546)
- 3) สรุปโครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2549 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

แนวทางการจัดกิจกรรมดังกล่าวนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์เนื้อหากิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2.3 ศึกษาการพัฒนาอัตลักษณ์ของมาเซีย (Marcia, 1980) เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการสร้างอัตลักษณ์และเกณฑ์ในการกำหนดสถานะทางอัตลักษณ์ เพื่อให้นักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นเป็นผู้ที่ค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์

2.4 ศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (Astin, 1984) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษา

2.5 ศึกษากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพตามแนวการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

จากศึกษาเอกสารดังกล่าว ได้กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจำนวน 13 กิจกรรม (รายละเอียดกิจกรรมอยู่ในภาคผนวก ข) ได้แก่

- กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ
- กิจกรรมที่ 2 สบายหล่อได้ หากใส่ใจดูแลตนเอง
- กิจกรรมที่ 3 การเมืองเรื่องของเรา
- กิจกรรมที่ 4 งามอย่างไทย
- กิจกรรมที่ 5 แต่งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม
- กิจกรรมที่ 6 น้องใหม่หัวใจพอเพียง
- กิจกรรมที่ 7 ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย
- กิจกรรมที่ 8 จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม
- กิจกรรมที่ 9 อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส
- กิจกรรมที่ 10 ผู้นำที่ดีต้องมีทักษะการสื่อสาร
- กิจกรรมที่ 11 IT University

กิจกรรมที่ 12 ใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด

กิจกรรมที่ 13 ปัจฉิมนิเทศ

2.6 ตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นิสิตนักศึกษา จำนวน 3 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน รวมจำนวน 5 ท่าน

3. กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 ของมหาวิทยาลัยอีสเทิร์น เอเชีย จำนวน 60 คน สาเหตุที่เลือกนักศึกษาปีที่ 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 เนื่องจากนักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว ทำให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ได้มากกว่าในภาคการศึกษาที่ 1

สำหรับสาเหตุที่เลือกมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ทั้งนี้เป็นเพราะมหาวิทยาลัยอีสเทิร์น เอเชียเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีประชากรอยู่ในขอบเขตที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสาขาครบทั้ง 3 สาขา ได้แก่ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมถึงเป็นมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานจึงทำให้จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินการทดลอง โดยเฉพาะการควบคุมตัวแปรต่างๆ อีกทั้งยังสามารถสังเกต ติดตาม เห็นถึงพัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงทางด้านอัตลักษณ์ของนักศึกษาได้อย่างชัดเจน

วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

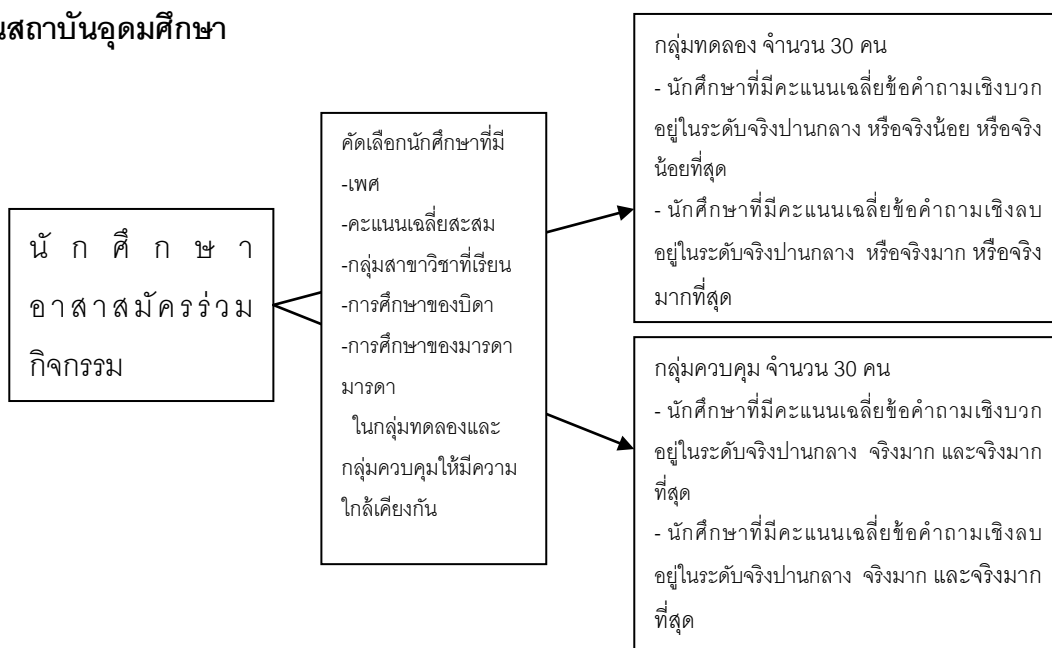
1) รับสมัครนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง โดยให้นักศึกษาทำแบบวัด อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา คัดเลือกนักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยข้อคำถามเชิงบวกอยู่ในระดับจริง ปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด และได้คะแนนเฉลี่ยข้อคำถามเชิงลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง จริงมาก และจริงมากที่สุด เนื่องจากเป็นนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2) รับนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชียหรือใกล้เคียง ให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 30 คน รวมนักศึกษาทั้งหมด 60 คน เนื่องจากในการทดลองโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือการเรียนการสอนตามปกติในหลักสูตร จึงจำเป็นต้องจัดในช่วงเย็นและ/หรือวันเสาร์-

อาทิศจ์ ดังนั้นนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้จึงจำเป็นต้องพักในหอพักของมหาวิทยาลัยหรือ
ใกล้เคียง เพื่อความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

3) คัดเลือกนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้มี เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม
กลุ่มสาขาวิชาที่เรียน การศึกษาของบิดาและมารดา มีความใกล้เคียงกันมากที่สุด เพื่อลด
ตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นในขณะทดลองได้

แผนภูมิที่ 6 การได้มาของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา

4. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ติดต่อขอความร่วมมือในการทดลองจากมหาวิทยาลัยอีสต์เทิร์นเอเชีย
- 4.2 ติดต่อเชิญวิทยากรเพื่อจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
- 4.3 กำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการทดลอง
- 4.4 ขึ้นการทดลอง ดำเนินการดังนี้

1) ก่อนการทดลอง (Pre-test) เก็บข้อมูลจากการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของ
นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2) กลุ่มทดลองเข้ารับการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับ
การเรียนปกติ

3) หลังการทดลอง (Post-test) เก็บข้อมูลจากการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของ
นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

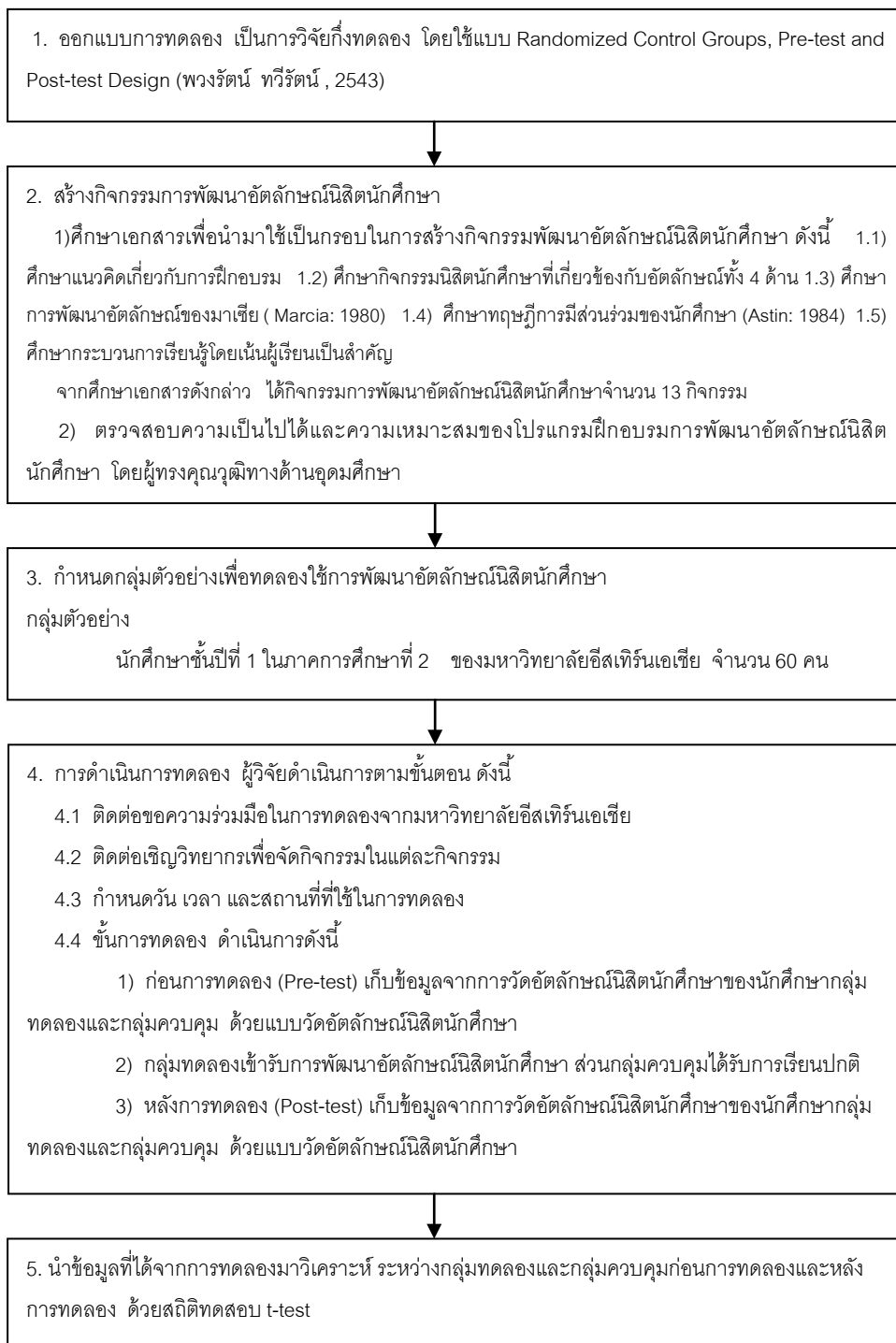
5. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ดังนี้

5.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติทดสอบ t-test for Two Independent Samples เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่สัมพันธ์กัน (วรวิณี แกมเกต, 2551)

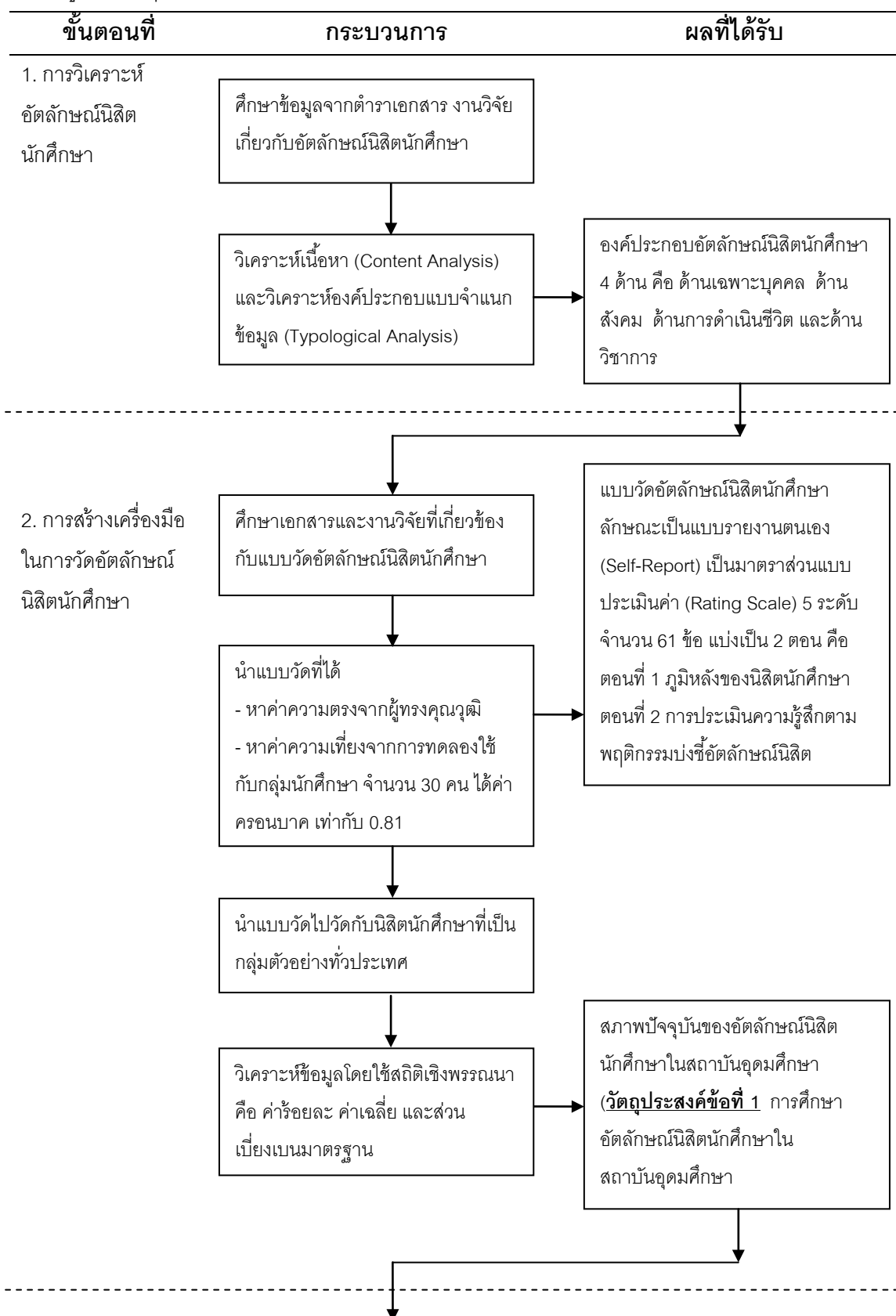
5.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้วยสถิติทดสอบ t-test for Two Dependent Samples เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (วรวิณี แกมเกต, 2551)

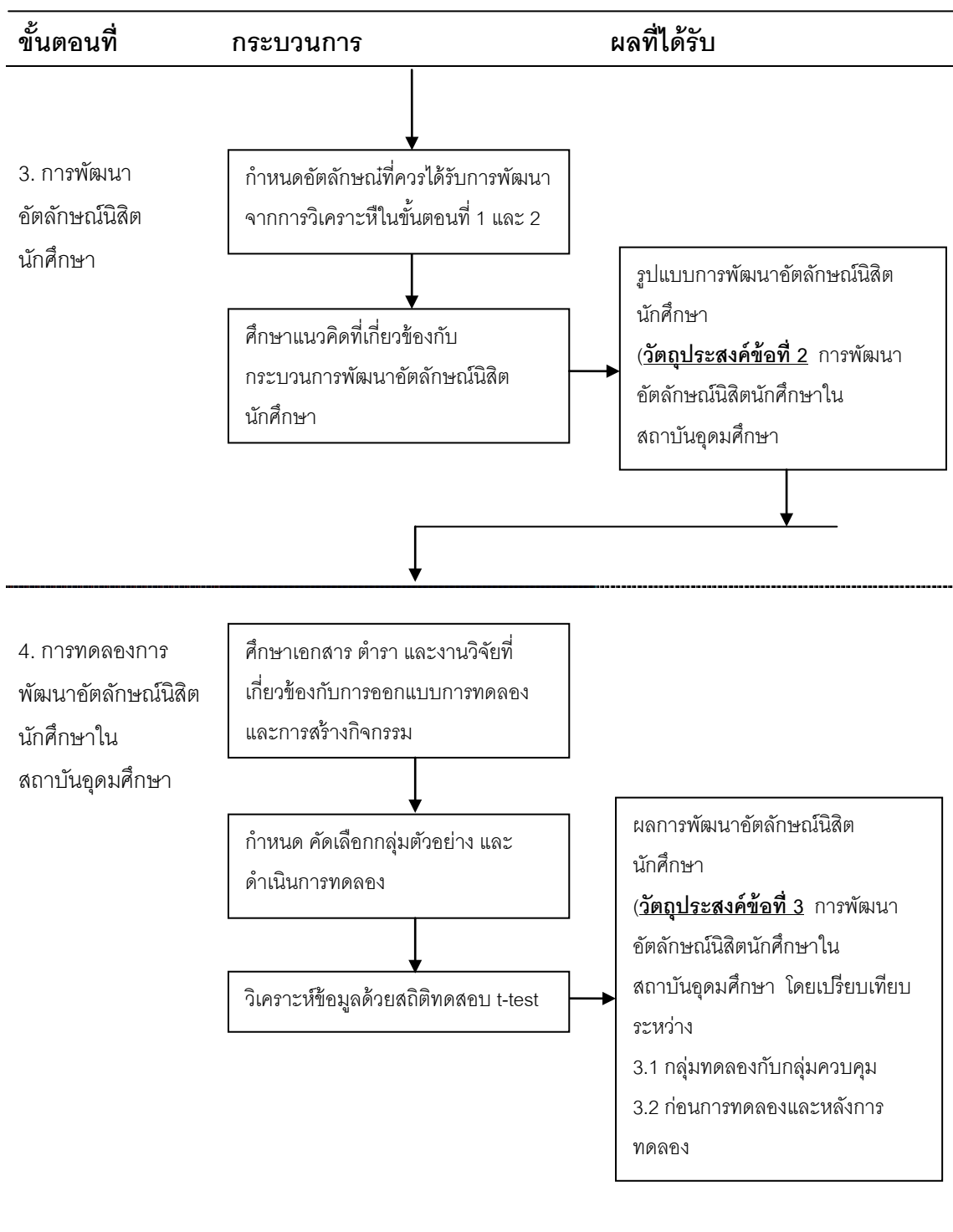
สรุปขั้นตอนที่ 4 การทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ในการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน สรุปดังนี้

แผนภูมิที่ 7 สรุปภาพรวมขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 2) การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 3) การเปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดย 3.1) เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม 3.2) เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ โดยนำเสนอเป็นรายละเอียดแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2.1 การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

2.2 การวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

2.2.1 การวิเคราะห์ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษา

2.2.2 การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของกลุ่ม

ตัวอย่างนิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 3 การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 4 การทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1 การทดลองใช้การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1.1 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาใน

สถาบันอุดมศึกษา

4.1.2 การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับนักศึกษากลุ่มทดลอง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต

นักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

4.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต

นักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

4.2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต

นักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง

4.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา

4.2.5 การประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต

นักศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ในการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลและนำข้อมูลที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

1. จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและประเภทของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ได้เอกสารและงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จากแนวคิดและทฤษฎีทั้งของต่างประเทศและของไทยทั้งหมดจำนวน 17 แนวคิด มีดังนี้

- 1) อีริคสัน (Erikson, 1968)
- 2) ชิคเคอริง และไรเซอร์ (Chickering and Reisser, 1993: 38-49)
- 3) เบนเนียน และอาดัมส์ (Bennion and Adams, 1986)
- 4) ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541: 14)
- 5) กุญชรีย์ คำชาย (2542: 21)
- 6) ประสาท อิศรปริดา (2547: 80)
- 7) ปรีชา ธรรมมา (2548: 51)
- 8) เยาวนาท สุนทร (2546)
- 9) สายฝน วรรณดุจ (2537)
- 10) ติง (Ting, 1996)
- 11) ธงชัย สมบูรณ์ (2551)
- 12) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2550)
- 13) นววิศ ดวงมีสิน (2549)
- 14) วัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา (Astin, 1993)
- 15) แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) มีดังนี้

16) แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

17) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553)

2. นำผลที่ได้จากข้อ 1 มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการพิจารณาแจกแจงเนื้อหาที่ปรากฏในเอกสารหรืองานวิจัย ซึ่งพิจารณาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาเพื่อหาลักษณะร่วมขององค์ประกอบแต่ละด้านและสรุปเป็นองค์ประกอบใหม่ของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำแนกตามเจ้าของแนวคิดทฤษฎีและองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

1. อัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของมนุษย์ (Erikson, 1968)	2. อัตลักษณ์ของนักศึกษา (Chickering and Reisser, 1993)	3. อัตลักษณ์ของบุคคล (Bennion and Adams, 1986)	4. โครงสร้างอัตลักษณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิณ, 2541: 14)	5. องค์ประกอบของอัตลักษณ์ (บุญศรี คำชาย, 2542: 21)
- การรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองของบุคคล	- มั่นใจในร่างกายและการแสดงออก - มั่นใจในการแสดงออกทางเพศ - บุคลิกภาพมั่นคงเข้มแข็ง - ยอมรับและนับถือตนเอง	- การคบเพื่อนต่างเพศ - บทบาททางเพศ	- บทบาททางเพศ	- ทางร่างกาย - ทางเพศ
- สังคมและวัฒนธรรม	- ความรู้สึกตนเองที่มีต่อสังคม ประเพณี - นำความคิดเห็นผู้อื่นมาปรับปรุงตนเอง	- ศาสนา - การเมือง - การพักผ่อนหย่อนใจ	- ศาสนา - การเมือง - ค่านิยม	- สังคม - จริยธรรม
- อุดมคติ	- มีแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง	- ปรัชญาแนวคิดในการดำเนินชีวิต - การคบเพื่อน		- อุดมการณ์
		- การประกอบอาชีพ	- อาชีพการงาน	- อาชีพ

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำแนกตามเจ้าของแนวคิดทฤษฎีและองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (ต่อ)

6. การพัฒนา อัตลักษณ์วัยรุ่น (ประสาธ อิศรปริดา, 2547: 80)	7. องค์ประกอบของ อัตลักษณ์ (ปรีชา ธรรมมา, 2548: 51)	8. อัตลักษณ์ของวัยรุ่น (เยาวนาท สุนทร, 2546)	9. อัตลักษณ์ของวัยรุ่น ในสถาบันอุดมศึกษา (สายฝน วรรณดุง, 2536)	10. องค์ประกอบ ของอัตลักษณ์ (Ting, 1996)
- บทบาททางเพศ	- ด้านร่างกาย - บทบาททางเพศ	- ความมั่นใจในตนเอง - การตระหนักในเพศ ตรงข้าม - การเรียนรู้บทบาท ตนเอง	- ทัศนคติเกี่ยวกับ บทบาททางเพศ - เพศสัมพันธ์	- การรับรู้ทางด้าน ร่างกาย - อัตลักษณ์ทางเพศ - ความมั่นใจใน ตนเอง
- การเมือง - ศาสนา	- จริยธรรม	- การรับรู้เวลา	- ศาสนา - การเมือง	
	- อุดมการณ์	- การมีอุดมคติยึดถือ ปฏิบัติ		- การรับรู้ถึง ความสำเร็จและ ความวิตกกังวล
- ด้านอาชีพ	- อาชีพ	- ความสามารถเฉพาะ ด้าน - การเป็นผู้นำผู้ตาม	- อาชีพ	

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำแนกตามเจ้าของแนวคิดทฤษฎีและองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (ต่อ)

11. อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550)	12. อัตลักษณ์นักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ธงชัย สมบูรณ์, 2551)	13. อัตลักษณ์นักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (นววิศ ดวงมีสิน, 2549)	14. องค์ประกอบของวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา (Astin, 1993)	15. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)
- การมีบุคคลิกภาพดี		- ความเข้าใจตนเอง - ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง		- ความรับผิดชอบ
- การรู้จักกาลเทศะ - การอ่อนน้อมถ่อมตน	- การเมือง - มีคุณธรรม		- ด้านการทำกิจกรรม	- ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล - ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- คิดเป็นทำเป็น - การมีจิตสำนึกสาธารณะ	- รับผิดชอบต่อสังคม	- ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	- กลุ่มเพื่อน	
- การมีทักษะสื่อสาร - ความอดทนในการเรียน - ความรู้ในสาขาวิชา	- ความรู้ทางวิชาการ		- ด้านวิชาการในการเข้าเรียน การศึกษาด้วยตนเอง การใช้คอมพิวเตอร์ - ด้านอาจารย์	- ด้านความรู้ - ด้านทักษะทางปัญญา - ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข - การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ - การสื่อสาร

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำแนกตามเจ้าของแนวคิดทฤษฎีและองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (ต่อ)

16. กรอบแผนอุดมศึกษา 15 ปี (พ.ศ.2551-2565) เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)	17. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สภามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553)	การวิเคราะห์องค์ประกอบร่วมของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิดร่วมขององค์ประกอบอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
- การบริหารจัดการตนเอง - ความรับผิดชอบ	- มีสุขภาพ	การที่นิสิตนักศึกษายอมรับในร่างกาย อารมณ์ เพศของตนเอง และสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสม	อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล
- การทำงานเป็นหมู่คณะ - การมีจริยธรรม	- มีคุณธรรม (มีคุณธรรมและจริยธรรม, มีจรรยาบรรณ) - ดำรงความเป็นไทย	การที่นิสิตนักศึกษายอมรับบทบาทของตนเองในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นๆ โดยให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา และสังคมอย่างมีความสุข	อัตลักษณ์ด้านสังคม
	- วางแผนและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย - มีจิตอาสา	การที่นิสิตนักศึกษายอมรับการใช้ชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่ถูกต้อง ดีงาม ช่วยเหลือสังคม และเลือกคบคนได้อย่างเหมาะสม	อัตลักษณ์ด้านแนวทางการดำเนินชีวิต
- ความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ - การแก้ปัญหา - การรับความเสี่ยง - ความคิดสร้างสรรค์ - การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - ทักษะการสื่อสาร	- มีความรู้ (รู้รอบ, รู้ลึก) - คิดเป็น - ทำเป็น - ใฝ่รู้และรู้จักวิธีการเรียนรู้ - มีภาวะผู้นำ	การที่นิสิตนักศึกษายอมรับความสามารถในการประกอบอาชีพของตนในอนาคต รวมถึงการมีทักษะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองต่อไป	อัตลักษณ์ด้านวิชาการ

จากตารางแสดงผลการวิเคราะห์เนื้อหาขององค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบหลักของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่มีร่วมกันมีจำนวน 4 ด้าน ซึ่งได้ตั้งชื่อเป็นองค์ประกอบใหม่ขึ้นมา เนื่องจากยังไม่มีแนวคิดใดที่กล่าวถึงองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านแนวทางการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ โดยแต่ละด้านนั้นมีองค์ประกอบย่อยที่สามารถจัดให้เป็นหมวดหมู่ได้ โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์แบบจำแนกข้อมูล (Typological Analysis) เรียงตามองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาและเจ้าของแนวคิดทฤษฎี (ต่อ)

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	10. องค์ประกอบอัตลักษณ์ (Ting, 1996)	11. อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550)	12. อัตลักษณ์นิสิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ธงชัย สมบูรณ์, 2551)	13. อัตลักษณ์นิสิตศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (นวิศ ดวงมีสิน, 2549)	14. องค์ประกอบวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา (Astin, 1993)	15. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)	16. กรอบแผนอุดมศึกษา 15 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)	17. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553)	18. รวม
1. อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล									
ความมั่นใจในร่างกาย	✓	✓						✓	6
บทบาททางเพศ	✓								9
การมีเพศสัมพันธ์									1
การมีความเข้าใจในตนเอง				✓					2
การบริหารตนเอง							✓		1
การยอมรับนับถือตนเอง									1
ความมั่นใจในตนเอง	✓								2
การเรียนรู้บทบาทตนเอง				✓					2
การมีความรับผิดชอบ						✓	✓		2

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์แบบจำแนกข้อมูล (Typological Analysis) เรียงตามองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาและเจ้าของแนวคิดทฤษฎี (ต่อ)

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	10. องค์ประกอบอัตลักษณ์ (Ting, 1996)	11. อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550)	12. อัตลักษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ธงชัย สมบูรณ์, 2551)	13. อัตลักษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (นวิศ ดวงมีสิน, 2549)	14. องค์ประกอบวัฒนธรรมนิสิตนักศึกษา (Astin, 1993)	15. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)	16. กรอบแผนอุดมศึกษา 15 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)	17. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553)	18. รวม
4. อัตลักษณ์ด้านวิชาการ									
การมีวิชาชีพ, อาชีพ		✓	✓		✓	✓	✓	✓	14
การมีทักษะทางปัญญา						✓		✓	2
การวิเคราะห์เชิงตัวเลข						✓		✓	2
การใช้เทคโนโลยี					✓	✓		✓	3
การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า							✓	✓	2
การรับความเสี่ยง							✓		1
การมีทักษะการสื่อสาร		✓				✓	✓	✓	6
การมีความคิดสร้างสรรค์							✓	✓	2
การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					✓		✓	✓	3

จากการวิเคราะห์เอกสารแบบจำแนกข้อมูล (Typological analysis) เพื่อหาองค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้ผลดังนี้

อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล พบว่า บทบาททางเพศมากที่สุด รองลงมาคือความมั่นใจในร่างกาย

อัตลักษณ์ด้านสังคม พบว่า ศาสนามากที่สุด รองลงมาคือวัฒนธรรมประเพณีและการเมืองตามลำดับ

อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต พบว่า การมีอุดมการณ์มากที่สุด รองลงมาคือการคบเพื่อน ส่วนการมีจิตสาธารณะและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีผู้กล่าวถึงไว้จำนวนเท่ากัน

อัตลักษณ์ด้านวิชาการ พบว่า การมีวิชาชีพ อาชีพมากที่สุด รองลงมาคือการมีทักษะการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ

3. ผลจากการคัดเลือกองค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านต่างๆ โดยใช้เกณฑ์หากข้อมูลใดมีลักษณะซ้ำกันตั้งแต่ร้อยละ 50 ให้คงรายการนั้นไว้ แต่ถ้าข้อมูลใดมีลักษณะซ้ำกันน้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ตัดรายการนั้นออก แต่จากการวิเคราะห์พบว่าองค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตศึกษานั้นมีลักษณะกระจาย จึงเลือกข้อมูลที่ซ้ำกัน มากกว่า 3 ขึ้นไป (ร้อยละ 17.64) ได้องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

- 1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล
 - 1.1) ความมั่นใจในร่างกาย (6 ข้อ) ร้อยละ 35.25
 - 1.2) การบทบาททางเพศ (9 ข้อ) ร้อยละ 52.94
- 2) อัตลักษณ์ด้านสังคม
 - 2.1) ศาสนา (10 ข้อ) ร้อยละ 52.94
 - 2.2) วัฒนธรรมประเพณี (6 ข้อ) ร้อยละ 35.29
 - 2.3) การเมือง (6 ข้อ) ร้อยละ 29.41
- 3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต
 - 3.1) การมีอุดมการณ์ (8 ข้อ) ร้อยละ 47.05
 - 3.2) การคบเพื่อน (4 ข้อ) ร้อยละ 23.52
 - 3.3) การมีจิตสาธารณะ (3 ข้อ) ร้อยละ 17.64
- 4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ
 - 4.1) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ* (14 ข้อ) ร้อยละ 82.35
 - 4.2) การมีทักษะการสื่อสาร (6 ข้อ) ร้อยละ 23.52

4.3) การใช้เทคโนโลยี (3 ข้อ) ร้อยละ 17.64

4.4) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (3 ข้อ) ร้อยละ 17.64

* หมายเหตุ เปลี่ยนจากการมีวิชาชีพ อาชีพ เนื่องจากจากการทบทวนทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของอัตลักษณ์ พบว่าองค์ประกอบหนึ่งของอัตลักษณ์คือการประกอบอาชีพ (Vocational) หมายถึงทั้งการมีอาชีพ (Career) และวิชาชีพ (Profession) (Thai Learners'SDictionary, 2007: 562)

ดังนั้นไม่ว่าบุคคลจะมีอาชีพหรือวิชาชีพก็ตาม ก็นับว่าเป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์ในการประกอบอาชีพ แต่ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยประชากรที่ศึกษาคือ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังมีอัตลักษณ์ทางอาชีพที่ไม่ชัดเจน และหากเป็นนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในสาขาทางวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล หนายความ เป็นต้น ในชั้นปีต่อไปนิสิตนักศึกษาเหล่านี้ก็จะได้รับการพัฒนาอัตลักษณ์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพของตนในรายวิชาตามหลักสูตร เช่น วิชาชีพพยาบาล เป็นต้น และหากเป็นนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งจะยังไม่มีอาชีพที่แน่ชัด ก็จะทำให้มีอัตลักษณ์ในอาชีพของตนไม่ชัดเจน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงควรเปลี่ยนมาใช้คำว่า “การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ” ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงความต้องการประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษาและจะทำให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2553)

ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2.1 การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ทำให้ได้องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งนำมาสู่การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาซึ่งได้มาจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา มีลักษณะเป็นเครื่องมือวัดแบบการรายงานตนเอง (Self Report) โดยแบบวัดจะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ลักษณะ Likert's Scale Type สร้างข้อคำถามจากการดัดแปลงข้อคำถามเดิม แก้ไขบริบทให้สอดคล้องกับนิสิตนักศึกษา การสร้างข้อคำถามเพิ่มเติม เป็นต้น

แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินความรู้สึกและความคิดเห็นที่มีต่อตนเองของนิสิต นักศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละด้าน จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

- 1) อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านเฉพาะบุคคล
- 2) อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม
- 3) อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต
- 4) อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ

ผลการศึกษาคูณภาพของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า มีคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหารายข้อ (Item Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยาการศึกษา ทางอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา และทางการวิจัยและ/หรือการวัดประเมินผล อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งอยู่ในระดับที่มีคุณภาพ แสดงว่ามาตรวัดนี้มีความตรงตามเนื้อหา และผลจากการตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยการนำแบบวัดไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน ได้ค่าความคงที่ภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) ได้ค่าความคงที่ภายในเท่ากับ 0.81 แสดงว่าแบบวัดนี้มีความเที่ยงในการวัด

จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงและความเที่ยงที่เชื่อถือได้ จึงเป็นแบบวัดที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้จริง

2.2 การวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

นำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ที่ได้จากข้อ 2.1 ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในแต่ละภูมิภาค ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง หรือการส่งทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 672 ฉบับ ซึ่งมากกว่าที่กำหนดไว้คือ 621 ฉบับ คิดเป็นได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ร้อยละ 108.21 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ลักษณะ Likert's Scale Type (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยแบ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวก

คะแนน 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

คะแนน 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อย

คะแนน 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงปานกลาง

คะแนน 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมาก

คะแนน 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมากที่สุด

ข้อคำถามเชิงลบ

คะแนน 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมากที่สุด

คะแนน 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงมาก

คะแนน 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงปานกลาง

คะแนน 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อย

คะแนน 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีความรู้สึกหรือปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดอัตถัษณ์นิสิตนักศึกษา มีเกณฑ์ดังนี้

ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
จริงมากที่สุด	5	1
จริงมาก	4	2
จริงปานกลาง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

ในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเชิงลบจะแปลผลกลับ ซึ่งจะมีความหมายตรงข้ามไปจากพฤติกรรมเดิม

2.2.1 การวิเคราะห์ภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา จำแนกข้อมูลตามจำนวนและร้อยละของนิสิตนักศึกษา ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา (N=672)

ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	265	39.43
หญิง	407	60.57
อายุ		
17 ปี	7	1.04
18 ปี	262	38.99
19 ปี	257	38.24
20 ปี	79	11.76
มากกว่า 20 ปี	67	9.97
เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
ต่ำกว่า 2.00	12	1.79
2.00-2.49	50	7.44
2.50-2.99	159	23.66
3.00-3.49	239	35.57
3.50-4.00	212	31.55
กลุ่มสาขาวิชา		
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	230	34.23
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	222	33.04
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	220	32.74
ประเภทของสถานศึกษา		
มหาวิทยาลัยของรัฐ	394	58.63
มหาวิทยาลัยเอกชน	278	41.37

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคที่ตั้งของสถานศึกษา		
ภาคกลาง	132	19.64
ภาคเหนือ	128	19.05
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	121	18.01
ภาคตะวันออก	146	21.73
ภาคใต้	145	21.58
สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา		
อยู่หอพักมหาวิทยาลัย	314	46.73
ไม่อยู่หอพักมหาวิทยาลัย	358	53.27
อาชีพของบิดา		
รับราชการหรือพนักงานของรัฐ	178	26.49
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	242	36.01
พนักงานสถานประกอบการเอกชน	72	10.71
เกษตรกร	107	15.92
อื่น ๆ ได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการบำนาญ และเสียชีวิต	73	10.86
อาชีพของมารดา		
รับราชการหรือพนักงานของรัฐ	154	22.92
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	257	38.24
พนักงานสถานประกอบการเอกชน	67	9.97
เกษตรกร	111	16.52
อื่น ๆ ได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการบำนาญ และเสียชีวิต	83	12.35
การศึกษาของบิดา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	373	55.51
ปริญญาตรี	239	35.57
สูงกว่าปริญญาตรี	60	8.93
การศึกษาของมารดา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	400	59.52
ปริญญาตรี	232	34.52
สูงกว่าปริญญาตรี	40	5.95
รวม	672	100

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 672 คน จำแนกเป็นเพศชาย 265 คน คิดเป็นร้อยละ 39.43 เป็นเพศหญิง 407 คน คิดเป็นร้อยละ 60.57 นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.99 รองลงมาอายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.24 และนิสิตนักศึกษามีอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.76 ตามลำดับ

เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ย 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 35.57 รองลงมา 3.50-4.00 คิดเป็นร้อยละ 31.55 และ 2.50-2.99 คิดเป็นร้อยละ 23.66 ตามลำดับ นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 34.23 รองลงมาเป็นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 33.04 และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 32.74 ตามลำดับ

นิสิตนักศึกษามากกว่าครึ่งเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 58.63 และเมื่อจำแนกตามภาค พบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 21.73 รองลงมาภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 21.58 และภาคกลาง ร้อยละ 19.64 ตามลำดับ

สถานที่พักอาศัยขณะศึกษาเล่าเรียนของนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่พักอยู่หอพักของมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 53.27 และพักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ร้อยละ 46.73

อาชีพของบิดาส่วนใหญ่คือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 36.01 รองลงมาคือ รับราชการหรือพนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 26.49 และประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 15.92 ตามลำดับ และบิดาของนิสิตนักศึกษามีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 55.51 รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 35.57 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.93 ตามลำดับ

อาชีพของมารดาส่วนใหญ่คือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมาคือ รับราชการหรือพนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 22.92 และประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 16.52 ตามลำดับ และมารดาของนิสิตนักศึกษามีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 59.52 รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 34.52 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 5.95 ตามลำดับ

2.2.2 การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

1) การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านต่างๆ ดังปรากฏในตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 อัดลักษณะนิสัยนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

อัดลักษณะนิสัยนักศึกษา	ข้อความเชิงบวก			ข้อความเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.70	0.63	จริงมาก	3.26	0.85	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.21	0.75	จริงมาก	3.70	1.20	จริงน้อย
รวม	3.95	0.55	จริงมาก	3.48	0.85	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.97	0.71	จริงมาก	2.98	1.01	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.60	0.62	จริงมาก	3.57	0.58	จริงน้อย
3. การเมือง	3.52	0.74	จริงมาก	3.54	0.90	จริงน้อย
รวม	3.69	0.53	จริงมาก	3.23	0.57	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.13	0.61	จริงมาก	3.73	0.84	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.92	0.68	จริงมาก	3.97	1.04	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.61	0.68	จริงมาก	3.94	0.98	จริงน้อย
รวม	3.89	0.52	จริงมาก	3.88	0.76	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.86	0.71	จริงมาก	3.12	1.30	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.85	0.58	จริงมาก	3.29	0.65	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	4.00	0.91	จริงมาก	3.34	1.22	จริงปานกลาง
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.60	0.78	จริงมาก	3.05	0.86	จริงปานกลาง
รวม	3.83	0.55	จริงมาก	3.20	0.63	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.86	0.43	จริงมาก	3.45	0.51	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 9 อัดลักษณะนิสัยนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าในภาพรวมด้านบวก อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.43$) โดยด้านเฉพาะบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 0.55$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.55$) ด้านการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.52$) และด้านสังคม ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.53$) ตามลำดับ

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.51$) โดยด้านการดำเนินชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.76$) รองลงมาคือด้านเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.85$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.57$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.63$) ตามลำดับ

2) การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ดังปรากฏในตาราง ดังนี้

การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านเฉพาะบุคคล แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือความมั่นใจในร่างกายและบทบาททางเพศ ดังตารางที่ 10-11 ต่อไปนี้

ตารางที่ 10 อัตลักษณ์นิสิตศึกษาด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย

ความมั่นใจในร่างกาย	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. พึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง	3.57	0.89	จริงมาก
2. ถ้ามีคนมาทำให้โกรธ สามารถควบคุมตนเองได้	3.56	0.89	จริงมาก
3. รู้สึกมั่นใจเมื่อแต่งกายถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย	3.98	0.96	จริงมาก
รวม	3.70	0.63	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. ขาดความเชื่อมั่นในรูปร่างของตนเอง	3.04	1.04	จริงปานกลาง
2. ชอบเลียนแบบการแต่งกายและท่าทางต่างๆจากเพื่อนหรือคนที่ชื่นชอบ	3.48	1.12	จริงปานกลาง
รวม	3.26	0.85	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 10 อัตลักษณ์นิสิตศึกษาด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.63$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือรู้สึกมั่นใจเมื่อแต่งกายถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.96$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือถ้ามีคนมาทำให้โกรธ สามารถควบคุมตนเองได้ อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.89$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, $SD = 0.85$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือชอบเลียนแบบการแต่งกายและท่าทางต่างๆจากเพื่อนหรือคนที่ชื่นชอบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 1.12$) รองลงมาคือขาดความเชื่อมั่นในรูปร่างของตนเอง อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, $SD = 1.04$)

ตารางที่ 11 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. แต่งกายได้เหมาะสมตามเพศของตน	4.14	0.85	จริงมาก
2. มั่นใจว่าตนเองแสดงความเป็นชายหรือความเป็นหญิงตามสภาพจริงอย่างเหมาะสมแล้ว	4.28	0.86	จริงมาก
รวม	4.21	0.75	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. กังวลหากไม่มีคู่อีกในขณะกำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย	3.70	1.20	จริงน้อย
รวม	3.70	1.20	จริงน้อย

จากตารางที่ 11 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศพบว่า ภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.75$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มั่นใจว่าตนเองแสดงความเป็นชายหรือความเป็นหญิงตามสภาพจริงอย่างเหมาะสมแล้ว อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.86$) รองลงมาคือ แต่งกายได้เหมาะสมตามเพศของตน อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.80$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 1.20$) โดยมีเพียงข้อเดียวคือกังวลหากไม่มีคู่อีกในขณะกำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 1.20$)

การวิเคราะห์หัตถ์ลักษณะนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นรายข้อ ด้านสังคม แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และการเมือง ดังตารางที่ 12-14 ต่อไปนี้

ตารางที่ 12 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทศาสนา

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. ถ้านิสิตนักศึกษาพบของใช้ที่มีผู้ลืมไว้ นิสิตนักศึกษาจะนำไปส่งให้อาจารย์ประจำสาขาเจ้าของ	4.03	0.96	จริงมาก
2. นิสิตนักศึกษาไม่ทุจริตในการสอบ	4.31	0.94	จริงมาก
3. นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนเองนับถือ เช่น วันทอดกฐิน วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ เป็นต้น	3.57	0.99	จริงมาก
รวม	3.97	0.71	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. นิสิตนักศึกษาลอกการบ้านและรายงานของเพื่อน เพื่อให้ทันเวลาส่ง	2.98	1.01	จริงปานกลาง
รวม	2.98	1.01	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 12 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทศาสนาพบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.71$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาไม่ทุจริตในการสอบ อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.94$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนเองนับถือ เช่น วันทอดกฐิน วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ เป็นต้น อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.99$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบมีเพียงข้อเดียว คือ นิสิตนักศึกษาลอกการบ้านและรายงานของเพื่อน เพื่อให้ทันเวลาส่ง อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, $SD = 1.01$)

ตารางที่ 13 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทวัฒนธรรมประเพณี

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. เมื่อพบอาจารย์นิสิตนักศึกษาทำความเคารพทุกครั้ง	4.04	0.82	จริงมาก
2. นิสิตนักศึกษาเห็นอาจารย์ถือของหนักเดินผ่านมา นิสิตนักศึกษา รีบเข้าไปช่วยถือเป็นประจำ	3.44	0.88	จริงปานกลาง
3. เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ นิสิตนักศึกษายืนตรงเพื่อเคารพธงชาติ	3.72	0.96	จริงมาก
4. นิสิตนักศึกษาระมัดระวังในการพูดและการเขียนภาษาไทยให้ ถูกต้อง โดยเฉพาะในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.20	1.02	จริงปานกลาง
รวม	3.60	0.62	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. เมื่อนิสิตนักศึกษาอยู่กับเพื่อนสนิท นิสิตนักศึกษาจะพูดเสียงดัง และใช้คำไม่สุภาพ	3.11	1.11	จริงปานกลาง
2. ขณะที่อาจารย์กำลังสอน ถ้านิสิตนักศึกษาอยากออกจาก ห้องเรียน นิสิตนักศึกษาจะเดินออกไปเลย	3.95	1.34	จริงน้อย
3. ในวงสนทนาขณะที่เพื่อนกำลังพูด ถ้านิสิตนักศึกษาอยากจะพูด อะไร นิสิตนักศึกษาจะรีบพูดแซงขึ้นมาทันที	3.43	1.01	จริงปานกลาง
4. นิสิตนักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีที่ ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น เช่น วันไหว้ครู วันลอยกระทง เป็นต้น	3.81	1.13	จริงน้อย
รวม	3.57	0.58	จริงน้อย

จากตารางที่ 13 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทวัฒนธรรมประเพณีพบว่า ภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.62$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือเมื่อพบอาจารย์นิสิตนักศึกษาทำความเคารพทุกครั้ง อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.82$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือนิสิตนักศึกษาระมัดระวังในการพูดและการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยเฉพาะในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 1.02$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.58$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือขณะที่อาจารย์กำลังสอน ถ้านิสิตนักศึกษาอยากออกจากห้องเรียน นิสิตนักศึกษาจะเดินออกไปเลย อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 1.34$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเมื่อนิสิตนักศึกษาอยู่กับเพื่อนสนิท นิสิตนักศึกษาจะพูดเสียงดังและใช้คำไม่สุภาพ อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, $SD = 1.11$)

ตารางที่ 14 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทการเมือง

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในมหาวิทยาลัย เช่น เลือกหัวหน้าห้อง เลือกประธานนิสิตนักศึกษา เป็นต้น	4.04	0.97	จริงมาก
2. นิสิตนักศึกษาติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐ จากการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต อย่างต่อเนื่อง	3.41	1.02	จริงปานกลาง
3. นิสิตศึกษานำข่าวสารทางการเมืองที่ดู ฟัง หรืออ่าน ไปวิพากษ์วิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน	3.11	1.08	จริงปานกลาง
รวม	3.52	0.74	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. นิสิตนักศึกษาไม่สนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและประเทศ เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(สส.) เป็นต้น	3.99	1.22	จริงน้อย
2. นิสิตนักศึกษาไม่ชอบเข้าร่วมฟังคำปราศรัยหาเสียง ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับประเทศ	3.10	1.18	จริงปานกลาง
รวม	3.54	0.90	จริงน้อย

จากตารางที่ 14 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านสังคม ประเภทการเมืองพบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.52, SD = 0.74$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในมหาวิทยาลัย เช่น เลือกหัวหน้าห้อง เลือกประธานนิสิตนักศึกษา เป็นต้น อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.04, SD = 0.97$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือนิสิตศึกษานำข่าวสารทางการเมืองที่ดู ฟัง หรืออ่าน ไปวิพากษ์วิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.11, SD = 1.08$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.54, SD = 0.90$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาไม่สนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและประเทศ เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(สส.) เป็นต้น อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.99, SD = 1.22$) รองลงมาคือ นิสิตนักศึกษาไม่ชอบเข้าร่วมฟังคำปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับประเทศ อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.10, SD = 1.18$)

การวิเคราะห์หัตถ์ลักษณะนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านการดำเนินชีวิต แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน และการมีจิตสาธารณะ ดังตารางที่ 15-17 ต่อไปนี้

ตารางที่ 15 หัตถ์ลักษณะนิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทอุดมการณ์

พฤติกรรมหัตถ์ลักษณะของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษาตั้งใจเรียนเพื่อไม่ให้พ่อแม่ผิดหวัง	4.31	0.87	จริงมาก
2. นิสิตนักศึกษาตั้งใจว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะทำงานเพื่อรับใช้สังคม	3.88	1.01	จริงมาก
3. นิสิตนักศึกษาจะประกอบอาชีพด้วยความสุจริต เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี	4.47	0.78	จริงมาก
4. เมื่อมีการบ้าน รายงาน นิสิตนักศึกษาวางแผนในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย	3.74	0.90	จริงมาก
5. นิสิตนักศึกษาตั้งใจเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสในการทำงานที่ดี	4.24	0.83	จริงมาก
รวม	4.13	0.61	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. นิสิตนักศึกษาไม่มีคติประจำใจยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิต	3.68	1.20	จริงน้อย
2. นิสิตนักศึกษาไม่มีเป้าหมายในการเรียนเพื่ออนาคตของนิสิตนักศึกษา	4.03	1.16	จริงน้อย
3. เมื่อนิสิตนักศึกษาพบอุปสรรคในการทำงาน นิสิตนักศึกษามักท้อถอยหรือล้มเลิกการทำงานนั้น	3.48	1.06	จริงปานกลาง
รวม	3.73	0.84	จริงน้อย

จากตารางที่ 15 หัตถ์ลักษณะนิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทอุดมการณ์พบว่า ภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.13, SD = 0.61$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาจะประกอบอาชีพด้วยความสุจริต เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.47, SD = 0.78$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเมื่อมีการบ้าน รายงาน นิสิตนักศึกษาวางแผนในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.74, SD = 0.90$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.73, SD = 0.84$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาไม่มีเป้าหมายในการเรียนเพื่ออนาคตของนิสิตนักศึกษา อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 4.03, SD = 1.16$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเมื่อนิสิตนักศึกษาพบอุปสรรคในการทำงาน นิสิตนักศึกษามักท้อถอยหรือล้มเลิกการทำงานนั้น อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.48, SD = 1.06$)

ตารางที่ 16 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษาคบเพื่อนต่างเพศโดยอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม	4.12	0.88	จริงมาก
2. เพื่อนของนิสิตนักศึกษาตักเตือนให้นิสิตนักศึกษามีความตั้งใจเล่าเรียนมากขึ้น เมื่อนิสิตนักศึกษารู้สึกเกียจคร้านในการเรียน	3.46	1.06	จริงปานกลาง
3. นิสิตนักศึกษามีเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ เพราะทำให้ได้มุมมองที่หลากหลาย	4.18	0.88	จริงมาก
รวม	3.92	0.68	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. ถ้าเพื่อนชักชวนให้ทดลองสิ่งที่ยังสงสัยว่าอาจเป็นยาเสพติด นิสิตนักศึกษาก็อาจจะลอง ไม่ปฏิเสธ	4.08	1.34	จริงน้อย
2. เมื่อถึงเวลาเรียน เพื่อนของนิสิตนักศึกษามักชักชวนไปเที่ยวเล่น เพื่อหาความบันเทิง ทำให้เสียเวลาเรียน	3.86	1.16	จริงน้อย
รวม	3.97	1.04	จริงน้อย

จากตารางที่ 16 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อนพบว่า ภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.68$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษามีเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ เพราะทำให้ได้มุมมองที่หลากหลาย อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.88$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเพื่อนของนิสิตนักศึกษาตักเตือนให้นิสิตนักศึกษามีความตั้งใจเล่าเรียนมากขึ้น เมื่อนิสิตนักศึกษารู้สึกเกียจคร้านในการเรียน อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 1.06$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 1.04$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือถ้าเพื่อนชักชวนให้ทดลองสิ่งที่ยังสงสัยว่าอาจเป็นยาเสพติด นิสิตนักศึกษาก็อาจจะลอง ไม่ปฏิเสธ อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 1.34$) รองลงมาคือเมื่อถึงเวลาเรียน เพื่อนของนิสิตนักศึกษามักชักชวนไปเที่ยวเล่นเพื่อหาความบันเทิง ทำให้เสียเวลาเรียน อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 1.16$)

ตารางที่ 17 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีจิตสาธารณะ

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษาบริจาคสิ่งของหรือทรัพย์สินให้กับผู้ขาดแคลนหรือ เด็กรู้น	3.71	0.84	จริงมาก
2. ช่วงปิดเทอม นิสิตนักศึกษาไปทำกิจกรรม เพื่อสร้างประโยชน์ ให้กับชุมชน	3.14	1.03	จริงปานกลาง
3. เมื่อมหาวิทยาลัยประกาศให้ไปเชียร์กีฬา นิสิตนักศึกษาก็ตั่งใจไป ร่วมเชียร์กีฬา	3.58	1.02	จริงมาก
4. นิสิตนักศึกษาทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น ช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส ช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางธรรมชาติ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น	3.59	0.98	จริงมาก
5. นิสิตนักศึกษาไม่ทำลายและช่วยดูแลรักษาของส่วนรวมใน มหาวิทยาลัย	4.03	0.90	จริงมาก
รวม	3.61	0.68	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. เมื่อเพื่อนมีความจำเป็นมาขอยืมเงิน แม้นิสิตนักศึกษามีนิสิต นักศึกษาก็จะไม่ให้	3.83	1.19	จริงน้อย
2. นิสิตนักศึกษามักขีดเขียนบนโต๊ะในห้องบรรยาย	4.06	1.18	จริงน้อย
รวม	3.94	0.98	จริงน้อย

จากตารางที่ 17 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีจิตสาธารณะ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 0.68$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาไม่ทำลายและช่วยดูแลรักษาของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.90$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือช่วงปิดเทอม นิสิตนักศึกษาไปทำกิจกรรมเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, $SD = 1.03$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.98$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษามักขีดเขียนบนโต๊ะในห้องบรรยาย อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 1.18$) รองลงมาคือเมื่อเพื่อนมีความจำเป็นมาขอยืมเงิน แม้นิสิตนักศึกษามีนิสิตนักศึกษาก็จะไม่ให้ อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 1.19$)

การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาการ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังตารางที่ 18-21 ต่อไปนี้

ตารางที่ 18 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษาวางแผนการเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต	3.95	0.94	จริงมาก
2. นิสิตนักศึกษามั่นใจในตนเองว่าจะประกอบอาชีพอะไรในอนาคต	3.87	1.03	จริงมาก
3. นิสิตนักศึกษาคิดว่า วิชาที่เรียนในปัจจุบันจะทำให้ นิสิตนักศึกษาประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จ	4.11	0.86	จริงมาก
4. นิสิตนักศึกษาได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และได้ฝึกหัดเพิ่มเติมเมื่อมีเวลว่าง	3.52	0.89	จริงมาก
รวม	3.86	0.71	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. นิสิตนักศึกษาไม่เคยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาที่ตนเองศึกษา	3.12	1.30	จริงปานกลาง
รวม	3.12	1.30	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 18 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.71$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาคิดว่า วิชาที่เรียนในปัจจุบันจะทำให้ นิสิตนักศึกษาประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.86$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือนิสิตนักศึกษาได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และได้ฝึกหัดเพิ่มเติมเมื่อมีเวลว่าง อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.89$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบมีเพียงข้อเดียวคือนิสิตนักศึกษาไม่เคยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาที่ตนเองศึกษา อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 1.30$)

ตารางที่ 19 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้จะไม่ตรงกับ ของตนเอง	4.01	0.76	จริงมาก
2. นิสิตนักศึกษามีความรู้ความสามารถไม่ด้อยไปกว่าคนอื่น	3.51	0.88	จริงมาก
3. นิสิตนักศึกษารู้สึกภูมิใจที่นิสิตนักศึกษาได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งใน การทำงานกลุ่ม	4.09	0.86	จริงมาก
4. นิสิตนักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี แม้คนนั้นจะไม่เป็น เพื่อนในกลุ่มเดียวกับนิสิตนักศึกษา	3.81	0.88	จริงมาก
รวม	3.85	0.58	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. นิสิตนักศึกษาปฏิเสธเมื่อมีเพื่อนเสนอให้เป็นหัวหน้าหรือเลขาของ กลุ่ม ในการทำงานต่างๆ	2.86	1.07	จริงปานกลาง
2. เมื่อมีข้อสงสัย นิสิตนักศึกษาไม่กล้าถามคำถามอาจารย์ใน ห้องเรียน	3.00	1.02	จริงปานกลาง
3. นิสิตนักศึกษามักส่งงานไม่ทันและไม่ครบตามที่อาจารย์ มอบหมาย	3.64	1.15	จริงน้อย
4. เวลาทำงานร่วมกันแล้วผิดพลาด มักเป็นความผิดของคนอื่น	3.65	1.04	จริงน้อย
รวม	3.29	0.65	จริงน้อย

จากตารางที่ 19 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการสื่อสารพบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.58$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษารู้สึกภูมิใจที่นิสิตนักศึกษาได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.86$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือนิสิตนักศึกษามีความรู้ความสามารถไม่ด้อยไปกว่าคนอื่น อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.51, SD = 0.88$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.29, SD = 0.65$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือเวลาทำงานร่วมกันแล้วผิดพลาด มักเป็นความผิดของคนอื่น อยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.65, SD = 1.04$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือนิสิตนักศึกษาปฏิเสธเมื่อมีเพื่อนเสนอให้เป็นหัวหน้าหรือเลขาของกลุ่ม ในการทำงานต่างๆ อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 2.86, SD = 1.07$)

ตารางที่ 20 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการใช้เทคโนโลยี

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษาสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำรายงาน สืบค้นข้อมูล และนำเสนอผลงานได้	4.00	0.91	จริงมาก
รวม	4.00	0.91	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. ส่วนใหญ่นิสิตนักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบันเทิง เช่น เล่น เกม คุยกับเพื่อน หรือดูหนัง วันละหลายชั่วโมง	3.34	1.22	จริงปานกลาง
รวม	3.34	1.22	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 20 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการใช้เทคโนโลยีพบว่า มีข้อคำถามเชิงบวกมีเพียงข้อเดียว คือนิสิตนักศึกษาสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำรายงาน สืบค้นข้อมูล และนำเสนอผลงานได้ อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.91$)

ส่วนข้อคำถามเชิงลบมีเพียงข้อเดียว คือส่วนใหญ่นิสิตนักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบันเทิง เช่น เล่นเกม คุยกับเพื่อน หรือดูหนัง วันละหลายชั่วโมง อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 1.22$)

ตารางที่ 21 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
ข้อคำถามเชิงบวก			
1. นิสิตนักศึกษาสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งในและนอกสาขาวิชาที่เรียนอยู่ตลอดเวลา	3.68	0.92	จริงมาก
2. นิสิตนักศึกษาสนใจและมักเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ ในกิจกรรมวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ	3.51	0.97	จริงมาก
รวม	3.60	0.78	จริงมาก
ข้อคำถามเชิงลบ			
1. นิสิตนักศึกษาไม่ได้ติดตามข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยและในสังคม	2.75	1.04	จริงปานกลาง
2. นิสิตนักศึกษาไม่เคยเข้าฟังการอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยหรือชมรมต่างๆ จัดขึ้น	3.35	1.21	จริงปานกลาง
รวม	3.05	0.86	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 21 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.60, SD = 0.78$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งในและนอกสาขาวิชาที่เรียนอยู่ตลอดเวลาอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.68, SD = 0.92$) รองลงมาคือนิสิตนักศึกษาสนใจและมักเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ ในกิจกรรมวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.51, SD = 0.97$)

ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.05, SD = 0.86$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนิสิตนักศึกษาไม่เคยเข้าฟังการอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยหรือชมรมต่างๆ จัดขึ้น อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.35, SD = 1.21$) รองลงมาคือนิสิตนักศึกษาไม่เคยเข้าฟังการอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยหรือชมรมต่างๆ จัดขึ้น อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 2.75, SD = 1.04$)

3) การวิเคราะห์หัตถ์ลักษณะนิสัยนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจำแนก
เป็นมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน ดังปรากฏในตารางที่ 22-23 ดังนี้
ตารางที่ 22 หัตถ์ลักษณะนิสัยศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ

หัตถ์ลักษณะนิสัยนักศึกษา	ข้อคำถามเชิงบวก			ข้อคำถามเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.73	0.60	จริงมาก	3.30	0.77	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.23	0.74	จริงมาก	3.68	1.15	จริงน้อย
รวม	3.97	0.54	จริงมาก	3.49	0.78	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	4.01	0.68	จริงมาก	3.06	1.04	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.63	0.58	จริงมาก	3.21	0.45	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.49	0.72	จริงปานกลาง	3.69	0.74	จริงน้อย
รวม	3.71	0.51	จริงมาก	3.32	0.44	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.16	0.58	จริงมาก	3.89	0.71	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.97	0.63	จริงมาก	4.13	0.91	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.67	0.66	จริงมาก	4.10	0.85	จริงน้อย
รวม	3.93	0.50	จริงมาก	4.04	0.60	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.86	0.70	จริงมาก	3.24	1.30	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.85	0.55	จริงมาก	3.38	0.55	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	4.05	0.88	จริงมาก	3.73	1.04	จริงน้อย
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.59	0.75	จริงมาก	3.08	0.76	จริงปานกลาง
รวม	3.85	0.54	จริงมาก	3.36	0.48	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.87	0.42	จริงมาก	3.55	0.33	จริงน้อย

จากตารางที่ 22 หัตถ์ลักษณะนิสัยศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.42$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.54$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.51$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.33$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.60$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$)

ตารางที่ 23 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านต่างๆ มหาวิทยาลัยเอกชน

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	ข้อคำถามเชิงบวก			ข้อคำถามเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.66	0.68	จริงมาก	3.20	0.95	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.19	0.77	จริงมาก	3.74	1.27	จริงน้อย
รวม	3.93	0.57	จริงมาก	3.47	0.96	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.90	0.74	จริงมาก	2.87	0.97	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.56	0.66	จริงมาก	3.13	0.72	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.57	0.77	จริงมาก	3.34	1.05	จริงปานกลาง
รวม	3.68	0.56	จริงมาก	3.12	0.70	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.08	0.63	จริงมาก	3.50	0.96	จริงปานกลาง
2. การคบเพื่อน	3.85	0.73	จริงมาก	3.74	1.17	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.53	0.71	จริงมาก	3.72	1.10	จริงน้อย
รวม	3.82	0.55	จริงมาก	3.65	0.89	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.87	0.73	จริงมาก	2.94	1.25	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.80	0.62	จริงมาก	3.16	0.76	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	3.92	0.95	จริงมาก	2.78	1.24	จริงปานกลาง
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.61	0.82	จริงมาก	3.00	0.99	จริงปานกลาง
รวม	3.80	0.56	จริงมาก	2.97	0.73	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.80	0.44	จริงมาก	3.30	0.66	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 23 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.44$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.57$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.56$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 0.66$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.89$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านวิชาการอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, $SD = 0.73$)

4) ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้าน
ต่างๆ โดยจำแนกเป็นภูมิภาค ดังปรากฏในตารางที่ 24-28 ดังนี้

ตารางที่ 24 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคกลาง

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	ข้อคำถามเชิงบวก			ข้อคำถามเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.74	0.58	จริงมาก	3.48	0.73	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.32	0.65	จริงมาก	4.02	1.07	จริงน้อย
รวม	4.03	0.48	จริงมาก	3.75	0.73	จริงน้อย
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.95	0.70	จริงมาก	3.25	0.95	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.66	0.57	จริงมาก	3.14	0.47	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.46	0.75	จริงปานกลาง	3.66	0.77	จริงน้อย
รวม	3.69	0.53	จริงมาก	3.35	0.45	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.10	0.60	จริงมาก	3.91	0.69	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.88	0.72	จริงมาก	4.10	1.03	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.56	0.65	จริงมาก	4.14	0.76	จริงน้อย
รวม	3.85	0.54	จริงมาก	4.05	0.62	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.78	0.76	จริงมาก	2.76	1.25	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.90	0.55	จริงมาก	3.34	0.51	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	4.01	0.91	จริงมาก	3.82	0.97	จริงน้อย
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.52	0.77	จริงมาก	3.03	0.82	จริงปานกลาง
รวม	3.80	0.55	จริงมาก	3.22	0.51	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.84	0.42	จริงมาก	3.59	0.32	จริงน้อย

จากตารางที่ 24 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาภาคกลาง พบว่าภาพรวม
ในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.42$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเฉพาะ
บุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.48$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับ
จริงมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.53$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.32$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.62$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ
ด้านสังคมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.45$)

ตารางที่ 25 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	ข้อความเชิงบวก			ข้อความเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.54	0.64	จริงมาก	3.48	0.73	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.21	0.77	จริงปานกลาง	3.89	1.16	จริงน้อย
รวม	3.88	0.53	จริงมาก	3.68	0.72	จริงน้อย
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.73	0.77	จริงมาก	3.09	1.03	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.40	0.60	จริงปานกลาง	3.40	0.58	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.40	0.70	จริงปานกลาง	3.70	0.77	จริงน้อย
รวม	3.51	0.50	จริงมาก	3.40	0.50	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.03	0.68	จริงมาก	3.86	0.73	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	4.01	0.66	จริงมาก	4.21	0.83	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.46	0.65	จริงปานกลาง	4.02	0.88	จริงน้อย
รวม	3.84	0.50	จริงมาก	4.03	0.57	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.82	0.68	จริงมาก	3.71	1.07	จริงน้อย
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.75	0.54	จริงมาก	3.41	0.59	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	4.11	0.93	จริงมาก	3.34	1.28	จริงปานกลาง
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.54	0.75	จริงมาก	3.35	0.85	จริงปานกลาง
รวม	3.81	0.52	จริงมาก	3.45	0.50	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.76	0.38	จริงมาก	3.64	0.35	จริงน้อย

จากตารางที่ 25 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.38$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.53$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.50$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.35$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.57$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.50$)

ตารางที่ 26 อัดลักษณะนิสัยนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อัดลักษณะนิสัยนักศึกษา	ข้อความเชิงบวก			ข้อความเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.67	0.61	จริงมาก	3.22	0.74	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.19	0.84	จริงมาก	3.76	1.06	จริงน้อย
รวม	3.93	0.62	จริงมาก	3.49	0.67	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	4.07	0.66	จริงมาก	3.00	0.95	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.76	0.56	จริงมาก	3.20	0.42	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.49	0.77	จริงปานกลาง	3.75	0.73	จริงน้อย
รวม	3.77	0.51	จริงมาก	3.31	0.39	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.24	0.56	จริงมาก	3.97	0.67	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.96	0.61	จริงมาก	4.21	0.89	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.78	0.65	จริงมาก	4.14	0.86	จริงน้อย
รวม	3.99	0.49	จริงมาก	4.10	0.58	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.99	0.69	จริงมาก	3.40	1.35	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.94	0.57	จริงมาก	3.32	0.56	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	4.02	0.95	จริงมาก	3.55	1.14	จริงน้อย
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.76	0.76	จริงมาก	3.16	0.66	จริงปานกลาง
รวม	3.93	0.58	จริงมาก	3.36	0.50	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.91	0.46	จริงมาก	3.57	0.32	จริงน้อย

จากตารางที่ 26 อัดลักษณะนิสัยนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.46$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.99$, $SD = 0.49$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.51$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.32$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.58$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, $SD = 0.39$)

ตารางที่ 27 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	ข้อความเชิงบวก			ข้อความเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.76	0.70	จริงมาก	2.90	1.05	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.16	0.73	จริงมาก	3.31	1.35	จริงปานกลาง
รวม	3.96	0.59	จริงมาก	3.11	1.07	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.88	0.70	จริงมาก	2.57	0.98	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.57	0.68	จริงมาก	3.02	0.82	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.61	0.79	จริงมาก	3.00	1.13	จริงปานกลาง
รวม	3.69	0.57	จริงมาก	2.86	0.77	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.01	0.58	จริงมาก	3.13	1.00	จริงปานกลาง
2. การคบเพื่อน	3.80	0.67	จริงมาก	3.34	1.20	จริงปานกลาง
3. การมีจิตสาธารณะ	3.58	0.73	จริงมาก	3.37	1.16	จริงปานกลาง
รวม	3.80	0.54	จริงมาก	3.28	0.95	จริงปานกลาง
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.86	0.72	จริงมาก	2.86	1.29	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.80	0.62	จริงมาก	3.02	0.87	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	3.95	0.86	จริงมาก	2.38	1.10	จริงมาก
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.65	0.85	จริงมาก	2.92	0.99	จริงปานกลาง
รวม	3.82	0.56	จริงมาก	2.80	0.80	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.82	0.46	จริงมาก	3.01	0.74	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 27 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก พบว่า ภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.46$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.59$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.57$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, $SD = 0.74$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, $SD = 0.95$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านวิชาการอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, $SD = 0.80$)

ตารางที่ 28 อัดลักษณะนิสัยนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้

อัดลักษณะนิสัยนักศึกษา	ข้อความเชิงบวก			ข้อความเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.78	0.60	จริงมาก	3.26	0.78	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.18	0.76	จริงมาก	3.60	1.19	จริงน้อย
รวม	3.97	0.52	จริงมาก	3.43	0.83	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	4.20	0.62	จริงมาก	3.04	1.04	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.63	0.60	จริงมาก	3.15	0.42	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.62	0.69	จริงมาก	3.68	0.74	จริงน้อย
รวม	3.82	0.48	จริงมาก	3.29	0.45	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.25	0.57	จริงมาก	3.84	0.74	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.97	0.69	จริงมาก	4.06	0.92	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.67	0.68	จริงมาก	4.12	0.92	จริงน้อย
รวม	3.96	0.52	จริงมาก	4.00	0.63	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.88	0.72	จริงมาก	3.03	1.25	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.86	0.60	จริงมาก	3.37	0.58	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	3.92	0.91	จริงมาก	3.68	1.03	จริงน้อย
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.51	0.73	จริงมาก	2.83	0.84	จริงปานกลาง
รวม	3.79	0.53	จริงมาก	3.23	0.54	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.89	0.41	จริงมาก	3.49	0.32	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 28 อัดลักษณะนิสัยนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.41$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.52$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.48$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, $SD = 0.32$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.63$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านวิชาการอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.54$)

5) การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านต่างๆ โดยจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา ดังปรากฏในตารางที่ 29-31 ดังนี้
ตารางที่ 29 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	ข้อคำถามเชิงบวก			ข้อคำถามเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.64	0.64	จริงมาก	3.23	0.84	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.19	0.75	จริงมาก	3.53	1.25	จริงน้อย
รวม	3.91	0.54	จริงมาก	3.38	0.87	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.78	0.86	จริงมาก	2.81	0.96	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.50	0.64	จริงปานกลาง	3.18	0.53	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.43	0.73	จริงปานกลาง	3.58	0.79	จริงน้อย
รวม	3.57	0.57	จริงมาก	3.19	0.47	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	3.94	0.66	จริงมาก	3.62	0.78	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.83	0.73	จริงมาก	3.78	1.01	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.51	0.70	จริงมาก	3.86	0.92	จริงน้อย
รวม	3.76	0.57	จริงมาก	3.75	0.67	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.73	0.76	จริงมาก	3.23	1.22	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.81	0.62	จริงมาก	1.95	0.34	จริงมาก
3. การใช้เทคโนโลยี	3.87	0.99	จริงมาก	3.53	1.17	จริงน้อย
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.54	0.74	จริงมาก	3.19	0.82	จริงปานกลาง
รวม	3.74	0.57	จริงมาก	2.98	0.55	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.75	0.46	จริงมาก	3.32	0.39	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 29 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีพบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.46$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.54$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.57$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.39$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.67$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านวิชาการอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, $SD = 0.55$)

ตารางที่ 30 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	ข้อคำถามเชิงบวก			ข้อคำถามเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.87	0.56	จริงมาก	3.18	0.84	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.27	0.71	จริงมาก	3.62	1.19	จริงน้อย
รวม	4.07	0.53	จริงมาก	3.40	0.85	จริงปานกลาง
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	4.08	0.64	จริงมาก	3.06	1.04	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.72	0.61	จริงมาก	3.09	0.66	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.56	0.74	จริงมาก	3.49	0.96	จริงปานกลาง
รวม	3.78	0.51	จริงมาก	3.22	0.65	จริงปานกลาง
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.25	0.55	จริงมาก	3.64	0.93	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.95	0.66	จริงมาก	3.99	1.58	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.73	0.70	จริงมาก	3.91	1.07	จริงน้อย
รวม	3.98	0.50	จริงมาก	3.85	0.89	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.96	0.72	จริงมาก	3.28	1.28	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.89	0.57	จริงมาก	3.18	0.73	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	4.16	0.84	จริงมาก	3.19	1.25	จริงปานกลาง
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.66	0.81	จริงมาก	2.97	0.82	จริงปานกลาง
รวม	3.92	0.55	จริงมาก	3.16	0.67	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.94	0.43	จริงมาก	3.40	0.62	จริงปานกลาง

จากตารางที่ 30 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.43$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.53$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.51$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.62$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.89$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านวิชาการอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, $SD = 0.67$)

ตารางที่ 31 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	ข้อคำถามเชิงบวก			ข้อคำถามเชิงลบ		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.60	0.66	จริงมาก	3.37	0.86	จริงปานกลาง
2. บทบาททางเพศ	4.17	0.80	จริงมาก	3.97	1.12	จริงน้อย
รวม	3.88	0.57	จริงมาก	3.67	0.81	จริงน้อย
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	4.05	3.08	จริงมาก	3.08	1.02	จริงปานกลาง
2. วัฒนธรรมประเพณี	3.59	0.57	จริงมาก	3.26	0.54	จริงปานกลาง
3. การเมือง	3.58	0.75	จริงมาก	3.56	0.93	จริงน้อย
รวม	3.74	0.47	จริงมาก	3.30	0.58	จริงน้อย
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.20	0.56	จริงมาก	3.93	0.78	จริงน้อย
2. การคบเพื่อน	3.98	0.62	จริงมาก	4.13	0.92	จริงน้อย
3. การมีจิตสาธารณะ	3.60	0.63	จริงมาก	4.07	0.93	จริงน้อย
รวม	3.93	0.46	จริงมาก	4.05	0.67	จริงน้อย
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.91	0.63	จริงมาก	2.83	1.37	จริงปานกลาง
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.89	0.54	จริงมาก	3.26	0.61	จริงปานกลาง
3. การใช้เทคโนโลยี	3.97	0.87	จริงมาก	3.28	1.22	จริงปานกลาง
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.58	0.78	จริงมาก	2.58	0.93	จริงน้อย
รวม	3.83	0.51	จริงมาก	3.09	0.61	จริงปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.84	0.37	จริงมาก	3.53	0.48	จริงน้อย

จากตารางที่ 31 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.37$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.46$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.47$)

ส่วนในด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.48$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.67$) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านวิชาการอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, $SD = 0.61$)

ตอนที่ 3 การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และจากการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั่วประเทศ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลมาประกอบการพิจารณาว่าอัตลักษณ์ในด้านใดของนิสิตนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา โดยนำอัตลักษณ์ข้อที่อยู่ในระดับปานกลางทั้งในข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบมาพัฒนาพร้อมทั้งนำผลจากการศึกษาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนมาร่วมพิจารณาด้วย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน จากนั้นนำมาสร้างกิจกรรม กำหนดจำนวนเวลาตามสัดส่วนอัตลักษณ์ที่ควรได้รับการพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 32 กำหนดจำนวนเวลาตามสัดส่วนอัตลักษณ์ที่ควรได้รับการพัฒนา

อัตลักษณ์	พฤติกรรมอัตลักษณ์	กิจกรรมที่พัฒนาขึ้น	เวลา (ชั่วโมง)
ด้านเฉพาะบุคคล 1. ความมั่นใจในร่างกาย	1. ขาดความเชื่อมั่นในรูปร่างของตนเอง (R) 2. ชอบเลียนแบบการแต่งกายและท่าทางต่างๆจากเพื่อนหรือคนที่ชื่นชอบ (R)	สวยหล่อได้ หากใส่ใจดูแลตนเอง	3
2. บทบาททางเพศ	ไม่ได้จัดกิจกรรม เนื่องจากผลการศึกษาอัตลักษณ์ในปัจจุบัน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง	---	---
ด้านสังคม 1. ศาสนา	3. นิสิตนักศึกษาลอกการบ้านและรายงานของเพื่อนเพื่อให้ทันเวลาส่ง (R)	ตั้งใจ เคารพคุณธรรม นำสังคม	2
2. วัฒนธรรมประเพณี	4. นิสิตนักศึกษาเห็นอาจารย์ถือของหนักเดินผ่านมานิสิตนักศึกษารีบเข้าไปช่วยถือเป็นประจำ 5. นิสิตนักศึกษาระมัดระวังในการพูดและการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยเฉพาะในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 6. เมื่อนิสิตนักศึกษาอยู่กับเพื่อนสนิท นิสิตนักศึกษาจะพูดเสียงดังและใช้คำไม่สุภาพ (R) 7. ในวงสนทนาขณะที่เพื่อนกำลังพูด ถ้า นิสิตนักศึกษาอยากจะพูดอะไร นิสิตนักศึกษาจะรีบพูดแซงขึ้นมาทันที (R)	งามอย่างไทย	4
3. การเมือง	8. นิสิตนักศึกษาติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐ จาก	การเมืองเรื่องของเรา	3

อัตลักษณ์	พฤติกรรมอัตลักษณ์	กิจกรรมที่พัฒนาขึ้น	เวลา (ชั่วโมง)
	การดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ และ อินเทอร์เน็ต อย่างต่อเนื่อง 9. นิสิตศึกษานำข่าวสารทางการเมืองที่ดู ฟัง หรือ อ่าน ไปวิพากษ์วิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน 10. นิสิตนักศึกษาไม่ชอบเข้าร่วมฟังคำปราศรัยหาเสียง ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และในระดับประเทศ (R)		
ด้านการดำเนินชีวิต 1. อุดมการณ์	11. เมื่อนิสิตนักศึกษาพบอุปสรรคในการทำงาน นิสิต นักศึกษามักท้อถอยหรือล้มเลิกการทำงานนั้น(R)	น้องใหม่หัวใจพอเพียง	2
2. การคบเพื่อน	12. เพื่อนของนิสิตนักศึกษาตักเตือนให้นิสิตนักศึกษามีความตั้งใจเล่าเรียนมากขึ้น เมื่อนิสิตนักศึกษารู้สึกเกียจคร้านในการเรียน	ฝ่าวิกฤตชีวิต มหาวิทยาลัย	2
3. การมีจิตสาธารณะ	13. ช่วงปิดเทอม นิสิตนักศึกษาไปทำกิจกรรม เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน	จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม	2
ด้านวิชาการ 1.การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	14. นิสิตนักศึกษาไม่เคยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาที่ตนเองศึกษา (R)	อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส	2
2.การมีทักษะการสื่อสาร	15. นิสิตนักศึกษาปฏิเสธเมื่อมีเพื่อนเสนอให้เป็นหัวหน้าหรือเลขานุของกลุ่ม ในการทำงานต่างๆ (R) 16. เมื่อมีข้อสงสัย นิสิตนักศึกษาไม่กล้าถามคำถามอาจารย์ในห้องเรียน (R)	ผู้นำที่ดีต้องมีทักษะการสื่อสาร	3
3. การใช้เทคโนโลยี	17. ส่วนใหญ่นิสิตนักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบันเทิง เช่น เล่นเกม คุยกับเพื่อน หรือดูหนัง วันละหลายชั่วโมง (R)	IT University	3
4.การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	18. นิสิตนักศึกษาไม่ได้ติดตามข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยและในสังคม (R) 19. นิสิตนักศึกษาไม่เคยเข้าฟังการอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยหรือชมรมต่างๆ จัดขึ้น (R)	ใฝ่รู้ เป็นนิสัยสนใจห้องสมุด	4

หมายเหตุ จากตารางข้างต้น R (Reverse Items) หมายถึง ข้อที่มีความหมายทางลบ

จากนั้นได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา (Miller and Prince, 1976) กระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopman, 1984) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอัตลักษณ์ (Marcia, 1980) และเทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำเทคนิคดังกล่าวมาพัฒนานิสิตนักศึกษานิสิตนักศึกษา เพื่อให้นิสิตนักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองในด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนิสิตนักศึกษาทั้งในขณะที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาและในการใช้ชีวิตในสังคม

ผู้วิจัยนำทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาของ มิลเลอร์และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) มาใช้เป็นหลักในการพัฒนานิสิตนักศึกษานิสิตนักศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ การตั้งเป้าหมาย การประเมินสภาพปัญหา วิธีดำเนินการที่เป็นลำดับขั้นตอน และการประเมินผล

รูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

รูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานี้ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้สัญลักษณ์ ** หมายถึง ข้อมูลที่ได้ปรับปรุงแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษานิสิตนักศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดข้อเสนอแนะในภาคผนวก ข มีรายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมาย

การพัฒนานิสิตนักศึกษานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการในด้านอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านแนวทางในการดำเนินชีวิต อัตลักษณ์ด้านวิชาการ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีใน กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ^{**⁽¹⁾} รวมถึงอาจเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตามเป้าหมายของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาหรือแต่ละ กลุ่มสาขาวิชา ^{**⁽²⁾} ได้กำหนดอัตลักษณ์ของตนเองไว้ ทั้งนี้ควรกำหนดความเหมาะสมของอัตลักษณ์ตามชั้นปีของนิสิตนักศึกษาด้วย

2. การประเมินสภาพปัญหา

การพัฒนานิสิตนักศึกษานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประเมินสภาพปัญหาจากองค์กรที่รับผิดชอบ ดังนี้

2.1 องค์กรหรือหน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1) หน่วยงานระดับมหาวิทยาลัย หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา คือฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ร่วมกับฝ่ายวิชาการ**⁽⁴⁾ หรือหน่วยงานอื่นๆในระดับมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม**⁽³⁾ มูลนิธิ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ สนับสนุน ติดตาม การจัดการกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2) หน่วยงานระดับคณะ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา คือ ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของคณะนั้นๆ ภายใต้การกำกับดูแลของรองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา

2.2 ผู้รับผิดชอบโดยตรง

ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1) ผู้รับผิดชอบระดับมหาวิทยาลัย ผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา คือฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ร่วมกับฝ่ายวิชาการ**⁽⁶⁾ ของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งอาจมีคณะกรรมการ**⁽⁵⁾ บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบก็ได้

ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ในการประสานและร่วมมือกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายประกันคุณภาพ ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ของคณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างคณะและหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ อาจจะต้องร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น กับหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยที่มีการทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในระบบเครือข่าย

2) ผู้รับผิดชอบระดับคณะ ผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา คือ ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของคณะนั้นๆ อยู่ในกำกับดูแลของรองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา นอกจากนั้นยังเกี่ยวข้องกับอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตนักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษาทั้งในเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว ทำให้สามารถสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบการนำการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาไปใช้ควรมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) มีความรู้ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาและจิตวิทยาการศึกษา
- 2) มีความสามารถในการใช้เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เช่น กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถติดต่อประสานงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ขั้นตอนดำเนินการ

วิธีดำเนินการใช้กระบวนการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2532) เป็นหลักในการสร้างการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยมีกระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม

การหาความจำเป็นของการใช้โปรแกรมฝึกอบรมในรูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย

1) หลักการ

หลักการสำคัญของการฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1.1) เน้นกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติ

1.2) มุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา 4 ด้าน คือ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต อัตลักษณ์ด้านวิชาการ

2) วัตถุประสงค์

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ด้วยกิจกรรมการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทั้งนี้ควรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากนิสิตนักศึกษาอาจมองปัญหาและความจำเป็นแตกต่างกัน จึงควรมีการคำนึงถึงประเด็นดังกล่าวด้วย

3.2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมใช้เป็นกิจกรรมการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยกำหนดจากพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา 4 ด้าน คือ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต อัตลักษณ์ด้านวิชาการ

ใช้กิจกรรมการมีส่วนร่วมและพัฒนาอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา โดยมีแนวคิดด้านกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopman, 1984)

2) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอัตลักษณ์ (Marcia, 1980)

นำหลักการในข้อ 1) และ 2) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกิดอัตลักษณ์มาประยุกต์ใช้ในการสร้างกิจกรรม เพื่อให้เกิดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตามแนวคิดในกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์และเกณฑ์สถานะอัตลักษณ์

3) ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (Astin, 1984)

4) เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นำหลักการในข้อ 3) และ 4) มากำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 โดยมีกิจกรรมฝึกอบรมมีดังนี้

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จัดขึ้นให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หรือนิสิตนักศึกษาที่สมัครใจในการพัฒนาตนเอง หรือนิสิตนักศึกษาที่มีคะแนนอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับค่อนข้างต่ำ ระต่ำต่ำ เข้าร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ ประกอบด้วย เนื้อหาและกิจกรรมดังนี้

ตารางที่ 33 กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่	พัฒนาอัตลักษณ์	อัตลักษณ์ย่อย	ชื่อกิจกรรม
1	การปฐมนิเทศ	การปฐมนิเทศ	การปฐมนิเทศ
2	อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล	ความมั่นใจในร่างกาย	สวຍหลံอได้ หากใสใ้ใจดูแลตนเอง

ครั้งที่	พัฒนาอัตลักษณ์	อัตลักษณ์ย่อย	ชื่อกิจกรรม
3	อัตลักษณ์ด้านสังคม	การเมือง	การเมืองเรื่องของเรา
4		วัฒนธรรมประเพณี	งามอย่างไทย
5		ศาสนา	ตั้งใจ เคารพคุณธรรม นำสังคม
6	อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต	การมีอุดมการณ์	น้องใหม่หัวใจพอเพียง
7		การคบเพื่อน	ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย
8		การมีจิตสาธารณะ	จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม
9	อัตลักษณ์ด้านวิชาการ	การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส
10		การมีทักษะการสื่อสาร	ผู้นำที่ดีต้องมีทักษะการสื่อสาร
11		การใช้เทคโนโลยี	IT University
12		การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	ใฝ่รู้ เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด
13	การปัจฉิมนิเทศ	การปัจฉิมนิเทศ	การปัจฉิมนิเทศ

3.3 การกำหนดโครงการฝึกอบรม

การกำหนดโครงการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา มีกำหนดการดังนี้

ตารางที่ 34 กำหนดการโครงการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2

พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม	จัดโปรแกรมฝึกอบรม อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา		ติดตามผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	สรุปผล

กำหนดการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1) คัดเลือกนิสิตนักศึกษา

คัดเลือกนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ต้องการเข้าโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้วยการใช้แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้นักศึกษาตอบแบบวัด เมื่อได้ผลการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาแล้ว พิจารณาคัดเลือกนิสิตนักศึกษาที่มี

อัตลักษณ์อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างต่ำ และต่ำ โดยสามารถจัดกิจกรรมทั้ง 13 กิจกรรม ตามที่ผู้วิจัยเสนอแนะ หรืออาจคัดเลือกกิจกรรมบางกิจกรรมจาก 13 กิจกรรม โดยพิจารณา จากอัตลักษณ์อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างต่ำ และต่ำเพื่อมาจัดกิจกรรม

2) จัดโปรแกรมฝึกอบรมอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

โปรแกรมฝึกอบรมอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นเวลารวม 13 ครั้ง ครั้งละ 2-4 ชั่วโมง ใช้เวลาประมาณ 2-3 เดือน รวมเวลาที่ใช้ในการอบรม ประมาณ 30 ชั่วโมง ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 35 กำหนดการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เวลา	สถานที่	เรื่อง
จำนวน 13 ครั้ง	ช่วงเดือน ธันวาคม - มีนาคม	-ช่วงเย็นของวันเรียนปกติ คือ 15.00-17.00 น. -วันหยุดเสาร์อาทิตย์ -ช่วงปิดภาคการศึกษา จัดเป็นกิจกรรมพิเศษ - สอดแทรกในรายวิชาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนใน ระดับอุดมศึกษา - สอดแทรกในกิจกรรมรับ น้องใหม่	ภายใน มหาวิทยาลัย และ/หรือ การทัศนศึกษา นอกสถานที่	-ปฐมนิเทศ -การพัฒนาอัตลักษณ์ ด้านเฉพาะบุคคล -การพัฒนาอัตลักษณ์ ด้านสังคม -การพัฒนาอัตลักษณ์ ด้านการดำเนินชีวิต -การพัฒนาอัตลักษณ์ ด้านวิชาการ -ปัจฉิมนิเทศ

3) ติดตามผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

การติดตามผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ติดตามผลตั้งแต่การเข้าร่วมโปรแกรม ฝึกอบรม โดยวัดได้จาก

3.1) แบบสังเกตพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.2) แบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต

นักศึกษาของนักศึกษา

นอกจากนี้ยังมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อเวลาผ่านไปสักระยะ ให้นิสิต นักศึกษาทำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาอีกครั้ง เพื่อให้เห็นถึงความคงอยู่ของอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมา

3.4 การบริหารโครงการฝึกอบรม

การดำเนินการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่มีการบริหารโครงการฝึกอบรม ดังนี้

- 1) วิทยากร ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบ ผู้ที่มีที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสาธารณสุข ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นต้น
- 2) สภาพแวดล้อมในการจัด ประกอบด้วย
 - 2.1) สถานที่ในการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ใช้สถานที่ภายในมหาวิทยาลัย และศึกษาดูงานภายนอกสถานที่
 - 2.2) อุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ เครื่องเสียง คอมพิวเตอร์ จอฉายภาพ (LCD) สื่อและเอกสารประกอบการอบรมที่ใช้ในรายการกิจกรรม
 - 2.3) งบประมาณ มีการจัดงบประมาณสำหรับค่าเอกสารประกอบการอบรม ค่าวิทยากรและของที่ระลึก ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงค่ายานพาหนะในการพานิสิตนักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น (รายละเอียดงบประมาณในภาคผนวก จ)

3.5 การประเมินผลและติดตามการฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรม มีการประเมินให้ครอบคลุมทั้งระบบ คือครอบคลุมทั้งโปรแกรมฝึกอบรม โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกอบรม (ทงทง, 2532) โดยเริ่มจากปัจจัยนำเข้า (Inputs) มีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาอัตลักษณ์และตั้งจุดประสงค์ของโครงการให้ชัดเจน โดยกำหนดเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ขึ้น กำหนดนิสิตนักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงจำนวนนิสิตนักศึกษาด้วย จากนั้นกำหนดรายละเอียดในแต่ละกิจกรรมและวัน เวลา สถานที่ ในการจัดกิจกรรม รวมถึงงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการ (Process) มีการดำเนินการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมการฝึกอบรม ติดต่อเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญตามเนื้อหาในแต่ละกิจกรรม รวมถึงสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่เพื่อจัดเตรียมห้อง อุปกรณ์สื่อโสตทัศน สำหรับการฝึกอบรม แม่บ้านเพื่อจัดเตรียมอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับวิทยากรและนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายยานพาหนะเพื่อจัดเตรียมรถสำหรับให้นิสิตนักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ รวมถึงการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่พานิสิตนักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่ และในด้านผลผลิต (Outputs) มีการประเมินจากปฏิกิริยาตอบสนองของนิสิตนักศึกษา ถึงผลการเรียนรู้ที่ได้รับ โดยจากแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา แบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรม ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วางแผนและปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

4. การประเมินผล

การประเมินผลและสรุปผลการดำเนินการ ภายหลังจากการดำเนินการฝึกอบรมพัฒนา อุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว ด้วยการประเมินและสรุปผลการดำเนินการพัฒนา อุตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยประเมินและสรุปผลในแต่ละกิจกรรมที่ได้ดำเนินการและในภาพรวม ของการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาให้ เหมาะสมกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ เครื่องมือในการประเมินผล ได้แก่

- 4.1) แบบวัดอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
- 4.2) แบบสังเกตพฤติกรรม⁽⁷⁾ของนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 4.3) แบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิต นักศึกษาของนักศึกษา
- 4.4) แบบประเมินการฝึกอบรมพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
- 4.5) แบบสรุปรายการงบประมาณ⁽⁸⁾ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

ตอนที่ 4 การทดลองการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1 การทดลองใช้การพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1.1 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา

รูปแบบการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การสร้างการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง โดยนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและจากการวัดอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั่วประเทศ แล้วนำมาเป็นข้อมูลร่วมกับการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษา (Miller and Prince, 1976) กระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาอุตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopuan, 1984) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอุตลักษณ์ (Marcia, 1980) และเทคนิคการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุตลักษณ์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำเทคนิค ดังกล่าวมาพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อให้นิสิตนักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองในด้าน เฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนิสิต นักศึกษาทั้งในขณะที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาและในการใช้ชีวิตในสังคม

ผู้วิจัยนำทฤษฎีรูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษาของ มิลเลอร์และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) มาใช้เป็นหลักในการพัฒนาอุตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4

ประการ คือ การตั้งเป้าหมาย การประเมินสภาพปัญหา วิธีดำเนินการที่เป็นลำดับขั้นตอน และการประเมินผล ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมาย

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีพัฒนาการในด้านอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านแนวทางในการดำเนินชีวิต อัตลักษณ์ด้านวิชาการ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมถึงอาจเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตามเป้าหมายที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษาหรือแต่ละกลุ่มสาขาวิชาได้กำหนดอัตลักษณ์ของตนเองไว้

2. การประเมินสภาพปัญหา

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประเมินสภาพปัญหาจากองค์กรที่รับผิดชอบ ดังนี้

2.1 องค์กรหรือหน่วยงานรับผิดชอบ

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย เป็นหน่วยงานในการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เนื่องจากมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น สถานที่ วิทยากร นอกจากนี้ยังมีหอพักนักศึกษาที่อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยซึ่งเอื้ออำนวยให้นักศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมได้สะดวก เพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นจัดนอกเวลาเรียน

2.2 ผู้รับผิดชอบโดยตรง

ผู้วิจัยซึ่งได้รับการศึกษาด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาและการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการทดลองใช้การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในครั้งนี้ โดยมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานด้านการขอใช้ห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ และห้องสมุด หน่วยงานด้านการเปิด-ปิดอาคารสถานที่นอกเวลาทำการปกติ วิทยากรในแต่ละกิจกรรม แม่บ้านทำความสะอาดดูแลความเรียบร้อยห้องจัดกิจกรรม เป็นต้น

3. ขั้นตอนดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำกระบวนการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2532) เป็นหลักในการสร้างการพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยมีกระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม

การหาความจำเป็นของการใช้โปรแกรมฝึกอบรมในการพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย

1) หลักการ

หลักการสำคัญของการพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1.1) เน้นกระบวนการพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยการฝึกอบรม และการฝึกปฏิบัติ

1.2) มุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษา 4 ด้าน คือ อัตรลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตรลักษณ์ด้านสังคม อัตรลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต อัตรลักษณ์ด้านวิชาการ

2) วัตถุประสงค์

การพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ด้วยกิจกรรมการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมาจากหลายภูมิภาค และนับถือศาสนาต่างกัน ทำให้มีปัญหาและความจำเป็นแตกต่างกัน จึงมีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับประเด็นดังกล่าวด้วย

3.2 การสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

โปรแกรมฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นกิจกรรมการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยกำหนดจากพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษา 4 ด้าน คือ อัตรลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตรลักษณ์ด้านสังคม อัตรลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต อัตรลักษณ์ด้านวิชาการ

ใช้กิจกรรมการมีส่วนร่วมและพัฒนาอัตรลักษณ์ของนิสิตนักศึกษา โดยมีแนวคิดด้านกระบวนการพัฒนาอัตรลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตรลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopuan, 1984)

2) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอัตลักษณ์ (Marcia, 1980)

นำหลักการในข้อ 1) และ 2) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกิดอัตลักษณ์มาประยุกต์ใช้ในการสร้างกิจกรรม เพื่อให้เกิดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตามแนวคิดในกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์และเกณฑ์สถานะอัตลักษณ์

3) ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (Astin, 1984)

4) เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์
ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นำหลักการในข้อ 3) และ 4) มากำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545

โปรแกรมฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีกิจกรรม จำนวน 13 กิจกรรม เพื่อพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาในแต่ละด้าน กิจกรรมฝึกอบรมมีดังนี้

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จัดขึ้นให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาและกิจกรรมดังนี้

ตารางที่ 36 กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่	พัฒนา อัตลักษณ์	อัตลักษณ์ย่อย	ชื่อกิจกรรม	วัน	เวลา	จำนวน ชั่วโมง	วิทยากร
1	การปฐมนิเทศ	การปฐมนิเทศ	การปฐมนิเทศ	29ก.พ.55	พุธ 15.00-16.00 น.	1	อ.สุภัชฉานันท์
2	อัตลักษณ์ด้าน เฉพาะบุคคล	ความมั่นใจใน ร่างกาย	สวยหล่อได้ หากใส่ใจ ดูแลตนเอง	22มี.ค.55	พฤหัสบดี 15.00-18.00น.	3	อ.สุภัชฉานันท์
3	อัตลักษณ์ด้าน สังคม	ศาสนา	ตั้งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม	16มี.ค.55	ศุกร์ 13.00-15.00น.	2	อ.สุภัชฉานันท์
4		วัฒนธรรมประเพณี	งามอย่างไทย	18มี.ค.55	อาทิตย์ 9.00-12.00น.	4	อ.สุภัชฉานันท์
5		การเมือง	การเมืองเรื่องของเรา	19มี.ค.55	จันทร์ 15.00-18.00น.	3	อ.สุภัชฉานันท์ ,อ.ธนากร (วิทยากร)
6	อัตลักษณ์ด้าน การดำเนินชีวิต	การมีอุดมการณ์	น้องใหม่หัวใจพอเพียง	18มี.ค.55	อาทิตย์ 13.00-15.00น. (ทัศนศึกษา)	2	อ.สุภัชฉานันท์
7		การคบเพื่อน	ฝ่าวิกฤตชีวิต มหาวิทยาลัย	17มี.ค.55	เสาร์ 9.00-11.00น.	2	อ.สุภัชฉานันท์
8		การมีจิตสาธารณะ	จิตอาสาสร้างสรรค์ สังคม	17มี.ค.55	เสาร์ 13.00-15.00น. (ทัศนศึกษา)	2	อ.สุภัชฉานันท์ ,อ.ธนากร (วิทยากร)

ครั้งที่	พัฒนา อัตลักษณ์	อัตลักษณ์ย่อย	ชื่อกิจกรรม	วัน	เวลา	จำนวน ชั่วโมง	วิทยากร
9	อัตลักษณ์ด้าน วิชาการ	การเตรียมตัวเพื่อ อาชีพ	อาชีพมั่นคงอนาคต สดใส	20มี.ค.55	อังคาร15.00-17.00น.	2	อ.สุภัชฌาณี
10		การมีทักษะการ สื่อสาร	ผู้นำที่ดีต้องมีทักษะ การสื่อสาร	21มี.ค.55	พุธ15.00-18.00น.	3	อ.สุภัชฌาณี
11		การใช้เทคโนโลยี	IT University	8มี.ค.55	พฤหัสบดี15.00-18.00น.	3	อ.สุภัชฌาณี .อ.สุปราณี (วิทยากร)
12		การเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	ได้รู้ เป็นนิสัย สนใจ ห้องสมุด	1มี.ค.55	พฤหัสบดี14.00-18.00น.	4	อ.สุภัชฌาณี, คุณอรอนงค์ (วิทยากร)
13	การปัจฉิมนิเทศ	การปัจฉิมนิเทศ	การปัจฉิมนิเทศ	26มี.ค.55	จันทร์15.00-16.00น.	1	อ.สุภัชฌาณี

3.3 การกำหนดโครงการฝึกอบรม

การกำหนดโครงการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ใน
สถาบันอุดมศึกษา มีกำหนดการดังนี้

ตารางที่ 37 กำหนดการโครงการฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ใน
สถาบันอุดมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

พฤศจิกายน 2554	ธันวาคม 2554- กุมภาพันธ์ 2555	มีนาคม 2555	เมษายน 2555
คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มควบคุม	จัดเตรียมโปรแกรม ฝึกอบรมอัตลักษณ์ นักศึกษา	จัดอบรมพัฒนาอัต ลักษณ์นิสิตนักศึกษา	สรุปผล

กำหนดการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
มีรายละเอียด ดังนี้

1) คัดเลือกนักศึกษา

คัดเลือกนักศึกษาที่สมัครใจและมีคะแนนอัตลักษณ์อยู่ในระดับมี
อัตลักษณ์ต่ำ มีอัตลักษณ์ค่อนข้างต่ำ มีอัตลักษณ์ปานกลางเข้าร่วมการทดลอง โดยประเมินจาก
แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (Pre-test) รับนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย
อีสเทิร์นเอเซียหรือใกล้เคียง ให้เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน
30 คน รวมนักศึกษาทั้งหมด 60 คน

2) จัดโปรแกรมฝึกอบรมอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

โปรแกรมฝึกอบรมอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นเวลารวม 13 ครั้ง ครั้งละ 2-4 ชั่วโมง ใช้เวลาประมาณ 1-2 เดือน รวมเวลาที่ใช้ในการอบรม จำนวน 32 ชั่วโมง ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 38 กำหนดการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เวลา	สถานที่	เรื่อง
จำนวน 13 ครั้ง	ช่วงเดือน กุมภาพันธ์ 2555 - เมษายน 2555	ใช้เวลาในช่วงเย็น ของวันเรียนปกติ คือ 15.00-18.00 น. วันเสาร์-อาทิตย์ หรือตามที่นักศึกษา กลุ่มทดลองสะดวก	มหาวิทยาลัย อีสเทิร์นเอเซีย	-ปฐมนิเทศ -การพัฒนาอัตลักษณ์ด้าน เฉพาะบุคคล -การพัฒนาอัตลักษณ์ด้าน สังคม -การพัฒนาอัตลักษณ์ด้านการ ดำเนินชีวิต -การพัฒนาอัตลักษณ์ด้าน วิชาการ -ปัจฉิมนิเทศ

3) ติดตามผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

การติดตามผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ควรติดตามผลตั้งแต่การเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรม โดยวัดได้จาก

3.1) แบบสังเกตพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

3.2) แบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของนักศึกษา (รายละเอียดในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ภาคผนวก ข)

3.4 การบริหารโครงการฝึกอบรม

การดำเนินการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษามีการบริหารโครงการฝึกอบรม ดังนี้
งบประมาณ สภาพแวดล้อมในการจัด เช่น สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องเสียง

1) วิทยากร ประกอบด้วย ผู้วิจัย และผู้ที่มีมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คือ ทางด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการค้นหาข้อมูลในหอสมุด ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

2) สภาพแวดล้อมในการจัด ประกอบด้วย

2.1) สถานที่ในการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ใช้สถานที่ภายในมหาวิทยาลัย อีสเทิร์นเอเชีย โดยจัดกิจกรรมในห้องเรียน ห้องสมุด และห้องคอมพิวเตอร์ และนอกสถานที่ คือ พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติ สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งหญิง

2.2) อุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ เครื่องเสียง คอมพิวเตอร์ จอฉายภาพ (LCD) สื่อและเอกสารประกอบการอบรมที่ใช้ในรายกิจกรรม

3.5 การประเมินผลและติดตามการฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรมครั้งนี้ ใช้การประเมินผลโดยให้ครอบคลุมทั้งระบบคือ ครอบคลุมทั้งโปรแกรมฝึกอบรม โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกอบรม (ทง ทอง เต็ม, 2532) โดยเริ่มจากปัจจัยนำเข้า (Inputs) มีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาอัตลักษณ์ และตั้งจุดประสงค์ในแต่ละกิจกรรมของโครงการให้ชัดเจน โดยกำหนดเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ขึ้น คัดเลือกนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรม จำนวน 30 คน เป็นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 17 คน นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 7 คน และนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ จำนวน 6 คน จากนั้นกำหนดรายละเอียดในแต่ละกิจกรรม ระยะเวลา และกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการจัดกิจกรรม รวมถึงงบประมาณที่จะต้องใช้จ่าย ในด้าน กระบวนการ (Process) มีการดำเนินการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมการฝึกอบรม โดยรับนิสิต นักศึกษาที่มีความสมัครใจ และมีคะแนนอัตลักษณ์อยู่ในระดับต่ำ ค่อนข้างต่ำ หรือปานกลาง เข้าร่วมกิจกรรม ติดต่อเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญตามเนื้อหาในแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วยอาจารย์ จากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่มีความ เชี่ยวชาญในด้านการสืบค้นข้อมูล รวมถึงจัดเตรียมสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่เพื่อจัดเตรียมห้อง อุปกรณ์ สื่อโสตทัศน สำหรับการฝึกอบรม แม่บ้านเพื่อจัดเตรียมอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับวิทยากร และนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงการติดต่อประสานงานกับสถานสงเคราะห์คนไร้โรค จิตทุเลาหญิงบ้านกิ่งวิถี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่พานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ และในด้านผลผลิต (Outputs) มีการประเมินจากปฏิกิริยาตอบสนองของนิสิตนักศึกษา ถึงผลการเรียนรู้ที่ได้รับ โดย จากแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา แบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินกิจกรรมการฝึกอบรม ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วางแผน และปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

ปัจจัยนำเข้า (INPUTS)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความจำเป็นในการฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่จัดขึ้น มีการกำหนดโปรแกรมการฝึกอบรมด้วยการทำ

จัดทำเป็นแผนการฝึกอบรมจำนวน 13 ครั้ง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำก่อนที่จะนำมาใช้ฝึกอบรมจริง จากนั้นในภาคการศึกษาที่ 2/2554 จึงคัดเลือกนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย โดยคัดเลือกนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเป็นกลุ่มทดลองและต้องเป็นนักศึกษาที่มีคะแนนจากการทำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (Pre-test) อยู่ในระดับต่ำ ค่อนข้างต่ำ หรือปานกลาง เท่านั้น ในการที่เข้ากลุ่มทดลอง ทั้งนี้เพื่อให้เห็นผลการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาได้ชัดเจน สำหรับในส่วนของประมาณที่ใช้นั้นคือค่าจัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม ค่าของที่ระลึกสำหรับวิทยากรที่มาฝึกอบรมให้กับนักศึกษา ค่าอาหารว่าง และน้ำดื่มของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ค่าเดินทางในการไปศึกษานอกสถานที่ โดยงบประมาณส่วนนี้ผู้วิจัยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

กระบวนการ (PROCESS)

ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรที่ใช้ในการฝึกอบรมจำนวน 4 กิจกรรม และผู้วิจัยเป็นผู้ฝึกอบรมจำนวน 9 ครั้ง ประเมินผลความร่วมมือในกระบวนการจัดกิจกรรมจากแบบประเมินการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้ประเมิน ซึ่งประกอบด้วย วิทยากรหรือผู้วิจัย ผู้เข้าร่วมอบรม เอกสารประกอบการอบรม ความพร้อมของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่จัดให้ นอกจากนี้ยังให้วิทยากรเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมในภาพรวมของนักศึกษาในกลุ่มทดลองด้วย เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจที่สามารถนำมาปรับใช้ในต่อไป

ผลผลิต (OUTPUTS)

ผู้วิจัยได้ประเมินผลการฝึกอบรมในครั้งนี้ จากปฏิริยาตอบสนองในแต่ละครั้งที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม โดยวัดจากแบบสังเกตพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยสังเกตจากการยอมรับซึ่งกันและกัน การกล้าแสดงออก ความคล่องแคล่ว ฉับไว การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การตั้งใจทำกิจกรรม และวัดจากแบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา นอกจากนี้ยังประเมินผลการเรียนรู้จากความถูกต้องในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และประเมินผลการจัดกิจกรรมในภาพรวม โดยประเมินจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผลประเมินนั้นครอบคลุมในทุกประเด็น สามารถนำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. การประเมินผล

การประเมินผลและสรุปผลการดำเนินการ ภายหลังจากการดำเนินการทดลองใช้การ พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว โดยประเมินและสรุปผลในแต่ละกิจกรรมที่ได้ ดำเนินการและในภาพรวมของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงการ พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาให้เหมาะสมกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ เครื่องมือ ในการประเมินผล ได้แก่

4.1) แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (ภาคผนวก ก)

4.2) แบบสังเกตพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม

(ภาคผนวก ค)

4.3) แบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษาของนักศึกษา (ภาคผนวก ข กิจกรรมที่ 13 เรื่องปัจฉิมนิเทศ)

4.4) แบบประเมินกิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

4.5) แบบสรุปรายการงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม (รายละเอียดใน ภาคผนวก จ)

4.1.2 การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับนักศึกษากลุ่มทดลอง

จากการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา กับ นักศึกษากลุ่มทดลองปรากฏผลดังนี้

ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฐมนิเทศ

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยและรู้จักกันมากขึ้น วัดได้จากการเขียนแผนภาพ (Mind Map) ของเพื่อนที่ตนได้สัมภาษณ์

2. นักศึกษาเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ลักษณะกิจกรรม วันเวลาในการจัดการ พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา วัดได้จาก นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นตามวัน เวลา และ สถานที่ที่กำหนด โดยเช็คชื่อนักศึกษาทุกครั้งเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาเขียนแผนภาพ (Mind Map) ประวัติของเพื่อนที่ตนสัมภาษณ์ได้ โดยจาก แผนภาพ พบว่าคำถามส่วนใหญ่ที่นักศึกษาถามเพื่อนมักเป็นคำถามทั่วไป เช่น เรียนสาขาวิชา

อะไร บ้านเกิดอยู่ที่ไหน มีพี่น้องกี่คน เกิดวันที่เท่าไร เป็นต้น แต่ก็มีบางส่วนที่มีคำถามที่ค่อนข้างเป็นส่วนตัว เช่น ทำไมถึงไว้ผมทรงนี้ สำหรับนักศึกษาชายที่ไว้ผมฟูและผมม้า หรือคิดว่าตัวเองอ้วนหรือไม่ ถามนักศึกษาหญิงที่มีรูปร่างค่อนข้างท้วม

2. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนดในตารางเวลาจัดกิจกรรม โดยในการกำหนดเวลา ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดตารางเวลาให้นักศึกษาก่อน แล้วจึงมาประชุมกันร่วมกับกลุ่มนักศึกษาว่าสะดวกหรือไม่ ซึ่งจากการประชุมได้มีการปรับเปลี่ยนเวลาตามข้อเสนอของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกครั้ง

3. นักศึกษาทำแบบแสดงความคิดเห็นก่อนเข้าร่วมการทดลอง สรุปได้ดังนี้

จากการให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะสามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ จากการสำรวจพบว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยทั้งในระดับมัธยมศึกษาและในระดับอุดมศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1/2554 ที่ผ่านมานั้นมีเกรดเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ และนอกจากนี้ยังมีนักศึกษาบางส่วนที่เรียนแบบต่อเนื่อง คือเรียนในสายวิชาซีพระดับ ปวช. และ ปวส. มาก่อน แล้วจึงเข้ารับการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ดังที่นักศึกษาคนหนึ่งได้กล่าวว่า “น่าจะทำให้เข้าในวิธีการเรียนในระดับอุดมศึกษามากขึ้น เพราะผมเป็นนักศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยจะเน้นทางทฤษฎีมากกว่าทางสายช่าง” นอกจากนี้ในด้านการปรับตัวแล้วนักศึกษายังคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ เช่น “คิดว่าจะทำให้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ จากที่ดูในโปรแกรมอยากพัฒนาในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากมีความจำเป็นในปัจจุบัน” “เสริมความมั่นใจให้กับตนเอง เพราะผมเป็นคนขี้อายมาก เวลาต้องออกมาพูดหน้าชั้นจะตื่นเต้น และลืมนเนื้อหา ทำให้พูดไม่ค่อยได้” “ทำให้ได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้นจากคณะต่างๆ” และ “ทำให้เกิดความสามัคคีกัน” รวมถึง “ทำให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีกิจกรรมหลายอย่างที่ต้องทำร่วมกันเป็นกลุ่ม” แต่ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมในครั้งนี้ นักศึกษาก็ยังมีความกังวลว่า “อยากให้กิจกรรมนี้ไม่กระทบกับเวลาเรียนมากนัก เพราะว่าหากใช้เวลามากอาจจะไม่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมได้” ดังนั้นในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้จึงเป็นการใช้เวลาว่างของนักศึกษา ในช่วงที่นักศึกษาไม่มีเรียน เช่น ช่วงเย็น หรือวันเสาร์ อาทิตย์ และมักเป็นการฝึกปฏิบัติมากกว่าเน้นในทางทฤษฎี เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และไม่ให้เกิดความเครียดและกังวลในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 39 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม
ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเข็มจิรา	3	3	3	3	3	15	พอใช้	มักชวนเพื่อนคุยเล่น หัวเราะ
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	3	3	4	3	17	ดี	
3	นางสาวสุภารัตน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	3	3	3	4	4	17	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	3	3	4	4	4	18	ดี	
6	นางสาววิมลบุรีรัมย์	4	3	4	3	4	18	ดี	
7	นางสาวสลินี	3	3	3	4	4	17	ดี	
8	นางสาวขวัญเรือน	3	3	3	4	4	17	ดี	
9	นายปรเมศวร์	4	3	3	3	4	17	ดี	
10	นายสุประวัติ	4	3	3	3	4	17	ดี	
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	4	3	4	3	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	3	3	4	3	3	16	พอใช้	มีอาการง่วงนอนขณะทำกิจกรรม
13	นายอนุชิต	3	3	3	3	4	16	พอใช้	พูดคุยกับเฉพาะเพื่อนที่สนิท
14	นายพิชิตพันธ์	3	3	3	3	3	15	พอใช้	พูดคุยกับเฉพาะเพื่อนที่สนิท
15	นายชานนุรัตน์	4	3	3	3	2	15	พอใช้	พูดคุยกับเฉพาะเพื่อนที่สนิท
16	นายนคร	4	3	3	4	4	18	ดี	
17	นายพีรวัฒน์	4	3	4	3	3	17	ดี	
18	นายพลฤทธิ	3	4	3	3	3	16	พอใช้	พูดคุยกับเฉพาะเพื่อนที่สนิท
19	นายสิทธิศักดิ์	3	3	4	4	3	17	ดี	
20	นายสมชาย	4	3	3	4	3	17	ดี	
21	นายวุฒินันท์	4	3	3	3	3	16	พอใช้	ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่ออาจารย์ถาม
22	นายฉลอง	4	4	3	3	3	17	ดี	
23	นายมงกุฎ	3	3	3	4	4	17	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจป๋ว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
24	นายณัฐพงศ์	3	3	4	3	3	16	พอใช้	พูดคุยกับเพื่อนเมื่ออาจารย์อธิบาย
25	นายพงษ์ธร	3	3	3	3	3	15	พอใช้	พูดคุยกับเพื่อนเมื่ออาจารย์อธิบาย
26	นายพัฒน์นกร	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ปล่อยชายเสื้อออกนอกกางเกง
27	นางสาวอภาภรณ์	4	3	3	3	3	16	พอใช้	
28	นางสาวพรรณภาญณ์	3	4	3	3	3	16	พอใช้	ใส่กระโปรงสั้นมาก
29	นางสาวเกศรา	3	4	4	3	3	17	ดี	
30	นายอลงกรณ์	4	3	3	2	3	15	พอใช้	ใส่กางเกงยีนเข้ามาในชั้นเรียน

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 57 และร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 13 คน ร้อยละ 43 ตามลำดับ

ครั้งที่ 2 เรื่อง สวยหล่อได้ หากมั่นใจในตนเอง

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษารู้จักวิธีการดูแลรูปร่างตนเองได้อย่างถูกต้องโดยวัดจากความถูกต้องในการทำท่าออกกำลังกาย โดยได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป

2. นักศึกษาแต่งกายได้เหมาะสมถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยและตามโอกาสต่างๆวัดได้จากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการแต่งกายของนิสิตนักศึกษาเพื่อให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยและถูกต้องตามโอกาส ปลอดภัย และตามสมัยนิยมได้

ผลการประเมินตาม ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ หลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือและสามารถทำท่าออกกำลังกายได้อย่างถูกต้อง ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการร่วมฝึกท่าออกกำลังกาย โดยเริ่มแรกเริ่มจากให้นักศึกษาหาค่าดัชนีมวลกาย (BMI) เพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติในรูปร่างของนักศึกษา พบว่ามีนักศึกษาล้วนส่วนใหญ่น้ำหนักอยู่

ในระดับเกณฑ์ปกติ จำนวน 19 คน รองลงมาน้ำหนักระดับต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 6 คน น้ำหนักระดับเกินแล้ว จำนวน 4 คน น้ำหนักระดับเป็นโรคอ้วนขั้นที่ 1 จำนวน 1 คน ตามลำดับ จากนั้นให้นักศึกษาทำท่าออกกำลังกายตามเอกสาร โดยให้หัวหน้านักศึกษาในกลุ่มเป็นผู้นำและผู้วิจัยคอยสังเกต พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจ ทำท่าออกกำลังกายได้ถูกต้อง และสนุกสนานไปกับการทำท่าออกกำลังกายต่างๆ

2. นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งกายที่ถูกระเบียบและมีความทันสมัยได้ สรุปได้ดังนี้

จากการเขียนแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการใส่ชุดนักศึกษาที่ไม่ถูกระเบียบ เช่น “นักศึกษาหญิงหรือเพศที่สามซึ่งนุ่งกระโปรงสั้นจนเกินไป หรือใส่เสื้อที่รัดรูปมาก” ส่วน “นักศึกษาชายนุ่งกางเกงยีนส์ ปล้อยชายเสื้อออกข้างนอก” เป็นต้น ส่วนบางคนแสดงความคิดเห็นว่า “เสื้อผ้านักศึกษาควรมีความทันสมัย ปรับตามสมัยนิยม” เนื่องจากทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนและแสดงถึงความทันสมัย และกล่าวว่า “เสื้อผ้าที่ถูกระเบียบมักไม่ค่อยมีขาย หรือถ้าหากมีก็มักมีราคาแพงกว่าเสื้อที่ไม่ถูกระเบียบ ซึ่งมหาวิทยาลัยควรมีความยืดหยุ่น” สำหรับนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ แสดงความคิดเห็นว่า “ในสาขาวิชาของตนมีวิชาที่ต้องเข้าห้องปฏิบัติการมาก จึงไม่ค่อยสะดวกที่จะใส่ชุดนักศึกษา และมักใส่กางเกงยีนส์เสื้อยืดแล้วใส่เสื้อของคณะมากกว่า เพราะว่าสะดวกและมีความคล่องตัว” สำหรับนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ แสดงความคิดเห็นว่า “ส่วนใหญ่รุ่นพี่ก็มักแต่งกายค่อนข้างเป็นอิสระ และเห็นว่าการแต่งกายแบบนี้ก็ทำให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน” ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ ได้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า “นักศึกษาควรแต่งกายให้สุภาพ ซึ่งเป็นการเคารพสถานศึกษา คณะ และการแต่งกายดีก็จะทำให้อาจารย์มองตนเองในทางที่ดีด้วย”

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 40 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม
ครั้งที่ 2 สบายหล่อได้ หากมั่นใจในตนเอง (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเข็มจิรา	4	4	4	3	3	18	ดี	แสดงท่าทางได้ถูกต้อง
2	นางสาวเบญญทิพย์	3	4	3	4	4	18	ดี	
3	นางสาวสุภารัตน์	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	
4	นางสาวจิรนนท์	4	3	3	4	4	18	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
6	นางสาววิมลฐวีร์สิทธิ์	4	3	3	4	3	17	ดี	
7	นางสาวสาลินี	4	3	3	4	4	18	ดี	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	3	3	4	4	18	ดี	
9	นายปรเมศวร์	4	3	4	4	3	18	ดี	
10	นายสุประวัตติ	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	
11	นางสาวจุไรวรรณ	3	3	4	4	4	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	3	3	3	16	พอใช้	
13	นายอนุชิต	4	3	3	3	4	17	ดี	
14	นายพิชิตพนธ์	4	3	3	3	4	17	ดี	
15	นายชานูรัตน์	4	4	4	3	3	18	ดี	
16	นายนคร	3	3	3	4	4	17	ดี	
17	นายพีรวัฒน์	3	3	3	4	4	17	ดี	
18	นายพลฤทธิ	3	3	4	4	3	18	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	3	3	3	4	4	17	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
21	นายวุฒินันท์	4	3	3	3	4	17	ดี	
22	นายฉลอง	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
23	นายมงกุฎ	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ไม่ค่อยพูด สิ้นน้ำบั้งตั้ง
24	นายณัฐพงศ์	4	3	3	3	4	17	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือใน	การทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
25	นายพงษ์ธร	3	3	3	3	3	15	พอใช้	นางานอื่นขึ้นมาทำขณะอภิปราย
26	นายพัฒนากร	4	3	3	4	3	17	ดี	
27	นางสาวอภาภรณ์	3	3	3	3	4	16	พอใช้	เข้าชั้นเรียนสาย
28	นางสาวพรรณกาญจน์	3	3	3	4	4	17	ดี	
29	นางสาวเกศรา	3	4	4	3	4	18	ดี	
30	นายอลงกรณ์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	เข้าชั้นเรียนสาย

จากตารางสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17

ครั้งที่ 3 เรื่อง แต่งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

นักศึกษามีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ วัดได้จากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และนักศึกษาทุกคนร่วมกันทำสัญญาระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกัน โดยยึดหลักความซื่อสัตย์

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

นักศึกษาทุกคนร่วมสัญญาว่าจะไม่ลอกการบ้านของเพื่อนมาส่ง จะพยายามทำด้วยตนเอง มีรายละเอียดดังนี้

จากการให้นักศึกษาศึกษารายงานการสำรวจเรื่อง เด็ก ปัจจัยสำคัญในการแก้ปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่าตนเองเคยลอกการบ้านเพื่อน โดยนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่า “บางครั้งอาจารย์ให้การบ้านที่ยากและไม่เข้าใจ เช่น ภาษาอังกฤษ หรือวิชาคำนวณ จึงทำการบ้านไม่ได้” “ไม่แน่ใจว่าที่ตนเองทำไปถูกหรือไม่ จึงต้องขอดูแลจากเพื่อน” “ไม่มีเวลาทำการบ้าน เนื่องจากมีหลายวิชา” และ “ลืมหืมทำ ทำให้ต้องลอกเพื่อนเพื่อให้ทันส่งงานอาจารย์” แต่จากการบอกถึงผลเสียของการลอกการบ้านหรือการลอกข้อสอบ พร้อมเสนอแนว

ทางการเรียนให้สำเร็จในระดับอุดมศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดในทางในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาดตนเอง

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 41 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 3 แต่งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเข็มจิรา	3	4	4	3	3	17	ดี	
2	นางสาวเบญญทิพย์	3	4	3	4	4	18	ดี	
3	นางสาวสุภารัตน์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	นำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ
4	นางสาวจิรนนท์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
5	นางสาวเพียงเพชร	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
6	นางสาววิมลบุรีรัมย์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	พูดขยายความคิดเห็นไม่ชัดเจน
7	นางสาวสาลิณี	3	3	4	4	4	18	ดี	
8	นางสาวขวัญเรือน	3	3	3	4	4	17	ดี	
9	นายปรเมศวร์	3	3	4	4	3	17	ดี	
10	นายสุประวัตติ	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	สามารถแสดงเหตุผลประกอบได้ดี
11	นางสาวจุไรวรรณ	3	3	3	4	3	16	พอใช้	การใช้ภาษาแสดงความคิดเห็นไม่สุภาพ
12	นายณัฐศาสตร์	3	3	3	3	3	16	พอใช้	นำโทรศัพท์ขึ้นมาเล่นขณะอภิปราย
13	นายอนุชิต	3	3	3	4	4	17	ดี	
14	นายพิชิตพันธ์	4	3	3	4	3	17	ดี	
15	นายชาณูรัตน์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	
16	นายนคร	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	3	3	3	4	4	17	ดี	
18	นายพลฤทธิ	3	3	3	4	4	17	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
19	นายสิทธิศักดิ์	3	3	3	4	4	17	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	3	3	18	ดี	
21	นายวุฒินันท์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	ขาดทักษะการพูดขยายความ
22	นายฉลอง	3	3	4	4	4	18	ดี	
23	นายมงกุฎ	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ชายเสื้อออกนอกกางเกง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนต่างกลุ่ม
24	นายณัฐพงษ์	4	3	3	4	4	18	ดี	
25	นายพงษ์ธร	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ยังพูดแสดงความคิดเห็นไม่ชัดเจน
26	นายพัฒน์นกร	4	3	3	4	4	18	ดี	
27	นางสาวอภาภรณ์	4	4	3	3	4	18	ดี	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	3	3	3	4	4	17	ดี	
29	นางสาวเกศรา	3	4	4	3	3	17	ดี	
30	นายอลงกรณ์	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ออกไปข้างนอกขณะอภิปราย

จากตารางสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33 และร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

ครั้งที่ 4 เรื่อง งามอย่างไทย

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามมารยาทนิสิตนักศึกษาได้โดยวัดจากการแสดงบทบาทสมมติได้

2. นักศึกษาทำแบบวัดมารยาทไทย โดยนักศึกษาคณะฯได้คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

นักศึกษาสามารถแสดงบทบาทสมมุติได้ตามสถานการณ์ที่กำหนด มีรายละเอียดดังนี้ นักศึกษาแบ่งกลุ่ม 6-7 คน เข้าร่วมแสดงบทบาทสมมุติตามที่กำหนดให้ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ช่วยอาจารย์ถือของ กลุ่มที่ 2 ใช้คำพูดสุภาพ (ทั้งในสถานศึกษาและผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ต) กลุ่มที่ 3 ไม่ส่งเสียงดัง ใช้คำสุภาพขณะอยู่กับเพื่อนสนิท และกลุ่มที่ 4 ไม่พูดแทรกในวงสนทนา โดยให้เวลาประมาณ 25 นาที ในการร่วมคิดสถานการณ์ โดยนักศึกษากลุ่มที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเป็นการคิดในใจของนักศึกษาว่า “อยากช่วยอาจารย์ถือของ แต่มีเพื่อนอยู่ด้วยมากจึงทำให้ไม่กล้าเข้าไปช่วยอาจารย์ เพราะกลัวว่าเพื่อนจะคิดว่าเราประจบอาจารย์” กลุ่มที่ 2 แสดงบทบาทสมมุติว่ามีเพื่อนคนหนึ่งไปประกวดนางงาม เข้ารอบชิงชนะเลิศ 30 คนสุดท้าย แต่ใช้สังคมเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต โดยแสดงความคิดเห็นไม่เหมาะสมทำให้ต้องถูกตัดสิทธิ์การประกวดนางงามในครั้งนี้ ซึ่งสรุปสุดท้ายว่า “การใช้คำไม่สุภาพหรือแสดงความคิดเห็นไม่ระมัดระวังผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม และพลาดโอกาสต่างๆ ได้” ส่วนกลุ่มที่ 3 แสดงถึงการส่งเสียงดัง ใช้คำไม่สุภาพ และหัวเราะเสียงดังขณะอยู่ในลิฟท์ ทำให้ “ผู้ที่อยู่ด้านในเกิดความรำคาญและมองนักศึกษากลุ่มนี้ว่าขาดมารยาท” และกลุ่มที่ 4 แสดงบทบาทสมมุติว่ามีเพื่อนคนหนึ่ง มักชอบพูดแทรกในขณะที่เพื่อนคนอื่น ๆ กำลังพูดอยู่ โดยไม่ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเลย ทำให้ “ทุกคนในกลุ่มไม่อยากคบเพื่อนคนนี้ และเขาก็กลายเป็นคนไม่มีเพื่อนในที่สุด”

2. นักศึกษาทำแบบวัดมารยาทไทย ได้คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรม มากกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม รายละเอียดรายข้อดังนี้

ตารางที่ 42 ลักษณะมารยาทไทยของนักศึกษาก่อนและหลังการทดลอง

ข้อ	ข้อความ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
1	ฉันไหว้ผู้ใหญ่ อาจารย์ เมื่อพบหรือลาท่าน	3.80	0.61	มีมารยาทดี	4.37	0.61	มีมารยาทดี
2	ฉันเคาะประตูก่อนเข้าห้องผู้อื่น	4.10	0.80	มีมารยาทดี	4.40	0.72	มีมารยาทดี
3	เมื่อการแสดงบนเวทีจบลง ฉันปรบมือให้	4.50	0.82	มีมารยาทดี	4.57	0.82	มีมารยาทดีมาก
4	ฉันเข้าแถวต่อคิวซื้ออาหาร	3.93	0.52	มีมารยาทดี	4.67	0.55	มีมารยาทดีมาก
5	ฉันเอามือปิดปากเวลาไอหรือจาม	4.13	0.86	มีมารยาทดี	4.37	0.89	มีมารยาทดี
6	ฉันไม่เคี้ยวเสียงดังขณะรับประทานอาหาร	3.87	0.78	มีมารยาทดี	4.23	1.04	มีมารยาทดี
7	ฉันหยิบของของคนอื่นไปใช้โดยขออนุญาตเจ้าของ	3.50	0.86	มีมารยาทดี	3.93	1.01	มีมารยาทดี

ข้อ	ข้อความ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
8	ฉันไม่โยนสิ่งของข้ามศีรษะผู้อื่น	3.90	0.99	มีมารยาทดี	4.23	1.10	มีมารยาทดี
9	ขณะที่ครูสอน ฉันขออนุญาตก่อนเดินออกไป	3.83	0.79	มีมารยาทดี	3.97	0.89	มีมารยาทดี
10	เมื่อผู้อื่นให้ของหรือทำประโยชน์ให้ฉัน กล่าวขอบคุณครับ/ค่ะ	4.33	0.61	มีมารยาทดี	4.50	0.63	มีมารยาทดี
11	ฉันมักลงท้ายคำพูดด้วยคำว่า ครับ/ค่ะ	3.83	0.70	มีมารยาทดี	4.07	0.69	มีมารยาทดี
12	ขณะรับประทานอาหาร ฉันไม่พูดคุยหรือหัวเราะเสียงดัง	3.37	0.76	มีมารยาทดี	3.53	0.86	มีมารยาทดี
13	ฉันไม่ส่งเสียงดังหรือพูดโทรศัพท์ขณะดูหนังในโรงภาพยนตร์	4.17	0.87	มีมารยาทดี	4.33	1.02	มีมารยาทดี
14	เวลาผู้ใหญ่ตักเตือน ฉันรับฟัง ไม่ได้เถียงท่าน	3.73	0.78	มีมารยาทดี	3.90	0.80	มีมารยาทดี
15	ฉันตั้งใจเมื่อเพื่อนออกมารายงานหน้าชั้น ไม่เย้าแหย่และส่งเสียงดัง	3.30	0.79	มีมารยาทดี	3.73	0.78	มีมารยาทดี
16	ขณะอยู่ในห้องสมุด ฉันมักอ่านหนังสือเงียบๆ หรือไม่ก็พูดเบาๆ กับเพื่อน	3.83	0.75	มีมารยาทดี	4.13	0.78	มีมารยาทดี
17	ฉันแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ด้วยถ้อยคำสุภาพ	3.53	0.68	มีมารยาทดี	4.10	0.76	มีมารยาทดี
18	ฉันสนทนา(chat) ในห้องสนทนาด้วยประเด็นที่สร้างสรรค์และสุภาพ	3.77	0.62	มีมารยาทดี	3.97	0.67	มีมารยาทดี

จากตารางที่ 42 มารยาทไทยของนักศึกษาหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรม “งามอย่างไทย” นักศึกษามีพฤติกรรมมารยาทไทยดีขึ้นทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มมากที่สุดคือ เข้าแถวต่อคิวซื้ออาหาร จากเดิม ค่าเฉลี่ย 3.93 เป็น ค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ เมื่อการแสดงบนเวทีจบลง ฉันปรบมือให้ จากเดิม ค่าเฉลี่ย 4.50 เป็น ค่าเฉลี่ย 4.57

ตารางที่ 43 ประเมินทักษะการทำงานกลุ่มกิจกรรมครั้งที่ 4 แต่งใจ เสริมคุณธรรม
นำสังคม (อาจารย์และหัวหน้ากลุ่มร่วมกันประเมิน)

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	มีขั้นตอนการทำงาน	มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		3	3	3	3	3	3		18	ผ่าน
1	นางสาวเข็มจิรา	3	2	3	3	3	3	17	✓	
2	นางสาวเบญญูทิพย์	3	3	3	3	3	2	17	✓	
3	นางสาวสุดารัตน์	3	3	3	3	3	3	18	✓	
4	นางสาวจิรนนท์	3	3	3	3	3	3	18	✓	
5	นางสาวเพียงเพชร	3	3	3	3	3	3	18	✓	
6	นางสาววิมลชูรัศย์	3	3	3	3	3	3	18	✓	
7	นางสาวสาลิณี	3	3	3	3	3	3	18	✓	
8	นางสาวขวัญเรือน	3	3	3	3	3	3	18	✓	
9	นายปรเมศวร์	3	3	3	3	3	3	18	✓	
10	นายสุประวัติ	3	3	3	3	3	3	18	✓	
11	นางสาวจุไรวรรณ	3	3	3	3	3	2	17	✓	
12	นายณัฐศาสตร์	3	2	3	3	3	3	17	✓	
13	นายอนุชิต	3	2	3	3	3	3	17	✓	
14	นายพิชิตพนธ์	3	2	3	3	3	3	17	✓	
15	นายชาณุรัตน์	3	3	3	3	3	3	18	✓	
16	นายนคร	3	3	3	3	3	3	18	✓	
17	นายพีรวัฒน์	3	3	3	3	3	2	17	✓	
18	นายพลฤทธิ	3	2	3	3	3	3	17	✓	
19	นายสิทธิศักดิ์	3	3	3	3	3	2	17	✓	
20	นายสมชาย	3	3	3	3	3	3	18	✓	
21	นายวุฒินันท์	3	3	3	3	3	3	18	✓	

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	มีขั้นตอนการทำงาน	มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		3	3	3	3	3	3		18	ผ่าน
22	นายฉลอง	3	3	3	3	3	3	18	✓	
23	นายมงกุฎ	3	3	3	3	3	3	18	✓	
24	นายณัฐพงศ์	3	2	3	3	3	3	17	✓	
25	นายพงษ์ธร	3	2	3	3	3	3	17	✓	
26	นายพัฒนากร	3	3	3	3	3	3	18	✓	
27	นางสาวอาภาภรณ์	3	3	3	3	3	2	18	✓	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	3	3	3	3	3	3	18	✓	
29	นางสาวเกศรา	3	3	3	3	3	3	18	✓	
30	นายอลงกรณ์	3	2	3	3	3	3	17	✓	

จากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทั้งหมดมีทักษะในการทำงานกลุ่ม เนื่องจากนักศึกษาทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินการทำงานกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 44 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 4 งามอย่างไทย (อาจารย์และหัวหน้ากลุ่มร่วมกันประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4	20		
1	นางสาวเข็มจิรา	3	4	4	4	3	18	ดี	
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	ขณะแสดงพูดเป็นธรรมชาติ
3	นางสาวสุดารัตน์	3	3	4	3	4	17	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล้อยแล้ว จับใจ	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
4	นางสาวจิรนนท์	3	3	3	4	4	17	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	4	4	3	3	4	18	ดี	
6	นางสาววิมลบุรีรัมย์	4	3	3	4	4	18	ดี	
7	นางสาวสาลินี	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	
8	นางสาวขวัญเรือน	3	3	3	4	4	17	ดี	
9	นายปรเมศวร์	4	3	3	4	4	18	ดี	
10	นายสุประวัตติ	4	4	3	4	3	18	ดี	
11	นางสาวจุไรวรรณ	3	3	3	4	4	17	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	3	4	3	17	ดี	
13	นายอนุชิต	4	3	4	4	3	18	ดี	
14	นายพีชิตพนธ์	4	3	4	4	3	18	ดี	
15	นายชานูรัตน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
16	นายนคร	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
18	นายพลฤทธิ	3	3	3	4	4	17	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	3	3	3	4	4	17	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	ปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนกลุ่มอื่น
21	นายวุฒินันท์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
22	นายฉลอง	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
23	นายมงกุฎ	4	3	4	4	3	18	ดี	
24	นายณัฐพงศ์	4	3	3	4	4	18	ดี	
25	นายพงษ์ธร	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
26	นายพัฒนากร	4	3	3	4	3	17	ดี	
27	นางสาวอากาศภรณ์	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	
28	นางสาวพรรณภาณุจันท์	3	3	3	4	4	17	ดี	ขณะแสดงลิ้มบทพูด
29	นางสาวเกศรา	4	4	3	4	3	18	ดี	
30	นายอลงกรณ์	4	4	3	4	3	18	ดี	

จากตารางสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73 และร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30

ครั้งที่ 5 เรื่อง การเมืองเรื่องของเรา

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองของไทยวัดได้จากการทำแบบแสดงความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของไทย โดยได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75^{***(6)}
2. นักศึกษาเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการติดตามสถานการณ์ทางการเมืองและการบริหารงานของรัฐ วัดได้จากแบบแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. การนำข่าวสารทางการเมืองไปวิพากษ์วิจารณ์ วัดได้จากการร่วมวิพากษ์วิจารณ์ข่าวสารทางการเมืองกับกลุ่มเพื่อนและวิทยากร
4. การฟังปราศรัยหาเสียง วัดได้จากการร่วมกันวิเคราะห์นโยบายจากคำปราศรัยของหัวหน้าพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นรัฐบาลในปัจจุบัน

ผลการประเมินตาม ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ หลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทยได้ โดยได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 และเมื่อนักศึกษาอ่านบทความแล้ว นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง สรุปเนื้อหาได้ว่า “นักศึกษาเข้าใจในการปกครองในระบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครอง มีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน แต่ควรมีขอบเขตในการแสดงสิทธิและเสรีภาพตามที่กฎหมายกำหนดด้วย”
2. นักศึกษาสามารถวิพากษ์วิจารณ์ข่าวสารทางการเมืองกับเพื่อนและวิทยากรได้ มีรายละเอียดดังนี้ วิทยากรได้ยกตัวอย่างข่าวน้ำท่วมซึ่งเป็นประเด็นที่ทุกคนสนใจ และยกตัวอย่างนักการเมืองที่มีบทบาทในสถานการณ์ครั้งนี้ พร้อมทั้งให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายบทบาทของนักการเมือง โดยวิทยากรได้กล่าวถึงการกระทำของนักการเมืองแต่ละคน และนักศึกษาก็ร่วมวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นต่อจากวิทยากรและจากเพื่อนร่วมชั้นได้
3. นักศึกษาร่วมฟังและชมวีดิทัศน์การปราศรัยหาเสียง และสามารถวิเคราะห์นโยบายร่วมกับวิทยากรได้ มีรายละเอียดดังนี้ วิทยากรได้นำวีดิทัศน์ตอนหนึ่งของการปราศรัยหาเสียงของหัวหน้าสองพรรคการเมืองใหญ่ของประเทศไทย พร้อมทั้งให้นักศึกษาสรุปสาระสำคัญของ

นโยบายแต่ละพรรคการเมือง แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกันถึงความเป็นไปได้ ประโยชน์ และข้อควรคำนึงของการนำนโยบายนั้นมาใช้จริง ตามหลักการทางรัฐประศาสนศาสตร์

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 45 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 5 การเมืองเรื่องของเรา (อาจารย์และวิทยากรร่วมกันประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเข็มจิรา	3	4	3	3	3	16	พอใช้	นำกระดาษขึ้นมาวาดรูปขณะวิทยากรบรรยาย
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	3	3	4	4	18	ดี	
3	นางสาวสุดาวรัตน์	4	4	3	4	3	18	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	4	3	3	4	3	17	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	
6	นางสาววิมลชวีร์วิสัย	4	4	3	4	3	18	ดี	
7	นางสาวสาลินี	4	3	3	4	4	18	ดี	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	3	3	3	4	17	ดี	
9	นายปรเมศวร์	4	3	4	3	3	17	ดี	
10	นายสุประวัตติ	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	4	3	3	4	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	3	4	3	17	ดี	
13	นายอนุชิต	4	3	4	3	3	17	ดี	
14	นายพิชิตพนธ์	4	4	4	3	3	18	ดี	
15	นายชานูรัตน์	4	3	3	3	3	16	พอใช้	ตอบคำถามวิทยากรไม่ได้เนื่องจากนั่งเหม่อลอย
16	นายนคร	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	4	3	3	3	4	17	ดี	
18	นายพลฤทธิ	4	3	4	3	3	17	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	4	3	3	4	4	18	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจปวก	ให้ความร่วมมือใน	การทักกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
20	นายสมชาย	4	4	3	3	3	17	ดี	
21	นายวุฒินันท์	4	3	3	4	4	18	ดี	
22	นายฉลอง	4	3	4	4	3	18	ดี	
23	นายมงกุฎ	3	3	3	3	3	15	พอใช้	เหม่อลอย ไม่สามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้
24	นายณัฐพงศ์	4	3	3	4	4	18	ดี	
25	นายพงษ์ธร	3	4	4	3	3	17	ดี	
26	นายพัฒน์นาก	3	3	4	3	3	16	พอใช้	เข้าห้องเรียนสาย
27	นางสาวอาภาภรณ์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
30	นายอลงกรณ์	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ใส่กางเกงยีนเข้ามาในชั้นเรียน

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17

ครั้งที่ 6 เรื่อง น้องใหม่หัวใจพอเพียง

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

วัดได้จากนักศึกษาเขียนแผนชีวิตด้านการเรียนของตนเองทั้งในระยะสั้น ระยะยาว และสามารถระบุปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

นักศึกษาทุกคนเขียนแผนชีวิตด้านการเรียน โดยนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ได้ โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เขียนแผนชีวิตในระยะสั้น เช่น กำหนดเกรดในแต่ละวิชาไว้ล่วงหน้า และเขียนถึงแนวทางในการอ่านหนังสือและทำรายงานในแต่ละวิชาให้เสร็จทันเวลา และระบุปัญหาที่พบในแต่ละวิชา รวมถึงแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อทำให้บรรลุตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ได้แก่ เข้าเรียน

ทุกครั้งและให้ทันเวลา ทำการบ้านด้วยตนเอง ติดตามงานที่ยังค้างส่งและทำให้เสร็จ สอบถาม อาจารย์หรือเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียน ส่งงานให้ครบตามกำหนด ลดการเล่นเกม ดูหนัง หรือ ใช้อินเทอร์เน็ตในทางบันเทิง พยายามใช้เวลาหลังเลิกเรียนและวันหยุดเพื่อทบทวนเนื้อหา ไม่ไป เที่ยวเล่น ใช้จ่ายเงินฟุ้งเฟ้อไปในทางที่ไม่เหมาะสม ส่วนระยะยาวโดยส่วนใหญ่ นักศึกษาจะ กำหนดการตั้งเป้าหมายเกรดเฉลี่ยในแต่ละชั้นปีโดยให้เพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับ และตั้งเป้าหมายใน การประกอบอาชีพ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงคือ จะเก็บเงินที่หามาได้ ส่วนหนึ่งก็นำไปจุน เจือครอบครัว แต่ทั้งนี้ นักศึกษาก็ยังมีค่านิยมคือ ต้องการทำงานบริษัทที่มีค่าตอบแทนสูง

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 46 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม ครั้งที่ 6 น้องใหม่หัวใจพอเพียง (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเข็มจิรา	3	3	4	4	3	17	ดี	
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
3	นางสาวสุดารัตน์	3	3	4	4	4	18	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	4	3	3	4	4	18	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	
6	นางสาววิมญชุรีวิสัย	4	3	3	4	4	18	ดี	
7	นางสาวสาลินี	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	3	3	4	4	18	ดี	
9	นายปรเมศวร์	4	3	4	3	4	18	ดี	
10	นายสุประวัติ	4	4	3	3	4	18	ดี	ตั้งใจฟังอาจารย์และเพื่อขณะ อภิปราย
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	4	3	4	3	19	ดีมาก	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	3	4	3	17	ดี	
13	นายอนุชิต	4	3	3	3	3	16	พอใช้	
14	นายพิชิตพนธ์	3	3	4	3	3	16	พอใช้	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจปวก	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
15	นายชาณุรัตน์	4	3	4	4	3	18	ดี	
16	นายนคร	4	4	3	4	3	18	ดี	
17	นายพีรวัฒน์	3	3	4	4	3	17	ดี	
18	นายพลฤทธิ	4	4	3	4	3	18	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	4	3	4	3	4	18	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	3	3	3	17	ดี	ยกตัวอย่างแผนชีวิตที่ต้องการพัฒนาตนเอง อย่างมีเหตุผล
21	นายวุฒินันท์	4	3	3	3	3	16	พอใช้	เขียนแผนดำเนินชีวิตไม่สมเหตุผลผลคืออนาคตอยากได้เงินเดือนสูง แต่วางแผนเกรดเฉลี่ยเพียง 2.00 เท่านั้น
22	นายฉลอง	4	3	3	4	4	18	ดี	
23	นายมงกุฎ	4	3	3	4	3	17	ดี	
24	นายณัฐพงศ์	4	3	4	4	3	18	ดี	ยกตัวอย่างแผนชีวิตที่ต้องการพัฒนาตนเอง อย่างมีเหตุผล
25	นายพงษ์ธร	3	4	3	3	3	16	พอใช้	พูดคุยกับเพื่อนขณะทำกิจกรรม
26	นายพัฒนากร	4	4	3	3	3	17	ดี	
27	นางสาวอากาศกรณ์	4	4	4	3	3	18	ดี	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	4	4	3	3	18	ดี	
30	นายอลงกรณ์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	พูดคุยกับเพื่อนขณะทำกิจกรรม

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13

ครั้งที่ 7 เรื่อง ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

วัดได้จากการทำแบบฝึกหัดการวิเคราะห์เพื่อนที่ตนเองรู้จักทั้งชายและหญิง

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

นักศึกษาทุกคนวิเคราะห์เพื่อนที่ตนเองรู้จัก จำนวน 5 คน ถึงข้อดีและข้อเสียมีรายละเอียด ดังนี้ นักศึกษาวิเคราะห์ข้อดีของเพื่อน เช่น มีน้ำใจ ร่าเริง พุดเก่ง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แต่งตัวเก๋ รักความสะอาด พุดจาไพเราะ เรียนเก่ง ส่วนข้อไม่ดีของเพื่อน เช่น ไม่สนใจเรียน ติดยาเสพติด เทียวกลางคืน โดดเรียน ชอบนินทาเพื่อน เอาแต่ใจตนเอง ยืมเงินแล้วไม่คืน ชอบแกล้งเพื่อน พุดมากเกินไป เสียงดังโวยวาย อารมณ์ร้อน เชื้อคนง่าย ไม่ตรงต่อเวลา ใจร้อนไม่คิดก่อนทำจึงทำ ให้เกิดผลเสียตามมา

จากการวิเคราะห์เพื่อนจึงทำให้เห็นว่านักศึกษาทราบถึงข้อดีข้อเสียของเพื่อนแต่ละคน ดังนั้นจึงให้นักศึกษามีวิจรณ์ญาณในการคบเพื่อน ว่าเพื่อนที่ดีควรจะต้องคอยตักเตือนเราเมื่อเราทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชวนเราไปในทางที่ไม่ดี และตัวเราเองก็ควรทำตนเองให้เป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อนด้วย

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 47 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม ครั้งที่ 7 ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเข็มจิรา	3	4	3	3	2	15	พอใช้	ชวนเพื่อนคุยข้างๆคุย
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	3	3	2	3	15	ดี	
3	นางสาวสุดาวรัตน์	4	3	4	3	3	17	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	4	3	3	4	4	18	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	3	4	3	3	3	16	พอใช้	
6	นางสาววิมลชวีร์ลย์	4	3	3	4	4	18	ดี	
7	นางสาวสาลินี	4	4	3	4	4	19	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว Zip ไร่	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
8	นางสาวขวัญเรือน	4	3	4	4	4	19	ดี	
9	นายปรเมศวร์	4	4	4	4	4	20	ดี	
10	นายสุประวัติ	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	3	4	4	3	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	3	3	3	4	3	16	ดี	
13	นายอนุชิต	4	3	4	4	3	18	ดี	
14	นายพิชิตพันธ์	3	3	4	4	4	18	ดี	
15	นายชานูรัตน์	4	3	3	4	3	17	ดี	
16	นายนคร	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
18	นายพลฤทธิ	4	3	3	4	3	17	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	4	3	3	4	4	18	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	3	3	18	ดี	
21	นายวุฒินันท์	3	3	3	4	3	16	พอใช้	เขียนสะกดคำผิดมาก
22	นายฉลอง	4	3	4	4	4	19	ดี	
23	นายมงกุฏ	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ทำผิดคำสั่ง วิเคราะห์มาเฉพาะ เพื่อนผู้ชาย ไม่วิเคราะห์เพื่อนผู้หญิง
24	นายณัฐพงศ์	4	3	4	4	3	18	ดี	
25	นายพงษ์ธร	3	3	3	4	3	16	พอใช้	เข้าห้องสาย
26	นายพัฒนากร	4	3	4	3	3	17	ดี	
27	นางสาวอภากาศณี	4	4	4	3	3	18	ดีมาก	
28	นางสาวพรรณภาณูญ์	4	3	3	4	3	17	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
30	นายอลงกรณ์	3	3	3	3	3	15	พอใช้	เข้าห้องสาย

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13

ครั้งที่ 8 เรื่อง จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละให้กับสังคมส่วนรวม วัดได้จากแบบวัดเจตคติเขียนความรู้สึกที่ในช่วงปิดเทอมหรือวันหยุดได้ไปทำกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับชุมชน⁽¹³⁾

2. นักศึกษาเข้าใจความหมายของจิตสาธารณะ วัดได้จากแบบทดสอบการมีจิตสาธารณะ โดยนักศึกษสามารถอธิบายสภาวะของประชาชนที่แสดงออกในรูปแบบของจิตสาธารณะ

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีในการช่วยเหลือผู้ที่ยังมีโอกาสในสถานสงเคราะห์ในช่วงวันหยุดจากการที่นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมการไปสถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตหญิง (บ้านกิ่งวิถิหญิง) เพื่อไปบริจาคสิ่งของและเข้าไปสังเกตพูดคุยกับผู้ป่วยในครั้งนี้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า “คนกลุ่มนี้เป็นบุคคลที่น่าสงสาร เพราะบางคนก็อยากกลับบ้านแต่ทางครอบครัวก็ไม่พร้อมที่จะรับกลับไป ซึ่งผู้ป่วยมักบ่นเพ้อถึงในครอบครัวอยู่เป็นประจำ” “รู้สึกเห็นใจบุคคลกลุ่มนี้ เนื่องจากบางคนทั้งสติไม่ดีและพิการ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เลย” “อยากจะช่วยเหลือพวกเขาตามที่ตนเองมีความสามารถจะทำได้” และจากการไปในครั้งนี้ได้พบกับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาได้เข้ามาร่วมจัดกิจกรรมออกกำลังกายให้กับผู้ป่วยได้ผ่อนคลาย ทำให้นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มีความคิดว่าจะจัดกิจกรรมสร้างความสนุกสนานด้วยการเป็นผู้จัดรายการและเปิดเพลงให้กับผู้ป่วยเกิดความเพลิดเพลิน ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ ซึ่งศึกษาอยู่ในสาขาเวชสำอางก็มีความคิดเห็นว่าจะมีโอกาสอยากที่จะรับบริจาคเครื่องสำอาง หรือจัดอบรมการแต่งหน้าให้กับผู้ป่วย เนื่องจากผู้ป่วยผู้หญิงหลายคนรักสวยรักงามชอบการแต่งหน้า หากมีการจัดกิจกรรมนี้จะช่วยให้ผู้ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ผ่อนคลายและมีความสุขในชีวิตมากขึ้น

2. นักศึกษาอธิบายสภาวะของประชาชนที่แสดงออกในรูปแบบของจิตสาธารณะ พร้อมยกตัวอย่างประกอบได้ จากแบบทดสอบของนักศึกษาสามารถสรุปได้ว่า จิตสาธารณะ คือ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่นในยามทุกข์ยาก เช่น เมื่อเกิดเหตุการณ์เลวร้าย ไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วม ไฟไหม้ป่า ก็มีการช่วยเหลือผู้เดือดร้อน หรือการรวมกลุ่มจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือหรือมูลนิธิ

เป็นต้น ซึ่งประชาชนทุกคนล้วนมีจิตสาธารณะ โดยอาจแสดงออกในรูปแบบที่แตกต่างกันทั้งใน รูปแบบของการช่วยเหลือด้านแรงงาน หรือบางคนอาจแสดงในรูปแบบของการให้สิ่งของ เงินทอง รวมถึงการให้ความรู้กับผู้อื่น เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาตนเองได้ ซึ่งการแสดงออกในรูปแบบ ต่างๆนั้น ขึ้นอยู่กับเวลาและฐานะของแต่ละคน

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 48 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม ครั้งที่ 8 จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม (อาจารย์และวิทยากรร่วมกันประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเขมจิรา	3	4	3	3	2	17	ดี	
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	สนใจสอบถามเจ้าหน้าที่ ประจำตึก
3	นางสาวสุดารัตน์	4	3	4	4	3	18	ดี	
4	นางสาวจิรพันธ์	4	3	3	4	4	18	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	4	3	4	4	3	18	ดี	
6	นางสาววิมลสุริย์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
7	นางสาวสาลินี	4	3	3	4	4	18	ดี	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
9	นายปรเมศวร์	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
10	นายสุประวัติ	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	มาร่วมกิจกรรมสายแต่สนใจ สอบถามข้อมูลเจ้าหน้าที่
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	3	4	4	3	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	3	4	3	17	ดี	
13	นายอนุชิต	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
14	นายพิชิตพันธ์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
15	นายชานูรัตน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
16	นายนคร	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
18	นายพลฤทธิ	4	3	3	4	4	18	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ชับไว	ให้ความร่วมมือใน	การที่กิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
19	นายสิทธิศักดิ์	4	3	3	4	4	18	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	มีน้ำใจช่วยยกของบริจาค พูดคุยกับผู้ป่วยอย่างเป็น กันเอง
21	นายวุฒินันท์	3	3	3	4	4	17	ดี	
22	นายฉลอง	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
23	นายมงกุฎ	4	3	3	4	4	18	ดี	
24	นายณัฐพงศ์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
25	นายพงษ์ธร	4	3	3	4	3	17	ดี	
26	นายพัฒน์นगर	4	3	4	3	3	17	ดี	
27	นางสาวอานาภรณ์	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	4	3	3	4	3	17	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
30	นายอลงกรณ์	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53 และร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 47

ครั้งที่ 9 เรื่อง อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเขียนแนวทางในการพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพ
2. นักศึกษาค้นหาข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าในสาขาวิชาที่ตนเองเลือกเรียน อย่างน้อย จำนวน 2 ข่าว

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาทุกคนมีแนวทางการพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพที่ตนเองต้องการ โดยสรุปได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจในสาขาวิชาที่ตนเองเลือกเรียน

มากนัก เห็นได้จากนักศึกษาหลายคนยังต้องการที่จะย้ายสาขาวิชา เช่น นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์คนหนึ่งอยู่ในสาขาอุตสาหกรรม และต้องการย้ายไปศึกษาในสาขาเครื่องกล โดยให้เหตุผลว่า ในสาขาอุตสาหกรรมมีการเรียนทฤษฎีมากเกินไป ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับตนเอง เพราะตนเองชอบเรียนแบบการปฏิบัติมากกว่า และมีเพื่อนสนิทอยู่ในสาขาเครื่องกลด้วย จึงต้องการที่จะย้ายสาขาในภาคการศึกษาถัดไป หรือนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์กำลังจะลาออก เพราะต้องการเรียนหลักสูตร 6 ปี ของคณะเภสัชศาสตร์มากกว่า ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ โดยมีความเห็นว่าหลักสูตร 6 ปี น่าจะดีกว่าหลักสูตร 5 ปี ที่ตนเองเรียนอยู่ในปัจจุบัน จากข้อมูลดังกล่าวนี้ ทำให้เห็นว่านักศึกษายังไม่มั่นใจในการจะเลือกสาขาวิชาหรือการประกอบอาชีพในอนาคต และจากการสำรวจคะแนนสะสม (GPA) ในภาคการศึกษาที่ผ่านมา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่คะแนนสะสมในระดับที่ต่ำมาก ดังนั้นการเขียนแนวทางการพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพครั้งนี้ นักศึกษาจึงตอบในลักษณะทั่วไป ที่ยังไม่มุ่งเน้นด้านการประกอบอาชีพมากนัก เช่น นักศึกษาส่วนใหญ่มักกล่าวว่า จะพยายามตั้งใจเรียน อ่านหนังสือทบทวนตำราให้มากขึ้น สอบถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจ หรือติวกับเพื่อน เป็นต้น

2. นักศึกษาทุกคนค้นหาข้อมูลความก้าวหน้าในสาขาวิชาของตนเองจากข่าวในปัจจุบัน พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่ได้จากข่าว โดยเนื้อหาข่าวที่นักศึกษาค้นหามาสามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็นดังนี้ 1) ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตนเอง เช่น นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์กล่าวถึงบริการการจดทะเบียนเครื่องสำอางในระบบออนไลน์ ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการจดทะเบียนของผู้ประกอบการด้านเครื่องสำอาง ส่วนนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาเครื่องกล กล่าวถึงนวัตกรรมสัมพัทธ์ ซึ่งเป็นผลงานของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งแก้ปัญหาเรื่องการใช้ห้องน้ำสำหรับผู้ที่มีประสพภัยน้ำท่วม นอกจากนี้ยังมีข่าวที่เกี่ยวข้องกับ 2) เหตุการณ์ในปัจจุบันที่พบซึ่งเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตนเอง เช่น นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ กล่าวถึงเครื่องสำอางที่ไม่ได้คุณภาพ ไม่มีการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการอาหารและยา (อ.ย.) ทำให้ผู้บริโภคที่ถูกหลอกเกิดผลเสียต่อร่างกาย เช่น ยาลดความอ้วนทำให้เกิดอาการประสาทหลอน ยาอ้อมผมทำให้หนังศีรษะหลุดลอก หน้าบวมขึ้นได้ หรือครีมหน้าแดงทำให้เกิดสิว มีรอยจุดดำแดงบนใบหน้า เป็นต้น 3) ข่าวประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียน เช่น นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ กล่าวถึงงานชมเครื่องจักรกลที่ทันสมัย และเทคโนโลยีที่ก้าวไกลทางด้านเครื่องจักร ส่วนนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์กล่าวถึง การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานการนิเทศ

สู่การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ซึ่งเป็นการใช้วิธีการนิเทศแนวใหม่ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพ นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ เป็นต้น

จากข่าวที่นักศึกษาค้นหาหน้านั้น นักศึกษาสรุปประโยชน์ที่ได้ว่า ช่วยทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าในสาขาวิชาของตนเอง รวมถึงได้ทราบเหตุการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันที่เกิดขึ้นและทราบข่าวประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่น่าสนใจ

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 49 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม อาชีพ มั่นคงอนาคตสดใส (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับสิ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเขมจิรา	4	4	3	3	4	19	ดีมาก	ขณะแสดงความคิดเห็นมีความ มุ่งมั่นในการประกอบอาชีพ เกสัชกร
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	4	3	4	3	18	ดี	
3	นางสาวสุดารัตน์	3	4	3	4	4	18	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	3	3	3	4	4	17	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	4	3	3	4	4	18	ดี	
6	นางสาววิมลชวีร์สย	3	3	4	3	3	16	พอใช้	ขณะแสดงความคิดเห็นยังไม่ มั่นใจในการประกอบอาชีพใน อนาคต
7	นางสาวสาลินี	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
9	นายปรเมศวร์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
10	นายสุประวัตติ	4	3	3	4	4	18	ดี	
11	นางสาวจุไรวรรณ	3	3	4	4	4	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	3	4	3	17	ดี	
13	นายอนุชิต	3	3	4	4	4	18	ดี	
14	นายพิชิตพนธ์	4	3	4	4	3	18	ดี	
15	นายชานนุรัตน์	3	3	4	3	3	16	พอใช้	พูดคุยกับเพื่อนขณะทำกิจกรรม

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ชับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
16	นายนคร	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	สนใจในขณะเพื่อนพูด และแสดงความตั้งใจในการมาเรียนสาขาวิชานี้
17	นายพีรวัฒน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
18	นายพลฤทธิ	4	3	3	4	3	17	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	3	4	3	4	4	18	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
21	นายวุฒินันท์	4	3	4	4	3	18	ดี	
22	นายฉลอง	4	3	4	3	4	19	ดีมาก	
23	นายมงกุฎ	3	3	4	4	4	18	ดี	
24	นายณัฐพงศ์	4	3	4	3	4	18	ดี	
25	นายพงษ์ธร	4	3	4	3	3	17	ดี	
26	นายพัฒนากร	4	3	4	4	3	18	ดี	
27	นางสาวอาภาภรณ์	4	4	3	4	3	18	ดี	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	4	3	4	4	3	18	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	3	4	4	3	18	ดี	
30	นายอลงกรณ์	4	4	3	4	3	18	ดี	

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7

ครั้งที่ 10 เรื่อง ผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะสื่อสาร

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาสามารถทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้ จากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้คะแนนผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด
2. นักศึกษาเตรียมข้อมูลและออกมาพูดนำเสนอได้วาที่่ได้

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาทุกคนผ่านเกณฑ์การวัดการทำงานกลุ่ม โดยมีรายละเอียดแยกตามรายบุคคล (อาจารย์และหัวหน้ากลุ่มประเมิน) ดังนี้

ตารางที่ 50 ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม กิจกรรมผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะการสื่อสาร (อาจารย์และหัวหน้ากลุ่มร่วมกันประเมิน)

เลขที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	มีขั้นตอนการทำงาน	มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		3	3	3	3	3	3		18	ผ่าน
1	นางสาวเขมจิรา	3	2	3	3	3	3	17	✓	
2	นางสาวเบญญทิพย์	3	3	3	3	3	2	17	✓	
3	นางสาวสุศรัตน์	3	3	3	2	3	3	17	✓	
4	นางสาวจิรนนท์	3	3	3	3	3	2	17	✓	
5	นางสาวเพียงเพชร	3	3	3	3	3	3	17	✓	
6	นางสาววิมลสุรีย์	3	3	3	2	2	3	16	✓	
7	นางสาวสาลิณี	3	3	3	3	3	3	18	✓	
8	นางสาวขวัญเรือน	3	3	3	3	3	3	18	✓	
9	นายปรเมศวร์	3	3	3	3	3	3	18	✓	
10	นายสุประวัติ	3	3	3	3	3	3	18	✓	
11	นางสาวจุไรวรรณ	3	3	3	3	2	2	16	✓	
12	นายณัฐศาสตร์	3	3	3	2	3	3	17	✓	
13	นายอนุชิต	3	2	2	2	3	3	15	✓	
14	นายพิชิตพนธ์	3	2	3	3	3	3	17	✓	
15	นายชาณัฐรัตน์	3	2	3	3	3	2	16	✓	
16	นายนคร	3	3	3	3	3	3	18	✓	
17	นายพีรวัฒน์	3	3	3	3	3	3	18	✓	

เลขที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีความรับผิดชอบหน้าที่	มีขั้นตอนการทำงาน	มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		3	3	3	3	3	3		ผ่าน	ไม่ผ่าน
18	นายพลฤทธิ	3	3	3	3	3	3	18	✓	
19	นายสิทธิศักดิ์	3	3	3	3	2	3	17	✓	
20	นายสมชาย	3	3	3	3	3	3	18	✓	
21	นายวุฒินันท์	3	3	2	3	3	3	17	✓	
22	นายฉลอง	3	3	2	3	3	3	17	✓	
23	นายมงกุฎ	3	2	2	3	3	3	16	✓	
24	นายณัฐพงศ์	3	2	2	3	3	2	15	✓	
25	นายพงษ์ธร	3	3	2	2	2	3	15	✓	
26	นายพัฒนกร	3	3	2	3	3	3	17	✓	
27	นางสาวอภามรณี	3	3	3	3	3	2	17	✓	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	3	3	3	3	3	2	17	✓	
29	นางสาวเกศรา	3	2	3	3	3	3	17	✓	
30	นายอลงกรณ์	3	2	2	3	3	2	15	✓	

หมายเหตุ ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนนขึ้นไป

จากแบบวัดการทำงานกลุ่มแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ 100

2. นักศึกษาออกมาพูดนำเสนอได้ โดยมีการเตรียมข้อมูลและการนำเสนอเป็นอย่างดี ในหัวข้อ “เมื่อสงสัยควรถามอาจารย์หรือค้นหาคำตอบเอง” โดยให้นักศึกษาเตรียมผู้ที่จะออกมานำเสนอทีละ 4 คน โดยเป็นฝ่ายเสนอ ในหัวข้อ “เมื่อสงสัยควรถามอาจารย์” และฝ่ายค้าน ในหัวข้อ “เมื่อสงสัยควรค้นหาคำตอบเอง” โดยให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลในหอสมุด ประมาณ 45 นาที แล้วเริ่มกิจกรรมการโต้เถียง โดยให้นักศึกษาที่ไม่ได้นำเสนอช่วยจับเวลา 2 คน ผู้ดำเนิน

รายการ 1 คน โดยไม่มีผู้ตัดสิน แต่ให้นักศึกษาที่ชมเป็นผู้แสดงความคิดเห็น และอาจารย์สรุปบทเรียนให้นักศึกษาได้เห็นความสำคัญของการถามอาจารย์และการไปค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมเอง

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 51 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะการสื่อสาร (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเขมจิรา	3	4	4	3	3	17	ดี	
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	3	3	4	4	18	ดี	
3	นางสาวสุดารัตน์	4	4	4	3	3	18	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
5	นางสาวเพียงเพชร	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	เตรียมเนื้อหา รูปภาพนำเสนอ น่าสนใจ
6	นางสาววิมณูชวีร์ลย์	4	3	3	4	4	18	ดี	
7	นางสาวสาลินี	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	3	3	4	4	18	ดี	
9	นายปรเมศวร์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
10	นายสุประวัติ	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	สรุปเนื้อหาในตอนท้ายได้ตรงประเด็น และให้ข้อคิดกับเพื่อน
11	นางสาวจวีวรรณ	4	3	4	4	3	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	3	4	3	17	ดี	
13	นายอนุชิต	3	3	4	3	4	17	ดี	
14	นายพิชิตพันธ์	4	3	4	4	3	18	ดี	
15	นายชานูร์ตัน	4	3	4	4	3	18	ดี	
16	นายนคร	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	ตั้งใจจดข้อมูลของฝ่ายตรงข้าม เพื่อหาเหตุผลมาได้แย้ง
17	นายพีรวัฒน์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
18	นายพลฤทธิ์	4	4	4	3	3	18	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ชับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
19	นายสิทธิศักดิ์	4	3	4	4	3	18	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	ตั้งใจฟัง ปรบมือเป็นกำลังใจให้เพื่อน
21	นายวุฒินันท์	3	3	4	4	3	17	ดี	
22	นายฉลอง	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
23	นายมงกุฎ	3	3	3	4	4	17	ดี	
24	นายณัฐพงศ์	3	4	3	4	4	18	ดี	
25	นายพงษ์ธร	4	3	4	3	3	17	ดี	
26	นายพัฒนาวร	3	3	4	4	4	18	ดี	
27	นางสาวอาภาภรณ์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	4	4	3	4	3	18	ดี	
29	นางสาวเกศรา	3	4	3	4	4	18	ดี	
30	นายอลงกรณ์	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	ออกมานำเสนอดี มั่นใจในการพูด มีอารมณ์ขัน

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63 และร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 37

ครั้งที่ 11 เรื่อง IT University

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นในการศึกษาเล่าเรียนได้ เช่น โปรแกรมพิมพ์งาน (Microsoft office) และการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องแม่นยำ โดยวัดได้จากแบบทดสอบเทคนิคการนำเสนองานโดยใช้โปรแกรมนำเสนองาน (MS Powerpoint) และแบบทดสอบเทคนิคการค้นกูเกิล (Google) อย่างมืออาชีพ นักศึกษาได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป

2. นักศึกษามีวิจารณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม วัดได้จากแบบทดสอบการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสม เช่น เล่นเกมหรือดูหนังจนทำให้เสียการเรียน คุยกับบุคคลที่ไม่รู้จักมาก่อนผ่านทางอินเทอร์เน็ต⁽¹⁷⁾ เป็นต้น

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมนำเสนอ (MS Powerpoint) เสนอผลงานได้ตามเทคนิควิธีการและหลักเกณฑ์ที่วิทยากรกำหนดได้ เช่น การเลือกใช้สีพื้นและสีตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้รูปภาพประกอบเนื้อหา เป็นต้น ส่วนการฝึกปฏิบัติเทคนิคการค้นหาข้อมูล (Google) อย่างมืออาชีพ นักศึกษาสามารถระบุคำค้น บอกจำนวนรายการ และชื่อเว็บไซต์ตามที่วิทยากรกำหนดได้ เช่น การค้นหาชื่อตำราภาษาไทยและต่างประเทศ หรือข้อมูลต่างๆ ที่เป็นไฟล์เอกสาร (.docx) หรือไฟล์นำเสนอ (.ppt) เป็นต้น โดยนักศึกษาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 90) ได้คะแนนผ่านเกณฑ์คือมากกว่าร้อยละ 75 ส่วนนักศึกษาอีก 3 คน ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 จึงให้แก้ไขโดยเพื่อนและอาจารย์ช่วยแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่อง และเมื่อตรวจสอบอีกครั้งก็สามารถผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ได้

2. นักศึกษาสามารถค้นคว้าข้อมูล และวิเคราะห์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสมได้ จากการที่วิทยากรให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสมหรือภัยที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำข้อมูลที่ได้นำเสนอโดยใช้โปรแกรมนำเสนอ (MS Powerpoint) พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลได้สอดคล้องกับหัวข้อที่วิทยากรกำหนดให้ และเมื่อนำหัวข้อมาอภิปรายในชั้นเรียนและให้นักศึกษาร่วมกันยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีไม่เหมาะสม นักศึกษามีการยกตัวอย่างเช่น การเล่นเกมจนทำให้เสียการเรียน การดูหนังไป การนัดเจอกับเพื่อนต่างเพศที่หลังจากการพูดคุยกันในสื่อออนไลน์โดยไม่รู้จักกันมาก่อน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น การถูกล่อลวงไปข่มขืนชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และจากการร่วมกันอภิปรายเพื่อหาแนวทางแก้ไขนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่าถึงแม้วัยรุ่นหรือวัยนิสิตนักศึกษาจะเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น อยากรลอง แต่ก็ควรมีสติ คิดให้รอบคอบถึงผลดีและผลเสียของการใช้เทคโนโลยี และควรศึกษาวิธีการใช้ก่อนเพื่อจะได้ไม่ทำให้เกิดความผิดพลาดจนทำให้เกิดผลเสียได้

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 52 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม
IT University (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเขมจิรา	2	3	3	3	3	14	ปรับปรุง	ล้อเลียนเพื่อนที่นับถือศาสนา อิสลามหลายครั้ง
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	3	3	4	4	18	ดี	
3	นางสาวสุดาวรัตน์	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
4	นางสาวจิรนนท์	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
5	นางสาวเพียงเพชร	3	3	4	4	4	18	ดี	
6	นางสาววิมณูชวีร์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
7	นางสาวสาลินี	3	4	3	4	4	18	ดี	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
9	นายปรเมศวร์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
10	นายสุประวัตติ	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
12	นายณัฐศาสตร์	4	3	4	4	3	18	ดี	
13	นายอนุชิต	4	3	3	3	4	17	ดี	
14	นายพิชิตพันธ์	4	3	3	3	3	16	พอใช้	
15	นายชานนุรัตน์	4	3	3	3	2	15	พอใช้	ขณะวิทยากรบรรยายเปิด คอมพิวเตอร์เล่นFace book หลายครั้ง
16	นายนคร	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	4	3	4	4	3	18	ดี	
18	นายพลฤทธิ	3	4	4	3	3	17	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	3	3	4	4	4	18	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
21	นายวุฒินันท์	4	3	3	3	3	16	พอใช้	
22	นายฉลอง	4	4	3	4	3	18	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
23	นายมงกุฎ	4	3	3	4	4	18	ดี	
24	นายณัฐพงศ์	4	3	4	3	3	17	ดี	
25	นายพงษ์ธร	3	3	3	3	3	15	พอใช้	
26	นายพัฒนากร	3	3	3	3	3	15	พอใช้	เข้าห้องสาย ใต้ทางเกยยื่นเข้าชั้นเรียน
27	นางสาวอาภาภรณ์	4	3	4	3	3	17	ดี	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	4	4	3	3	3	17	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	4	4	3	3	18	ดี	
30	นายอลงกรณ์	4	3	3	2	3	15	พอใช้	เข้าห้องสาย ออกจากห้องบ่อย

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และร่วมกิจกรรมในระดับปรับปรุง จำนวน 1 คน ร้อยละ 3 ตามลำดับ

ครั้งที่ 12 เรื่อง ใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเข้าฟังการอบรม⁽¹⁹⁾ การใช้ห้องสมุดและวิธีหาสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่จำเป็นในสาขาวิชาชีพ และความรู้ทั่วไป เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
2. นักศึกษาติดตามข่าวสารการเข้าฟังอบรมสัมมนาต่างๆ⁽¹⁸⁾ ทั้งที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นและภายนอก และเลือกเข้าฟังอย่างน้อย 1 ครั้ง ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ
3. นักศึกษาได้คะแนนแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา หลังการทดลองได้คะแนนมากกว่าก่อนการทดลอง

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

1. นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมการฟังอบรมการใช้ห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยวิทยากรพาแนะนำสารสนเทศในห้องสมุด เช่น หนังสือ บทความ งานวิจัย

สื่อโสตทัศนต่างๆ รวมทั้งห้องต่างๆ ที่นักศึกษาสามารถเข้าไปใช้ได้ เช่น ห้องดูโทรทัศน์ ห้องดูภาพยนตร์ เป็นต้น จากนั้นวิทยากรแนะนำการใช้ฐานข้อมูลของห้องสมุดในการสืบค้นสารสนเทศต่างๆ และฝึกปฏิบัติการค้นหาข้อมูลในห้องสมุดโดยเน้นในสาขาวิชาที่นักศึกษาแต่ละคนศึกษา เพื่อให้เห็นถึงเอกสาร ตำราต่างๆ ที่ตนเองจำเป็นต้องใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่อไป เช่น การค้นหาหนังสือ สื่อโสตทัศน การค้นหาบทความทั้งในและต่างประเทศตามที่วิทยากรกำหนด

2. นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมฟังบรรยาย โดยเลือกฟังคำบรรยายที่มหาวิทยาลัยหรือภายนอกจัดขึ้น โดยให้นักศึกษาติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมฝึกอบรม สัมมนา ในหัวข้อที่นักศึกษาสนใจทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งในขณะนั้นมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ได้จัดบรรยายพิเศษ หัวข้อ “เตรียมตนเองอย่างไร ก่อนไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” จัดโดยสำนักพัฒนานักศึกษา โดยมี ดร.จิรวัดณ์ วีรังกร เป็นผู้บรรยายในครั้งนี และมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงให้นักศึกษากลุ่มทดลองเข้าร่วมฟังบรรยายในครั้งนี

3. นักศึกษาได้คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม รายละเอียดรายข้อ ดังนี้

ตารางที่ 53 ผลการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา

ข้อ	รายการ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
1	ด้านประยุกต์ความรู้ ข้าพเจ้านำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาเทียบเคียง และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.50	0.63	ปานกลาง	3.83	0.60	ดี
2	ข้าพเจ้าชอบลงมือทำและแก้ปัญหา ด้วยตนเอง	3.83	0.65	ดี	3.83	0.59	ดี
3	ข้าพเจ้ามักคิดต่อและทำเพิ่มเติมจาก คำสั่งหรือสิ่งที่เรียน	3.70	0.60	ดี	3.83	0.87	ดี
4	ข้าพเจ้าตั้งคำถามและคิดหาคำตอบ ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	3.73	0.64	ดี	3.56	0.68	ดี
5	ข้าพเจ้าสามารถใช้ประสบการณ์เดิม ในการแก้ปัญหาใหม่ๆ	3.67	0.61	ดี	3.90	0.66	ดี
6	ข้าพเจ้ามองปัญหาคือโอกาสในการ เรียนรู้	3.77	0.73	ดี	3.97	0.61	ดี

ข้อ	รายการ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
7	ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาความรู้ความสามารถ ของตน	3.83	0.70	ดี	4.00	0.74	ดี
8	ข้าพเจ้าสนใจและเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว	3.77	0.63	ดี	3.83	0.70	ดี
9	ข้าพเจ้าเรียนรู้ทุกด้าน ไม่เฉพาะด้านที่ ชอบ	3.40	0.77	ปานกลาง	4.03	0.61	ดี
10	ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเอง สนใจและถนัดก่อน	3.63	0.81	ดี	3.60	0.72	ดี
11	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่ น่าเชื่อถือ	3.93	0.74	ดี	3.80	0.85	ดี
12	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลอย่าง หลากหลายในการตัดสินใจ	3.73	0.58	ดี	4.10	0.71	ดี
13	ข้าพเจ้าสนใจทั้งข้อมูลภายในประเทศ และต่างประเทศ	3.53	0.63	ดี	3.97	0.76	ดี
14	ข้าพเจ้าสามารถใช้ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการ เรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง	3.33	0.84	ปานกลาง	3.80	0.61	ดี
15	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	3.50	0.94	ปานกลาง	3.73	0.83	ดี
16	ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าเอกสารใน ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สื่อต่างๆ	3.33	0.61	ปานกลาง	4.10	0.61	ดี
17	ข้าพเจ้าชอบซักถามและอภิปรายใน ชั้นเรียน	3.23	0.77	ปานกลาง	3.83	0.65	ดี
18	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น สัมมนา ประกวด แข่งขัน ชม นิทรรศการต่างๆ	3.27	0.74	ปานกลาง	3.30	0.79	ปานกลาง

ข้อ	รายการ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
19	ข้าพเจ้าคบเพื่อนที่เป็นผู้รู้	3.47	0.82	ปานกลาง	3.43	0.86	ปานกลาง
20	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา	3.53	0.82	ดี	4.07	0.78	ดี
21	<u>ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง</u> ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการปรับปรุงตนเอง	3.90	0.66	ดี	4.20	0.71	ดี
22	ข้าพเจ้าใช้ผลของการประเมินมาพัฒนาตนเอง	3.63	0.72	ดี	4.13	0.63	ดี
23	ข้าพเจ้าเห็นตนเองมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.83	0.59	ดี	3.80	0.71	ดี
24	ข้าพเจ้ามีการประเมินการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.67	0.71	ดี	3.93	0.58	ดี
25	<u>ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้</u> ข้าพเจ้าสำรวจข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง	3.50	0.63	ปานกลาง	3.77	0.73	ดี
26	ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ	3.67	0.66	ดี	3.70	0.75	ดี
27	ข้าพเจ้าวางแผนสิ่งที่ต้องทำไว้ล่วงหน้า	3.53	0.63	ดี	3.87	0.63	ดี

จากตารางที่ 53 การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนักศึกษาหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรม “ใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด” นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องดีขึ้น 22 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 81 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้นที่สุดคือข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าเอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต จากเดิม ค่าเฉลี่ย 3.33 เป็น ค่าเฉลี่ย 4.01 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลดลงมากที่สุดคือ ข้าพเจ้าตั้งคำถามและคิดหาคำตอบในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง จากเดิม ค่าเฉลี่ย 3.73 เป็น ค่าเฉลี่ย 3.56

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 54 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม ครั้งที่ 12 ใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด (อาจารย์และวิทยากรประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเหมจิรา	3	4	4	3	2	16	พอใช้	คุยเล่นในระหว่างฟังบรรยาย
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	3	3	4	4	18	ดี	
3	นางสาวสุภารัตน์	3	3	4	4	3	17	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	4	3	4	4	3	18	ดี	
5	นางสาวเพียงเพชร	3	3	3	4	4	17	ดี	
6	นางสาววิมลฐวีรัศย์	3	4	4	3	4	18	ดี	
7	นางสาวสาลินี	3	4	3	4	4	18	ดี	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
9	นายปรเมศวร์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
10	นายสุประวัตติ	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	3	3	4	4	18	ดี	
12	นายณัฐศาสตร์	4	4	4	3	3	18	ดี	
13	นายอนุชิต	3	3	4	4	3	17	ดี	
14	นายพิชิตพนธ์	3	4	4	3	3	17	ดี	
15	นายชาณูรัตน์	3	3	4	3	3	16	พอใช้	นอนหลับในขณะที่ฟังบรรยาย
16	นายนคร	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	3	3	4	4	4	18	ดี	
18	นายพลฤทธิ	4	3	3	4	3	17	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	4	3	3	4	4	18	ดี	
20	นายสมชาย	4	4	4	3	3	18	ดี	
21	นายวุฒินันท์	4	4	4	3	3	18	ดี	
22	นายฉลอง	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
23	นายมงกุฎ	4	3	3	4	4	18	ดี	
24	นายณัฐพงศ์	4	3	4	3	4	18	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจไว	ให้ความร่วมมือใน	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
25	นายพงษ์ธร	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ออกไปข้างนอกบ่อยขณะฟังบรรยาย
26	นายพัฒนากร	3	3	4	3	4	17	ดี	
27	นางสาวอภาภรณ์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
28	นางสาวพรรณกาญจน์	4	3	4	4	3	18	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
30	นายอลงกรณ์	3	3	3	3	3	15	พอใช้	ออกไปข้างนอกบ่อยขณะฟังบรรยาย

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาคือร่วมกิจกรรมในระดับดีมาก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13 ตามลำดับ

ครั้งที่ 13 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาวัดได้จากการเขียนอธิบายอัตลักษณ์ของตนเอง^{***(11)}ในฐานะที่เป็นนิสิตนักศึกษาได้

ผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

นักศึกษาเขียนอัตลักษณ์ของตนเองในฐานะเป็นนิสิตนักศึกษาสรุปได้ว่า นักศึกษามีความเข้าใจเรื่องอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาและทราบถึงแนวทางการพัฒนาตนเอง ระบุว่าตนเองมีจุดเด่นและข้อที่ควรปรับปรุงด้านใดบ้าง โดยนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า การฝึกอบรมในครั้งนี้ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมที่แปลกใหม่นอกเหนือจากในชั้นเรียน มีการฝึกปฏิบัติจริง และออกไปนอกสถานที่ ซึ่งแม้ว่าสถานที่ที่ไปจะไม่ไกลจากมหาวิทยาลัย แต่นักศึกษาก็ไม่เคยเข้าไป ทำให้เกิดมุมมองใหม่ ๆ นอกชั้นเรียน และไม่รู้สึกลำบากกับการอบรม รวมถึงได้รู้จักเพื่อนใหม่ต่างคณะ และได้ทำกิจกรรมร่วมกันด้วย

ผลการประเมินกิจกรรม

ตารางที่ 55 รายละเอียดการสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม
ครั้งที่ 13 ปัจฉิมนิเทศ (อาจารย์ประเมิน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
1	นางสาวเมฆจิรา	3	4	4	3	4	18	ดี	
2	นางสาวเบญญทิพย์	4	4	3	4	4	19	ดีมาก	
3	นางสาวสุภารัตน์	4	4	4	4	3	18	ดี	
4	นางสาวจิรนนท์	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
5	นางสาวเพียงเพชร	4	4	4	3	3	18	ดี	
6	นางสาววิมลฐวีร์สิทธิ์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
7	นางสาวสาลินี	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
8	นางสาวขวัญเรือน	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
9	นายปรเมศวร์	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
10	นายสุประวัตติ	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	หัวหน้ากลุ่มออกมาพูดแสดง ความรู้สึกละเอียดที่ได้เข้าอบรม
11	นางสาวจุไรวรรณ	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
12	นายณัฐศาสตร์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
13	นายอนุชิต	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
14	นายพิชิตพนธ์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
15	นายชาณุรัตน์	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
16	นายนคร	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
17	นายพีรวัฒน์	4	3	3	4	4	18	ดี	
18	นายพลฤทธิ	4	3	4	4	3	18	ดี	
19	นายสิทธิศักดิ์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
20	นายสมชาย	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
21	นายวุฒินันท์	4	3	4	4	3	18	ดี	
22	นายฉลอง	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
23	นายมงกุฎ	4	3	3	4	4	18	ดี	

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจปวก	ให้ความร่วมมือใน	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
24	นายณัฐพงศ์	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	
25	นายพงษ์ธร	3	3	4	3	3	16	พอใช้	
26	นายพัฒนากกร	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	
27	นางสาวอภามภรณ์	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
28	นางสาวพรรณภิญญาณี	4	3	4	4	3	18	ดี	
29	นางสาวเกศรา	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	
30	นายอลงกรณ์	3	3	4	4	3	17	ดี	

จากแบบสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมานักศึกษาร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และ ร่วมกิจกรรมในระดับพอใช้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

สรุปผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม

การฝึกอบรมครั้งที่	การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)	สรุปผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม
ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฐมนิเทศ	1. นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยและรู้จักกันมากขึ้น วัดได้จากการเขียนแผนภาพ Mind Map ของเพื่อนที่ตนได้สัมภาษณ์	☒ บรรลุ นักศึกษาเขียนแผนภาพ (Mind Map) ประวัติของเพื่อนที่ตนสัมภาษณ์ได้
	2. นักศึกษาเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับลักษณะกิจกรรม วันเวลาในการจัดการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา วัดได้จาก นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยเช็คชื่อ นักศึกษาทุกครั้งเข้าร่วมกิจกรรม	☒ บรรลุ - นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนด - นักศึกษาทำแบบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้

การฝึกอบรมครั้งที่	การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)	สรุปผลการประเมินตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จหลังการฝึกอบรม
ครั้งที่ 2 เรื่อง สบายหล่อได้หากมั่นใจในตนเอง	1. นักศึกษารู้จักวิธีการดูแลรูปร่างตนเองได้อย่างถูกต้องโดยวัดจากความถูกต้องในการทำท่าออกกำลังกาย โดยได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือและสามารถทำท่าออกกำลังกายได้อย่างถูกต้อง ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป
	2. นักศึกษาแต่งกายได้เหมาะสมถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยและตามโอกาสต่างๆวัดได้จากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการแต่งกายของนิสิตนักศึกษาเพื่อให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยและถูกต้องตามโอกาส ปลอดภัยและตามสมัยนิยมได้	☒ บรรลุ นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งกายที่ถูกระเบียบและมีความทันสมัยได้
ครั้งที่ 3 เรื่อง แต่งใจ เสริมคุณธรรมนำสังคม	นักศึกษามีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ วัดได้จากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และนักศึกษาทุกคนร่วมกันทำสัญญาระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกัน โดยยึดหลักความซื่อสัตย์	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนร่วมสัญญาว่าจะไม่ลอกการบ้านของเพื่อนมาส่ง จะพยายามทำด้วยตนเอง
ครั้งที่ 4 เรื่อง งามอย่างไทย	1. นักศึกษาเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามมารยาท นิสิตนักศึกษาได้โดยวัดจากการแสดงบทบาทสมมติได้	☒ บรรลุ - นักศึกษาสามารถแสดงบทบาทสมมติได้ตามสถานการณ์ที่กำหนด
	2. นักศึกษาทำแบบวัดมารยาทไทย โดยนักศึกษาได้คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม	☒ บรรลุ - นักศึกษาทำแบบวัดมารยาทไทยทุกข้อได้คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรม มากกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 100
ครั้งที่ 5 เรื่อง การเมืองเรื่องของเรา	1. นักศึกษาเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองของไทยวัดได้จากการทำแบบแสดงความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของไทย โดยได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 ^{***(6)}	☒ บรรลุ นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทยได้
	2. นักศึกษาเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการติดตามสถานการณ์ทางการเมืองและการบริหารงานของรัฐ วัดได้จากแบบแสดงความคิดเห็น	☒ บรรลุ เมื่อนักศึกษาอ่านบทความแล้ว นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็น

การ ฝึกอบรม ครั้งที่	การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)	สรุปผลการประเมินตาม ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ หลังการฝึกอบรม
	ความเห็นของนักศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วม ทางการเมืองได้
	3. การนำข่าวสารทางการเมืองไปวิพากษ์วิจารณ์ วัด ได้จากการร่วมวิพากษ์วิจารณ์ข่าวสารทางการเมืองกับ กลุ่มเพื่อนและวิทยากร	☒ บรรลุ นักศึกษาสามารถวิพากษ์วิจารณ์ ข่าวสารทางการเมืองกับเพื่อนและ วิทยากรได้
	4. การพึ่งปราศรภัยเสียง วัดได้จากการร่วมกัน วิเคราะห์นโยบายจากคำปราศรัยของหัวหน้าพรรค การเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นรัฐบาลในปัจจุบัน	☒ บรรลุ นักศึกษาร่วมฟังและชมวีดิทัศน์การ ปราศรัยหาเสียง และสามารถ วิเคราะห์นโยบายร่วมกับวิทยากรได้
ครั้งที่ 6 เรื่อง น้อง ใหม่หัวใจ พอเพียง	วัดได้จากนักศึกษาเขียนแผนชีวิตด้านการเรียนของ ตนเองทั้งในระยะสั้น ระยะยาว และสามารถระบุ ปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น ได้ขณะศึกษา โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนเขียนแผนชีวิตด้าน การเรียน โดยนำหลักเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ได้
ครั้งที่ 7 เรื่อง ฝ่า วิกฤตชีวิต มหาวิทยาลัย	วัดได้จากการทำแบบฝึกหัดการวิเคราะห์เพื่อนที่ตนเอง รู้จักทั้งชายและหญิง	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนวิเคราะห์เพื่อนที่ ตนเองรู้จักถึงข้อดีและข้อเสียได้
ครั้งที่ 8 เรื่อง จิต อาสา สร้างสรรค์ สังคม	1. นักศึกษามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละให้กับ สังคมส่วนรวม วัดได้จากแบบวัดเจตคติเขียนความรู้สึก ที่ในช่วงปิดเทอมหรือวันหยุดได้ไปทำกิจกรรม <u>สร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับชุมชน</u> ⁽¹³⁾	☒ บรรลุ นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีในการ ช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสในสถาน สงเคราะห์ในช่วงวันหยุด
	2. นักศึกษาเข้าใจความหมายของจิตสาธารณะ วัดได้ จากแบบทดสอบการมีจิตสาธารณะ โดยนักศึกษา สามารถอธิบายสภาวะของประชาชนที่แสดงออกใน รูปแบบของจิตสาธารณะ	☒ บรรลุ นักศึกษ้อธิบายสภาวะของ ประชาชนที่แสดงออกในรูปแบบของ จิตสาธารณะ พร้อมยกตัวอย่าง ประกอบได้
ครั้งที่ 9 เรื่อง อาชีพ มั่นคง	1. นักศึกษาเขียนแนวทางในการพัฒนาตนเองในการ ประกอบอาชีพ	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนมีแนวทางการ พัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพ

การ ฝึกอบรม ครั้งที่	การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)	สรุปผลการประเมินตาม ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ หลังการฝึกอบรม
อนาคต สดใส		ที่ตนเองต้องการ
	2. นักศึกษาค้นหาข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าในสาขาวิชาที่ตนเองเลือกเรียน อย่างน้อยจำนวน 2 ข่าว	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนค้นหาข้อมูลความก้าวหน้าในสาขาวิชาของตนเองจากข่าวในปัจจุบัน พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่ได้จากข่าว
ครั้งที่ 10 เรื่อง ผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะสื่อสาร	1. นักศึกษาสามารถทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้ จากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้คะแนนผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนผ่านเกณฑ์การวัดการทำงานกลุ่ม
	2. นักศึกษาเตรียมข้อมูลและออกมาพูดนำเสนอได้เวลาที่ได้	☒ บรรลุ นักศึกษาออกมาพูดนำเสนอได้ โดยมีการเตรียมข้อมูลและการนำเสนอมาเป็นอย่างดี
ครั้งที่ 11 เรื่อง IT University	1. นักศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นในการศึกษาเล่าเรียนได้ เช่น Microsoft office และการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องแม่นยำ โดยวัดได้จากแบบทดสอบเทคนิคโปรแกรมการนำเสนองาน (MS Powerpoint) และแบบทดสอบเทคนิคการค้นหาข้อมูล (Google) อย่างมืออาชีพ นักศึกษาได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป	☒ บรรลุ นักศึกษาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 90) ได้คะแนนผ่านเกณฑ์คือมากกว่าร้อยละ 75 ส่วนนักศึกษาอีก 3 คน ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 จึงให้แก้ไขโดยเพื่อนและอาจารย์ช่วยแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่องและเมื่อตรวจสอบอีกครั้งก็สามารถผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ได้
	2. นักศึกษามีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม วัดได้จากแบบทดสอบการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสม เช่น <u>เล่นเกมหรือดูหนังจนทำให้เสียการเรียน คุยกับบุคคลที่ไม่รู้จักมาก่อนผ่านทางอินเทอร์เน็ต⁽¹⁷⁾</u> เป็นต้น	☒ บรรลุ นักศึกษาสามารถค้นคว้าข้อมูล และวิเคราะห์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสมได้

การ ฝึกอบรม ครั้งที่	การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)	สรุปผลการประเมินตาม ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ หลังการฝึกอบรม
ครั้งที่ 12 เรื่อง ใฝ่รู้ เป็นนิสัย สนใจ ห้องสมุด	1. <u>นักศึกษาเข้าฟังการอบรม⁽¹⁹⁾</u> การใช้ห้องสมุดและวิธี หาสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่จำเป็นในสาขาวิชาชีพ และความรู้ทั่วไป เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมการฟังอบรม การใช้ห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
	2. <u>นักศึกษาติดตามข่าวสารการเข้าฟังอบรมสัมมนา ต่างๆ⁽¹⁸⁾</u> ทั้งที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นและภายนอก และ เลือกเข้าฟังอย่างน้อย 1 ครั้ง ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ	☒ บรรลุ นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมฟังบรรยาย โดยเลือกฟังคำบรรยายที่ มหาวิทยาลัยหรือภายนอกจัดขึ้น
	3. นักศึกษาได้คะแนนแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา หลังการทดลองได้ คะแนนมากกว่าก่อนการทดลอง	☒ บรรลุ นักศึกษาได้คะแนนหลังการเข้าร่วม กิจกรรมมากกว่าก่อนการเข้าร่วม กิจกรรมจำนวน 22 ข้อ จาก 27 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 81
ครั้งที่ 13 เรื่อง ปัจฉิม นิเทศ	นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่ มีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาวัดได้จากการเขียนอธิบาย <u>อัตลักษณ์ของตนเอง^{***(11)}</u> ในฐานะที่เป็นนิสิตนักศึกษา ได้	☒ บรรลุ นักศึกษาเขียนอัตลักษณ์ของตนเอง ได้

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนา

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ ระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง ดังตารางที่ 56-57

ตารางที่ 56 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อ
คำถามเชิงบวก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

อัตลักษณ์	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.43	0.46	3.19	0.39	2.24	0.029*
2. บทบาททางเพศ	4.22	0.70	4.02	0.99	0.90	0.370
รวม	3.83	0.41	3.60	0.54	1.80	0.378
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.80	0.46	3.88	0.51	-0.62	0.539
2. วัฒนธรรม	3.14	0.46	2.97	0.47	1.46	0.151
3. การเมือง	3.10	0.63	3.38	0.54	-1.84	0.070
รวม	3.35	0.37	3.41	0.34	-0.65	0.517
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	3.67	0.43	3.95	0.45	-2.45	0.017*
2. การคบเพื่อน	3.40	0.56	3.57	0.67	-1.05	0.300
3. การมีจิตสาธารณะ	3.05	0.45	3.33	0.49	-2.30	0.025*
รวม	3.37	0.29	3.62	0.29	-3.25	0.025*
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.58	0.42	3.69	0.65	-0.83	0.409
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.33	0.38	3.83	0.44	-4.71	0.000*
3. การใช้เทคโนโลยี	3.43	0.68	4.17	0.79	-3.85	0.000*
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.12	0.54	3.50	0.63	-2.54	0.014*
รวม	3.36	0.35	3.80	0.43	-4.31	0.000*
รวมทุกด้าน	3.48	0.24	3.60	0.22	-2.14	0.036*

* p < 0.05

จากตารางที่ 56 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.48 (SD = 0.24) ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 (SD = 0.22) โดยด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีอุดมการณ์ ประเภทการมีจิตสาธารณะ และด้านวิชาการ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร ประเภทการใช้เทคโนโลยี ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ ด้านสังคม ประเภทศาสนา ประเภทวัฒนธรรม และประเภทการเมือง ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน และด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ

ตารางที่ 57 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อ
คำถามเชิงลบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

อัตลักษณ์	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	2.90	0.61	3.05	0.48	-1.06	0.293
2. บทบาททางเพศ	3.30	1.06	3.53	0.86	-0.93	0.352
รวม	3.10	0.62	3.29	0.58	-1.24	0.221
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	2.70	0.53	2.50	0.73	1.21	0.231
2. วัฒนธรรม	3.15	0.54	3.13	0.41	0.20	0.840
3. การเมือง	3.13	0.75	2.88	0.61	1.41	0.164
รวม	2.99	0.35	2.84	0.40	1.63	0.109
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	3.13	0.67	3.11	0.45	0.15	0.881
2. การคบเพื่อน	3.43	0.80	3.82	0.69	-1.99	0.051
3. การมีจิตสาธารณะ	3.52	0.79	3.73	0.68	-1.14	0.260
รวม	3.36	0.59	3.55	0.42	-1.45	0.151
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.17	0.75	3.73	0.78	-2.87	0.006*
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.06	0.37	3.13	0.44	-0.64	0.527
3. การใช้เทคโนโลยี	2.37	1.03	2.17	0.91	0.79	0.430
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	2.93	0.54	3.22	0.54	-2.05	0.045*
รวม	2.88	0.35	3.06	0.38	-1.88	0.065
รวมทุกด้าน	3.08	0.34	3.19	0.26	-1.29	0.202

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 57 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.08 (SD = 0.34) ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.19 (SD = 0.26) โดยทุกด้านไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ 0.05 ส่วนในข้อย่อยด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต
นักศึกษาในข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
หลังการทดลอง ดังตารางที่ 58-59

ตารางที่ 58 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อ
คำถามเชิงบวก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

อัตลักษณ์	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.80	0.54	3.32	0.36	4.03	0.000*
2. บทบาททางเพศ	4.48	0.48	4.08	0.97	2.03	0.049*
รวม	4.14	0.41	3.70	0.50	3.74	0.000*
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	4.10	0.50	4.02	0.57	0.56	0.577
2. วัฒนธรรม	3.72	0.55	3.12	0.43	4.70	0.000*
3. การเมือง	3.57	0.67	3.44	0.53	0.78	0.439
รวม	3.79	0.44	3.53	0.31	2.72	0.009*
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	4.17	0.62	4.03	0.44	0.96	0.342
2. การคบเพื่อน	4.06	0.49	3.68	0.57	2.76	0.008*
3. การมีจิตสาธารณะ	3.51	0.59	3.39	0.52	0.79	0.434
รวม	3.91	0.41	3.70	0.27	2.32	0.025*
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	4.00	0.59	3.78	0.61	1.44	0.155
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.93	0.48	3.88	0.43	0.49	0.624
3. การใช้เทคโนโลยี	4.27	0.74	4.27	0.64	0.00	1.000
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.43	0.80	3.58	0.67	-0.79	0.433
รวม	3.91	0.51	3.88	0.40	0.28	0.778
รวมทุกด้าน	3.94	0.34	3.70	0.21	3.25	0.002*

* p < 0.05

จากตารางที่ 58 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.94 (SD = 0.34) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.70 (SD = 0.21) โดยด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย ประเภทบทบาททางเพศ ด้านสังคม ประเภทวัฒนธรรม ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านสังคม ประเภทศาสนา ประเภทการเมือง ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีอุดมการณ์ ประเภทการมีจิตสาธารณะ และด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร ประเภทการใช้เทคโนโลยี และประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 59 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อ
คำถามเชิงลบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

อัตลักษณ์	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.45	0.44	3.13	0.52	2.53	0.014*
2. บทบาททางเพศ	3.77	1.28	3.57	0.90	0.70	0.486
รวม	3.61	0.66	3.35	0.62	1.57	0.122
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.10	0.61	2.60	.72	2.90	0.005*
2. วัฒนธรรม	3.70	0.66	3.20	0.42	3.49	0.001*
3. การเมือง	3.63	0.78	2.90	0.64	4.01	0.000*
รวม	3.48	0.40	2.90	0.39	5.67	0.000*
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	3.67	0.80	3.17	0.45	2.99	0.005*
2. การคบเพื่อน	3.80	0.92	3.87	0.67	-0.32	0.749
3. การมีจิตสาธารณะ	4.02	0.91	3.80	0.67	1.05	0.298
รวม	3.83	0.76	3.61	0.41	1.37	0.177
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.93	0.91	3.83	0.83	0.44	0.658
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.43	0.45	3.18	0.45	2.15	0.036*
3. การใช้เทคโนโลยี	3.07	0.87	2.27	0.87	3.57	0.001*
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.63	0.79	3.30	0.55	1.90	0.063
รวม	3.52	0.39	3.15	0.40	3.64	0.001*
รวมทุกด้าน	3.61	0.39	3.25	0.28	4.05	0.000*

* p < 0.05

จากตารางที่ 59 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.61 (SD = 0.39) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.25 (SD = 0.28) โดยด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย ด้านสังคม ประเภทศาสนา ประเภทวัฒนธรรม ประเภทการเมือง ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีอุดมการณ์ ด้านวิชาการ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน ประเภทการมีจิตสาธารณะ และด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4.2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษากลุ่มทดลองในข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง ดังตารางที่ 60-61

ตารางที่ 60 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษากลุ่มทดลอง ในข้อคำถามเชิงบวก ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง

อัตลักษณ์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	3.45	0.46	3.80	0.55	3.14	0.004*
2. บทบาททางเพศ	4.21	0.71	4.52	0.45	2.20	0.036*
รวม	3.83	0.41	4.16	0.40	3.58	0.001*
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	3.80	0.47	4.10	0.50	2.71	0.011*
2. วัฒนธรรม	3.16	0.45	3.72	0.56	4.85	0.000*
3. การเมือง	3.13	0.62	3.56	0.68	2.71	0.011*
รวม	3.36	0.37	3.80	0.45	4.47	0.000*
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	3.70	0.41	4.21	0.58	3.87	0.001*
2. การคบเพื่อน	3.37	0.54	4.06	0.50	5.17	0.000*
3. การมีจิตสาธารณะ	3.08	0.41	3.50	0.60	2.84	0.008*
รวม	3.38	0.29	3.92	0.41	5.16	0.000*
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.58	0.42	4.02	0.60	3.76	0.001*
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.12	0.39	3.92	0.49	5.88	0.000*
3. การใช้เทคโนโลยี	3.45	0.69	4.27	0.75	3.82	0.001*
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.10	0.54	3.47	0.79	2.01	0.055
รวม	3.36	0.35	3.92	0.51	4.91	0.000*
รวมทุกด้าน	3.48	0.24	3.95	0.34	6.61	0.000*

* p < 0.05

จากตารางที่ 60 อัตลักษณ์นิสิต นักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก ก่อนทดลองและหลังทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.95 (SD = 0.34) ซึ่งสูงกว่าก่อนทดลองที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.48 (SD = 0.24) โดยทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านวิชาการ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 61 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในกลุ่มทดลอง ในข้อคำถามเชิงลบ ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง

อัตลักษณ์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านเฉพาะบุคคล						
1. ความมั่นใจในร่างกาย	2.86	0.57	3.45	0.44	4.70	0.000*
2. บทบาททางเพศ	3.34	1.04	3.80	1.29	1.47	0.152
รวม	3.10	0.63	3.61	0.66	3.15	0.004*
ด้านสังคม						
1. ศาสนา	2.72	0.53	3.10	0.62	2.26	0.032*
2. วัฒนธรรม	3.15	0.55	3.76	0.59	4.27	0.000*
3. การเมือง	3.12	0.76	3.64	0.79	2.91	0.007*
รวม	3.00	0.36	3.50	0.39	5.28	0.000*
ด้านการดำเนินชีวิต						
1. การมีอุดมการณ์	3.15	0.68	3.70	0.79	3.40	0.002*
2. การคบเพื่อน	3.41	0.80	3.84	0.90	1.89	0.070
3. การมีจิตสาธารณะ	3.50	0.80	4.03	0.93	2.69	0.012*
รวม	3.35	0.60	3.86	0.75	3.22	0.003*
ด้านวิชาการ						
1. การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.17	0.76	3.93	0.92	3.45	0.002*
2. การมีทักษะการสื่อสาร	3.05	0.37	3.45	0.45	3.65	0.001*
3. การใช้เทคโนโลยี	2.41	1.02	3.00	0.80	2.61	0.014*
4. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	2.93	0.55	3.62	0.80	4.17	0.000*
รวม	2.89	0.35	3.50	0.39	6.34	0.000*
รวมทุกด้าน	3.09	0.35	3.62	0.40	6.70	0.000*

* p < 0.05

จากตารางที่ 61 อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ **ก่อนทดลองและหลังทดลอง** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.62 (SD = 0.40) ซึ่งสูงกว่าก่อนทดลองที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.09 (SD = 0.35) โดยทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ และด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา

การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา สังเกตโดยผู้วิจัยและวิทยากร ซึ่งสังเกตในแต่ละครั้งที่นักศึกษาเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยสรุปรายละเอียดไว้ในตารางที่ 62

ตารางที่ 62 สรุปการสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาในการเข้าโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต (ค่าเฉลี่ย)					รวม	แปลผล
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ใจไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม		
		4	4	4	4	4		
1	นางสาวเข็มจิรา	3.02	3.38	3.29	3.29	2.96	15.8	พอใช้
2	นางสาวเบญญทิพย์	3.92	3.34	3.04	3.79	3.38	17.54	ดี
3	นางสาวสุดารัตน์	3.79	3.25	3.34	3.79	3.71	17.92	ดี
4	นางสาวจิรนนท์	3.38	3.13	3.13	4	3.88	17.46	ดี
5	นางสาวเพียงเพชร	3.33	3.29	3.79	3.96	3.88	18.08	ดี
6	นางสาววิมลฐิรัศย์	3.89	3.04	3.71	3.38	3.84	17.92	ดี
7	นางสาวสาลินี	3.33	3.21	3.25	3.96	4	17.84	ดี
8	นางสาวขวัญเรือน	3.42	3.17	3.21	3.79	4	17.75	ดี
9	นายปรเมศวร์	3.96	3.21	3.42	3.34	3.84	17.79	ดี
10	นายสุประวัติ	3.96	3.46	3.25	3.46	3.96	18.05	ดี
11	นางสาวจุไรวรรณ	3.84	3.67	3.25	3.84	3.29	17.96	ดี
12	นายณัฐศาสตร์	3.42	3.08	3.63	3.34	3	16.5	พอใช้
13	นายอนุชิต	3.34	3	3.34	3.13	3.79	16.75	พอใช้
14	นายพิชิตพนธ์	3.38	3.04	3.38	3.21	3.17	16.29	พอใช้
15	นายชาณุรัตน์	3.88	3.09	3.25	3.21	2.54	16.04	พอใช้
16	นายนคร	3.92	3.34	3.29	3.96	3.92	18.46	ดี
17	นายพีรวัฒน์	3.84	3	3.67	3.34	3.42	17.37	ดี
18	นายพลฤทธิ	3.34	3.67	3.21	3.21	3.13	16.67	พอใช้
19	นายสิทธิศักดิ์	3.29	3.09	3.67	4	3.46	17.42	ดี
20	นายสมชาย	4	3.5	3.42	3.96	3.04	17.75	ดี
21	นายวุฒินันท์	3.84	3.09	3.21	3.38	3.13	16.59	พอใช้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต (ค่าเฉลี่ย)					รวม	แปลผล
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ชับไว	ให้ความร่วมมือใน การทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม		
		4	4	4	4	4		
22	นายฉลอง	3.96	3.67	3.42	3.46	3.38	17.83	ดี
23	นายมงกุฎ	3.25	3.02	3.09	3.79	3.75	16.9	พอใช้
24	นายณัฐพงศ์	3.46	3.13	3.79	3.34	3.21	16.88	พอใช้
25	นายพงษ์ธร	3.17	3.13	3.21	3.46	3	15.63	พอใช้
26	นายพัฒนากร	3.34	3.09	3.29	3.34	3.13	16.05	พอใช้
27	นางสาวอภาภรณ์	3.96	3.38	3.38	3.34	3.25	17.17	ดี
28	นางสาวพรรณ กาญจน์	3.38	3.63	3.13	3.13	3.21	16.76	พอใช้
29	นางสาวเกศรา	3.38	3.96	3.92	3.21	3.17	17.71	ดี
30	นายอลงกรณ์	3.67	3.17	3.13	2.71	3.06	15.73	พอใช้

จากตารางที่ 62 สรุปการสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรม
อยู่ในระดับดี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 57 และนักศึกษาร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับพอใช้
จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43

4.2.5 การประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์ นิสิตนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ

จากการประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์
นิสิตนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาประเมินหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์
นิสิตนักศึกษาของนักศึกษา จำนวน 13 ครั้ง โดยสรุปรายละเอียดไว้ในตารางที่ 63
ตารางที่ 63 การประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
คิดเป็นร้อยละ

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา					
1. การจัดเนื้อหาของโปรแกรมฝึกอบรมมีความ ต่อเนื่องและเข้าใจง่าย	10 (3 คน)	80 (24 คน)	10 (3 คน)	--	--
2. เนื้อหาของโปรแกรมฝึกอบรมสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่แจ้งไว้	3 (1 คน)	70 (21 คน)	27 (8 คน)	--	--
3. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม	10 (3 คน)	83 (25 คน)	7 (2 คน)	--	--
4. เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมทำให้นักศึกษามีความรู้ และทักษะเพิ่มมากขึ้น	27 (8 คน)	67 (20 คน)	6 (2 คน)	--	--
ด้านกระบวนการ					
5. การจัดการฝึกอบรมเป็นไปตามลำดับขั้นอย่าง ชัดเจน	50 (15 คน)	63 (19 คน)	20 (6 คน)	--	--
6. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความหลากหลาย	30 (9 คน)	70 (21 คน)	--	--	--
7. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับเนื้อหา	33 (10 คน)	44 (13 คน)	23 (7 คน)	--	--
8. นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง	80 (24 คน)	20 (6 คน)	--	--	--
9. เวลาที่ใช้ในการจัดอบรมกับกิจกรรมมีความ เหมาะสม	7 (2 คน)	43 (13 คน)	50 (15 คน)	--	--
10. สถานที่จัดอบรมมีความเหมาะสม	10 (3 คน)	63 (19 คน)	27 (8 คน)	--	--

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการใช้สื่อและเอกสารต่างๆในการฝึกอบรม					
11. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความชัดเจนและเหมาะสม	30 (9 คน)	70 (21 คน)	--	--	--
12. เอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	23 (7 คน)	67 (20 คน)	10 (3 คน)	--	--
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
13. กิจกรรมในโปรแกรมฝึกอบรมทำให้นักศึกษานำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	23 (7 คน)	77 (23 คน)	--	--	--
14. นักศึกษารู้จักคิดใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาจากการทำกิจกรรม	20 (6 คน)	53 (16 คน)	37 (11 คน)	--	--
15. กิจกรรมในโปรแกรมฝึกอบรมมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 รุ่นต่อไป	30 (9 คน)	56 (17 คน)	13 (4 คน)	--	--

จากตารางที่ 63 ผลการประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษาคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา พบว่าร้อยละความพึงพอใจระดับมากที่สุดคือนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือการจัดกิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 50 และกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา มีค่าเท่ากับคือร้อยละ 33 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ หลังจากการฝึกอบรมการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมในบางครั้งไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด คือเลิกช้ากว่าตามตารางที่แจ้งไว้ ดังนั้นจึงควรรักษาเวลาในการทำกิจกรรม
2. บางกิจกรรมจัดในช่วงใกล้สอบ ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการทำกิจกรรม เพราะต้องอ่านหนังสือสอบ
3. อยากให้มีการมอบประกาศนียบัตรให้กับนักศึกษาผู้เข้าร่วมอบรมด้วย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อรวบรวมข้อมูล สำหรับให้รายละเอียดเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) เพื่อศึกษาผลจากกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์ (Treatment) ที่มีต่อการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 2) การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 3) การเปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดย 3.1) เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม 3.2) เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ประชากร คือนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ที่ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกของภูมิภาค จำนวน 5 ภูมิภาค รวมประชากรที่ใช้ในงานวิจัยทั้งหมด จำนวน 49,431 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นตัวแทนของภูมิภาค หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัย คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางยามานะ (Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 621 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองและศึกษาผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ให้เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน รวมนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในปัจจุบัน คือ แบบวัดการมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับทดลองและศึกษาผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือ แบบวัดการมีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวคิดอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาหรืออัตลักษณ์ของวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต และแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. การสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดอัตลักษณ์แบบสำรวจอัตลักษณ์ และแบบสอบถามวัดอัตลักษณ์ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างข้อคำถามของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ให้มีความครอบคลุมในทุกๆ องค์ประกอบของการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

3. ขั้นตอนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษา การฝึกอบรม การจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา และกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางการสร้างโปรแกรมฝึกอบรมที่ใช้กิจกรรมในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

4. ขั้นตอนการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1 รวบรวมคะแนนจากการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตศึกษาก่อนและหลังการอบรม (Pre-test และ Post-test) เพื่อนำไปคำนวณเปรียบเทียบตามหลักสถิติต่อไป

4.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา แบบประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรม และแบบประเมินกิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) จากนั้นวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-coefficient) และวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและสถานะทางอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาแต่ละด้าน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. ขั้นตอนการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบ t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ใช้สถิติค่าที (t-test for Two Independent Samples)

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ใช้สถิติค่าที (t-test for Two Dependent Samples)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและประเภทของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ได้เอกสารและงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งของต่างประเทศและของไทยทั้งหมดจำนวน 17 แนวคิด แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการพิจารณาแจกแจงเนื้อหาที่ปรากฏในเอกสารหรืองานวิจัย ซึ่งพิจารณาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาเพื่อหาลักษณะร่วมขององค์ประกอบแต่ละด้านและสรุปเป็นองค์ประกอบใหม่ของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยได้องค์ประกอบหลักของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่มีร่วมกันมีจำนวน 4 ด้าน ซึ่งได้ตั้งชื่อเป็นองค์ประกอบใหม่ขึ้นมา เนื่องจากยังไม่มีแนวคิดใดที่กล่าวถึงองค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านแนวทางการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ

โดยแต่ละด้านนั้นมืองค์ประกอบย่อยที่สามารถจัดให้เป็นหมวดหมู่ได้ โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์ต่อเพื่อหาลักษณะองค์ประกอบย่อยด้วยวิธีการจำแนกประเภทข้อมูล

(Typological Analysis) ได้องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัยคือ

- 1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล ประกอบด้วย ความมั่นใจในร่างกาย บทบาททางเพศ
- 2) อัตลักษณ์ด้านสังคม ประกอบด้วย ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี การเมือง
- 3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน การมีจิตสาธารณะ
- 4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ ประกอบด้วย การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 การวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาคือแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สร้างโดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ทำให้องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา และศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เป็นเครื่องมือวัดแบบการรายงานตนเอง (Self Report) เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ (Likert's Scale) แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา และตอนที่ 2 เป็นการประเมินความรู้สึกและความคิดเห็นที่มีต่อตนเองของนิสิตนักศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้ค่าความคงที่ภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) ได้ค่าความคงที่ภายในเท่ากับ .81 แสดงว่าแบบวัดนี้มีความเที่ยงในการวัด

การวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา วัดจากนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในแต่ละภูมิภาค ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยตนเองหรือการส่งทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 672 ฉบับ ซึ่งมากกว่าที่กำหนดไว้คือ 621 ฉบับ คิดเป็นได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ร้อยละ 108.21 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จากโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลปรากฏดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.57) อายุ 18 ปี (ร้อยละ 38.99) เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับ

มัธยมศึกษา 3.00-3.49 (ร้อยละ 35.57) เป็นนิสิตนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 34.23) ในมหาวิทยาลัยรัฐ (ร้อยละ 58.63) นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในมหาวิทยาลัยภูมิภาคตะวันออก (ร้อยละ 21.73) สถานที่พักอาศัยขณะศึกษาเล่าเรียนของนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่พักอยู่หอพักของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 53.27) อาชีพของบิดาคือประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 36.01) และอาชีพของมารดาคือประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 38.24) เช่นกัน การศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 55.51) และการศึกษา มารดาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 59.52) เช่นกัน

2.2 การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ด้านต่างๆ พบว่าในภาพรวมด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.43$) โดยด้านเฉพาะบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 0.55$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.55$) ด้านการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.52$) และด้านสังคม ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.53$) ตามลำดับ ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.51$) โดยด้านการดำเนินชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.76$) รองลงมาคือด้านเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.85$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.57$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.63$) ตามลำดับ

2) การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้ง

4 ด้าน คือ **ด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ** ดังนี้

การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา **ด้านเฉพาะบุคคล** แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือความมั่นใจในร่างกายและบทบาททางเพศ

ประเภทความมั่นใจในร่างกาย พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.63$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, $SD = 0.85$) และประเภทบทบาททางเพศ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.75$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 1.20$)

การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นรายข้อ **ด้านสังคม** แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และการเมือง ต่อไปนี้

ประเภทศาสนา พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.71$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, $SD = 1.01$) ประเภทวัฒนธรรม

ประเพณี พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.62$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.58$) ประเภทการเมือง พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.74$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.58$)

การวิเคราะห์หัตถ์ลักษณะนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา**ด้านการดำเนินชีวิต** แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน และการมีจิตสาธารณะ ต่อไปนี้

ประเภทอุดมการณ์ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.13$, $SD = 0.61$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.84$) ประเภทการคบเพื่อน พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.68$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 1.04$) ประเภทการมีจิตสาธารณะ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 0.68$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.98$)

การวิเคราะห์หัตถ์ลักษณะนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา**ด้านวิชาการ** แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ต่อไปนี้

ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.71$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 1.30$) ประเภทการสื่อสาร พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.58$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.29$, $SD = 0.65$) ประเภทการใช้เทคโนโลยี พบว่า อยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.91$) ส่วนข้อคำถามเชิงลบ อยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 1.22$) ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.78$) ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, $SD = 0.86$)

3) การวิเคราะห์หัตถ์ลักษณะนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา**จำแนกเป็นมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน** ดังนี้

มหาวิทยาลัยรัฐ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.42$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.33$) มหาวิทยาลัยเอกชน

พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.44$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 0.66$)

4) ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านต่างๆ โดยจำแนกเป็นภูมิภาค ดังนี้

สถาบันอุดมศึกษาภาคกลาง พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.42$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.32$) สถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.38$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.35$) สถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.46$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.32$) สถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.46$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, $SD = 0.74$) สถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.41$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, $SD = 0.32$)

5) การวิเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้านต่างๆ โดยจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.46$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.39$) สถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.43$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.62$) สถาบันอุดมศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่าภาพรวมในด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.37$) ส่วนในภาพรวมด้านลบภาพรวมอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.48$)

2. การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มี 1 ขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 3 การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และจากการวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั่วประเทศ เพื่อนำมา

เป็นข้อมูลมาประกอบการพิจารณาว่าอัตลักษณ์ในด้านใดของนิสิตนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย**ด้านเฉพาะบุคคล** 1) ความมั่นใจในร่างกาย 2) บทบาททางเพศ **ด้านสังคม** 1) ศาสนา 2) วัฒนธรรมประเพณี 3) การเมือง **ด้านการดำเนินชีวิต** 1) อุดมการณ์ 2) การคบเพื่อน 3) การมีจิตสาธารณะ **ด้านวิชาการ** 1) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ 2) การมีทักษะการสื่อสาร 3) การใช้เทคโนโลยี 4) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จากนั้นได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา (Miller and Prince, 1976) กระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopman, 1984) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอัตลักษณ์ (Marcia, 1980) และเทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำเทคนิคดังกล่าวมาสร้างเป็นรูปแบบอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาและสร้างโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อให้นิสิตนักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองในด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนิสิตนักศึกษาทั้งในขณะที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาและในการใช้ชีวิตในสังคม

ผู้วิจัยนำทฤษฎีการพัฒนาจิตนิสิตนักศึกษาของ มิลเลอร์และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) มาใช้เป็นหลักในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ การตั้งเป้าหมาย การประเมินสภาพปัญหา วิธีดำเนินการที่เป็นลำดับขั้นตอน และการประเมินผล

3. เปรียบเทียบผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มี 1 ขั้นตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 4 การทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1 การทดลองใช้การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.1.1 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

รูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

1. เป้าหมาย

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีพัฒนาการในด้านอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต อัตลักษณ์ด้านวิชาการ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมถึงอาจเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตาม เป้าหมายที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษาหรือแต่ละกลุ่มสาขาวิชาได้กำหนดอัตลักษณ์ของตนเองไว้

2. การประเมินสภาพปัญหา

การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประเมิน สภาพปัญหาจากองค์กรที่รับผิดชอบ ดังนี้

2.1 องค์กรหรือหน่วยงานรับผิดชอบ

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย เป็นหน่วยงานในการทดลองการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2.2 ผู้รับผิดชอบโดยตรง

ผู้วิจัยซึ่งได้รับการศึกษาด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา มีประสบการณ์ในการจัด กิจกรรมพัฒนานักศึกษาและการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการทดลองใช้การ พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในครั้งนี้ โดยมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง

3. ขั้นตอนดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำกระบวนการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2532) เป็นหลักในการสร้างการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยมีกระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1. การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม 2. การสร้างโปรแกรมฝึกอบรม 3. การกำหนด โครงการฝึกอบรม 4. การบริหารโครงการฝึกอบรม 5. การประเมินผลและติดตามการฝึกอบรม

4. การประเมินผล

การประเมินผลและสรุปผลการดำเนินการ ภายหลังจากการดำเนินการทดลองใช้การ พัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว ด้วยการประเมินและสรุปผลการดำเนินการพัฒนา อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา โดยประเมินและสรุปผลในแต่ละกิจกรรมที่ได้ดำเนินการและในภาพรวม ของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาให้ เหมาะสมกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ

4.1.2 การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับนักศึกษากลุ่มทดลอง

จากการทดลองมีตัวแปรอิสระที่ศึกษาคือ โปรแกรมฝึกอบรมพัฒนา อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนคือ

1) จัดนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมให้มีภูมิหลังใกล้เคียงกัน ได้แก่ เพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา สถานที่พักอาศัยขณะกำลังศึกษา ระดับการศึกษาของบิดามารดา 2) มีคะแนน อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้จากการทำแบบวัดอยู่ในระดับ ปานกลางเช่นเดียวกัน จากผลการวิจัยทำให้เห็นว่าตัวแปรตามคืออัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ เมื่อเปรียบเทียบในนักศึกษากลุ่มทดลองพบว่ามีความหลังทดลอง มากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองมีความหลังนิสิตศึกษามากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 0.05 และจากการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตศึกษากับนักศึกษากลุ่มทดลองปรากฏผลสรุปได้ว่านักศึกษากลุ่มทดลองบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ที่ตั้งไว้ใน แต่ละกิจกรรม

4.2 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อคำถามเชิงบวก กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.48 (SD = 0.24) ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 (SD = 0.22) โดยด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีอุดมการณ์ ประเภทการมีจิตสาธารณะ และด้านวิชาการ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร ประเภทการใช้เทคโนโลยี ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ ด้านสังคม ประเภทศาสนา ประเภทวัฒนธรรม และประเภทการเมือง ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน และด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อคำถามเชิงลบ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.08 (SD = 0.34) ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.19 (SD = 0.26) โดยทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ 0.05 ส่วนในข้อย่อยด้าน วิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาลักษณะนิสัย นักศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.94 (SD = 0.34) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.70 (SD = 0.21) โดยด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย ประเภทบทบาททางเพศ ด้านสังคม ประเภทวัฒนธรรม ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านสังคม ประเภทศาสนา ประเภทการเมือง ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการมีอุดมการณ์ ประเภทการมีจิตสาธารณะ และด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร ประเภทการใช้เทคโนโลยี และประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ กลุ่ม

ทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.61 (SD = 0.39) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.25 (SD = 0.28) โดยด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทความมั่นใจในร่างกาย ด้านสังคม ประเภทศาสนา ประเภทวัฒนธรรม ประเภทการเมือง ด้านวิชาการ ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ ด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน ประเภทการมีจิตสาธารณะ และด้านวิชาการ ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4.2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาลักษณะ นิสิตศึกษากลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก

ก่อนทดลองและหลังทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.95 (SD = 0.34) ซึ่งสูงกว่าก่อนทดลองที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.48 (SD = 0.24) โดยทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านวิชาการ ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องที่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ ก่อน

ทดลองและหลังทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลัง

ทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.62 (SD = 0.40) ซึ่งสูงกว่าก่อนทดลองที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.09 (SD = 0.35) โดยทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเฉพาะบุคคล ประเภทบทบาททางเพศ และด้านการดำเนินชีวิต ประเภทการคบเพื่อน ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา

การสังเกตพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับดี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 57 และนักศึกษาร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43

4.2.5 การประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ

จากการประเมินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาประเมินหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของนักศึกษา จำนวน 13 ครั้ง สรุปได้ว่าร้อยละความพึงพอใจระดับมากที่สุดคือนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 33 และกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความหลากหลาย สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความชัดเจนและเหมาะสม มีค่าเท่ากับคือร้อยละ 30 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผลการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบัน
2. ผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
3. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

1. ผลการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบัน

1.1 การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจำแนกเป็นรายด้าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศปัจจุบัน พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษา 3.00-3.49 และจากผลการศึกษาวเคราะห์อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา พบว่า ภาพรวมด้านบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.86$,

SD = 0.43) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 3.95$, SD = 0.55) ด้านการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.89$, SD = 0.52) ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.83$, SD = 0.55) และ ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.69$, SD = 0.53) ตามลำดับ ส่วนในภาพรวมด้านลบอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, SD = 0.51) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.88$, SD = 0.76) ด้านเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 3.48$, SD = 0.85) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.23$, SD = 0.57) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.20$, SD = 0.63) ตามลำดับ ซึ่งนับว่าโดยรวมเป็นคะแนน อุดลักษณะที่สูง แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนดีส่งผลถึงการมีคะแนนอุดลักษณะที่สูงด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยกุล ตรีสุวรรณ (2542) ได้ศึกษา อุดลักษณะของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า อุดลักษณะของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1) อุดลักษณะนิสิตนักศึกษา**ด้านเฉพาะบุคคล** ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1.1) ประเภท**ความมั่นใจในร่างกาย** ข้อคำถามเชิงบวกทุกข้ออยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.21$) ได้แก่ รู้สึกมั่นใจเมื่อแต่งกายถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.98$) พึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง ($\bar{X} = 3.57$) และถ้ามีคนมาทำให้โกรธ สามารถควบคุมตนเองได้ ($\bar{X} = 3.56$) แสดงให้เห็นว่ามีความมั่นใจตนเองด้านการแต่งกาย พึงพอใจในรูปร่างและการควบคุมการแสดงอารมณ์ ส่วนข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือ การเลียนแบบการแต่งกายและท่าทางต่างๆ จากเพื่อนหรือคนที่ชื่นชอบ ($\bar{X} = 3.48$) และขาดความเชื่อมั่นในรูปร่างของตนเอง ($\bar{X} = 3.04$) ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตนักศึกษายังอยู่ในช่วงวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ทำให้นิสิตนักศึกษายังไม่มั่นใจในตนเองและเกิดพฤติกรรมการเลียนแบบได้ ดังที่ ศรีเรือน แก้วกังวาล(2545) กล่าวถึงปัญหาของวัยรุ่นว่า วัยรุ่นมีความต้องการเป็นที่ยอมรับและอยากเป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยวัยรุ่นแต่ละคนจะมีการปรับตัวที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งในการปรับตัวของวัยรุ่นนั้นจะมีปัญหาเกิดขึ้น เช่น การแต่งตัวแปลกๆ หรือการแต่งตัวตามแฟชั่น ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเกิดความมั่นใจในรูปร่างของตนเองและมีวิจารณญาณในการแต่งกายให้เหมาะสมกับเพศและวัย ซึ่งสอดคล้องกับที่ สำนาว์ ขจรศิลป์ (2538: 10) กล่าวว่า เป้าหมายในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านร่างกาย ควรเน้นการพัฒนาความเจริญเติบโตในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย การพัฒนาเจตคติในการรักษาสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ โดยตามแนวคิดการพัฒนานิสิตนักศึกษาของ ชิคเคอร์ริง (Chickering, 1974) ได้

กล่าวไว้ว่า การพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านร่างกาย ควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางด้านกีฬาและศิลปะ ความแข็งแรงและมีวินัยในตนเอง

1.2) ประเภท**บทบาททางเพศ** ข้อคำถามเชิงบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 4.21$) และข้อคำถามเชิงลบอยู่ในระดับจริงน้อย ($\bar{X} = 3.70$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้และเข้าใจในเพศของตนเอง สามารถแสดงออกมาทางด้านการแต่งกายและการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามเพศของตนได้อย่างเหมาะสม ดังที่เบม (Bem, 1981) กล่าวว่า การเรียนรู้บทบาททางเพศนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็ก การเรียนรู้บทบาททางเพศคือการที่เด็กรวบรวมลักษณะ คุณสมบัติและพฤติกรรมต่างๆ ตามที่สังคมและวัฒนธรรมกำหนด แล้วนำมาปฏิบัติให้เหมาะสมกับเพศของตน ผลที่ได้จากกระบวนการดังกล่าวคือ การมีอัตลักษณ์ด้านบทบาททางเพศ (Sex Role Identity) ดังนั้นนักศึกษาที่มีการตกลงใจทางด้านบทบาททางเพศด้วยตนเองและมีพฤติกรรมสอดคล้องกับการตกลงใจตามบทบาททางเพศ โดยมีการพิจารณาแล้วว่าแนวคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับบทบาททางเพศนั้นเหมาะสมกับตนเองอย่างแท้จริง นั้นเป็นการพัฒนาอัตลักษณ์ด้านเพศตั้งแต่วัยเด็กแล้ว

2) อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา**ด้านสังคม** ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

2.1) ประเภท**ศาสนา** ข้อคำถามเชิงบวกอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.97$) ได้แก่ การไม่ทุจริตในการสอบ ($\bar{X} = 4.31$) การนำของที่ผู้อื่นลืมไว้ส่งให้อาจารย์เพื่อประกาศหาเจ้าของ ($\bar{X} = 4.03$) การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนเองนับถือ ($\bar{X} = 3.57$) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ และนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ซึ่งจากงานวิจัยของ โลเวนทาล (Loewenthal, 1986) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศาสนาและการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา พบว่าเกิดจากการได้รับการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว ทำให้มีความใกล้ชิดกับศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรมตามศาสนาที่ผู้ปกครองนับถือ แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษามีการพัฒนาอัตลักษณ์ด้านศาสนาตามแบบอย่างของผู้ปกครอง นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิเคราะห์ยังมีข้อลบที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือ การที่นิสิตนักศึกษาออกการบ้านและรายงานของเพื่อน เพื่อให้ทันเวลาส่ง ($\bar{X} = 2.98$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาววิทย์ ตะโพนทอง, กุลกัญญาณ ป้อมเพ็ชร และมนตรี คู่ควร (2548) เรื่องพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตรประจำวันของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษารัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นิสิตนักศึกษามักละเมิดศีลข้อ 2 คือการนำของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยการลอกการบ้านหรือรายงานของเพื่อน แสดงให้เห็นว่านักศึกษายังขาดคุณธรรมทางด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นคุณธรรมสำคัญสำหรับนักศึกษา ดังที่

ฉลอง ชาตुरुประชีวิน (2551) ได้กล่าวถึงคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไว้ 7 ประการ คือ 1) การรักษาความสัจและประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม 2) การรู้จักฝึกและข่มจิตใจของตนเองให้ประพฤติในความดี 3) การมีความอดทนอดกลั้น อดออม และสุจริต 4) การยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อประโยชน์ส่วนรวม 5) การมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน 6) มีความคิดวิจารณ์อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ 7) การมีระเบียบวินัยหรือแนวทางหรือกระบวนการที่เอื้อต่อการเสริมสร้าง พัฒนาคุณธรรม ดังนั้นในการส่งเสริมอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษาด้านศาสนาจึงควรเน้นคุณธรรมด้านที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยตรงก่อน เช่น การมีความซื่อสัตย์ ไม่ลอกการบ้านจากเพื่อน เป็นต้น เมื่อนักศึกษาเห็นความสำคัญของคุณธรรมดังกล่าวแล้วจึงพัฒนาคุณธรรมด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับสังคมโดยรวมต่อไป เพื่อให้นิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า “จงอย่าผลิตบัณฑิตให้เป็นเพียง “คนเก่ง” เพราะคนเก่งอย่างเดียวเป็นเพียงพลังแห่งความคิดสร้างสรรค์ แต่จงผลิตบัณฑิตให้เป็น “คนดี” ด้วย เพราะความดีจะช่วยค้ำจุนเป็นหางเสือที่จะให้รู้ประพฤติดีละเว้นความชั่ว ทำให้ความคิดและการสร้างสรรค์เป็นไปในทางที่ถูกต้อง” (อ้างถึงใน จิรวัดน์ วีรังกร, 2550: 1) ส่วน

2.2) **ประภาวัฒนธรรมประเพณี** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก ได้แก่ ทำความเคารพอาจารย์ ($\bar{X} = 4.04$) นักศึกษาส่วนใหญ่ยื่นตรงเคารพธงชาติ ($\bar{X} = 3.72$) ส่วนข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงน้อย ได้แก่ ขณะที่อาจารย์กำลังสอน ถ้าอยากจะออกจากห้องเรียนก็จะเดินออกไปเลย ($\bar{X} = 3.95$) และไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมประเพณีที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.81$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาให้ความสำคัญกับประเทศชาติและการเคารพครูอาจารย์ แต่ในด้านวัฒนธรรมประเพณียังมีข้อที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือ การแสดงน้ำใจช่วยอาจารย์ถือของ ($\bar{X} = 3.44$) การพูดแซงในวงสนทนาระหว่างเพื่อน ($\bar{X} = 3.43$) การระมัดระวังในการพูดและการเขียนภาษาไทย ในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.20$) การพูดเสียงดังและใช้คำไม่สุภาพกับเพื่อนสนิท ($\bar{X} = 3.11$) แสดงให้เห็นว่านักศึกษามักไม่กล้าแสดงน้ำใจกับอาจารย์ และนอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษามักขาดความระวังในการใช้คำพูดเมื่ออยู่กับระหว่างกลุ่มเพื่อนสนิทหรือในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังงานวิจัยของ นารีรัตน์ สุวรรณาวารี (2543: 134) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมจริยธรรมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ ด้านการพนัน ด้านการรบกวนความปลอดภัยของระบบเครือข่ายและด้านอนาจาร แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรายุ สุดสงวน (2549)

ศึกษามารยาทการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า นักศึกษามีมารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีมารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมไม่ต่างกัน ด้วยความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าหากนิสิตนักศึกษาได้รับการอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องหรือสร้างเสริมมารยาทด้านการใช้อินเทอร์เน็ตก็สามารถทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมอัตลักษณ์ที่เหมาะสมได้ ด้วยเหตุนี้ในการพัฒนาอัตลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประเพณีจึงควรเน้นที่การมีมารยาทในขณะอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อน และการระมัดระวังในการใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็นในสื่ออินเทอร์เน็ตเนื่องจากอาจทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตัวนิสิตนักศึกษาได้ สำหรับ

2.3) **ประเภทการเมือง** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก ได้แก่ การใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.04$) และข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงน้อย ได้แก่ การไม่สนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและประเทศ ($\bar{X} = 3.99$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ทางด้านการเมืองในการไปใช้สิทธิของตนเองตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ในด้านการเมืองยังมีข้อคำถามเชิงบวกและเชิงลบที่อยู่ในระดับปานกลางคือ การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐ ($\bar{X} = 3.41$) การนำข่าวสารทางการเมืองไปวิพากษ์วิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.11$) การไม่เข้าร่วมฟังคำปราศรัยหาเสียง ($\bar{X} = 3.10$) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาไม่ค่อยสนใจติดตามข่าวสารทางด้านการเมืองมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตนักศึกษาคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองอย่างชัดเจน เป็นเรื่องของผู้ใหญ่ ซึ่งจากงานวิจัยของสายฝน ควรรณดุจ (2537) ได้ศึกษาสถานะทางอัตลักษณ์ทางด้านการเมืองของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า อัตลักษณ์ทางด้านการเมืองของนักศึกษาไม่ได้เพิ่มขึ้นเมื่ออยู่ในระดับชั้นปีที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นในการจัดกิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทางด้านการเมืองจึงควรเน้นให้นิสิตนักศึกษาเห็นความสำคัญของการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของตนเอง เพื่อให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาอัตลักษณ์ในด้านการเมืองในระดับชั้นปีที่สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความต่อเนื่องของโครงการหรือกิจกรรมที่จัดด้วย ดังในงานวิจัยของ ประสิทธิ์ เวียงสีมา (2547: 68) ศึกษาการดำเนินการเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยแทรกการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้วยการจัดกิจกรรมในลักษณะของโครงการ สามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยเป็นที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตามยังมีจุดอ่อน คือ นักเรียนบางส่วนยังไม่เกิดจิตสำนึกที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตยอย่างแท้จริง แต่จะปฏิบัติเฉพาะ

เวลาที่อยู่ต่อหน้าครูเท่านั้น ซึ่งโรงเรียนจะต้องพัฒนาประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องต่อไปเพื่อให้ นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3) อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา**ด้านการดำเนินชีวิต** ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

3.1) **ประเภทอุดมการณ์** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก ได้แก่ การจะ ประกอบอาชีพด้วยความสุจริต ($\bar{X} = 4.47$) การตั้งใจเรียนเพื่อไม่ให้พ่อแม่ผิดหวัง ($\bar{X} = 4.31$) การตั้งใจเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสในการทำงานที่ดี ($\bar{X} = 4.24$) การตั้งใจทำงานเพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 3.88$) การวางแผนทำการบ้านและรายงานเพื่อให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.74$) และข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงน้อย ได้แก่ การไม่มีเป้าหมายในการเรียนเพื่ออนาคต ($\bar{X} = 4.03$) การไม่มีคติประจำใจในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.68$) จึงเห็นได้ว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ มีอัตลักษณ์ด้านอุดมการณ์ในการดำเนินชีวิต โดยมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเพื่อรับใช้สังคม ดังนั้นในสถาบันอุดมศึกษาควร เพิ่มเติมแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อส่งเสริมอุดมการณ์ของนักศึกษาให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยอาจ สอดแทรกในวิชาเรียน เพื่อให้เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วมีแนวทางในการปฏิบัติที่ดีในการ ดำเนินชีวิต นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิเคราะห์ยังมีข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือ การทำถอยหรือล้มเลิกการทำงานเมื่อพบอุปสรรค ($\bar{X} = 3.48$) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาเมื่อพบปัญหา แล้วยังไม่มีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา แสดงว่านิสิตนักศึกษายังไม่มีความสามารถในการเผชิญ อุปสรรค (Adversity Quotient) ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการอดทนต่อปัญหาหรือ อุปสรรคต่างๆ เมื่อเกิดอุปสรรคขึ้นในชีวิตแล้วสามารถที่จะตอบสนองต่อปัญหาเหล่านั้นได้ มีจิตใจ ที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ และมีความสามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ วิเคราะห์ได้ว่า อะไรเป็นต้นตอของอุปสรรค อีกทั้งยังมีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการให้เหตุผลกับ อุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ (Stoltz, 1997: 6- 7) ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการ พัฒนาความสามารถในการเผชิญอุปสรรคของนักศึกษาด้วย เนื่องจากผู้ที่มีความสามารถในการ เผชิญอุปสรรคต่ำเมื่อต้องเผชิญกับความผิดหวังหรือความทุกข์ยากก็จะยอมแพ้ บางคนอาจทิ้ง งานกลางคันหรือบางคนอาจท้อแท้กับชีวิตถึงขั้นลาออก (มณฑรา ธรรมบุศย์, 2544: 14) ซึ่ง บุคคลเหล่านี้จะมีลักษณะใจร้อน ท้อแท้และหมดกำลังใจ ไม่รู้จักรอคอย ทนอะไรไม่ค่อยได้ บางครั้งถึงกับทำร้ายร่างกายตัวเองหรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น (ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2545: 9)

ด้วยเหตุนี้ในการส่งเสริมวิธีการแก้ไขปัญหาเมื่อนิสิตนักศึกษาต้องพบกับอุปสรรคต่างๆ อาจ ผ่านทางอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษา หรืออาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ

เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาลำเร็จการศึกษาตามที่ตั้งเป้าหมายไว้และรู้จักการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตได้

3.2) **ประเภทการคบเพื่อน** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก ได้แก่ การมีเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศเพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.18$) การคบเพื่อนต่างเพศโดยอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.12$) และข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงน้อย ได้แก่ ถ้าเพื่อนชวนทดลองสิ่งที่ยังสงสัยว่าเป็นยาเสพติด ก็อยากลอง ไม่ปฏิเสธ ($\bar{X} = 4.08$) และเพื่อนมักชักชวนไปเที่ยวทำให้เสียเวลาเรียน ($\bar{X} = 3.86$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาให้ความสำคัญกับการคบเพื่อนค่อนข้างมาก แต่ก็มีเหตุผลที่ไม่ทำตามเพื่อนหากเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากเพื่อนมีความสำคัญกับนิสิตนักศึกษา ดังคำกล่าวที่ว่านิสิตนักศึกษาเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนสูงมาก การดำเนินชีวิตจะเป็นอย่างไรกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นถ้าวัยรุ่นคบเพื่อนดี ชักนำไปในทางที่ถูกต้อง โอกาสจะก่อปัญหาสังคมก็น้อย แต่ในทางตรงข้ามถ้าคบเพื่อนไม่ดี โอกาสจะมีพฤติกรรมเสียหาย เป็นปัญหาสังคมก็สูงเช่นกัน (ศิริวรรณ มีคุณ, 2548: 23) แต่ในด้านการคบเพื่อนยังมีข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือ เพื่อนตักเตือนให้ตั้งใจเล่าเรียนเมื่อเห็นนิสิตนักศึกษาเกียจคร้านในการเรียน ($\bar{X} = 3.46$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาแต่ละคนซึ่งอาจไม่กล้าก้าวร้าวกัน ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบดูแลนิสิตนักศึกษาอาจสอบถามพฤติกรรมส่วนตัวจากเพื่อนของนิสิตนักศึกษาได้ และหากเห็นว่ามีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ก็ควรจะเป็นผู้ตักเตือนนิสิตนักศึกษาเอง เพราะบางครั้งหากให้เพื่อนคอยตักเตือน นิสิตนักศึกษาอาจไม่เชื่อฟังได้

3.3) **ประเภทการมีจิตสาธารณะ** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก ได้แก่ การไม่ทำลายและรักษาของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.03$) การบริจาคสิ่งของให้กับผู้ที่เดือดร้อน ($\bar{X} = 3.71$) การทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม ($\bar{X} = 3.59$) การไปร่วมเชียร์กีฬาเมื่อมหาวิทยาลัยประกาศให้ไปเชียร์กีฬา ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงน้อย ได้แก่ การไม่ขีดเขียนโต๊ะในห้องพักบรรยาย ($\bar{X} = 4.06$) การไม่ให้เพื่อนที่มีความจำเป็นยืมเงิน หากนักศึกษาสามารถช่วยเหลือได้ ($\bar{X} = 3.83$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษามีอัตลักษณ์ด้านการมีจิตสาธารณะ เห็นใจผู้อื่น ช่วยเหลือสังคม ด้วยการบริจาคสิ่งของต่างๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่ดีของนิสิตนักศึกษา และเป็นอัตลักษณ์ที่ควรส่งเสริม เนื่องจากการมีจิตสาธารณะทำให้ไม่เห็นแก่ตัว มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม และทำให้มองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความจริง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2544: 17) ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมอัตลักษณ์การมีจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง แต่ในด้านการมีจิต

สถานการณ์ยังมีข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือ การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนในช่วงปิดเทอม ($\bar{X} = 3.14$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังเพิ่งเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้ปกครองอาจเป็นห่วงในเรื่องความปลอดภัย ทำให้ยังไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ในช่วงปิดเทอม ดังนั้นในระดับชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอาจจัดกิจกรรมการมีจิตสาธารณะในช่วงเปิดภาคเรียนในสถานที่ที่ใกล้ๆ กับมหาวิทยาลัย เพื่อจะได้สะดวกในการเดินทางของนักศึกษา และไม่ให้ผู้ปกครองของนักศึกษาเกิดความกังวลด้วย

4) **อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการ** ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

4.1) **ประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก ได้แก่ การเรียนในปัจจุบันจะทำให้ประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.11$) การวางแผนการเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพในอนาคต ($\bar{X} = 3.95$) การมีความมั่นใจในตนเองว่าจะประกอบอาชีพได้ในอนาคต ($\bar{X} = 3.87$) การฝึกฝนตนเองในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และได้ฝึกหัดเพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 3.52$) จึงเห็นได้ว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีอัตลักษณ์ด้านการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ โดยมีการวางแผนการเรียน การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง มีการใช้เวลาว่างในการฝึกฝนตนเองเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิเคราะห์ยังมีข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับปานกลางคือ การไม่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาที่ตนเองศึกษา ($\bar{X} = 3.12$) แสดงให้เห็นว่านักศึกษายังไม่สนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมที่เกี่ยวกับวิชาชีพในสาขาที่ตนเองกำลังศึกษา ซึ่งคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ว่า “นิสิตควรมีทักษะทางวิชาชีพ มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ติดตามความก้าวหน้าในศาสตร์ วิชาชีพ แก้ปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้ได้” ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังไม่แน่ใจในอาชีพที่ตนเองต้องการในอนาคต จึงเกิดปัญหาการลาออกกลางคันจำนวนมาก เพราะไม่แน่ชัดในอาชีพของตนเอง ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพในสาขาวิชาที่ศึกษา ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่อไป

4.2) **ประเภทการมีทักษะการสื่อสาร** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก ได้แก่ ความภูมิใจที่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกลุ่ม ($\bar{X} = 4.09$) การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.01$) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้แม้จะไม่ได้เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกัน ($\bar{X} = 3.81$) การมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงน้อย ได้แก่ การโทษผู้อื่นหากงานเกิดผิดพลาด ($\bar{X} = 3.65$) การส่งงานไม่ทันตามเวลาที่

อาจารย์กำหนด ($\bar{X} = 3.64$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับปริญญาตรีในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีควรมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและกลุ่ม แต่ทั้งนี้ในด้านการมีทักษะการสื่อสารมีข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือ การไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อมีข้อสงสัย ($\bar{X} = 3.00$) และการปฏิเสธเมื่อมีเพื่อนเสนอให้เป็นหัวหน้าหรือเลขาของกลุ่ม ($\bar{X} = 2.86$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตนักศึกษายังไม่ค่อยมีภาวะผู้นำและยังขาดความมั่นใจในตนเอง ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมทักษะดังกล่าวในขณะที่ทำกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น ในปัจจุบันมีการนำเทคนิคการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนระดับมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เพื่อนักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นประโยชน์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในอนาคตได้ ดังที่ นงลักษณ์ ใจสะอาด (2553: 415) กล่าวว่า ผู้สอนควรส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านการงานแบบมีส่วนร่วมโดยมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันและแบ่งหน้าที่ให้ครบทุกคน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของทีม เกิดความรักความสามัคคีและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

4.3) **ประเภทการใช้เทคโนโลยี** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริงมาก คือ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำรายงาน สืบค้นข้อมูล และนำเสนอผลงานได้ ($\bar{X} = 4.00$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนได้ เนื่องจากปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิต แต่ด้านการใช้เทคโนโลยียังมีข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับปานกลางคือ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อความบันเทิงวันละหลายชั่วโมง ($\bar{X} = 3.34$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในชีวิตมากยิ่งขึ้นในชีวิตประจำวัน และนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ยังใช้คอมพิวเตอร์เพื่อความบันเทิงมาก ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตนักศึกษาจึงควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการใช้เทคโนโลยีกับนักศึกษาในด้านนี้ด้วย เพราะถึงแม้ว่าคอมพิวเตอร์จะมีประโยชน์ในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ แต่หากใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น เล่นเกม คุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย ดูหนัง อาจทำให้เกิดโทษขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ นันทนา วงษ์อินทร์ (2543, 20) ได้กล่าวถึงเยาวชนไทยในปัจจุบันซึ่งอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและ

รวดเร็ว เนื่องจากมีการพัฒนาเทคโนโลยีจนกลายเป็นโลกที่ไร้พรมแดน มนุษย์ได้รับรู้มี ประสบการณ์และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้สะดวกและกว้างขวางมากขึ้น มนุษย์รับเทคโนโลยีเข้ามาเป็น ส่วนหนึ่งในชีวิต และพยายามพัฒนาตนเองให้ทันกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จนทำให้เกิดความเครียดขึ้นโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเทคโนโลยีมีทั้งประโยชน์และ โทษ ทางมหาวิทยาลัยจึงควรส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เทคโนโลยีไปในทางที่ถูกต้อง สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนิสิตนักศึกษามากที่สุด

4.4) **ประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง** ข้อคำถามเชิงบวกที่อยู่ในระดับจริง มาก คือการสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งในและนอกสาขาที่เรียน ($\bar{X} = 3.68$) และการสนใจเข้าร่วมเป็น สมาชิกชมรมต่างๆ ในกิจกรรมวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ($\bar{X} = 3.51$) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่สนใจเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและ อื่นๆ แต่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในข้อคำถามเชิงลบที่อยู่ในระดับจริงปานกลางคือการไม่เข้าฟังการ อบรมสัมมนา ประชุมวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยหรือชมรมต่างๆ จัดขึ้น ($\bar{X} = 3.35$) และการไม่ได้ ติดตามข่าวสารข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยและสังคม ($\bar{X} = 2.75$) แสดงให้เห็นว่านิสิต นักศึกษายังไม่ค่อยติดตามข่าวสารที่เกิดขึ้นในสังคมและยังไม่ชวนชวนแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีการจัดกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น จัดอบรมการใช้ห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดเป็นแหล่งศูนย์รวมการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย ดังใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้จัดห้องสมุดไว้ในฐานะเป็นแหล่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิต เพื่อให้ นิสิตนักศึกษา รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอด ชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2547 ที่มีแนวทางที่สำคัญในการจัด การศึกษาตลอดชีวิต และสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมให้การเรียนรู้ สามารถสร้างคุณภาพชีวิตและ สังคมบูรณาการ ให้มีความสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม โดยจัดเป็น การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทย สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ตรงกับ ความต้องการของผู้เรียน

1.2 **การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจำแนกเป็นมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน**
พบว่า มหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีค่าเฉลี่ยอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อคำถามเชิง บวก อยู่ในระดับจริงมาก เช่นเดียวกัน แต่ในข้อคำถามเชิงลบ มหาวิทยาลัยรัฐอยู่ในระดับจริงน้อย ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชนอยู่ในระดับจริงปานกลาง แสดงให้เห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการ พัฒนาอัตลักษณ์ศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนให้มาก เนื่องจากนักศึกษา ยังไม่มีความชัดเจน ในอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สินธวา คามดิษฐ์ และ วิศรุต สุวรรณวิเวก

(2539) ศึกษาเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยค่านิยมพื้นฐานที่นักศึกษาเลือกปฏิบัติอันดับต่ำสุดคือ การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย จากงานวิจัยทำให้เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนยังมีปัญหาในอัตลักษณ์ด้านสังคม ประเภทศาสนา เกี่ยวกับการมีหลักธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจ และประเภทวัฒนธรรมประเพณี เกี่ยวกับการมีมารยาททางสังคมและการมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุง ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมที่ดีงาม ซึ่งปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในปัจจุบัน พบว่าอัตลักษณ์ในด้านสังคม ประเภทศาสนา ($\bar{X} = 2.87$) และประเภทวัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X} = 3.13$) ในข้อคำถามเชิงลบ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งควรได้รับการพัฒนา

ดังนั้นหากสถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมการปลูกฝังอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ และส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่สนับสนุนการพัฒนาอัตลักษณ์ มีการประยุกต์อัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละสถาบันมาพัฒนาร่วมกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาก็จะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นผลิตบัณฑิตได้สอดคล้องกับเป้าหมายตามจุดเน้นและจุดเด่นของสถานศึกษาแห่งนั้นที่ได้กำหนดไว้ และนิสิตนักศึกษาก็จะเกิดการรับรู้และเข้าใจตนเองตามอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั้ง 4 ด้านพร้อมกันไปด้วย ทำให้ไม่ว่าจะศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐหรือเอกชน ก็สามารถสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นกำลังของประเทศชาติต่อไปในอนาคต

1.3 การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจำแนกตามภูมิภาค พบว่า ในทุกภูมิภาคมีค่าเฉลี่ย อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อคำถามเชิงบวกอยู่ในระดับจริงมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X} = 3.91$) ภาคใต้ ($\bar{X} = 3.89$) ภาคกลาง ($\bar{X} = 3.84$) ภาคตะวันออก ($\bar{X} = 3.82$) และภาคเหนือ ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนข้อคำถามเชิงลบเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ภาคเหนือ ($\bar{X} = 3.64$) ภาคกลาง ($\bar{X} = 3.59$) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X} = 3.57$) ภาคใต้ ($\bar{X} = 3.49$) และ ภาคตะวันออก ($\bar{X} = 3.01$) ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามีผลต่ออัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เนื่องจากในแต่ละภูมิภาคจะมีอัตลักษณ์ หรือการประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นลักษณะเฉพาะที่ต่างกัน โดยในภาคตะวันออก พบว่าได้อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อคำถามเชิงบวก โดยรวมอยู่ในระดับจริงมาก ($\bar{X} = 3.82$) และในข้อคำถามเชิงลบ โดยรวมอยู่ในระดับจริงปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) แต่เมื่อเปรียบเทียบกับทุกภูมิภาคแล้ว ภาคตะวันออกมีค่าเฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับในทุก

ภูมิภาค ดังนั้นแสดงให้เห็นว่า นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง มีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ไม่เด่นชัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาวดี เหล่าพูลสุข (2539) ศึกษาเรื่องการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี พบว่า นิสิตมีปัญหาสุขภาพจิตทางด้านย่ำคิดย่ำทำ ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น ซึมเศร้า ก้าวร้าว ชอบทำลาย กลัวโดยไม่มีเหตุผล ส่วนปัญหาการปรับตัวทางการเรียนอยู่ในระดับมากมากรองลงมาคือปัญหาการปรับตัวด้านอนาคต อาชีพและการศึกษาด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมนันทนาการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ด้านอารมณ์ และส่วนตัว มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จากงานวิจัยแสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังมีปัญหาในการปรับตัวอยู่มาก ทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ดังนั้นมหาวิทยาลัยอาจมีการเพิ่มปริมาณบุคคลากรให้เพียงพอกับการดูแลนิสิตนักศึกษา และบุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจและใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษาให้มากขึ้น นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคีและกระตุ้นให้เกิดความรักในสถาบัน เพื่อให้เกิดอัตลักษณ์ร่วมกันระหว่างนิสิตนักศึกษาในสถาบันเดียวกันให้มากขึ้น

1.4 การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชามีค่าเฉลี่ยอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในข้อคำถามเชิงบวกอยู่ในระดับจริงมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ($\bar{X} = 3.94$) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.84$) และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ ส่วนในข้อคำถามเชิงลบ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.53$) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ($\bar{X} = 3.40$) และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ จากค่าเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชาแสดงให้เห็นว่านักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในสามกลุ่มสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีวรรณ ดอนจันทร์ (2539) ศึกษาเรื่องสุขภาพจิตของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาคณะต่างกันมีสุขภาพจิตแตกต่างกัน ดังนั้นแสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีลักษณะที่แตกต่างกันด้วย ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและเข้าถึงลักษณะเฉพาะของนิสิตนักศึกษาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา เพื่อจะได้ส่งเสริมและต่อยอดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่สอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาตามกลุ่มสาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียน

2) ผลการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

จากการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งนำทฤษฎีการพัฒนาจิตวิทยาของ มิลเลอร์และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) มาใช้เป็นหลักในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ การตั้งเป้าหมาย การประเมินสภาพปัญหา วิธีดำเนินการที่เป็นลำดับขั้นตอน และการประเมินผล ทั้งนี้ทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและชัดเจนเป็นรูปธรรม เห็นขั้นตอนในการดำเนินงานและการประเมินผล โดยมีการนำแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการฝึกอบรม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2532) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Slugoski, Marcia and Koopman, 1984) เกณฑ์ในการกำหนดสถานะอัตลักษณ์ (Marcia, 1980) และเทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เพื่อให้ นิสิตนักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองในด้านเฉพาะบุคคล ด้านสังคม ด้านการดำเนินชีวิต และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนิสิตนักศึกษาทั้งในขณะที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาและในการใช้ชีวิตในสังคม

จากการสร้างโปรแกรมฝึกอบรมนักศึกษา ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาอัตลักษณ์ในแต่ละด้าน มีจำนวน 13 กิจกรรม โดยนำข้อมูลการสังเคราะห์เอกสารและการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในปัจจุบันมาประกอบในการพิจารณาโดยเลือกข้อที่นิสิตนักศึกษาตอบแบบวัดได้ค่าเฉลี่ยในระดับจริงปานกลางแล้วนำมาสร้างเป็นกิจกรรม ซึ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาอัตลักษณ์ขึ้น โดยในแต่ละกิจกรรมมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรมแรกเป็นกิจกรรมปฐมนิเทศ ซึ่งมีความสำคัญมาก เนื่องจากมีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจจุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมในครั้งนี้และเป็นการสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างนักศึกษาที่เข้าร่วมอบรม ดังที่ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546: 137) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ว่า ช่วยสร้างความเข้าใจในตนเองอย่างถูกต้อง ทำให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมีความเข้าใจบุคคลอื่น ยอมรับพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาและทำให้มีความสามารถในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่สมาชิกกลุ่มให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นในการปฐมนิเทศครั้งนี้จึงนำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มาใช้เพื่อให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างคณะได้ เนื่องจากต้องร่วมกันทำกิจกรรมต่อเนื่องกันเป็นเวลา 12 ครั้ง

1) **อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล** มีการจัดกิจกรรม 1 กิจกรรม เพื่อสร้างความมั่นใจในร่างกาย ชื่อว่ากิจกรรมสวดยหล่อได้ หากมั่นใจในตนเอง โดยเน้นการดูแลรูปร่างและสุขภาพของตนเอง

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538: 10) กล่าวว่า เป้าหมายในการพัฒนานิสิต นักศึกษาในด้านร่างกาย ควรเน้นการพัฒนาความเจริญเติบโตในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ให้เกิดการ พัฒนาเจตคติที่ดีในการรักษาสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ ในกิจกรรมนี้ใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ด้วยการเสนอปัญหาการขาดความมั่นใจในด้าน ร่างกาย เช่น นักศึกษาที่มีน้ำหนักตัวมากเกินไปแล้วไปซื้อยาลดความอ้วนที่ไม่ได้มาตรฐาน รับประทาน ทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษามีความมั่นใจในตนเอง และ สามารถดูแลสุขภาพตนเองให้แข็งแรงและมีรูปร่างสมส่วนได้

2) **อัตลักษณ์ด้านสังคม** มีการจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม กิจกรรมแรกคือ แต่งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณธรรม โดยเน้นที่ความซื่อสัตย์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning:PBL) ในการ สร้างภาวะวิกฤติ (Crisis) และใช้เทคนิคสัญญาร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน (Learning Contract) ในขั้นการตกลงใจ (Commitment) เพื่อให้นักศึกษาเกิดการยอมรับและปฏิบัติตาม กิจกรรมที่ 2 งามอย่างไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามมารยาทไทย โดยเน้นการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเกิดความกล้าแสดงออกในพฤติกรรมที่เหมาะสมต่างๆ เช่น ช่วยอาจารย์ถือของ พุดจาสุกสุภาพ ไม่พูดแทรก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการพูดและพฤติกรรมกล้าแสดงออกทางการพูดโดยใช้บทบาทสมมติของ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางการพูด และ พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบบทบาทสมมติสูงกว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กิจกรรมที่ 3 การเมือง เรื่องของเรา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทของตนเองในสังคมประชาธิปไตย โดยจุดเด่น ของกิจกรรมนี้คือให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นทางด้านการเมืองร่วมกับ วิทยากร เนื่องจากวิทยากรเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ จะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษา มีความเข้าใจในด้านการเมืองได้อย่างชัดเจน

3) **อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต** มีการจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม กิจกรรมแรกคือน้องใหม่ หัวใจพอเพียง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีจุดมุ่งหมายในชีวิตโดยที่ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็น แนวทางในการดำเนินชีวิต กิจกรรมนี้มีการจัดทัศนศึกษาออกสถานที่คือพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิม พระเกียรติ คลอง 1 จ.ปทุมธานี ซึ่งเป็นการจัดแสดงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวข้องการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาประเทศ ซึ่งทำให้นักศึกษา เกิดการเรียนรู้การแก้ไขปัญหาต่างๆ แบบยั่งยืน และยังเห็นถึงพระอัจฉริยภาพทางด้านการเกษตร

ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษาได้น้อมนำหลักการดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเอง กิจกรรมที่ 2 ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษารู้จักคบเพื่อนที่ดี โดยให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์เพื่อนของตนเองถึงข้อดีและข้อเสีย และมีวิจารณ์ญาติในการคบเพื่อน กิจกรรมที่ 3 จิตอาสาสร้างสรรค์สังคมมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละให้กับสังคมส่วนรวม โดยเน้นการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบสรคณนิยม(Constructivism)เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม(Social Constructivism) เน้นความรู้มีความสัมพันธ์กับชุมชน มีการไปสัมผัสภาชนพุดคยและบริจาคของให้กับสถานสงเคราะห์บ้านกิ่งวิถีหญิง คลอง 6 ซึ่งอยู่ไม่ห่างจากมหาวิทยาลัยมากนัก

4) **อัตลักษณ์ด้านวิชาการ** มีการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรม กิจกรรมแรกคืออาชีพมั่นคงอนาคตสดใส มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาวิชาที่ตนเองศึกษา โดยกิจกรรมเน้นที่การแสวงหาความรู้จากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างในสาขาวิชาเดียวกันและนอกสาขาวิชา กิจกรรมที่ 2 ผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะสื่อสาร โดยใช้เทคนิคการได้วาที่เข้ามาเพื่อให้เกิดทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม ทักษะการสื่อสาร และการทำงานเป็นทีมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิงกาญจน์ สมบัติ (2550) วิจัยเกี่ยวกับการใช้การได้วาที่เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับการได้วาที่เป็นทางบวก และนักศึกษาได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทางการพูด การอ่าน การเขียน การฟัง การหาข้อมูล การทำงานเป็นกลุ่ม และยังพบว่านักศึกษาพัฒนาทางด้านการคิดวิเคราะห์มากที่สุด ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการได้วาที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านการมีทักษะการสื่อสารได้ กิจกรรมที่ 3 IT University มีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยใช้การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เน้นการเรียนแบบสืบค้น เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในการเรียนได้ กิจกรรมที่ 4 ใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนักศึกษา โดยใช้หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เข้าถึงความรู้ที่ทันสมัย โดยเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นทักษะเฉพาะบุคคลที่ควรฝึกฝน ดังที่เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539) ได้กล่าวถึงลักษณะบุคคลที่จะเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 1) รักการอ่านหนังสือ ติดตามวิทยาการใหม่ๆ เสมอ 2) เรียนรู้สิ่งที่สนับสนุนความสำเร็จ 3) เรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนปัญญา 4) ฝึกคิดเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และ5) เรียนรู้ว่ทุกคนสามารถเป็นครูได้ ดังนั้นจึงจำเป็น

ที่นักศึกษาควรรู้ให้ความสำคัญกับการแสวงหาความรู้จากหอสมุด เนื่องจากเป็นศูนย์รวมความรู้ พร้อมกับมีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่น่าสนใจและทันสมัยจำนวนมาก

กิจกรรมสุดท้ายเป็นกิจกรรม**ปัจฉิมนิเทศ** เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมทั้ง 12 ครั้งที่ผ่านมา พร้อมทั้งให้นักศึกษาประเมินตนเองถึงสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2528: 22-23) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินตนเอง สรุปได้ว่าช่วยให้ผู้สอนทราบประสิทธิภาพการสอนของตนและนำไปปรับปรุงในครั้งต่อไป และช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงผลการเรียนรู้ของตนเองและยังเพิ่มแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการประเมินตนเองมีประโยชน์ต่อผู้สอนและนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนทราบถึงประสิทธิภาพของการอบรมและผู้เรียนทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของตนเอง รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไปด้วย

3. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

พบว่า

จากผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตศึกษาระหว่าง**กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม** ก่อนและหลังการทดลองพบว่า โดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก ก่อนการทดลอง(ตารางที่ 56) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.48$) ต่ำกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 3.60$) แต่หลังจากการทดลอง(ตารางที่ 58) แล้ว นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.94$) สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 3.70$) และในภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ ก่อนการทดลอง(ตารางที่ 57) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.08$) ต่ำกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 3.19$) แต่หลังจากการทดลอง(ตารางที่ 59) แล้ว นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.61$) สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 3.25$) แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 13 ครั้ง ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย มีส่วนช่วยพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ ชูเดช (2534: 116-117) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับระดับพัฒนาการของอัตลักษณ์นิสิต พบว่า นิสิตที่ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนบ่อยครั้งทั้งในและนอกสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์สูงกว่านิสิตที่ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนน้อยครั้ง ดังนั้นหากต้องการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตศึกษามหาวิทยาลัยจึงควรส่งเสริมการจัด

กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ประสบการณ์ และการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาระหว่าง**กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม** หลังการทดลองพบว่า โดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก (ตารางที่ 58) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.94$) สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 3.70$) และโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ (ตารางที่ 59) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.61$) สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 3.25$) ซึ่งทั้งด้านบวกและด้านลบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้คือนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ แต่หากพิจารณารายประเภทแล้วระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองยังมีประเภทที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยในข้อคำถามเชิงบวกมี 8 ประเภท ดังนี้ 1) ศาสนา ($\bar{X} = 4.10$) 2) การเมือง ($\bar{X} = 3.57$) 3) การมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.17$) 4) การมีจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 3.51$) 5) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ($\bar{X} = 4.00$) 6) การมีทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.93$) 7) การใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.27$) 8) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.43$) ส่วนในข้อคำถามเชิงลบมี 4 ประเภท คือ 1) บทบาททางเพศ ($\bar{X} = 3.77$) 2) การคบเพื่อน ($\bar{X} = 3.80$) 3) การมีจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 4.02$) 4) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ ($\bar{X} = 3.93$) 5) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.63$) จากการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในข้อคำถามเชิงบวกแล้วพบว่าอยู่ในระดับจริงมากทุกข้อ และคะแนนเฉลี่ยในข้อคำถามเชิงลบอยู่ในระดับจริงน้อย แสดงให้เห็นว่าหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตศึกษามีคะแนนอัตลักษณ์อยู่ในระดับดี แม้ว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุมแล้วจะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อเทียบกับเกณฑ์แล้วสามารถผ่านเกณฑ์ได้ในทุกประเภท นอกจากนี้หากเทียบกับคะแนนการศึกษ้อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาปัจจุบันในนิสิตนักศึกษาทั่วประเทศแล้วพบว่าในอัตลักษณ์ประเภทดังกล่าวคะแนนส่วนใหญ่มากกว่าหรือใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตศึกษาสามารถนำมาใช้ในการเสริมสร้างอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาระหว่าง**ก่อนทดลองและหลังทดลอง** ในนักศึกษากลุ่มทดลองพบว่า โดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงบวก (ตารางที่ 60) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนหลังทดลอง ($\bar{X} = 3.95$) สูงกว่าก่อนทดลอง ($\bar{X} = 3.48$) และโดยภาพรวมในข้อคำถามเชิงลบ (ตารางที่ 61) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนน

หลังทดลอง ($\bar{X} = 3.62$) สูงกว่าก่อนทดลอง ($\bar{X} = 3.09$) ซึ่งทั้งด้านบวกและด้านลบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้คือ นักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แต่หากพิจารณารายประเภทแล้วระหว่างหลังทดลองและก่อนทดลองยังมีประเภทที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่มีค่าเฉลี่ยหลังทดลองมากกว่ากลุ่มทดลอง โดยในข้อคำถามเชิงบวกมี 1 ประเภท คือ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คะแนนหลังทดลอง ($\bar{X} = 3.47$) คะแนนก่อนทดลอง ($\bar{X} = 3.10$) ส่วนในข้อคำถามเชิงลบมี 2 ประเภท คือ 1) บทบาททางเพศ คะแนนหลังทดลอง ($\bar{X} = 3.80$) คะแนนก่อนทดลอง ($\bar{X} = 3.34$) 2) การคบเพื่อน คะแนนหลังทดลอง ($\bar{X} = 3.84$) คะแนนก่อนทดลอง ($\bar{X} = 3.41$) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า หากพิจารณาในค่าเฉลี่ยแล้วในอัตลักษณ์แต่ละประเภท หลังการทดลองนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนทดลองทุกประเภท หากพิจารณาในรายละเอียด สามารถอภิปรายผลในประเภทที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนี้

1) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึงการสนใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถของตน โดยได้มีการจัดกิจกรรมใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด เพื่อให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ และมีการจัดกิจกรรมเพิ่มทักษะในการเข้าถึงข้อมูลทั่วไปและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพตามสาขาของนักศึกษา แต่เนื่องจากกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ดังกล่าว มีเวลาจำกัดจึงจัดเพียงครั้งเดียว จึงทำให้นักศึกษามีความรู้สึกว่าตนเองปฏิบัติอย่างไม่ต่อเนื่อง ทำให้คะแนนหลังการทดลองจึงไม่เพิ่มมากนัก ทั้งนี้หากต้องการให้นักศึกษาเกิดทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมเสริมความรู้ต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา หรือในแต่ละรายวิชาควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ พัฒนาต่อยอดการเรียนรู้ของนักศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2549: 98) กล่าวถึงแนวทางส่งเสริมการศึกษาในระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สรุปได้ว่า 1) การจัดการเรียนการสอน ควรปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและเห็นความจำเป็นของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 2) ควรมุ่งฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ให้แก่ผู้เรียน (learn how to learn) มากกว่าการบอกความรู้ 3) ฝึกทักษะทางภาษา การสื่อสาร การใช้สื่อทุกประเภทให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ตนเอง

2) บทบาททางเพศ หมายถึงการแสดงลักษณะความเป็นชายหรือหญิงได้เหมาะสมกับเพศของตนเองเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม การมีความมั่นใจและเป็นตัวของตัวเอง

ตัวเองในการแสดงออกตามเพศของตน โดยในด้านนี้ไม่ได้มีการจัดกิจกรรม เนื่องจากข้อมูล การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั่วประเทศในด้านนี้พบว่านิสิตนักศึกษามีอัตลักษณ์อยู่ในระดับ ดีทุกข้อ ซึ่งแสดงว่านักศึกษายอมรับในเพศของตนเองและสามารถแสดงบทบาททางเพศได้อย่าง เหมาะสม จึงทำให้คะแนนหลังการทดลองและก่อนการทดลองจึงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 0.05

3) การคบเพื่อน หมายถึงการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งกับเพื่อน เพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ โดยได้มีการจัดกิจกรรมฝึกรักชีวิตมหาวิทยาลัย เพื่อให้ นิสิตนักศึกษารู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี แต่หลังจากจัดกิจกรรมแล้วคะแนนก่อนและหลังการทดลองจึงไม่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตนักศึกษายังอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 ยัง ต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ ชนัดดา เพ็ชรประยูร (2549) ได้ศึกษาการ ปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่าตัวแปรที่มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาคือ ผู้มีบุคลิกภาพเปิดเผย อย่างมั่นคง มีเกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป และเป็นเพศหญิง ด้วยเหตุนี้ทำให้เห็นว่าหากนักศึกษาไม่ได้มี บุคลิกภาพที่เปิดเผย มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และเป็นเพศชาย อาจยากกับการปรับตัว ทำให้ไม่ยอมรับ กับเพื่อนใหม่ที่เพิ่งรู้จักกัน จึงยังไม่สนิทสนมกับเพื่อนใหม่มากนักและไม่กล้าเปิดเผยตนเองกับ เพื่อน จึงเป็นสาเหตุทำให้ยังไม่สามารถพิจารณาได้ว่าเพื่อนที่ตนเองคบอยู่ด้วยนั้นมีลักษณะนิสัย เป็นอย่างไร ซึ่งต้องใช้เวลาในการพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันสักระยะจึงจะสามารถตัดสินใจได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการนำผลการวิจัยไปใช้จะต้องพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้ แต่ทั้งนี้ควรเพิ่มคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวให้ ละเอียดมากขึ้น เช่น ปัจจุบันนิสิตนักศึกษาพักอยู่กับใคร บิดามารดาอยู่ด้วยกันหรือแยกกันอยู่ เป็นต้น เพราะจะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของนิสิตนักศึกษาและบุคคลในครอบครัว ซึ่งข้อมูล เหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา นอกจากนี้อาจปรับเกณฑ์การวัด ให้มีความละเอียดมากขึ้น เนื่องจากเป็นแบบวัดที่นิสิตนักศึกษาประเมินตนเอง ซึ่งนักศึกษามาก ประเมินตนเองในระดับสูง ทั้งนี้หากมีเกณฑ์ที่ละเอียดจะช่วยให้สามารถแยกนักศึกษาที่ควรได้รับการ พัฒนาออกมาได้ชัดเจนมากขึ้น

2. กิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนานิสิตนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น จำนวน 13 กิจกรรม เพื่อใช้สำหรับนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกคน ทั้งนี้อาจประยุกต์และนำมาใช้เฉพาะบางกิจกรรมได้ เพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านที่สถาบันอุดมศึกษาต้องการพัฒนา ด้านสถานที่ในการจัดอบรมอาจมีการศึกษานอกสถานที่ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกและความเหมาะสมของกิจกรรม

ด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ควรรวบรวมข้อมูลโดยการให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 โดยควรให้นิสิตนักศึกษาผ่านการเรียนในระดับอุดมศึกษาประมาณ 2 เดือน เนื่องจากให้นิสิตศึกษาคุ่นเคยกับการเรียนและการใช้ชีวิตในระดับอุดมศึกษา และไม่ควรไถ่เวลาสอบเพราะนิสิตนักศึกษาจะกังวลเรื่องการเตรียมสอบ

นอกจากนี้ในบางกิจกรรมมีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ด้านสังคม ในประเภทศาสนา มีการจัดกิจกรรมคือแต่งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมที่ควรมี เช่นเดียวกัน ได้แก่ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต

ด้านความรู้ มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ในประเภทการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ มีการจัดกิจกรรมคืออาชีพมั่นคงอนาคตสดใส ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการมีความรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองศึกษา

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ในประเภทการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการจัดกิจกรรมคือใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนาตนเอง

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ในประเภทการมีทักษะการสื่อสารและประเภทการใช้เทคโนโลยี มีการจัดกิจกรรมคือผู้นำที่ดีต้องมีทักษะการสื่อสาร และ IT University ตามลำดับ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอได้

ดังนั้นในอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่มีความใกล้เคียงกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา จึงสามารถนำกิจกรรมในโปรแกรมฝึกอบรมมาประยุกต์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรีได้

3. รูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้ทั้งในระดับสถาบันอุดมศึกษา โดยให้ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบเป็นหลักและใช้ได้ในระดับคณะ โดยให้อาจารย์ที่รับผิดชอบฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ทั้งนี้ควรมีการตั้งเป็นคณะกรรมการโดยมีคณาจารย์ในคณะต่างๆ ร่วมด้วย เพื่อสามารถนำความรู้ด้านต่างๆ มาบูรณาการใช้ในการฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาได้

4. ควรนำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปใช้ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้เกิดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เช่น การจัดหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมทั้งภายในคณะและระดับมหาวิทยาลัย

5. จากผลการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีอัตลักษณ์ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรพัฒนาอัตลักษณ์ดังกล่าวให้สูงขึ้น ด้วยการจัดกิจกรรมหรือสอดแทรกการพัฒนาในรายวิชา เนื่องจากการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างมาก

6. จากผลการวิจัยไม่ได้มีการติดตามผลว่าเมื่อเวลาผ่านไปแล้วอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาจะยังอยู่เช่นเดิมหรือไม่ ดังนั้นจึงควรมีการติดตามเมื่อเวลาผ่านไป 1 ภาคการศึกษา ให้นิสิตนักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมากขึ้น ทั้งในด้านการเรียนและการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม จากนั้นจึงนำแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตศึกษามาวัดกับนักศึกษากลุ่มทดลองอีกครั้ง เพื่อให้เห็นถึงความคงอยู่เพิ่มขึ้น หรือลดลงของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

7. ในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทำให้เห็นว่าในบางกิจกรรมใช้เวลาไม่น้อยเกินไปทำให้นิสิตนักศึกษายังไม่เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นหากต้องการให้เกิดความคงอยู่ของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในแต่ละด้าน จึงควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในระดับชั้นปีอื่นๆ ด้วย เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเกิดอัตลักษณ์ที่ชัดเจน โดยอาจมีการปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตนักศึกษาในแต่ละชั้นปี

8. จากผลการวิจัยการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ประกอบด้วยรูปแบบและกิจกรรม จำนวน 13 กิจกรรม ซึ่งรูปแบบและกิจกรรมดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งสามารถพิจารณาในอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นมาประยุกต์ใช้ได้ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเกิดการพัฒนาอัตลักษณ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นได้

กำหนดเป็นจุดเน้นหรือจุดเด่นได้ ทั้งนี้เนื่องจากผลการทดลองพบว่านักศึกษาในกลุ่มทดลองหลังการทดลองมีคะแนนมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงเชื่อมั่นได้ว่ารูปแบบและกิจกรรมที่นำเสนอนี้สามารถพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาโดยใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีอื่นๆ เนื่องจากงานวิจัยนี้ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ดังนั้นควรมีการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในชั้นปีอื่นๆ โดยให้สอดคล้องกับปรัชญาปณิธานของมหาวิทยาลัย กรอบมาตรฐานคุณวุฒิของในแต่ละสาขาวิชา และความต้องการของนิสิตนักศึกษา เช่น นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อาจเน้นไปที่อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษามีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตนักศึกษาแต่ละชั้นปี

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่สำรวจแล้วมีคะแนนอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสูง ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อให้เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ด้านอุดมศึกษาต่อไป

3. ควรมีการศึกษาเพื่อการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) กับสถาบันอุดมศึกษาที่สำรวจแล้วมีคะแนนอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาสูง ซึ่งถือว่าเป็นนิสิตนักศึกษาที่มีกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่ดี (Best Practice) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเปิดกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยปิด และศึกษาเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างของสภาพแวดล้อมมีผลทำให้นิสิตนักศึกษามีอัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, สำนักงาน. 2553. แก่นักศึกษามีปัญหาสุขภาพจิต. มติชน. (6 มีนาคม 2553): 3.
- กึ่งกาญจน์ สมบัติ. 2550. การใช้การได้วาทีเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กลิ่น สระทองเนียม. แก่ปัญหานักเรียนนักเลง เกายังไม่ถูกที่คั่น. เดลินิวส์. (25 กุมภาพันธ์ 2552), 23.
- บุญศรี คำชาย. 2542. จิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2539. การคิดเชิงวิพากษ์. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2539. คีษิตแห่งศตวรรษที่ 21: แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. 2546. สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2545. กรุงเทพฯ: สหายบล็อกและการพิมพ์.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. 2550. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. 2550. สรุปโครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ นิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2549. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. จำนวนนักศึกษาทั้งหมดปี 2550. [ออนไลน์]. 2550. แหล่งที่มา: <http://www.info.mua.go.th/information> [1 กันยายน 2553].
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. 2551. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. 2552. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2550. การใช้ ภาษาไทย 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คมเพชร ฉัตรสุกุล. 2546. กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- จริยกุล ตรีสุวรรณ. 2542. การศึกษาเอกลักษณ์แห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย โรงเรียน มัธยมปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จันทร์เพ็ญ ทศนีย์สกุลชัย. 2548. อัตลักษณ์และการพัฒนาอัตลักษณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและ
อบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรายุ สุดสงวน, 2549. มารยาทการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต, การศึกษาวิทยาศาสตร์ (คอมพิวเตอร์) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จิรวัดน์ วีรังกร. 2550. รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนิสิตนักศึกษาด้วยกิจกรรมเสริม
หลักสูตร. ใน เอกสารประกอบการสัมมนา, เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา เขตภาคกลางเพื่อ
พัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย, 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉลอง ชาตรุประชีวิน. การพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่พึง
ประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร 11(กุมภาพันธ์ 2551): 47-65.
- ช่อระย้า แสนมีมา. 2542. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นใน
ตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพาณิชยการพลาญชัยร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และดุจเดือน พันธุมนาวิน. ระบบอัตลักษณ์แห่งอีโก้ในเยาวชนไทย.
วารสารจิตวิทยา. 2(มกราคม 2538): 76-79.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541. ตำราขั้นสูง เรื่อง ทฤษฎี การวัด และงานวิจัยเอกลักษณ์แห่งอีโก้
ในคนไทยและเทศ. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน ศาสตรภักทร. 2535. การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
จิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงใจ กสานติกุล. วิทยุ่่น. ตำราจิตเวชศาสตร์. 7(กุมภาพันธ์ 2538): 55-59.
- ดารานี พฤษษาชีวะ. 2548. ผลการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริงเพื่อ
สร้างอัตลักษณ์แห่งความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียน
อาชีวศิลป์ศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทอง ทองเต็ม. 2532. การประเมินผลการฝึกอบรม. เอกสารประกอบการบรรยาย (เอกสารอัด
สำเนา).

- ธงชัย สมบูรณ์. 2551. เรื่องอัตลักษณ์ “เด็กราม”. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นงลักษณ์ ใจสะอาด. 2553. รูปแบบการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นวลละออ สุภาพล. 2547. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงวิศ ดวงมีสิน. 2549. การศึกษาอัตลักษณ์แห่งตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- นันทนา วงษ์อินทร์. 2543. การพัฒนาอารมณ์. ในรวมบทความวิชาการ EQ.บรรณาธิการ โดย อัจฉรา สุขารมณ, วิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลีและอรพินทร์ ชูชม.กรุงเทพฯ : ชมรมผู้สนใจอีคิว.
- นารีรัตน์ สุวรรณนารี. 2543. พฤติกรรมจริยธรรมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เนาวรัตน์ เหลืองรัตนเจริญ. 2541. ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์แห่งตนของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เนาวรัตน์ อิมลิมธาร. 2546. สภาวะทางเอกลักษณ์แห่งตนและการรับรู้ความสามารถของตนเองของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐชั้นปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญสม ภูศิริ. 2546. การพัฒนาทักษะการพูดและพฤติกรรมกล้าแสดงออกทางการพูดโดยใช้บทบาทสมมติของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- บุษรินทร์ พุ่มมีผล. 2546. ปัจจัยส่วนบุคคล บรรยากาศในครอบครัว สัมพันธภาพกับเพื่อน และสถานะทางเอกลักษณ์แห่งตนในนักศึกษาชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประคอง กรรณสุด. 2539. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาวดี เหล่าพูลสุข. 2539. ปัญหาการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสาธ อิศรปรีดา. 2547. สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม: โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรีชา คูวินทร์พันธ์. 2548. ศาสนาชาติพันธุ์-ชาตินิยม และความรุนแรง. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา ธรรมมา. เอกลักษณ์แห่งตน. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 34(มกราคม 2548): 49-63.
- ปลัดทพวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. 2545. สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิตินักศึกษา ปีงบประมาณ 2544. กรุงเทพฯ: สหยาบลิ้นแอกและการพิมพ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มธุรส สว่างบำรุง. 2542. จิตวิทยาทั่วไป. เชียงใหม่: กิตติการพิมพ์.
- มนตรี ประทุม. แก้ปัญหา นักศึกษาชายบริการ ใจเสีย ของอุดมศึกษาไทย. เดลินิวส์. (23 พฤษภาคม 2552): 27.
- มณีวรรณ ดอนจันทร์. 2539. ภูมิหลัง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2550. อัตลักษณ์นิสิต มศว. ฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มัทธรา ธรรมบุศย์. AQ กับความสำเร็จของชีวิต. วารสารวิชาการ. 4(กันยายน 2544): 12-17.

- เยาวนาท สุนทร. 2546. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตนกับพฤติกรรมความ
รับผิดชอบของวันรุ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา
พัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. 2552. มาตรฐาน
การศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก. กรุงเทพฯ: จุฑทอง.
- เวียม นมรัช. 2552. การวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กร
นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรมและองค์กร มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ละมัย ทุมพัฒน์. 2550. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์แห่งตน
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณิ แกมเกตุ. 2551. วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรารณณ์ ขวัญกิจสโรช. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทย
บริหารธุรกิจและพาณิชการ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรารณณ์ สามโกเศศ. วิตามินเสริมของมหาวิทยาลัยที่ดี: กระแสทัศน์. มติชนรายวัน. (10 เมษายน
2546), 6.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. สัมภาษณ์, 3
พฤศจิกายน 2553.
- วิชากร, กรม. 2548. การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิทย์ เทียงบุญธรรม. 2541. A New English-Thai Dictionary (Library Edition). พิมพ์ครั้งที่
4. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- วิภาวรรณ ลีลาสำราญ. 2547. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ: ชานเมืองการพิมพ์.
ศิริรัตน์ แอดสกุล. การเลี้ยงลูกในยุคปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิชาการ 4 (มกราคม 2545): 9.

- ศรีวรรณ มีคุณ. ปัญหาสังคมในกลุ่มวัยรุ่นและนิสิตนักศึกษา. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. 1 (มกราคม 2548): 23.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. 2532. กระบวนการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.
- สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [ออนไลน์]. 2553. แหล่งที่มา: <http://www.academic.chula.ac.th> [1 กันยายน 2553]
- สมร ทองดี. 2545. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่นและการอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- สมจิต ชิวปรีชา. 2548. วาทวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2528. การประเมินโครงการประชุมและหลักการประยุกต์ใช้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สายฝน ควรรณดุจ. 2537. การศึกษาสถานะทางเอกลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สินธะวา ความดิษฐ์ และ วิศรุต สุวรรณวิเวก. 2539. การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ รายงานการวิจัย.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2538. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: พื้นฐานและบริการนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรพงษ์ ชูเดช. 2534. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสาวรีย์ ตะโพนทอง, กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร และมนตรี คู่ควร. 2548. พฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา รัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

หมอชาวบ้าน. แค่ขยับเท่ากับสุขภาพ. [ออนไลน์]. 2550. แหล่งที่มา:

[http://www.doctor.or.th/taxonomy/term/\[1 กันยายน 2553\]](http://www.doctor.or.th/taxonomy/term/[1%20กันยายน%202553])

อธิษฐาน อนุรักษติพันธ์, 2546. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับมารยาทไทยของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนนานาชาติกับโรงเรียนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อภิญา เพ็ญฟูสกุล. 2546. อัตลักษณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

อัมพร ศรีประเสริฐสุข. 2545. ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตนและสัมพันธภาพในครอบครัวกับทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทยของวัยรุ่นทั่วไปและวัยรุ่นเซ็กเตอร์พอยท์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุษา ศรีจินดารัตน์. 2533. พัฒนาการของเอกลักษณ์แห่งอิโก้ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้คุณค่าของการทำงานและการรับรู้คุณค่าของศาสนาในวัยรุ่นไทยภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกพันธ์ หมื่นแก้ว. การเรียนให้สำเร็จในมหาวิทยาลัย. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา <http://km-gspot.com/2009/12/blog-post.html> [1 กันยายน 2553]

ภาษาอังกฤษ

Adams, G. R. The Objective Measure of Ego Identity Status. [online]. 2003. Available from: <http://www.uoguelph.ca/gadams.htm>. [4 July 2010]

Astin, A. W. 1984. Four Critical Year. San Francisco: Jossey Bass.

Astin, A. W. 1993. What Matter in College? Four Critical Year Revisited. San Francisco: Jossey Bass.

Bandura, A. 1977. A Social Learning Theory. New Jersey: Prentice Hall.

Becker, R. P., et al. 1972. Perspective on Higher Education. California: University of California Press .

Bem, S. Gender Schema Theory: A cognitive Account of sex Typing. Psychological Review 88 (April 1981): 30-34.

- Bennion, L. D., and Adams, G. R. A Revision of the Extended Version of the Objective Measure of Ego Identity Status: An Identity Instrument for Use with Late Adolescents. Journal of Adolescent Research. 1(February 1986): 183-198.
- Bolton, C., and Kammeyer, K. Campus Culture: Role Orientations and Social Types. College and Student Selected Reading in the Social Psychology of Higher Education. 7 (February 1972): 143-150.
- Brown, S. 2004. Assessing learners in higher education. London: Kogan.
- Chickering, A. W., 1974. Education and Identity. San Francisco: Jossey Bass.
- Chickering, A. W., and Reisser, L. 1993. Education and Identity. (2nd Edition). San Francisco: Jossey Bass.
- Christy, D. M. Conceptualizing Identity Development: Unmasking the Assumptions Within Inventories Measuring Identity Development. NASPA Journal, 46 (March 2009): 469-479.
- Dellas, M., and Jernigan, L. P. Affective Personality Characteristics Associated with Undergraduate Ego Identity Formation. Dissertation Abstracts International. 5(March 1990). 306-324.
- Erikson, E. H. 1971. youth and Life Cycle. Adolescent Behavior and Society. Edit by Rolf E. Muss. 255. Random House.
- Farhana, W. Y. Gender Differences on the Identity Status of the Malaysian Preparatory Students. Canadian Social Science. 6 (February 2010), 145-151.
- Guerra, A. L., and Braungart, R. Predicting career indecision in college student: The roles of identity formation and parental relationship factors. The career Development Quarterly. 47(March 1999): 255-266.
- Hochbaum, J. 1972. College and Student Selected Reading in the Social Psychology of Higher Education. New York: Pergamon.
- Jane, P. Social Class, Identity and the 'Good' Student: Negotiating University Culture. Australian Journal of Education, 52(March 2008), 257-271.
- Jeffrey, N. 1985. Social Psychology Society and Self. United States of America: West Publishing Company.

- Marcia, J. E. 1980. Identity in Adolescence. In Handbook of Adolescent Psychology. New York: Wiley.
- Michail, N. 1986. Crime and Character. This World. Madison: Springer.
- Miller, T. K., and Prince, J. S. 1976. The future of student Affairs. San Francisco: Jossey Bass.
- Miville, M. L., and Darlington P. Exploring the Relationships between Racial/Cultural Identity and Ego Identity Among African Americans and Mexican Americans. Jurnal of Multicultural Counseling and Development. 28(April 2000): 208-224.
- Munro,G., and Adams, G. R. Ego identity formation in college students and work youth. Developmental Psychology. 13(April 1977): 523-524.
- QS World University Ranking. Top Universities.[online]. 2010 Available from: www.wikipedia.org [17 November 2010]
- Rice, P. F. 1996. The Adolescent Development. Relationship and Culture. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Slugoski, B. R., Marcia, J. E. and Koopman, R. F. Cognitive and Social Interactional Characteristics of Ego Identity Status in College Male. Journal of Personality and Social Psychology. 47(March 1984). 646-611.
- Stoltz, P.G. 1997. Adversity Quotient : Turning Obstacies into Opportunities. New York: United States of America.
- Taylor, R. D., and Oskay G. Identity Formation in Turkish and American Late. Adolescents. [online]. 1995. Available from: www.jcc.sagepub.com/cgi/content/abstract [17 July 2010]
- Thai Learners'SDictionary. 2007. English-Thai Dictionary. Bangkok: Aksorn Charoen Tat.
- Ting, S. M. The Development and Validation of the Self-Identity Scale. Dissertation Abstracts International. 56 (November 1996): 38-41.
- Waterman, A.S. 1994. Ego Identity A Handbook For Psychosocial Research. New York: Springer-Verlag.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบวัดฉบับนี้คือ **นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1**
2. แบบวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 67 ข้อ **ขอให้ท่านทำทุกข้อ** โดยอ่านข้อคำถามอย่างพิจารณาแล้วตอบตามความเป็นจริง โดยเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว
3. แบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาฉบับนี้มี **2 ตอน** คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของนิสิตนักศึกษา
 - ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
4. แบบวัดฉบับนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด **คำตอบที่ดีที่สุดคือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงหรือปฏิบัติจริงๆ**
5. ข้อมูลทั้งหมดในแบบวัดฉบับนี้จะไม่เปิดเผยเป็นรายบุคคลและไม่มีผลกระทบต่อกรเรียนหรือเรื่องใดๆ ของท่าน ขอให้ท่านรู้สึกเป็นอิสระที่จะตอบตามความเป็นจริง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 17 ปี 17 ปี 18 ปี
 19 ปี 20 ปี มากกว่า 20 ปี
- 3.เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยม ต่ำกว่า 2.00 2.00-2.49
 2.50-2.99 3.00-3.49 3.50-4.00
4. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในคณะ _____ สาขาวิชา _____
มหาวิทยาลัย _____
5. สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา
 อยู่หอพักมหาวิทยาลัย ไม่อยู่หอพักมหาวิทยาลัย
6. อาชีพของบิดา
 รับราชการหรือพนักงานของรัฐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 พนักงานสถานประกอบการเอกชน เกษตรกรรม
 อื่นๆ โปรดระบุ _____
7. อาชีพของมารดา
 รับราชการหรือพนักงานของรัฐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 พนักงานสถานประกอบการเอกชน เกษตรกรรม
 อื่นๆ โปรดระบุ _____
9. การศึกษาของบิดา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
10. การศึกษาของมารดา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

คำชี้แจง ให้นิสิตนักศึกษาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนิสิตนักศึกษามากน้อยเพียงใด และ**ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก หรือการปฏิบัติจริง ๆ** ของนิสิตนักศึกษามากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบางครั้ง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง					
2. ข้าพเจ้าขาดความเชื่อมั่นในรูปร่างของตนเอง					
3. ถ้ามีคนมาทำให้โกรธ ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองได้					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจเมื่อแต่งกายถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย					
5. ข้าพเจ้าชอบเลียนแบบการแต่งกายและท่าทางต่างๆ จากเพื่อนหรือคนที่ชื่นชอบ					
6. ข้าพเจ้าแต่งกายได้เหมาะสมตามเพศของตน					
7. ข้าพเจ้ามั่นใจว่าตนเองแสดงความเป็นชายหรือความเป็นหญิงตามสภาพจริงอย่างเหมาะสมแล้ว					
8. ข้าพเจ้ากังวลหากไม่มีคู่อรักในขณะที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย					
9. ถ้าข้าพเจ้าพบของใช้ที่มีผู้ลืมไว้ ข้าพเจ้าจะนำไปส่งให้อาจารย์ประกาศหาเจ้าของ					
10. ข้าพเจ้าไม่ทุจริตในการสอบ					
11. ข้าพเจ้าลอกการบ้านและรายงานของเพื่อน เพื่อให้ทันเวลาส่ง					
12. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนเองนับถือ เช่น วันทอดกฐิน วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ เป็นต้น					
13. เมื่อข้าพเจ้าอยู่กับเพื่อนสนิท ข้าพเจ้าจะพูดเสียงดังและใช้คำไม่สุภาพ					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบางครั้ง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
14. ขณะที่อาจารย์กำลังสอน ถ้าข้าพเจ้าอยากออกจากห้องเรียน ข้าพเจ้าจะเดินออกไปเลย					
15. ในวงสนทนาขณะที่เพื่อนกำลังพูด ถ้าข้าพเจ้าอยากจะทำอะไร ข้าพเจ้าจะรีบพูดแซงขึ้นมาทันที					
16. เมื่อพบอาจารย์ข้าพเจ้าทำความเคารพทุกครั้ง					
17. ข้าพเจ้าเห็นอาจารย์ถือของหนักเดินผ่านมา ข้าพเจ้ารีบเข้าไปช่วยถือเป็นประจำ					
18. ข้าพเจ้าไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น เช่น วันไหว้ครู วันลอยกระทง เป็นต้น					
19. เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ ข้าพเจ้ายืนตรงเพื่อเคารพธงชาติ					
20. ข้าพเจ้าระมัดระวังในการพูดและการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยเฉพาะในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
21. ข้าพเจ้าใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในมหาวิทยาลัย เช่น เลือกหัวหน้าห้อง เลือกประธานนิสิตนักศึกษา เป็นต้น					
22. ข้าพเจ้าไม่สนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและประเทศ เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(สส.) เป็นต้น					
23. ข้าพเจ้าติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐ จากการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต อย่างต่อเนื่อง					
24. ข้าพเจ้านำข่าวสารทางการเมืองที่ดู ฟัง หรืออ่าน ไปวิพากษ์วิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบางครั้ง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
25. ข้าพเจ้าไม่ชอบเข้าร่วมฟังคำปราศรัยหาเสียง ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับประเทศ					
26. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อไม่ให้พ่อแม่ผิดหวัง					
27. ข้าพเจ้าไม่มีคติประจำใจยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิต					
28. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะทำงานเพื่อรับใช้สังคม					
29. ข้าพเจ้าจะประกอบอาชีพด้วยความสุจริต เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี					
30. ข้าพเจ้าไม่มีเป้าหมายในการเรียนเพื่ออนาคตของข้าพเจ้า					
31. เมื่อมีการบ้าน รายงาน ข้าพเจ้าวางแผนในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย					
32. เมื่อข้าพเจ้าพบอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้ามักท้อถอยหรือล้มเลิกการทำงานนั้น					
33. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสในการทำงานที่ดี					
34. ข้าพเจ้าคบเพื่อนต่างเพศโดยอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม					
35. ถ้าเพื่อนชักชวนให้ทดลองสิ่งที่ยังสงสัยว่าอาจเป็นยาเสพติด ข้าพเจ้าก็อยากจะทำลอง ไม่ปฏิเสธ					
36. เพื่อนของข้าพเจ้าตักเตือนให้ข้าพเจ้ามีความตั้งใจเล่าเรียนมากขึ้น เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกเกียจคร้านในการเรียน					
37. เมื่อถึงเวลาเรียน เพื่อนของข้าพเจ้ามักชักชวนไปเที่ยวเล่นเพื่อหาความบันเทิง ทำให้เสียเวลาเรียน					
38. ข้าพเจ้ามีเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ เพราะทำให้ได้มุมมองที่หลากหลาย					

ข้อความคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบางครั้ง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
39. ข้าพเจ้าบริจาคสิ่งของหรือทรัพย์สินให้กับผู้พิการ แคลนหรือเดือดร้อน					
40. ช่วงปิดเทอม ข้าพเจ้าไปทำกิจกรรม เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน					
41. เมื่อเพื่อนมีความจำเป็นมาขอยืมเงิน แม้ข้าพเจ้ามีข้าพเจ้าก็จะไม่ให้					
42. เมื่อมหาวิทยาลัยประกาศให้ไปเชียร์กีฬา ข้าพเจ้าก็ตั้งใจไปร่วมเชียร์กีฬา					
43. ข้าพเจ้าทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางธรรมชาติ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น					
44. ข้าพเจ้าไม่ทำลายและช่วยดูแลรักษาของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย					
45. ข้าพเจ้ามักขีดเขียนบนโต๊ะในห้องบรรยาย					
46. ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต					
47. ข้าพเจ้ามั่นใจในตนเองว่าจะประกอบอาชีพอะไรในอนาคต					
48. ข้าพเจ้าคิดว่า วิชาที่เรียนในปัจจุบันจะทำให้ข้าพเจ้าประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จ					
49. ข้าพเจ้าไม่เคยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาที่ตนเองศึกษา					
50. ข้าพเจ้าได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และได้ฝึกหัดเพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง					
51. ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้จะไม่ตรงกับของตนเอง					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบางครั้ง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
52. ข้าพเจ้าปฏิเสธเมื่อมีเพื่อนเสนอให้เป็นหัวหน้าหรือ เลขาของกลุ่ม ในการทำงานต่างๆ					
53. เมื่อมีข้อสงสัย ข้าพเจ้าไม่กล้าถามคำถามอาจารย์ ในห้องเรียน					
54. ข้าพเจ้ามีความรู้ความสามารถไม่ด้อยไปกว่าคนอื่น					
55. ข้าพเจ้ามักส่งงานไม่ทันและไม่ครบตามที่อาจารย์ มอบหมาย					
56. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ข้าพเจ้าได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งใน การทำงานกลุ่ม					
57. เวลาทำงานร่วมกันแล้วผิดพลาด มักเป็นความผิด ของคนอื่น					
58. ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี แม้คนนั้น จะไม่เป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกับข้าพเจ้า					
59. ข้าพเจ้าสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำ รายงาน สืบค้นข้อมูล และนำเสนอผลงานได้					
60. ส่วนใหญ่ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบันเทิง เช่น เล่นเกม คุยกับเพื่อน หรือดูหนัง วันละหลายชั่วโมง					
61. ข้าพเจ้าสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งในและนอก สาขาวิชาที่เรียนอยู่ตลอดเวลา					
62. ข้าพเจ้าไม่ได้ติดตามข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งในมหาวิทยาลัยและในสังคม					
63. ข้าพเจ้าสนใจและมักเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ ในกิจกรรมวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อแสวงหา ความรู้ใหม่ๆ					
64. ข้าพเจ้าไม่เคยเข้าฟังการอบรม สัมมนา ประชุม วิชาการ ที่มหาวิทยาลัยหรือชมรมต่างๆ จัดขึ้น					

ภาคผนวก ข

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 64 การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา กลุ่มทดลอง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จำนวน 13 ครั้ง

ครั้งที่	พัฒนา อัตลักษณ์	อัตลักษณ์ย่อย	ชื่อกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง	วิทยากร	สถานที่
1	การ ปฐมนิเทศ	การปฐมนิเทศ	การปฐมนิเทศ	1	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
2	อัตลักษณ์ ด้านเฉพาะ บุคคล	ความมั่นใจใน ร่างกาย	สวยหล่อได้ หากใส่ใจดูแล ตนเอง	3	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
3	อัตลักษณ์ ด้านสังคม	ศาสนา	ตั้งใจ เสริมคุณธรรม นำ สังคม	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
4		วัฒนธรรม ประเพณี	งามอย่างไทย	4	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
5		การเมือง	การเมืองเรื่องของเรา	3	อ.ธนากร (วิทยากร)	ห้องเรียน
6	อัตลักษณ์ ด้านการ ดำเนินชีวิต	การมีอุดมการณ์	น้องใหม่หัวใจพอเพียง	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน+ พิพิธภัณฑ์เฉลิม พระเกียรติ
7		การคบเพื่อน	ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
8		การมีจิตสาธารณะ	จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม	2	อ.ธนากร (วิทยากร)	ห้องเรียน+สถาน สงเคราะห์
9	อัตลักษณ์ ด้านวิชาการ	การเตรียมตัวเพื่อ อาชีพ	อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
10		การมีทักษะการ สื่อสาร	ผู้นำที่ดีต้องมีทักษะการ สื่อสาร	3	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
11		การใช้เทคโนโลยี	IT University	3	อ.สุปราณี (วิทยากร)	ห้องคอมพิวเตอร์
12		การเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	ใฝ่รู้ เป็นนิสัย สนใจ ห้องสมุด	4	คุณอรอนงค์ (วิทยากร)	ห้องสมุด
13	การปัจฉิมนิเทศ	การปัจฉิมนิเทศ	การปัจฉิมนิเทศ	1	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน

หมายเหตุ ในรายละเอียดกิจกรรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำนวน 13 ครั้ง มีการใช้
สัญลักษณ์ดังนี้ * หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพฤติกรรมอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาทั่วประเทศที่เป็น
พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งควรได้รับการพัฒนา รายละเอียดอยู่ในบทที่ 4 ขึ้นตอนที่ 3

*** หมายถึง ข้อมูลที่ได้ปรับปรุงแล้ว จากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์
นิสิตนักศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดข้อเสนอแนะในภาคผนวก ข

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักศึกษาและระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาในกลุ่มทดลอง
2. เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจลักษณะกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาที่จะจัดขึ้น ตลอดจนเข้าใจวันเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยและรู้จักกันมากขึ้น วัดได้จากการเขียนแผนภาพ Mind Map ของเพื่อนที่ตนได้สัมภาษณ์
2. นักศึกษาเข้าใจลักษณะกิจกรรม วันเวลาในการจัดการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา วัดได้จาก นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยเช็คชื่อ นักศึกษาทุกครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

การปฐมนิเทศการจัดกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้อบรมแนะนำตนเองและนักศึกษาแต่ละคนแนะนำตนเอง สาขาวิชาที่ศึกษา
2. อาจารย์สร้างความคุ้นเคยให้กับนักศึกษากลุ่มทดลอง ด้วยการจัดกิจกรรม “หัวใจผูกพัน” มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 อาจารย์แจกชิ้นส่วนกระดาษรูปหัวใจผ่าซีกให้นักศึกษาคนละชิ้น
 - 2.2 อาจารย์ให้นักศึกษาทุกคนออกไปหาชิ้นส่วนหัวใจที่เหลือ ซึ่งเมื่อต่อกันแล้วต้องได้รูปหัวใจที่ถูกต้อง ภายใน 1 นาที
 - 2.3 เมื่อพบคู่หัวใจแล้วให้นักศึกษานั่งสัมภาษณ์ซึ่งกันและกันคนละ 5 นาที เช่น ชื่อ-นามสกุล จังหวัดที่เกิด คณะที่กำลังศึกษา นิสัย กิจกรรมที่ชอบทำยามว่าง เป็นต้น
 - 2.4 เมื่อหมดเวลาแล้วให้นักศึกษากลับไปนั่งที่ของตนเองแล้วเขียน Mind Map ประวัติของเพื่อนที่จับคู่ได้

2.5 เมื่อนักศึกษาเริ่มมีความคุ้นเคยเป็นกันเองและทุกคนรู้จักกันมากขึ้นแล้ว อาจารย์ชี้แจงให้นักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

2.6 อาจารย์แจกและชี้แจงตารางกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ที่ใช้ในการทำกิจกรรม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. กระดาษสีต่างๆ รูปหัวใจผ่าซีก (ใช้ในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์)
2. ตารางการจัดกิจกรรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา(เอกสารประกอบ1)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

ตารางการจัดกิจกรรมฝึกอบรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่	อัตลักษณ์ย่อย	ชื่อกิจกรรม	วัน	เวลา	จำนวนชั่วโมง	วิทยากร	สถานที่
1	การปฐมนิเทศ	การปฐมนิเทศ	29ก.พ.55	พุธ 15.00-16.00 น.	1	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
2	ความมั่นใจในร่างกาย	สวยหล่อได้ หากใส่ใจดูแลตนเอง	22มี.ค.55	พฤหัสบดี15.00-18.00 น.	3	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
3	ศาสนา	ตั้งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม	16มี.ค.55	ศุกร์13.00-15.00น.	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
4	วัฒนธรรมประเพณี	งามอย่างไทย	18มี.ค.55	อาทิตย์ 9.00-12.00น.	4	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
5	การเมือง	การเมืองเรื่องของเรา	19มี.ค.55	จันทร์ 15.00-18.00น.	3	อ.สุภัชฉานันท์ .อ.ธนากร (วิทยากร)	ห้องเรียน
6	การมีอุดมการณ์	น้องใหม่หัวใจพอเพียง	18มี.ค.55	อาทิตย์ 13.00-15.00 น. (ทัศนศึกษา)	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน+ พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติ
7	การคบเพื่อน	ฝ่าวิกฤตชีวิต มหาวิทยาลัย	17มี.ค.55	เสาร์ 9.00-11.00น.	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
8	การมีจิตสาธารณะ	จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม	17มี.ค.55	เสาร์13.00-15.00น. (ทัศนศึกษา)	2	อ.สุภัชฉานันท์ .อ.ธนากร (วิทยากร)	ห้องเรียน+สถานสงเคราะห์
9	การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส	20มี.ค.55	อังคาร15.00-17.00น.	2	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
10	การมีทักษะการสื่อสาร	ผู้นำที่ดีต้องมีทักษะการสื่อสาร	21มี.ค.55	พุธ15.00-18.00น.	3	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน
11	การใช้เทคโนโลยี	IT University	8มี.ค.55	พฤหัสบดี15.00-18.00 น.	3	อ.สุภัชฉานันท์ .อ.สุปราณี (วิทยากร)	ห้องคอมพิวเตอร์
12	การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	ไม่รู้ เป็นนิสัย สนใจ ห้องสมุด	1มี.ค.55	พฤหัสบดี14.00-18.00 น.	4	อ.สุภัชฉานันท์, คุณอรอนงค์ (วิทยากร)	ห้องสมุด
13	การปัจฉิมนิเทศ	การปัจฉิมนิเทศ	26มี.ค.55	จันทร์15.00-16.00น.	1	อ.สุภัชฉานันท์	ห้องเรียน

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
ครั้งที่ 2 เรื่อง สวยหล่อได้ หากมั่นใจในตนเอง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ศึกษารู้จักวิธีการดูแลรูปร่างตนเอง⁽¹⁾ได้อย่างถูกต้อง เช่น การออกกำลังกาย เพื่อให้เกิดความมั่นใจในรูปร่าง⁽¹⁾และร่างกายของตนเอง
2. เพื่อให้ศึกษาศาสามารถแต่งกายได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย โดยไม่ลอกเลียนแบบการแต่งกายที่ไม่เหมาะสม⁽²⁾

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษารู้จักวิธีการดูแลรูปร่างตนเองได้อย่างถูกต้องโดยวัดจากความถูกต้องในการทำท่าออกกำลังกาย โดยได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป (เอกสารแนบ 2)
2. นักศึกษาแต่งกายได้เหมาะสมถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยและตามโอกาสต่างๆวัดได้จากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการแต่งกายของนิสิตนักศึกษาเพื่อให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยและถูกต้องตามโอกาส ปลอดภัย และตามสมัยนิยมได้ (เอกสารแนบ 3)

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

เพื่อให้นิสิตนักศึกษาสำรวจและเข้าใจเกี่ยวกับตนเองเพื่อพัฒนาให้เกิดความมั่นใจในตนเอง และการปฏิบัติตัวในการดูแลสุขภาพ⁽¹⁾ เช่น ทราบวิธีการคำนวณดัชนีมวลกาย เพื่อให้เข้าถึงความสมส่วนของรูปร่างตนเอง การออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง เป็นต้น รวมถึงการแต่งกายให้เหมาะสมกับตนเองและในสถานภาพนักศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 3 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	<p>ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ที่กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-5</p> <p>1. นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวกับการขาดความมั่นใจของนักศึกษาปัจจุบัน จาก VCD ภาพข่าวและบทสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่มีน้ำหนักตัวมากเกินไปแล้วไปซื้อยาลดความอ้วนที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้เป็นอันตราย มีผลต่อร่างกายและสภาพอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>นักศึกษาร่วมกันอภิปรายปัญหาดังกล่าว</p>	<p>กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง(Self-Study) ด้วยการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)</p>
	<p>2. อาจารย์ให้นักศึกษาทำกิจกรรม จดหมายจากเพื่อน ดังนี้</p> <p>2.1) อาจารย์แจกอุปกรณ์ให้นักศึกษา คือ กระดาษ 2 แผ่น และซองจดหมาย 2 ซอง</p> <p>2.2) ให้นักศึกษาทุกคนเขียนจดหมายจำหน่ายซองเป็นชื่อของตนเอง และเขียนมุมของจดหมายที่ 1 ว่า “ซองสิ่งที่ดี” และซองที่ 2 ว่า “ซองควรปรับปรุง”</p> <p>2.3) นำกระดาษที่เตรียมไว้ใส่ในซอง ซองละ 1 แผ่น</p> <p>2.4) ให้นักศึกษาทุกคนส่งจดหมายทั้ง 2 ฉบับเวียนไปให้เพื่อนเขียนถึงตนเอง เวียนจนครบทุกคน</p>	<p>กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้เป็นรายบุคคล(Individual Study) ด้วยเทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process)</p>
	<p>3. นักศึกษาและอาจารย์ร่วมกันสรุปประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้ เกี่ยวกับการมองตนเองและมุมมองของเพื่อนร่วมชั้น เพื่อการแก้ไขและสร้างความมั่นใจให้ตนเองต่อไป</p>	<p>ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ใน การมีส่วนร่วมกับอาจารย์</p>
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	<p>4. อาจารย์แนะนำวิธีการดูแลสุขภาพให้มีร่างกายแข็งแรงสมส่วน</p> <p>4.1) แนะนำการคิดคำนวณน้ำหนักและ</p>	<p>ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ใน การมีส่วนร่วมกับอาจารย์</p>

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
	<p>ส่วนสูงของตนเอง เพื่อให้ทราบว่าตนเองมีรูปร่างที่สมส่วนหรือไม่ (รายละเอียดในเอกสารประกอบ1)</p> <p>4.2) สาธิตวิธีการออกกำลังกายในท่าที่ช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและมีรูปร่างดี เช่น ท่าออกกำลังกายง่ายๆ ท่าออกกำลังกายเมื่อใช้คอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน เป็นต้น (รายละเอียดในเอกสารประกอบ1)</p> <p>4.3) อาจารย์เสนอปัญหาการแต่งกายของนิสิตนักศึกษาที่มักตามสมัยนิยมและเกิดความไม่เหมาะสม และให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้</p> <p>4.4) ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การพักผ่อนให้เพียงพอและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์⁽²⁾ เช่น การทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การฝึกฝนตนเองให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดในกิจกรรมครั้งที่ 12ต่อไป</p>	
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	5. นักศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาตนเองและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพร่างกายของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรงสมส่วน และการแต่งกายที่เหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องลอกเลียนแบบผู้อื่น	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบสรคานิยม (Constructivism) กระบวนการรู้คิดในตัวเอง (Radical Constructivism)
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	<p>การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 6</p> <p>6. นักศึกษาและอาจารย์ร่วมกันสรุปบทเรียน</p>	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิตินิตินักศึกษา (Astin, 1984): ใน การมีส่วนร่วมกับอาจารย์

1. วิดีทัศน์ภาพข่าวและบทสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่มีน้ำหนักตัวมากเกินไป แล้วไปซื้อยาลดความอ้วนที่ไม่ได้มาตรฐาน
2. อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม จดหมายจากเพื่อน คือ กระดาษ คนละ 2 แผ่น และซองจดหมาย คนละ 2 ซอง
3. เอกสารประกอบ 1 เรื่อง เกณฑ์การคำนวณน้ำหนักและส่วนสูงที่เหมาะสม วิธีการออกกำลังกาย
5. Power Point นำเสนอภาพข่าวและเนื้อหาข่าวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการแต่งกายของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน
6. เอกสารประกอบ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การแต่งกายของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันเพื่อให้ถูกระเบียบของมหาวิทยาลัยและตามสมัยนิยม”

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

การคำนวณดัชนีมวลกาย (ค่า BMI)

ความสำคัญของการรู้ค่าดัชนีมวลกาย เพื่อประเมินหาส่วนไขมันในร่างกาย ซึ่งค่าดังกล่าวนิยมใช้ในการคำนวณอย่างแพร่หลาย เนื่องจากคำนวณง่าย และสามารถใช้ได้กับทุกเพศ ทุกวัย และทุกเชื้อชาติ

ประโยชน์ใช้เพื่อดูอัตราการเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ ถ้าค่าที่คำนวณได้ มากหรือน้อยเกินไป เพราะถ้าเป็นโรคอ้วนแล้ว จะมีภาวะเสี่ยงต่อการเป็นโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจขาดเลือด และโรคนี้วุ่นในถุงน้ำดี แต่ในขณะเดียวกัน ผู้ที่ผอมเกินไป ก็เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ประสิทธิภาพในการทำงานของร่างกายลดลง ดังนั้นควรรักษาระดับน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ

วิธีคำนวณ

Body Mass Index (BMI) คือ ดัชนีมวลกาย = น้ำหนักตัว (กก.) / ความสูง(ม.)ยกกำลังสอง

คะแนน	40 หรือมากกว่านี้ : โรคอ้วนขั้นสูงสุด
	35.0 - 39.9: โรคอ้วนขั้นที่ 2
	28.5 - 34.9: โรคอ้วนขั้นที่ 1
	23.5 - 28.4: น้ำหนักเกินแล้ว
	18.5 - 23.4: น้ำหนักอยู่ในเกณฑ์ปกติ
	น้อยกว่า 18.5: น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์

หลักและวิธีการออกกำลังกาย

ในการออกกำลังกายแต่ละครั้งถ้าต้องการให้ได้ประโยชน์สูงสุด ผู้ออกกำลังกายควรมีหลักปฏิบัติเพื่อความเหมาะสมพอดี ดังนี้

1. ความหนักของการออกกำลังกาย ผู้ออกกำลังกายมีความจำเป็นจะต้องทราบว่า ควรออกกำลังกายเท่าใด จึงจะไม่เป็นอันตราย ต่อร่างกายและได้ผลดีที่สุด โดยปกติเราจะใช้อัตราการเต้นของหัวใจเป็นตัววัดความหนักของงาน ถ้าเป็นการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ อัตราการเต้น

ของหัวใจของผู้ออกกำลังกายปกติควรอยู่ในอัตรา 70–80 % ของอัตราการเต้นของหัวใจสูงสุด โดยอัตราการเต้นของหัวใจสูงสุดมีสูตรในการคำนวณดังต่อไปนี้

$$\text{ชีพจรสูงสุด} = (220 - \text{อายุปี}) \times (0.70 - 0.80)$$

ตัวอย่าง ต่าย อายุ 30 ปี อัตราการเต้นของหัวใจสูงสุดในการออกกำลังกาย คือ 133 – 152 ครั้ง / นาที

2. ความนานของการออกกำลังกาย ในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแต่ละครั้ง โดยทั่ว ๆ ไปควรใช้เวลาอย่างน้อย 20 –30 นาที โดยให้อัตราการเต้นของหัวใจคงที่ (ตามการคำนวณ) ไปตลอดเวลานั้น

3. ความบ่อยของการออกกำลังกาย ความเหมาะสมในการออกกำลังกายในหนึ่งสัปดาห์ นั้น ควรออกกำลังกายไม่น้อยกว่า 3 วัน และไม่เกิน 6 วัน และควรมีวันพักผ่อนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 1 วัน

ท่าออกกำลังกายง่ายๆ ที่นิสิตนักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้

1. **การบริหารแขน** ยืนกางเท้าให้มีความกว้าง เท่ากับความกว้างของไหล่ เข่างอเล็กน้อย จับไม้พลอง ในท่า หายมือ หลังตรง แขนส่วนบนแนบลำตัว ยกแขนขึ้น พร้อมกับงอข้อศอกให้ไม้พลอง อยู่ในระดับไหล่ ปล่อยไม้พลอง ลงในท่าเริ่มต้น หากต้องการ บริหารกล้ามเนื้อปลายแขนก็ให้งอข้อมือ ร่วมด้วย กับ การ บริหารแขน รูปที่แสดงเป็นการบริหาร กล้ามเนื้อ ต้นแขนทั้ง

ด้านหน้าและด้านหลัง ควรจะทำเซตละ 12-15 ครั้งวันละ 3 เซต แต่ละเซตให้มีเวลาพักเล็กน้อย อุปกรณ์ที่ใช้ เช่น ไม้คาน ขวดน้ำ เป็นต้น

2. **การบริหารกล้ามเนื้อหัวไหล่** ยืนกางเท้ากว้างเท่ากับระดับไหล่ มือทั้งสองข้างถือน้ำหนัก ยกขึ้นช้าโดยการนับ 1 ถึง 4 ค้างไว้แล้วค่อยปล่อยแขนลง นับ 1 ถึง 4 ให้น้ำหนักจรดกันข้างหน้า โดยงอข้อศอกเล็กน้อย แต่ละเซต ให้ทำ 10-15 ครั้ง ก่อนจะใช้น้ำหนัก ท่านอาจจะบริหารโดยใช้มือเปล่าสัก

ระยะหนึ่งก่อน หลังจากนั้นจึงใช้น้ำหนักที่พอเหมาะบริหาร 1 เซตก่อน เมื่อร่างกายแข็งแรงค่อยเพิ่มจนได้ครั้งละ 3 เซต

3. การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก การบริหารท่านี้จะทำให้กล้ามเนื้อหน้าอกแข็งแรงมากขึ้น นั่งตัวตรง มือถือน้ำหนัก พอเหมาะ กางแขนระดับไหล่ นำแขนชิดกัน แล้วกางออกทำซ้ำ 12-20 ครั้ง

4. การบริหารกล้ามเนื้อสะโพก นอนตะแคงดังรูป วางเท้าบนไว้บนพื้น การบริหารให้เหยียดขาบน พร้อมกับยกขึ้นจากพื้น 45 องศา แล้วจึงนำเท้ากลับสู่ท่าเริ่มต้นทำซ้ำ 12-20 ครั้ง

การออกกำลังกายเมื่อใช้คอมพิวเตอร์นาน ๆ

เมื่อนิสิตนักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นระยะเวลานาน อาจเป็นสาเหตุให้เกิด อาการปวดกล้ามเนื้อ และความเครียดได้ โดยควรปฏิบัติ ตามข้อแนะนำดังต่อไปนี้

1. ควรเปลี่ยนอิริยาบถ ท่าทางการทำงานที่หน้าจคอมพิวเตอร์ ควรสลับด้วยงานที่แตกต่างกัน ออกไป เพื่อเป็นการหยุดพักและให้ร่างกายได้เปลี่ยนท่าทาง ลักษณะของการทำงาน
2. ทำงานในความเร็วพอเหมาะ เนื่องจากหากเร่งทำงานเร็วเกินไปจะทำให้กล้ามเนื้อล้า แต่ถ้าหากทำช้าเกินไปก็เกิด อาการเบื่อและทำให้ง่วงนอน
3. ละสายตาจากจอภาพบางโอกาส และมองไปที่วัตถุที่อยู่ ระยะไกล เพื่อพักสายตา
4. หยุดพักเป็นระยะ ๆ เพื่อลดความเครียดของกล้ามเนื้อและตา โดยการยืน เคลื่อนไหวไปมาและเปลี่ยนกิจกรรม การทำงาน
5. ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การเกร็ง เปลี่ยนอิริยาบถโดยการออกกำลังกาย

ท่าออกกำลังกายเมื่อนั่งทำงานหน้าจคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน

1. ท่ายืดแขน

ประสานนิ้วมือเข้าด้วยกัน หายฝ่ามือขึ้นยืดแขนตั้งเหนือศีรษะ หลังตรง เอียงลำตัวไปทางซ้าย 2 วินาที สลับไปขวา 2 วินาที ทำสลับไปมา 2 รอบ

2. ทำเอียงคอ

ก้มหัวลงข้างล่าง 2 วินาที เงยหน้าขึ้นด้านบน 2 วินาที เอียงหัวไปทางซ้าย 2 วินาที เอียงหัวไปทางขวา 2 วินาที ทำสลับไปมา 2 รอบ

3. ทำหมุนไหล่

วางแผนเหยียดตรงข้างลำตัว ยกไหล่ทั้งสองขึ้นยกไหล่ไปข้างหลังแล้วปล่อยลงและคลายกล้ามเนื้อ ทำซ้ำในทิศทางตรงกันข้าม ทำสลับไปมา 2 รอบ

บรรณานุกรม

วิภาวรรณ ลีลาสำราญ. 2547. การออกกกำลังกายเพื่อสุขภาพ. ชานเมืองการพิมพ์.

หมอชาวบ้าน. 2550. แค่ขยับเท่ากับสุขภาพ. แหล่งที่มา <http://www.doctor.or.th/taxonomy/term/>

[15 มกราคม 2555]

**กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
ครั้งที่ 3 เรื่อง แต่งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม**

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษามีความรู้และเข้าใจในคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ควรปฏิบัติขณะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เช่น ไม่ลอกการบ้านและรายงานของเพื่อน⁽³⁾ ไม่ทุจริตในการสอบ เป็นต้น

การบรรลุดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI)

นักศึกษามีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ วัดได้จากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และนักศึกษาทุกคนร่วมกันทำสัญญาระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกัน โดยยึดหลักความซื่อสัตย์

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ควรปฏิบัติขณะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พฤติกรรมที่แสดงว่ามีความซื่อสัตย์ เช่น ไม่ลอกการบ้านหรือรายงานของเพื่อน ไม่ทุจริตในการสอบ เป็นต้น

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง

สถานที่ ห้องเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ที่กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-4 1. ให้นักศึกษาศึกษาการสำรวจ เรื่อง เด็ก ปัจจัยสำคัญในการแก้ปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ที่กล่าวถึงพฤติกรรมทุจริตของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา โดยเล่นเกมทายอันดับ “การทุจริต” และหัวข้ออื่นๆ (รายละเอียดในภาคผนวก 1)	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning:PBL)
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	2. อาจารย์เล่ากรณีศึกษานักศึกษาที่ทุจริตในการสอบและได้รับการลงโทษ และผลเสียของการลอกการบ้านและรายงานเพื่อนมาส่ง	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning:PBL)

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	3. นักศึกษาศึกษา “การเรียนรู้ให้สำเร็จในมหาวิทยาลัย” (จากเอกสารประกอบ 2) และให้นักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงในชั้นเรียนออกมาเสนอแนะเทคนิคการเรียนเพิ่มเติม	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ
	4. นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ข้อเสียของการลอกการบ้านและการทุจริต	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึงเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกเพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 5 5. นักศึกษาร่วมกันทำสัญญาระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกัน โดยยึดหลักความซื่อสัตย์	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: ด้วยเทคนิค Learning Contract สัญญาร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ผลการสำรวจ เรื่อง เด็ก บัณฑิตสำคัญในการแก้ปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ที่กล่าวถึงพฤติกรรมกรรมการทุจริตของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา (รายละเอียดในเอกสารแนบ 1)
2. เอกสาร การเรียนรู้ให้สำเร็จในมหาวิทยาลัย (เอกสารแนบ 2)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารแนบ 1

สวนดุสิตโพลล์: “เด็ก” ปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน

การทุจริต คอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่สำคัญที่สังคมมานานในสังคมไทย โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีอำนาจบารมี มักใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด โดยพฤติกรรมเช่นนี้ ต้องอาศัยการอบรม สั่งสอน เลี้ยงดูตั้งแต่วัยเยาว์ สอนให้เด็กมีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์ สุจริต ปลูกฝังค่านิยมอันดี หากเด็กไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูที่ดี ก็จะเป็นพื้นฐานของการนำไปสู่พฤติกรรมที่ก้าวร้าว การโกหก ลักขโมย และเป็นพฤติกรรมที่ติดตัวมาจนโต แล้วก็จะกลายเป็น “การทุจริต คอร์รัปชัน” ที่เป็นปัญหาทำลายชาติอยู่ ณ วันนี้ เพื่อเป็นการสะท้อนความคิดเห็นและเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา “สวนดุสิตโพลล์” มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้สำรวจความคิดเห็นจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง / ครู อาจารย์ / และประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 2,032 คน ระหว่างวันที่ 9-13 มกราคม 2555 สรุปผลได้ดังนี้

1. “การทุจริต” ของเด็กและเยาวชนที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทย ณ วันนี้ คือ
 - อันดับ 1 ทุจริตการสอบ / ลอกข้อสอบ/ พกไปขสอบ / ลอกการบ้าน 37.31%
 - อันดับ 2 ลักเล็กขโมยน้อย / หยิบเงิน หยิบสิ่งของของคนอื่นหรือคนใกล้ตัว 33.52%
 - อันดับ 3 เปลี่ยนข้อมูล ปลอมแปลงเอกสาร ปิดบังข้อเท็จจริง 19.11%
 - อันดับ 4 โกงเงินเพื่อน / โกงค่ารถ / โกงค่าอาหาร 7.99%
 - อันดับ 5 ชื้อหรือใช้สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น ซีดีเพลง แผ่นเกม เป็นต้น 2.07%

2. “สาเหตุ” ที่ทำให้เด็กและเยาวชน ณ วันนี้ มีพฤติกรรมหรือการกระทำเกี่ยวกับการทุจริต

อันดับ 1 สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไป มีนิสัยฟุ้งเฟ้อกับสิ่งยั่วยู่ทางวัตถุมากขึ้น 36.47%

อันดับ 2 ขาดการปลูกฝังค่านิยมที่ดี / ขาดการดูแลเอาใจใส่ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว 32.77%

อันดับ 3 ไม่รู้จักพอ เกิดความโลภ ความอยากได้ / รายได้ไม่พอกับรายจ่าย 13.12%

อันดับ 4 ขาดการทุจริตต่างๆมีให้เด็กพบเห็นมากขึ้น โดยเฉพาะแวดวงการเมือง / ขาดแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ 11.39%

อันดับ 5 กฎหมาย บทลงโทษเกี่ยวกับการทุจริตไม่รุนแรงและไม่เด็ดขาดพอ 6.25%

3. “พ่อแม่ / ผู้ปกครอง” ควรอบรมเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนอย่างไร? จึงจะไม่มีพฤติกรรมกา
ทุจริต

อันดับ 1 ให้ความรัก ความอบอุ่น / มีเวลาดูแลเอาใจใส่และคอยสังเกตพฤติกรรมของบุตร
หลาน 39.01%

อันดับ 2 พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก มีความซื่อสัตย์
สุจริต 25.12%

อันดับ 3 สอนให้รู้จักคุณค่าของเงิน รู้จักประหยัด และพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองมี
อยู่ 17.95%

อันดับ 4 ให้การอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ถูกต้อง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สอนให้รู้จักผิด
ชอบ ชั่ว ดี / การปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบัน 15.08%

อันดับ 5 ยกตัวอย่างหรือเปรียบเทียบให้เห็นระหว่างสิ่งถูก-สิ่งผิด / สอนในสิ่งที่พบเห็น
พร้อมเสนอแนะ 2.84%

4. “ครู / อาจารย์” ควรอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนอย่างไร? จึงจะไม่มีพฤติกรรมกา
ทุจริต

อันดับ 1 สอนให้เด็กรู้จักคิด พร้อมยกตัวอย่างกรณีที่เกิดขึ้นจริงในสังคม / นำมาใช้เป็น
บทเรียนให้เด็กเรียนรู้ว่าสิ่งไหนดี - ไม่ดี 31.50%

อันดับ 2 ชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการทุจริต เช่น ถูกลงโทษ ตีตักเตือน เสื่อมเสียชื่อเสียง คนใน
ครอบครัวเป็นทุกข์ เป็นต้น 28.99%

อันดับ 3 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมหรือปลูกฝังให้เด็กรักความซื่อสัตย์ ยุติธรรม / ยึดหลัก
คุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต 26.03%

อันดับ 4 ครู อาจารย์ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ 8.74%

อันดับ 5 ยกย่อง ชื่นชมเมื่อเด็กทำความดี เช่น เก็บเงินหรือสิ่งของมีค่าได้แล้วนำไปคืน
เจ้าของ 4.74%

5. “สังคมไทย” ควรให้ความสำคัญในเรื่องพฤติกรรมกาทุจริตของเด็กและเยาวชนที่
“เป็นรูปธรรม” อย่างไร?

อันดับ 1 ผู้ใหญ่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่บนพื้นฐานของความ
ซื่อสัตย์สุจริต 24.52%

อันดับ 2 ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญกับการ
ประชาสัมพันธ์ รณรงค์เพื่อให้สังคมไทยตระหนักและเล็งเห็นถึงผลกระทบที่ตามมากับการทุจริต
คอร์รัปชัน 22.09%

อันดับ 3 มีกฎหมายหรือบทลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิด กรณีเด็กหรือเยาวชน
กระทำความผิดพ่อแม่/ผู้ปกครองจะต้องมีส่วนรับผิดชอบด้วย 21.57%

อันดับ 4 คนในสังคมจะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง /ช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมที่ไม่
เหมาะสมหรือให้คำแนะนำ ตักเตือนพร้อมยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน 18.32%

อันดับ 5 สื่อมวลชนจะต้องทำหน้าที่ตีแผ่เรื่องจริงเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันให้สังคมรับรู้
พร้อมนำเสนอเรื่องราวดีๆ ให้สังคมได้ตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของ
คนในสังคม 13.50%

** “ขจัดกาทุจริตที่ยั่งยืน” ต้องแก้จากต้นตอที่เป็น “เด็ก” โดย “ผู้ใหญ่” ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี **

เอกสารแนบ 2

การเรียนรู้ให้สำเร็จในมหาวิทยาลัย

1. รับผิดชอบ

รับผิดชอบต่อตนเอง ไม่ยอมจมูกคนอื่นหายใจ พยายามทำอะไรด้วยตนเอง เช่น อาจารย์สั่งการบ้านก็ควรทำเอง ไม่ลอกเพื่อน เพราะจะทำให้เราขาดทักษะการคิด เราควรเป็นผู้ชนะด้วยความสามารถของตนเอง

2. เริ่มต้นดี

ช่วงเดือนแรกในรั้วมหาวิทยาลัย ถือเป็นช่วงวิกฤตของน้องใหม่ หากเริ่มต้นดี ไม่หวั่นไหวไปกับสิ่งยั่วยู่ทั้งหลาย ความสำเร็จก็จะไม่อยู่ไกลเกินเอื้อม

3. กำหนดเป้าหมายในการเรียนอย่างแน่วแน่

กำหนดเป้าหมายในการเรียนให้ชัดเจน ทั้งระยะสั้น และระยะยาว และทุ่มเทความพยายามให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ จึงจะประสบผลสำเร็จ

4. วางแผนและจัดการ

มีการวางแผน จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่ต้องทำ หากทำตารางเวลาเป็นรายสัปดาห์ได้ยิ่งดี

5. มีวินัยต่อตนเอง

เมื่อกำหนดเป้าหมาย วางแผน และจัดการ ตามข้อ 4 และ 5 แล้วต้องสัญญากับตนเองอย่างแน่วแน่ที่จะมีวินัย และปฏิบัติตาม

6. อย่าล้าสมัย

วิทยาการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การค้นคว้าหาความรู้ ต้องอิงกับข้อมูลที่ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ ทั้งจากอินเทอร์เน็ตและการเข้าฟังอบรมต่างๆ

7. เตรียมพร้อม เพื่อเข้าสู่ชั้นเรียน

เตรียมตัวเป็นผู้ใฝ่หาความรู้อย่างแข็งขัน หากเป็นไปได้เตรียมอ่านเอกสารที่จะเรียนมาก่อนเข้าห้องเรียน จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น

8. มุ่งมั่น จดจ่อต่อบทเรียน

มีสมาธิ สนใจ ตั้งใจ เวลาอาจารย์สอนไม่พูดคุยกัน เพราะจะทำให้พลาดเนื้อหาสำคัญที่อาจารย์ได้สรุปไว้ให้ ควรรอเวลาเลิกเรียนค่อยพูดคุยกันดีกว่า

9. มีความกระตือรือร้น

ความสำเร็จเป็นของผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เป็นฝ่ายรุกที่จะมุ่งหน้า และคว้าความสำเร็จเป็นของตน

10. มีสุขภาพดี

อย่าลืมนำใจต่อสุขภาพร่างกาย กิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมสังคม วางแผนจัดเวลาต่อสิ่งเหล่านี้ให้พอเหมาะ จะช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่ได้

11. เรียนอย่างมีความสุข

พยายามเก็บเกี่ยวความน่าสนใจในบทเรียน คิดเสมอว่าทุกวิชาน่าเรียนรู้ น่าสนุกทั้งนั้น แล้วท่านจะพบว่า เราก็เรียนอย่างมีความสุขได้

เอกสารอ้างอิง

ดัดแปลงจาก เอกพันธ์ หมิ่นแก้ว. 2552. การเรียนให้สำเร็จในมหาวิทยาลัย. จาก <http://km-gspot.com/2009/12/blog-post.html>

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 4 เรื่อง งามอย่างไทย

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามมารยาทไทยได้ถูกต้อง ได้แก่ ช่วยอาจารย์ ถือของ⁽⁴⁾ ใช้คำพูดสุภาพ (ทั้งในสถานศึกษาและผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ต)⁽⁵⁾ ไม่ส่งเสียงดังและใช้ คำสุภาพขณะอยู่กับเพื่อนสนิท⁽⁶⁾ ไม่พูดแทรกในวงสนทนา⁽⁷⁾ เป็นต้น

การบรรลุดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามมารยาทนิสิตนักศึกษาได้โดยวัดจากการแสดงบทบาทสมมติได้
2. นักศึกษาทำแบบวัดมารยาทไทย โดยนักศึกษาได้คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

มารยาทนิสิตนักศึกษาที่ควรปฏิบัติ ได้แก่ ช่วยอาจารย์ถือของ ใช้คำพูดสุภาพ (ทั้งในสถานศึกษาและผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ต) ไม่ส่งเสียงดังและใช้คำสุภาพขณะอยู่กับเพื่อนสนิท ไม่พูดแทรกในวงสนทนา เป็นต้น

ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 4 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ที่ กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-4 1. ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดง ความคิดเห็นถึงมารยาทนิสิตนักศึกษาควรมี อะไรบ้าง	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง(Self- Study) ด้วยการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ (Experiential Learning)

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	2. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันยกตัวอย่าง และแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นผู้ที่มีมารยาทดี	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการ มีส่วนร่วมกับอาจารย์
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	3. นักศึกษาแบ่งกลุ่ม 6-7 คน แสดงบทบาท สมมติการขาดมารยาทของนักศึกษา เช่น เมื่อ เห็นอาจารย์ถือของหนักไม่สนใจช่วยอาจารย์ ถือของ ใช้คำพูดไม่สุภาพ (ทั้งในสถานศึกษา และผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ต) ส่งเสียงดังและ ใช้คำพูดหยาบคายขณะอยู่กับเพื่อนสนิท พูด แทรกในวงสนทนา เป็นต้น โดยให้นักศึกษา คิดเรื่องที่จะแสดงบทบาทสมมติขึ้นเอง และ อาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำ	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้เป็น รายบุคคล (Individual Study) ด้วยเทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
	4. นักศึกษาแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาท สมมติตามที่ได้รับ พร้อมเสนอแนวทางปฏิบัติที่ ดี ส่วนกลุ่มอื่นๆ สังเกตพฤติกรรมของเพื่อนที่ แสดง	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: ด้วยเทคนิค Know- Want-Learned จากการรายงาน หน้าชั้นเรียน
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้อง ตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 5 5. ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามเรื่องมารยาท ไทย (เอกสารประกอบ) นักศึกษารวมคะแนน และตรวจสอบว่าตนเองมีมารยาทนิสิต นักศึกษายุในระดับใด นักศึกษาและอาจารย์ ร่วมกันอภิปรายในมารยาทในระดับคะแนน ต่างๆ	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง(Self- Study) ด้วยการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ (Experiential Learning)
	6. นักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียนโดยอาจารย์ ร่วมเสนอแนะ	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการ มีส่วนร่วมกับอาจารย์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบสอบถามเรื่อง มารยาทไทย
2. แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (เอกสารประกอบ 2)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

แบบสอบถามมารยาทไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมารยาทไทย จำนวน 18 ข้อ

คำสั่ง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างเพียงคำตอบเดียวที่แสดงการกระทำของนักศึกษาตามความเป็นจริง โดยมีหลักในการเลือกดังนี้

ทำเป็นประจำ	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาทั้งหมด
ทำบ่อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่
ทำบ้างไม่ทำบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเล็กน้อย
ไม่ค่อยทำ	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับการกระทำของนักศึกษา
ไม่ทำเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักศึกษาเลย

ข้อ	ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	ไม่ค่อยทำ	ไม่ทำเลย
1	ฉันให้ผู้ใหญ่ อาจารย์ เมื่อพบหรือลาท่าน					
2	ฉันเคาะประตูก่อนเข้าห้องผู้อื่น					
3	เมื่อการแสดงบนเวทีจบลง ฉันปรบมือให้					
4	ฉันเข้าแถวต่อคิวซื้ออาหาร					
5	ฉันเอามือปิดปากเวลาไอหรือจาม					
6	ฉันไม่เคี้ยวเสียงดังขณะรับประทานอาหาร					
7	ฉันหยิบของคนอื่นไปใช้โดยขออนุญาตเจ้าของ					
8	ฉันไม่โยนสิ่งของข้ามศีรษะผู้อื่น					
9	ขณะที่ครูสอน ฉันขออนุญาตก่อนเดินออกไป					
10	เมื่อผู้อื่นให้ของหรือทำประโยชน์ให้ ฉันกล่าวขอบคุณครับ/ค่ะ					
11	ฉันมักลงท้ายคำพูดด้วยคำว่า ครับ/ค่ะ					
12	ขณะรับประทานอาหาร ฉันไม่พูดคุยหรือหัวเราะเสียงดัง					
13	ฉันไม่ส่งเสียงดังหรือพูดโทรศัพท์ขณะดูหนังในโรงภาพยนตร์					
14	เวลาผู้ใหญ่ตักเตือน ฉันรับฟัง ไม่ได้เถียงท่าน					
15	ฉันตั้งใจเมื่อเพื่อนออกมารายงานหน้าชั้น ไม่แยกแยะและส่งเสียงดัง					

เลขที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีความรับผิดชอบหน้าที่	มีขั้นตอนการทำงาน	มีส่วนร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		3	3	3	3	3	3		18	ผ่าน
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนนขึ้นไป

(ดัดแปลงจาก แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม ของ กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

หมายเหตุ เกณฑ์และวิธีการประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม นักศึกษา ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่าง
2. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่	ทุกคนทำหน้าที่และรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	มีผู้ทำหน้าที่ ไม่รับผิดชอบต่อ 1 คน	มีผู้ทำหน้าที่ ไม่รับผิดชอบต่อมากกว่า 1 คน
3. มีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน	1) มีการวางแผน 2) ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้ 3) รู้จักสรุปงาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอนหรือไม่ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนหรือไม่ชัดเจน
4. มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ทุกคนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ
5. ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข
6. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	เสร็จตามกำหนดและงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตามกำหนดและงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตามกำหนดและงานไม่มีคุณภาพ

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 5 เรื่อง การเมืองเรื่องของเรา

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองของไทย
2. เพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปฏิบัติตนได้

เหมาะสมกับบทบาทของตนในสังคมประชาธิปไตย ได้แก่ การติดตามการบริหารบ้านเมือง และการบริหารงานของรัฐบาล⁽⁸⁾ การนำข่าวสารการเมืองไปวิพากษ์วิจารณ์กับเพื่อน⁽⁹⁾ การเข้าฟังคำปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง⁽¹⁰⁾ เป็นต้น

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองของไทยวัดได้จากการทำแบบแสดงความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของไทย โดยได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75^{***(6)} (เอกสารประกอบ 1)
2. นักศึกษาเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการติดตามสถานการณ์ทางการเมืองและการบริหารงานของรัฐ วัดได้จากแบบแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง (เอกสารประกอบ 2)
3. นักศึกษานำข่าวสารทางการเมืองไปวิพากษ์วิจารณ์ วัดได้จากการร่วมวิพากษ์วิจารณ์ข่าวสารทางการเมืองกับกลุ่มเพื่อนและวิทยากร
4. นักศึกษาฟังปราศรัยหาเสียง วัดได้จากการร่วมกันวิเคราะห์นโยบายจากคำปราศรัยของหัวหน้าพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นรัฐบาลในปัจจุบัน

ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 3 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

ระบบการเมืองการปกครองและบทบาทของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการเมืองการปกครองของไทยการปฏิบัติตนตามแนวทางประชาธิปไตย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ ที่กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจ เลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-5 1. ให้นักศึกษาอ่านบทความเรื่องการเมือง สำคัญอย่างไร (เอกสารประกอบ 1)	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ: การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL)
	2. นักศึกษาร่วมกันอภิปรายและอาจารย์ กระตุ้นให้นักศึกษาแสดงถึงการมีส่วนร่วมใน ฐานะเป็นสมาชิกในสังคมเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมทางการเมือง ด้วยการติดตาม สถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงาน ของรัฐ	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ: การเรียนรู้แบบสรคินิยม เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม(Social Constructivism)
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	3. วิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเมืองการปกครองในระบบอบ ประชาธิปไตยของประเทศไทย สถานการณ์ การเมืองในปัจจุบัน และวิดิทัศน์เพื่อฟังคำ ปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคที่ ได้รับเลือกเป็นรัฐบาลในปัจจุบัน	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการมี ส่วนร่วมกับอาจารย์
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	4. นักศึกษาร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์ข่าวสาร และนโยบายของรัฐกับเพื่อนและวิทยากร	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการมี ส่วนร่วมกับอาจารย์
	5. นักศึกษาทำแบบทดสอบระบบการเมือง การปกครองของไทย (เอกสารประกอบ 2)	
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้อง ตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมี พฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 6 6. นักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียน และแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการ พัฒนาอัตลักษณ์ด้านการเมืองของนิสิต	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการมี ส่วนร่วมกับอาจารย์

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
	นักศึกษาไทยทั้งในมหาวิทยาลัยและใน สังคม	

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. บทความประกอบเรื่องการเมืองสำคัญอย่างไร และแบบแสดงความคิดเห็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง (เอกสารประกอบ 1)
2. แบบทดสอบระบบการเมืองการปกครองของไทย (เอกสารประกอบ 2)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

การเมืองสำคัญอย่างไร ?

เมื่อพูดถึงการเมือง พวกเรารู้สึกอย่างไร ?

เบื่อ เซ็ง ไม่ชอบ ไม่อยากสนใจ เพราะพวกเราคิดว่าการเมือง... เป็นเรื่องของทฤษฎี... เป็นเรื่องของความขัดแย้ง... เป็นเรื่องของ การแย่งชิงอำนาจ

แต่ไม่ว่าเราจะรู้สึกอย่างไร พวกเราทุกคนก็หลีกเลี่ยงการเมืองไม่พ้น เพราะการเมืองเกี่ยวข้องกับพวกเราทุกคน

การเมืองคืออะไร ?

ใครคิดว่าเราสามารถอยู่คนเดียวได้?

ถ้าอยู่คนเดียว เราก็ต้อง...ปลูกข้าวเอง รักษาโรคเอง จับผู้ร้ายเอง

หากมนุษย์อยู่คนเดียวจะมีความยากลำบากในการดำรงชีวิตอย่างมาก เนื่องจากมนุษย์ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมนุษย์จึงต้องอยู่ร่วมกันในสังคม...

มนุษย์จึงต้องมี ระบบการจัดสรรผลประโยชน์ของสมาชิกในสังคม นั่นคือ “การเมือง”

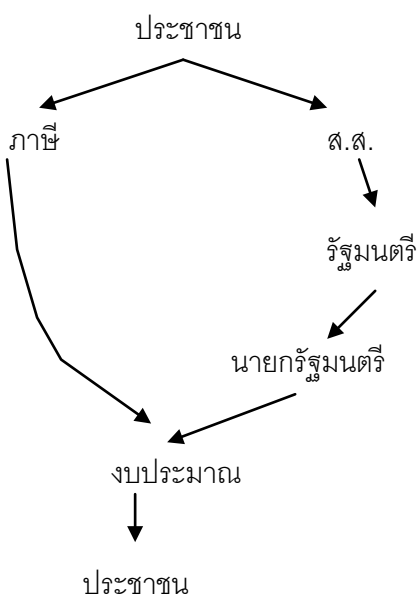
การเมืองสำคัญอย่างไร ?

พวกเราใครเสียภาษีแล้วบ้าง?

เมื่อพูดถึงภาษี พวกเรามักจะนึกถึงแต่ภาษีเงินได้ ซึ่งเป็นภาษีทางตรงที่เราต้องนำไปชำระเอง ที่จริงรัฐบาลยังเก็บภาษีจากเรามากมายโดยเราไม่รู้ตัว เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) เป็นภาษีที่เก็บจากผู้บริโภคและกำไรของผู้ผลิตสินค้าและบริการเกือบทุกชนิด ทั้งเสื้อผ้า หนังสือ ของกิน ของใช้ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการต่างๆ

นอกจากนี้รัฐบาลยังเก็บภาษีพวกเรามากมาย เช่น ภาษีศุลกากร ภาษีสนามบิน ภาษีรางวัลทัศนที่จ่าย ภาษีดอกเบี่ยเงินฝากธนาคาร เป็นต้น

เราเสียเงินภาษีเหล่านี้ไปทำไม???

งบประมาณ จะถูกนำไปใช้พัฒนาด้านต่างๆทั้ง การศึกษา สาธารณสุข สร้างถนน ไฟฟ้า ป้องกันประเทศ

ทราบไหมว่า... รัฐบาลเก็บภาษีจากเราแล้วนำไปเป็นงบประมาณเป็นเงินปีละเท่าไร?
คำตอบ ปีละกว่า 1,000,000,000,000 บาท (หนึ่งล้านล้านบาท)

คณะรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณปีละ 1,000,000,000,000 บาท (หนึ่งล้านล้านบาท)

ถ้ารัฐบาลอยู่ 4 ปี ก็จะถูกดูแลการใช้จ่ายเงิน 4,000,000,000,000 บาท (สี่ล้านล้านบาท)

คนไทยชอบบอกว่า...อย่าไปสนใจการเมืองเลย สนใจเรื่องทำมาหากินดีกว่า...
ที่จริงแล้วส่วนหนึ่งที่พวกเราที่ยากจนอยู่ก็เพราะ “การเมือง” หรือ “ระบบการจัดสรรผลประโยชน์ของคนในสังคม” ไม่ดีนั่นเอง

พวกเราคิดว่าเงิน 4,000,000,000,000 บาท ...ถูกนำกลับคืนมาถึงเราครบหรือไม่ ???

ถ้าเงิน 4,000,000,000,000 บาท กลับคืนมาถึงเราครบ ถนนหนทางต้องไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ!!

ถ้าเงิน 4,000,000,000,000 บาท กลับคืนมาถึงเราครบ โรงเรียนของหนูๆ ต้องดีกว่านี้!!!

ถ้าเงิน 4,000,000,000,000 บาท กลับคืนมาถึงเราครบ สนามบินต้องไม่รั่ว ไม่ร้าว!!!

ถ้าเงิน 4,000,000,000,000 บาท กลับคืนมาถึงเราครบ ผู้สูงอายุต้องได้รับการดูแล!!

รัฐธรรมนูญเกี่ยวข้องกับเรา ???

เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกติกาในการจัดสรรผลประโยชน์ของคนในสังคม และเพราะเราทุกคนเป็นเจ้าของเงินภาษีอากร เจ้าของงบประมาณ และเจ้าของประเทศ เราทุกคนจึงควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ได้กติกาในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรมสูงสุด และเป็นประโยชน์สำหรับทุกคนมากที่สุดตามวิถีทางระบอบประชาธิปไตย

แล้วทำไมนักศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย???

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 6 เรื่อง น้องใหม่หัวใจพอเพียง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษามีเป้าหมายการดำเนินชีวิตในการวางแผนด้านการเรียน^{***(7)} และสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้อย่างไม่ท้อถอย^{*(11)} โดยยึดหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

วัดได้จากนักศึกษาเขียนแผนชีวิตด้านการเรียนของตนเองทั้งในระยะสั้น ระยะยาว และสามารถระบุปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ขณะศึกษา โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

แนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง^{***(8)} ของนักศึกษาและหลักการตั้งเป้าหมายวางแผนด้านการเรียนในระยะสั้นและระยะยาว

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 2 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน และศึกษานอกสถานที่ที่พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติ คลอง 1 จ.ปทุมธานี

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ที่กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-5 1. นักศึกษาไปทัศนศึกษา ^{***(9)} ศึกษานอกสถานที่ที่พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติ เพื่อไปศึกษาการทำเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ตามแนวพระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบสรรรคนิยม(Constructivism)เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม(Social Constructivism) ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและประวัติศาสตร์

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
	2. นักศึกษาศึกษาหลักเศรษฐกิจพอเพียงจากแหล่งการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบสรรรคนิยม(Constructivism)เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม(Social Constructivism) ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและประวัติศาสตร์
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	3. เมื่อกลับมาจากศึกษานอกสถานที่แล้ว อาจารย์ให้นักศึกษารายงานกรณีศึกษาเกี่ยวกับการนำแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบสรรรคนิยม(Constructivism)เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม(Social Constructivism) ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและประวัติศาสตร์
	4. อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเห็นว่าทุกปัญหาสามารถแก้ไขได้หากเรามีปัญญาและความมุ่งมั่น โดยยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้นักศึกษาเมื่อพบปัญหาสามารถหาแนวทางแก้ไขได้ โดยไม่หนีปัญหาหรือล้มเลิกการทำงานนั้น	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมร่วมกับอาจารย์
	5. นักศึกษาดังเป้าหมายและวางแผนชีวิตทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น กำหนดเกรดเฉลี่ยในภาคการศึกษาที่จะถึงนี้, แนวทางการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบในสัปดาห์นี้ แนวทางการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็นต้น โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง แล้วเขียนเป็นสัญญาระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนเป็นรายบุคคล (Individual Study) ด้วยเทคนิคการสัญญาระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Learning Contract)
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	6. นักศึกษานำเสนอการวางแผนชีวิตของตนเองหน้าชั้นเรียน	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: ด้วยเทคนิค Know-Want-Learned จากการรายงานหน้าชั้นเรียน

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	<p>การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 7</p> <p>7. นักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียนที่เกี่ยวกับ ประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมายและ วางแผนชีวิตของตนเอง ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง</p>	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมร่วมกับอาจารย์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. พิพิธภัณฑสถานการเกษตรเฉลิมพระเกียรติ จ.ปทุมธานี (รายละเอียดพิพิธภัณฑสถานในเอกสารประกอบ 1)
2. แบบทดสอบการวางแผนชีวิตด้านการเรียนของตนเองทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง (เอกสารประกอบ 2)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1
พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ
อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี

สถานที่ตั้ง ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง ตรงข้ามนิคมอุตสาหกรรมนวนคร

ความสำคัญ

เป็นสถานที่แสดงเรื่องราวการเกษตรไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน บนพื้นที่ 500 ไร่ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่แสดงความสัมพันธ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยกับการพัฒนาการเกษตร ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ใน พ.ศ. 2539 การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริแสดงเรื่องราวการเกษตรไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและเป็นแหล่งรวมความรู้เกี่ยวกับการเกษตร ทั้งภาครัฐและเอกชนในลักษณะศูนย์รวมการเรียนรู้

กิจกรรมที่จัดแสดง

จัดแสดงกิจกรรมที่ครอบคลุมเนื้อหาทางการเกษตรทุกด้าน พื้นที่กลางแจ้งจำลองสภาพทางการเกษตร สภาพป่า ชุมชนเกษตรกร สวนไม้ดอก พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำฯ เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้วิทยาการรวมถึงการจัดแสดงเรื่องราวประกอบแสง เสียง ภาพในแนวความคิดที่ต้องการให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ ได้รับความรู้ด้านการเกษตร ด้วยความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติที่มีชีวิต สามารถสัมผัสได้โดยมีความสนุกสนานเพลิดเพลินในเวลาเดียวกัน

นอกจากนี้ พิพิธภัณฑ์ฯ ยังเป็นศูนย์ฝึกอบรม ศูนย์ประชุมสัมมนาด้านวิชาการเกษตร และยังเป็นแหล่งการศึกษาทางด้านโครงการพระราชดำริ การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ ป่าไม้ ป่าชายเลนและการพัฒนาที่ดิน พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เปิดเวลา 09.30–15.30 น. วันอังคาร-วันอาทิตย์

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 7 เรื่อง ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักศึกษารู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี เช่น *คอยตักเตือนเมื่อเห็นว่าทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม*⁽¹²⁾ เป็นต้น และคบเพื่อนต่างเพศในขอบเขตที่เหมาะสม

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

วัดได้จากการทำแบบฝึกหัดการวิเคราะห์เพื่อนที่ตนเองรู้จักทั้งชายและหญิง

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

1. ลักษณะของเพื่อนที่ดี
2. การวางตนให้เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 2 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ที่ กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจ เลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-3 1. นักศึกษาร่วมกันอภิปราย เหตุใดเพื่อนจึง มีความสำคัญกับนิสิตนักศึกษา	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบ แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study) แบบการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ (Experiential Learning)
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	2. อาจารย์ร่วมอภิปรายพร้อมแจกเอกสาร เกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนที่ดีและการวางตน ให้เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ (เอกสาร ประกอบ1)	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการ มีส่วนร่วมกับอาจารย์

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	3. นักศึกษาวิเคราะห์เพื่อนที่ตนเองรู้จักทั้งหญิงและชายอย่างน้อย 5 คน ถึงข้อดีและข้อเสียของเพื่อนคนนั้น โดยไม่ต้องเขียนชื่อและนามสกุลจริง เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งกันในกลุ่ม (เอกสารประกอบ2)	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) ด้วยวิธีการการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา(Problem Solving)
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 4 5. นักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียนถึงแนวทางการคบเพื่อนที่ดีและการวางตนให้เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) ด้วยวิธีการการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา (Problem Solving)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง ลักษณะของเพื่อนที่ดีและการวางตนให้เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ (รายละเอียดในเอกสารประกอบ 1)
2. แบบฝึกหัดการวิเคราะห์เพื่อนที่ตนเองรู้จักทั้งชายและหญิง (เอกสารประกอบ 2)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

การเลือกคบเพื่อน

เพื่อน หมายถึงคนที่เรารู้จักสนิทสนม คุ่นเคยด้วย อาจมีอายุเท่ากับเราหรือใกล้เคียงกัน และอาจเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศกันกับเราก็ได้ เพื่อนจะร่วมเรียนด้วยกัน เล่นด้วยกัน และทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันกับเรา

เพื่อนมีความสำคัญมาก เพราะเราไม่อาจอยู่คนเดียวได้ เราจึงต้องมีเพื่อน และต้องรู้จักคบเพื่อนที่ดี

ลักษณะของเพื่อนที่ดี มีดังนี้

1. มีความรักและความหวังดีต่อกัน คอยตักเตือนเมื่อเห็นเพื่อนทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่โกหก ไม่หลอกลวง ซ้ำกันและกัน
2. ไม่ชักชวนกันทำในสิ่งผิด หรือสิ่งที่ไม่เหมาะสม เช่น ชวนกันไม่เข้าเรียน ทดลองสูบบุหรี่ หรือดื่มของมึนเมา เป็นต้น
3. มีน้ำใจรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. พุดจาสุภาพ อ่อนโยน ไม่พูดคำหยาบคาย และไม่รังแกเพื่อน
5. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เช่น ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น

การวางตัวต่อเพศตรงข้ามในฐานะเพื่อน

การปฏิบัติตนของฝ่ายชาย

1. ควรแต่งกายให้สุภาพ สะอาดเรียบร้อย ไม่ฟุ่มเฟือย และไม่นำสมัยจนเกินไป ไม่ควรแต่งกายตามสบายมากนัก
2. ใช้วาจาที่สุภาพ ไม่แสดงอาการก้าวร้าว เสียดสีด้วยวาจา ใช้คำพูดตามมารยาทในการพูดในสังคม
3. การแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ต้องสุภาพเรียบร้อย ทั้งการนั่ง ยืน เดิน และต้องมีความองอาจสมความเป็นชาย แสดงถึงบุคลิกภาพที่ดี ควรให้เกียรติผู้หญิง ทำตัวเป็นสุภาพบุรุษช่วยเหลือผู้หญิงตามสมควร
4. แสดงความห่วงใยในเรื่องความปลอดภัยต่าง ๆ
5. การให้ความสนิทสนม ควรอยู่ในขอบเขตไม่คลุกคลีมากเกินไป ควรระลึกลึกเสมอว่าต้องให้เกียรติฝ่ายหญิงทุกโอกาสแม้ว่าจะสนิทสนมกันมากเพียงใด

การปฏิบัติตนของฝ่ายหญิง

1. แต่งกายให้สุภาพ สะอาดเรียบร้อย รัดกุม ไม่ควรแต่งตัวล่อแหลม นุ่งห่มน้อยชิ้น ถ้าพบโดยบังเอิญในขณะที่แต่งกายไม่เรียบร้อย ก็ไม่ควรหยุดพูดคุยด้วยต้องขอตัวไปเปลี่ยนเสื้อผ้าให้เรียบร้อยก่อนจึงมาพูดคุยด้วยในภายหลัง
2. ใช้วาจาที่สุภาพเหมาะสมให้สมกับเป็นกุลสตรี ไม่พูดหยาบคาย ส่งเสียงดัง แม้จะมีความสนิทสนมกับฝ่ายชายมากก็ตาม
3. ควรแสดงกิริยาที่เหมาะสม สุภาพ ไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือเสพสิ่งเสพติด ต้องสำรวมตนให้ดูเรียบร้อยเป็นกุลสตรีรู้จักมารยาทสังคม การเดิน การนั่ง การยืน ต้องดูเรียบร้อยสง่างามเหมาะสมกับกาลเทศะ
4. ควรมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจเมื่อได้รับการช่วยเหลือจากฝ่ายชาย
5. ไม่ควรอยู่ลำพังกับฝ่ายชายสองต่อสองในที่ลับตาคน ไม่แสดงกิริยาสนิทสนมเกินขอบเขต

การวางตัวต่อเพศตรงข้ามในฐานะคู่รัก

ชายหญิงที่มีความสัมพันธ์กันในฐานะคู่รัก ทั้งคู่ควรจะได้ศึกษาอุปนิสัย ค่านิยม ความต้องการ ความพอใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้ความสัมพันธ์พัฒนาต่อไปจนถึงการตัดสินใจที่จะสมรส และใช้ชีวิตคู่ร่วมกันในขณะที่คบกันถึงแม้จะอยู่ในฐานะที่เป็นคู่รักกันก็ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกัน และควรจะต้องเพิ่มเติมความห่วงใยเอาใจใส่ดูแลกันให้มากขึ้นควรให้ความเคารพเชื่อฟังญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งมีน้ำใจต่อญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่ายด้วย และไม่ให้ความสนิทสนมกันเกินขอบเขตของประเพณีเพราะในช่วงของวัยรุ่นนี้โดยธรรมชาติจะมีแรงขับทางเพศที่จะผลักดันให้มีเพศสัมพันธ์กัน จึงควรมีขอบเขตจำกัดตามประเพณีและวัฒนธรรมของไทย ดังนั้นชายหญิงจึงควรหลีกเลี่ยงการอยู่ด้วยกันตามลำพัง ไม่ดื่มเหล้าหรือเสพของมึนเมาเพราะจะทำให้ควบคุมตนเองไม่ได้ควรหาทางระบายความต้องการทางเพศในทางที่เหมาะสม เช่น การเล่นกีฬา การร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ การเล่นดนตรี การทำงานอดิเรกหรืองานศิลปะ เป็นต้น

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 8 เรื่อง จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษามีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่และเสียสละให้กับสังคมส่วนรวม

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษามีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่และเสียสละให้กับสังคมส่วนรวม วัดได้จากแบบวัดเจตคติเขียนความรู้สึกในช่วงปิดเทอมหรือวันหยุดได้ไปทำกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับชุมชน⁽¹³⁾
2. นักศึกษาเข้าใจความหมายของจิตสาธารณะ วัดได้จากแบบทดสอบการมีจิตสาธารณะ โดยนักศึกษสามารถอธิบายสภาวะของประชาชนที่แสดงออกในรูปแบบของจิตสาธารณะ

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

ความหมายและประโยชน์ของจิตสาธารณะ นักศึกษารู้จักการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของส่วนรวมและแนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะ

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 2 ชั่วโมง และออกไปทำกิจกรรมนอกสถานที่ประมาณ 1-2 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน สถานสงเคราะห์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ ที่กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจ เลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-4 1. นักศึกษาแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 4-5 คน เพื่อไป ศึกษาสถานสงเคราะห์ (รายละเอียดใน เอกสารแนบ1)นอกสถานที่ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับ มหาวิทยาลัย โดยไปที่สถานสงเคราะห์คนไข้	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบสรค นิยม(Constructivism)เน้น ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม(Social Constructivism) เน้นความรู้อมี ความสัมพันธ์กับชุมชน

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
	โรคจิตทูเลาหญิงบ้านกิ่งวิถีนักศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่จะไปเตรียมบทสัมภาษณ์และเข้าไปสัมภาษณ์ผู้ที่อยู่อาศัยในนั้นหรือผู้ที่ทำงานอยู่ในนั้น	
	2. นักศึกษาแต่ละคนเขียนความรู้สึกที่ได้เข้าไปพูดคุยกับผู้ที่อยู่อาศัย ผู้มาเยี่ยม หรือผู้ที่ทำงานอยู่ในนั้น (จากแบบวัดเจตคติ ในเอกสารแนบ2)	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบสรอคนิยม(Constructivism)เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม(Social Constructivism) เน้นความรู้มีความสัมพันธ์กับชุมชน
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	3. นักศึกษาฟังบรรยายเรื่องกรณีจิตสาธารณะและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษา	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมกับการอาจารย์
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	4. นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับวิทยากร	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมกับการอาจารย์
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 5 5. นักศึกษาและวิทยากรร่วมกันสรุปกิจกรรมและทำแบบทดสอบการมีจิตสาธารณะ (เอกสารประกอบ 3)	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมกับการอาจารย์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้นอกสถานที่ ซึ่งเป็นที่พักของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม คือสถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทูเลาหญิงบ้านกิ่งวิถีน (รายละเอียดในเอกสารแนบ 1)
2. แบบวัดเจตคติเขียนความรู้สึกที่ได้เข้าไปพูดคุยกับผู้ที่อยู่อาศัย ผู้มาเยี่ยม หรือผู้ที่ทำงานอยู่ในนั้น (เอกสารแนบ 2)
3. แบบทดสอบการมีจิตสาธารณะ (เอกสารแนบ 3)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

บ้านกึ่งวิถีหญิง

**สถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาหญิงบ้านกึ่งวิถี หรือ บ้านกึ่งวิถีหญิง
ที่ตั้ง**

ตั้งอยู่เลขที่ 133 หมู่ 2 ตำบลวังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110 สังกัดสำนัก
บริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

เป็นหน่วยงานที่ให้การสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาหญิงที่ผ่านการบำบัดรักษา จาก
โรงพยาบาลจิตเวชและหน่วยงานต่าง ๆ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ นำส่งเนื่องจาก
ไม่มีผู้อุปการะหรือไม่สามารถอยู่กับญาติได้ โดยให้การสงเคราะห์ด้านปัจจัย 4 บำบัดและฟื้นฟู
สมรรถภาพทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยมีเป้าหมายสามารถรับได้ จำนวน 460 คน

ประวัติความเป็นมา

โครงการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลา ได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2507 โดย
กระทรวงสาธารณสุข ได้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีว่าโรงพยาบาลโรคจิตซึ่งให้การรักษาคคนไข้โรค
จิตจนอาการทางจิตทุเลาแล้ว ยังตกค้างอยู่ในโรงพยาบาลเป็นจำนวนมาก ไม่สามารถจำหน่าย
ออกได้เพราะไม่มีบ้านอยู่ ไม่มีญาติหรือมีแต่ถูกทอดทิ้งไม่ยอมมารับกลับ ทำให้เสียแรงงานไป
แทนที่จะใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และอีกสาเหตุหนึ่งคือที่ทำให้โรงพยาบาลโรคจิตไม่มีเตียง
ว่างหมุ่เวียนที่จะรับคนไข้โรคจิตเข้ารับการบำบัดรักษาเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความเดือดร้อน
เห็นสมควรที่จะจัดตั้งนิคมสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาขึ้น เพื่อรับคนไข้โรคจิตทุเลาไว้ฝึกอาชีพ
และจัดหางานให้ทำ เพื่อจะได้ใช้แรงงานคนไข้โรคจิตให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อฟื้นฟู
สมรรถภาพร่างกาย และจิตใจให้สามารถดำรงและดำเนินชีวิตด้วยตนเองด้วยดี แทนที่จะตกค้าง
อยู่ในโรงพยาบาลจนตลอดชีวิต (ตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีด่วนมาก ที่ สร. 0501/459
ลงวันที่ 5 มีนาคม 2507)

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาและลงมติในหลักการให้กระทรวงสาธารณสุขร่วมมือกับ
กระทรวงมหาดไทย จัดทำโครงการรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนไข้โรคจิตทุเลา

และให้หลีกเลี่ยงคำว่า "นิคม" ให้ใช้ชื่ออื่นแทนซึ่งกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมพิจารณาจัดตั้งชื่อและจัดโครงการ โดยใช้ชื่อว่า "โครงการสถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิต **ทุเลา**" และให้กรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้ดำเนินการด้านต่างๆ ด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา และอนุมัติในหลักการ เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2507 (ตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ส่วนที่ สร. 0501/11034 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2507)

กระทรวงสาธารณสุข ได้ตกลงกับกระทรวงมหาดไทย ให้กรมประชาสงเคราะห์เป็น ผู้ดำเนินงานจัดตั้งสถานสงเคราะห์ขึ้น มีสภาพเป็นสถานฟื้นฟู เพื่อการสงเคราะห์และฟื้นฟูคนไข้โรคจิตทุเลาให้สามารถดำรงชีวิตตนเองก่อนที่จะออกสู่สังคม

กรมประชาสงเคราะห์ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งสถานสงเคราะห์แห่งนี้ขึ้น ณ ตำบลวังสิต (คลอง 6) อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี และเปิดดำเนินการรับคนไข้โรคจิตที่มีอาการทุเลาแล้ว จากโรงพยาบาลศรีธัญญา จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2511 โดยให้การสงเคราะห์รุ่นแรกจำนวน 19 ราย และได้พิจารณาตั้งชื่อสถานสงเคราะห์ว่า "**สถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิต ทุเลา**" ภายหลัง นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว กรรมการที่ปรึกษาการสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาได้กรุณานำเรื่องการพิจารณาตั้งชื่อใหม่ของสถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลา กราบทูลหาหรือเสด็จในกรม กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2512 และเสด็จในกรม ฯ ได้ประทานกรุณาตั้งชื่อใหม่ว่า "**บ้านกึ่งวิถี**" (Half Way House)

ต่อมาสถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาหญิงบ้านกึ่งวิถี (บ้านกึ่งวิถีหญิง) จัดตั้งขึ้นตามโครงการ "**สงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาหญิง**" ซึ่งสถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถี ได้พิจารณาเห็นว่าคนไข้โรคจิตทุเลาหญิงที่บำบัดรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลโรคจิต มีจำนวนมากขึ้น จนโรงพยาบาลไม่สามารถรองรับได้ จึงได้จัดตั้งสถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลาหญิงบ้านกึ่งวิถีขึ้น เริ่มเปิดดำเนินการรับผู้รับบริการเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2536 โดยดำเนินงานตาม พระราชบัญญัติกรมส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 , พระราชบัญญัติกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติกรมสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 มาใช้ในการจัดตั้งสถานสงเคราะห์ฯ

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 9 เรื่อง อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ศึกษามีจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้ศึกษาแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาวิชาที่ตนเองศึกษา⁽¹⁴⁾

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเขียนแนวทางในการพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพ
2. นักศึกษาค้นหาข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าในสาขาวิชาที่ตนเองเลือกเรียน อย่างน้อย

จำนวน 2 ข่าว

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับภาพรวมของอุดมศึกษาในปัจจุบัน ความต้องการบัณฑิตในแต่ละ
 ะกลุ่มสาขาวิชา ปัญหาเกี่ยวกับบัณฑิตที่ตกงานในแต่ละปี และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
 (TQF)^{***(10)} เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในปัจจุบัน

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 2 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน ห้องสมุด (เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพของตนเอง)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นบุคคลให้ จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-4 1. นำเสนอข่าวเกี่ยวกับปัญหาบัณฑิตตก งานในปัจจุบัน	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง(Self- Study) ด้วยการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ (Experiential Learning)
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	2. อาจารย์นำเสนอคุณลักษณะของ บัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการ มีส่วนร่วมกับการอาจารย์
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	3. นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ตนเองว่ามี คุณลักษณะตรงตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิหรือไม่ และมีแนวทางในการ	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: แบบสรคนิยม (Constructivism) เน้น

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
	พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะดังกล่าว อย่างไร	กระบวนการรู้คิดในตัวบุคคล
	4. นักศึกษาแบ่งกลุ่ม 3-5 คน ค้นหาข้อมูล จากเว็บไซต์หางานเกี่ยวกับคุณสมบัติของ ผู้ที่จะประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ ตนเองศึกษา	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: แบบแสวงหา ความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self- Study) โดยจัดการเรียนการ สอนแบบสืบค้น
	5. นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ในหัวข้อ หากเป็นนายจ้างจะเลือกคนอย่างไรเข้า ทำงาน? หน้าชั้นเรียน	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้เป็น รายบุคคล (Individual Study) ด้วยเทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคล จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่ การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 6 6. อาจารย์ร่วมกันสรุปบทเรียน และ นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากข่าวที่ เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตนเอง เพื่อให้ ทราบถึงความก้าวหน้าทางด้านอาชีพ	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการ มีส่วนร่วมกับอาจารย์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. Power Point นำเสนอข่าวเกี่ยวกับปัญหาการตกงานของบัณฑิตไทย
2. เอกสารประกอบความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (รายละเอียดในเอกสารประกอบ 1)
3. แบบฝึกหัดแนวทางการพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพและการติดตาม
ความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพของตนเอง (เอกสารประกอบ 2)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

1. มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่มโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
2. สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่นๆ
3. สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
4. มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ
5. มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education). เอกสารประกอบการประชุม

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 10 เรื่อง ผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะสื่อสาร

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะสื่อสาร

เพื่อให้นักศึกษาฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม มีทักษะการสื่อสาร และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมได้

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาสามารถทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้ จากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้คะแนนผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด
2. นักศึกษาเตรียมข้อมูลและออกมาพูดนำเสนอได้วาที่่ได้

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

1. ความหมายของการสื่อสารและวิธีการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ
2. ความหมาย วิธี และประโยชน์ของการได้วาที่่ได้
3. การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
4. ทักษะการทำงานเป็นทีม

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 3 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน หอสมุด (เพื่อค้นคว้าหาข้อมูลในการได้วาที่่ได้)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึงเหตุการณ์ ที่กระตุ้นบุคคลให้จำเป็นต้องตัดสินใจ เลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-6 1. ให้นักศึกษาดูวิดีโอที่สน เรื่องภาวะผู้นำ ใน โครงการคุณธรรมนำไทย ซึ่งหากผู้นำไม่ดีจะ ทำให้เกิดความเดือดร้อนได้	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ: การเรียนรู้แบบแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง(Self-Study) ด้วยการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)
	2. นักศึกษาร่วมกันอภิปรายและแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของผู้นำและผู้ ตาม รวมถึงการทำงานเป็นทีม	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการทำ กิจกรรม

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	3. นักศึกษาแบ่งกลุ่มได้วาที(รายละเอียดวิธีการได้วาที ในเอกสารประกอบ1) ในหัวข้อ “ <u>เมื่อสงสัยควรถามอาจารย์หรือค้นหาคำตอบเอง⁽¹⁶⁾</u> ” พร้อมทั้งอาจารย์แจ้งเกณฑ์การประเมินการทำงานกลุ่มให้นักศึกษาทราบ (เอกสารประกอบ2)	การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study) ด้วยเทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
	4. นักศึกษาในแต่ละกลุ่มเสนอรายชื่อ <u>ประธานและเลขานุการของกลุ่ม โดยบอกเหตุผลในการเลือก⁽¹⁵⁾</u> โดยอาจารย์สอดแทรกการเป็นผู้นำ/ผู้ตามที่ดีและการทำงานเป็นทีม รวมถึงการมีทักษะในการสื่อสาร	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมร่วมกับอาจารย์
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	5. ประธานและสมาชิกในกลุ่ม แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ นักศึกษาเข้าค้นหารวบรวมข้อมูลในหอสมุด เพื่อค้นหาข้อมูล โดยอาจารย์สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น (Inquiry Instruction)
	6. ตัวแทนนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ทำกิจกรรมได้วาทีนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยนักศึกษาที่ไม่ได้นำเสนอ ร่วมฟังภายในห้อง อาจารย์ประเมินการทำงานกลุ่มของนักศึกษา (รายละเอียดในเอกสารประกอบ2)	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การเรียนเป็นรายบุคคล เน้นเทคนิคการรายงานหน้าชั้นเรียน
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 7 7. นักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียนและอาจารย์ให้ข้อเสนอแนะจากสิ่งที่ได้จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (Astin, 1984): ในการมีส่วนร่วมร่วมกับอาจารย์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์ เรื่องภาวะผู้นำ ในโครงการคุณธรรมนำไทย
2. Power Point นำเสนอความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง การได้วาที (รายละเอียดในเอกสารประกอบ 1)
3. แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (เอกสารประกอบ 2)

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

การโต้วาที (Debate)

การโต้วาทีเป็นการกล่าวพูดโต้แย้งกันอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับหัวข้อหนึ่งของผู้พูด 2 กลุ่ม เรียกว่า ฝ่ายเสนอ เป็นฝ่ายเสนอความคิดเห็นและฝ่ายค้านอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นฝ่ายคัดค้านความคิดเห็นของฝ่ายเสนอ แต่ต้องคัดค้านหรือแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างมีเหตุผล ผู้พูดทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องใช้ศิลปะการพูดจูงใจคนให้คล้อยตามความคิดเห็นของฝ่ายตน

การโต้วาทีเป็นการพูดถึงปัญหาหรือหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง มีจุดมุ่งหมายเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในความกระจ่างในเรื่องที่พูดอย่างมีเหตุผล ผู้พูดต้องมีความรู้ในเรื่องที่พูดอย่างดี เพื่อให้ความคิดเห็นที่สมบูรณ์ และการโต้วาทียังเป็นการฝึกให้ผู้พูดมองปัญหาหรือมองเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดถี่ถ้วน รู้จักคิดและเสนอความคิดเห็นที่ถูกต้อง

วิธีการโต้วาที

1. การโต้วาทีต้องมีหัวข้อเรื่องที่พูด เรียกว่า ญัตติ หัวข้อจะมีลักษณะเป็นการขัดแย้ง หรือลักษณะเสนอความคิดเห็น เช่น เป็นครูดีกว่าหมอ อยู่ในชนบทดีกว่าอยู่ในเมือง
2. การโต้วาทีจะมีประธานการโต้วาที เป็นผู้ดำเนินการการโต้วาที ประธานการโต้วาทีมีหน้าที่กล่าวนำ การโต้วาที บอกจุดประสงค์การโต้วาที ญัตติการโต้วาที แนะนำผู้โต้วาที และเชิญผู้โต้วาทีขึ้นพูด และรักษาเวลาในการพูดของแต่ละคน
3. การโต้วาทีมีคณะกรรมการตัดสินเพื่อพิจารณาว่า ฝ่ายใดพูดได้มีเหตุผลดีกว่ากัน และให้คะแนนของแต่ละฝ่าย
4. การโต้วาทีต้องมีผู้พูด 2 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน ทั้ง 2 ฝ่ายมีผู้พูดเท่า ๆ กัน ฝ่ายเสนอมีหัวหน้าฝ่ายเสนอ และผู้สนับสนุนฝ่ายเสนออีกไม่เกิน 3 คน และฝ่ายค้านก็เช่นเดียวกัน มีหัวหน้าฝ่ายค้าน 1 คน และผู้สนับสนุนฝ่ายค้านอีกไม่เกิน 3 คน

หน้าที่ของผู้พูด

1. หัวหน้าฝ่ายเสนอกล่าวทักทายผู้ฟัง แล้วจึงพูดชี้แจงญัตติที่จะพูด อธิบายให้ชัดเจนพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
2. หัวหน้าฝ่ายค้าน กล่าวทักทายผู้ฟัง แล้วชี้แจงข้อบกพร่องของฝ่ายเสนอ ชี้ข้อเท็จจริง และกล่าวสรุปประเด็นสำคัญ
3. ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอ จะชี้ประเด็นสำคัญของฝ่ายเสนอ และได้แย้งประเด็นสำคัญของฝ่ายค้าน
4. ผู้สนับสนุนฝ่ายค้าน จะชี้ประเด็นสำคัญของฝ่ายค้าน และได้แย้งประเด็นสำคัญของฝ่ายเสนอ
5. วิธีการเสนอความคิดเห็น ให้ใช้วิธีการพูดสลับกันระหว่างฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน โดยหัวหน้าฝ่ายเสนอพูดก่อน แล้วจึงให้หัวหน้าฝ่ายค้านพูด จากนั้นจึงให้ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอพูด สลับด้วยผู้สนับสนุนฝ่ายค้านจนหมดผู้พูด แล้วให้หัวหน้าฝ่ายค้าน และหัวหน้าฝ่ายเสนอกล่าวสรุปอีกครั้งหนึ่ง การพูดของแต่ละคนจะต้องพูด

ตามเวลาที่กำหนดให้ เช่น หัวหน้าฝ่ายเสนอ และหัวหน้าฝ่ายค้านพูดคนละ 5 นาที ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอและผู้สนับสนุนฝ่ายค้านพูดคนละ 3 นาที แล้วให้หัวหน้าฝ่ายค้าน และหัวหน้าฝ่ายเสนอพูดสรุปอีกคนละ 3-5 นาที เป็นต้น

จุดมุ่งหมายของการโต้วาที มีหลายประการ คือ

1. เพื่อฝึกให้ผู้โต้วาทีรู้จักเสนอความคิดเห็นของตนให้ถูกต้องตามปรารถนา รู้จักพูดอย่างมีหลักการและมีเหตุผล เมื่อถึงเวลาที่จะแสดงความคิดเห็น คัดค้านก็สามารถใช้วาทศิลป์โต้แย้งข้อคิดเห็น ของผู้อื่นอย่างฉลาด มีไหวพริบ
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้พูดสามารถโน้มน้าวใจผู้ฟังให้มีความคิดคล้ายตามความคิดเห็นของตน
4. เพื่อฝึกทักษะในการฟัง ให้เป็นผู้ฟังที่ดี ไม่หลงเชื่อคำพูดของผู้ใดโดยง่าย ในขณะที่ฟังก็จะได้คิดใคร่ครวญอย่างมีเหตุผล
5. เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะในการสื่อสารทั้งการใช้ถ้อยคำและท่าทางต่างๆ ประกอบการพูด
6. เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม เพื่อให้สามารถแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบร่วมกันภายในกลุ่มได้
7. เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามได้ เนื่องจากเป็นการทำงานร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำและผู้ตามของตนเอง

การเลือกญัตติของการโต้วาที

ญัตติ คือ หัวข้อหรือปัญหา ซึ่งระบุขอบข่ายและข้อขัดแย้งซึ่งจะนำมาใช้โต้วาทีได้ เพราะฉะนั้นความจริงที่เป็นอมตะ เช่น การเกิดแก่เจ็บตาย จึงไม่อาจนำมาเป็นญัตติในการโต้วาทีได้ หลักวิชาที่พิสูจน์แล้วว่าเป็นความจริง เช่น หนึ่งบวกหนึ่งเป็นสองก็เช่นเดียวกัน ไม่อาจที่จะนำมาใช้โต้วาทีได้ เพราะไม่มีข้อที่จะมาเถียงหรือคัดค้านได้

ญัตติที่ควรใช้โต้วาที ควรมีลักษณะที่ขัดแย้งกันอยู่ในตัว ยั่วให้เกิดไปได้หลายแง่มุม มุมที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เช่น "มีปัญญาดีกว่าทรัพย์" "ประสบการณ์ดีกว่าการศึกษา" เป็นต้น

เกณฑ์ในการเลือกญัตติ

1. เป็นเรื่องที่คนในสังคมส่วนใหญ่มีความสนใจ
2. เป็นเรื่องที่มีสารประโยชน์ผู้ฟังได้รับความรู้เกิดความคิดและมีสติปัญญาแตกฉานและลึกซึ้งขึ้นกว่าเดิม
3. ญัตตินั้นไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม หรือ ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกก้าวร้าวฉานขึ้นในหมู่คณะ
4. ญัตตินั้นควรเป็นข้อขัดแย้งที่ไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้เปรียบ เสียเปรียบกัน ตั้งแต่มุมมองใดเริ่มโต้วาที
5. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย หลักการ หรือคุณค่าของสิ่งต่างๆ ซึ่งเมื่อได้คารมกันไปแล้ว จะเกิด

ประโยชน์และมีความก้าวหน้าในเรื่องนั้นๆ

6. เป็นญาติที่เข้าใจง่าย ใช้ข้อความสั้นๆ ถ้อยคำชัดเจน

การจัดบุคคลเพื่อการได้วาที

บุคคลที่เกี่ยวข้องในการได้วาทีมีดังนี้

1. ประธานการได้วาที 1 คน
2. ผู้ได้วาทีฝ่ายเสนอ 3-4 คน ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายเสนอ 1 คน
ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ 1 จำนวน 1 คน
ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ 2 จำนวน 1 คน
ผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอคนที่ 3 จำนวน 1 คน
3. ผู้ได้วาทีฝ่ายค้าน 3-4 คน ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายค้าน 1 คน
ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ 1 จำนวน 1 คน
ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ 2 จำนวน 1 คน
ผู้สนับสนุนฝ่ายค้านคนที่ 3 จำนวน 1 คน
4. ผู้ตัดสิน 2-3 คน
5. ผู้จับเวลา 1-2 คน

การจัดที่นั่ง

การจัดที่นั่งเพื่อการได้วาทีนั้นนิยมจัดให้ผู้ได้วาทีทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ประธาน ผู้ได้ฝ่ายเสนอและผู้ได้ฝ่ายค้าน นั่งบนเวทีหันหน้าเข้าหาผู้ฟัง แบ่งเป็น 2 แถว เรียงหน้ากระดานหรือเรียงเล็กน้อยประธานมีที่นั่งแยกออกต่างหาก อาจจะนั่งอยู่ตรงกลางหรือนั่งอยู่ข้างๆ ก็ได้ ที่นั่งของหัวหน้าฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านนั้นมักจะนั่งอยู่ตรงข้าม ผู้สนับสนุนทั้งสองฝ่ายก็จะนั่งเรียงตามลำดับ และมักจะนั่งเรียงกันตามลำดับผู้พูดก่อนหลัง บนเวทีจะมีแท่นยืนแยกออกมาเป็นพิเศษ มักจะล้ำออกมาข้างหน้าเวทีเล็กน้อย เพื่อให้มองเห็นได้ชัด แต่ไม่ควรบังผู้อื่น นอกจากการจัดที่นั่งสำหรับผู้ได้วาทีแล้ว เจ้าหน้าที่ต่างๆ ซึ่งได้แก่ กรรมการ ผู้ตัดสิน ผู้จับเวลา อาจจัดให้นั่งบนเวทีใกล้ๆ กับประธาน หรืออาจจะจัดให้หนึ่งด้านหน้าผู้ฟังก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ขนาดของเวทีหรือแล้วแต่ผู้จัดสถานที่ จะเห็นสมควร

กำหนดเวลา

เวลาที่ใช้ในการได้วาทีนั้นไม่ได้มีกฎข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ตายตัวว่าจะใช้เวลานานเท่าใด ปริมาณเวลายืดหยุ่นหรือมีความคล่องตัวพอสมควร ผู้จัดได้วาทีอาจกำหนดเวลาได้ตามความเหมาะสม ซึ่งตามปกติแล้วการได้วาทีจะใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง ถ้าเป็นการได้วาทีในชั้นเรียนเพื่อการฝึกฝนมักจะใช้เวลา 1 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นการได้วาทีในที่ประชุมสาธารณะซึ่งมีผู้ฟังเป็นจำนวนมาก จะใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

ข้อควรสังเกต

ประธานการได้วาที กรรมการตัดสิน และผู้จับเวลา ควรรักษาเวลาตามที่ได้ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด ไม่ควรปล่อยให้ผู้ได้วาทีคนใดคนหนึ่งพูดเกินเวลา ควรมีสัญญาณเตือนก่อนหมดเวลาสักเล็กน้อย และพอหมดเวลาแล้วควรให้เสียงสัญญาณ หากผู้ได้วาทีไม่ยอมเลิกพูด ประธานการได้วาทีควรพูดเตือนให้จบการพูด การโต้คารมหักล้างกันด้วยเหตุผล ไม่ใช่ด้วยอารมณ์หรือเป็นเรื่องส่วนตัว การพูดควรคำนึงถึงเนื้อหาสาระและประโยชน์ที่ผู้ฟังจะได้รับด้วย การใช้คารมคมคาย และความขบขันช่วยให้บรรยากาศในการได้วาทีดีขึ้น แต่ไม่ใช่จะตลกไปตลอดรายการจนหาสาระอันใดมิได้ นอกจากนั้นการใช้ภาษาในการได้วาที ควรคำนึงถึง ความสุภาพ และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามไว้ด้วย

เทคนิคพูดสื่อสารในการได้วาที

ในการได้วาทีนั้น ผู้พูดควรมีเทคนิคในการพูดเพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพดังนี้

1. การได้เสียงและแสดงคารมนั้น ควรใช้พื้นความรู้ในด้านต่างๆ ประกอบการพูด เพราะถ้ามีความรู้ดี การถกเถียงก็ยังมีเหตุผลใกล้เคียงกับความเป็นจริง และนอกจากการมีพื้นความรู้ที่ดีแล้ว ควรจะมีความรอบรู้ด้วยคนที่ฟังมาก อ่านมาก เห็นมาก มีประสบการณ์มากย่อมมีความสามารถ ในการแสดงเหตุผล ได้ดีกว่าผู้ที่มีขาดความรอบรู้
2. การแสดงความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นการเสนอประเด็น หรือคัดค้าน ควรเสนอข้อเท็จจริงและเหตุผลต่างๆ อย่างดีเป็นที่น่าเชื่อถือ แม้จะมีผู้พยายาม ใช้วาทศิลป์หรือเหตุผลหักล้างก็ทำได้ไม่ถนัดนัก
3. การคัดค้าน การกล่าวแก้ การแสดงคารมคมคายหรือใช้เหตุผลหักล้างเหตุผลของฝ่ายตรงข้ามนั้น ควรทำให้แนบเนียน จนผู้ฟังทั่วไปเห็นว่า การแสดงเหตุผลของฝ่ายตรงข้ามนั้นใช้ไม่ได้หรือเชื่อถือไม่ได้
4. ขณะที่ฝ่ายตรงข้ามพูดควรฟังอย่างตั้งใจจดประเด็นหรือคำพูดสำคัญไว้กล่าวแก้หรือค้านเวลาพูด ควรใช้เทคนิคการพูดจูงใจให้ผู้ฟังเชื่อ การเกิดความคิดคล้ายตาม
5. ใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาที่สุภาพ พยายามเลือกสรรถ้อยคำที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงวัฒนธรรมที่ทำงาน หลีกเลี่ยงภาษาต่ำ ภาษาคะนอง และคำหยาบต่างๆ
6. การได้วาทีให้ทั้งสาระและความบันเทิง เพราะฉะนั้นในการถกเถียงโต้แย้งควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้ฟังจะได้รับ ไม่ควรพูดเล่นลิ้น หรือใช้คารมจนเกินไป
7. ใช้คำพูดที่เหมาะสม สั้น กระชับ ฟังแล้วเข้าใจได้โดยทันที ไม่ต้องตีความ พูดให้ชัดเจน เสียงที่พูดจริงใจ กระตือรือร้น เน้นเสียงในที่ควรเน้น และพูดเสียงเบาในที่ควรใช้เสียงเบา
8. ใช้ท่าทาง ท่าทางและสีหน้าประกอบการพูด อาจจะมีการทาบโต๊ะ ทาบที่ฝ่ามือบ้าง ขณะที่พูดควรใช้สายตามองไปยังผู้ฟังให้ทั่วถึง เพื่อตึงความสนใจของผู้ฟัง ในขณะที่เดียวกันก็ควรสังเกตความสนใจของผู้ฟังด้วย ยิ้มเมื่อพูดถึงข้อความที่ชวนขัน แต่ไม่ควรหัวเราะเสียเอง ทำหน้าบึ้งเมื่อกล่าวถึงข้อความที่แสดงอาการไม่พอใจ และทำหน้าชิงชังเมื่อพูดถึงตอนเด็ดขาด
9. ขณะที่พูดควรควบคุมอารมณ์ให้ดี อย่าเผลอโกรธ หรือแสดงอารมณ์ออกไปไม่ว่าจะเป็นด้วยวาจา สีหน้า ท่าทาง เพราะจะเป็นจุดอ่อนให้ถูกโจมตีได้

3. สรุป

การได้วาที เป็นการใช้ความสามารถในการสื่อสารผ่านทางการพูดอย่างมีเหตุผล ทำให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์สารได้ว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยมีการอ้างอิงหลักฐานประกอบ ช่วยให้นักศึกษาเป็นผู้มีสติ รู้จักคิด รู้จักยับยั้งชั่งใจ ทนคนทันเหตุการณ์ อยู่ในโลกสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชาญฉลาด นอกจากนี้ยังทำให้เกิดทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม สร้างภาวะผู้นำและผู้ตามให้กับนักศึกษา จากการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในการค้นหาข้อมูล การนำเสนอ ที่ต้องทำงานร่วมกัน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่ากิจกรรมการได้วาที เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามี อุดมการณ์ทางด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2550. การใช้

ภาษาไทย 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมจิต ชิวปรีชา. 2548. วาทีวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เลขที่	ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	มีขั้นตอนการทำงาน	มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		3	3	3	3	3	3		18	ผ่าน
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนนขึ้นไป

(ดัดแปลงจาก แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม ของ กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

หมายเหตุ เกณฑ์และวิธีการประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของนักศึกษา ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. องค์ประกอบของคณะทำงาน	มีประธาน เลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่าง
2. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	ทุกคนทำหน้าที่และรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	มีผู้ทำหน้าที่ ไม่รับผิดชอบต่อ 1 คน	มีผู้ทำหน้าที่ ไม่รับผิดชอบต่อมากกว่า 1 คน
3. มีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน	1) มีการวางแผน 2) ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้ 3) รู้จักสรุปงาน	ขาดขั้นตอน 1 ขั้นตอนหรือไม่ชัดเจน	ขาดขั้นตอน 2 ขั้นตอนหรือไม่ชัดเจน
4. มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน	ทุกคนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	ร้อยละ 80 ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	ร้อยละ 60 ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ
5. ปฏิบัติงานกลุ่มอย่างมีความสุข	ทุกคนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 80 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	ร้อยละ 60 ของกลุ่มร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข
6. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	เสร็จตามกำหนดและงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตามกำหนดและงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันตามกำหนดและงานไม่มีคุณภาพ

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 11 เรื่อง IT University

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจและใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นในการศึกษาเล่าเรียนได้ เช่น Microsoft office และการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องแม่นยำ โดยวัดได้จากแบบทดสอบเทคนิคการนำเสนองานโดยใช้ MS POWERPOINT และแบบทดสอบเทคนิคการค้นหา Google อย่างมืออาชีพ นักศึกษาได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป

2. นักศึกษามีวิจาร์ณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม วัดได้จากแบบทดสอบการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสม เช่น เล่นเกมหรือดูหนังจนทำให้เสียการเรียน คุยกับบุคคลที่ไม่รู้จักมาก่อนผ่านทางอินเทอร์เน็ต⁽¹⁷⁾ เป็นต้น

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

ความรู้เกี่ยวกับการใช้ Microsoft office และการเข้าถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 3 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นบุคคลให้ จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-3 1. ให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายถึงการใช้ เทคโนโลยีที่มีความจำเป็นใน ชีวิตประจำวัน	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง(Self- Study) ด้วยการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ (Experiential Learning)

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	2. นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติการใช้ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจากวิทยากร และทำแบบทดสอบ (เอกสารประกอบ) ตามที่กำหนด	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง (Self-Study) เน้นการ เรียนแบบสืบค้น
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	3. นักศึกษาร่วมอภิปราย ข้อดีและข้อเสีย ของการใช้เทคโนโลยี จากการทำ แบบทดสอบ	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: ด้วยเทคนิค Know- Want-Learned จากการใช้ Mapping เพื่อเชื่อมโยงความรู้
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคล จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่ การมีพฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 4 4. นักศึกษาและวิทยากรร่วมกันสรุป บทเรียน	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการมี ส่วนร่วมกับอาจารย์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
2. เอกสารประกอบการอบรม แบบทดสอบเทคนิคการนำเสนอองานโดยใช้ MS

POWERPOINT และแบบทดสอบเทคนิคการค้น Google อย่างมืออาชีพ

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ

แบบทดสอบเทคนิคการค้น Google อย่างมืออาชีพ (จากวิทยากร)

ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลใน Google และตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ให้นักศึกษาระบุคำค้น ในกรณีที่นักศึกษาต้องการหาข้อมูลโทรศัพท์ iPhone ที่ไม่ใช่รุ่น iPhone3 และบอกจำนวนรายการที่ค้นได้ พร้อมยกตัวอย่างเว็บไซต์มา 2 เว็บไซต์
2. จงระบุคำค้น ในกรณีที่นักศึกษาต้องการหาข้อมูล iPad 3 และบอกจำนวนรายการที่ค้นได้ พร้อมยกตัวอย่างเว็บไซต์มา 2 เว็บไซต์
3. จงระบุคำค้น ในกรณีที่นักศึกษาต้องการหาดำราต่างประเทศเกี่ยวกับ Modern Technology และบอกจำนวนรายการที่ค้นได้ พร้อมยกตัวอย่างเว็บไซต์มา 2 เว็บไซต์
4. จงระบุคำค้นในกรณีที่นักศึกษาต้องการหาข้อมูลอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ โดยต้องการเป็นไฟล์นำเสนอ .ppt และบอกจำนวนรายการที่ค้นได้ พร้อมยกตัวอย่างเว็บไซต์มา 2 เว็บไซต์

แบบทดสอบเทคนิคการนำเสนองานโดยใช้ MS POWERPOINT (จากวิทยากร)

ให้นักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสมหรือภัยที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำเสนอโดยใช้โปรแกรม Power Point ตามหลักเกณฑ์การนำเสนอ (อย่างน้อย 3 หน้า ประกอบด้วย บทนำ เนื้อหา สรุป)

**กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
ครั้งที่ 12 เรื่อง ใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด**

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษาเข้าถึงระบบสารสนเทศในการใช้ห้องสมุดและนำมาใช้ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้

การบรรลุดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI)

1. นักศึกษาเข้าฟังการอบรม⁽¹⁹⁾ การใช้ห้องสมุดและวิธีหาสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่จำเป็นในสาขาวิชาชีพ และความรู้ทั่วไป เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
2. นักศึกษาติดตามข่าวสารการเข้าฟังอบรมสัมมนาต่างๆ⁽¹⁸⁾ ทั้งที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นและภายนอก และเลือกเข้าฟังอย่างน้อย 1 ครั้ง ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ
3. นักศึกษาได้คะแนนแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา หลังการทดลองได้คะแนนมากกว่าก่อนการทดลอง

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

แนะนำการใช้ห้องสมุดและวิธีหาสารสนเทศประเภทต่างๆ ในห้องสมุดให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้อาจารย์และผู้ที่มีภาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 4 ชั่วโมง

สถานที่ในการจัดกิจกรรม ห้องเรียน หอสมุด สถานที่จัดอบรมที่นักศึกษาเลือกเข้าฟัง 1 ครั้ง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
สถานะสับสนใน อัตลักษณ์	ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นบุคคลให้ จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก (Marcia, 1980) ข้อ 1-5 1. อาจารย์ถามคำถามความรู้รอบตัว จำนวน 10 ข้อ (รายละเอียดในเอกสาร ประกอบ 1) แล้วให้เวลา 10 นาที เพื่อให้	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง(Self- Study) ด้วยการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ (Experiential Learning)

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
	นักศึกษาค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง แล้วเขียน คำตอบลงในกระดาษ	
	2. อาจารย์ชมเชยนักศึกษาที่ได้คะแนนเต็ม หรือได้คะแนนมากที่สุด ว่าเป็นผู้ที่แสวงหา ความรู้และมีความรู้รอบตัวมาก	
สถานะไม่สำเร็จ ต้องอาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	3. อาจารย์เสนอแนะแนวทางของการเป็น ผู้ที่สนใจเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องของ การเรียนรู้และการมีความรู้รอบตัว และให้ นักศึกษาเลือกศึกษาประวัติบุคคลที่มี ชื่อเสียงในสาขาวิชาที่ตนเองแล้ว วิเคราะห์ลักษณะนิสัยการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องของบุคคลนั้น แล้วร่วมกัน อภิปรายในชั้นเรียน	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้แบบ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง(Self- Study) ด้วยการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ (Experiential Learning)
สถานะ อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	4. นักศึกษาฝึกปฏิบัติการค้นหา เรียนรู้ วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ (เอกสาร ประกอบ2)จากในห้องสมุดเพื่อให้เข้าถึง ความรู้ที่ทันสมัยตามคำแนะนำของ วิทยากร	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: แบบแสวงหาความรู้ ได้ด้วยตนเอง (Self-Study) จาก การเรียนการสอนแบบสืบค้น
	5. นักศึกษาแบ่งกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูล ต่างๆ ตามที่วิทยากรกำหนด	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ: การเรียนรู้เป็น รายบุคคล (Individual Study) จากกระบวนการกลุ่ม
สถานะค้นหา อัตลักษณ์ของตน ได้อย่างสมบูรณ์	การตกลงใจ (Commitment) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลจำเป็นต้อง ตัดสินใจเลือก เพื่อนำไปสู่การมี พฤติกรรม (Marcia, 1980) ข้อ 6-8 6. นักศึกษาและอาจารย์ร่วมกันสรุป บทเรียน เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลที่จะ ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ต่อเนื่อง 7. นักศึกษาทำแบบวัดพฤติกรรม การเรียนรู้ต่อเนื่อง (เอกสารประกอบ 3)	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษา (Astin, 1984): ในการมี ส่วนร่วมกับอาจารย์

สถานะทาง อัตลักษณ์ตาม แนวคิดของมาร์เซีย	กิจกรรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต นักศึกษา	แนวคิด/ทฤษฎีในการจัด กิจกรรม
	8. นักศึกษาติดตามข้อมูลข่าวสารการเข้า ร่วมอบรมสัมมนา และเข้าร่วมกิจกรรม ตามความสนใจในโอกาสต่อไป	

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. คำถามความรู้ทั่วไป จำนวน 10 ข้อ (เอกสารประกอบ 1)
2. แบบฝึกหัดการสืบค้นข้อมูล (เอกสารประกอบ 2)
3. แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา (เอกสารประกอบ 3)
4. หอสมุด มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1
คำถามความรู้ทั่วไป

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. มหาสมุทรที่ใหญ่ที่สุดในโลกคือมหาสมุทรใด
 1. แอตแลนติก
 2. อาร์คติก
 3. อินเดีย
 4. แปซิฟิก

2. แม่น้ำสายใดที่ยาวที่สุดในโลก
 1. แม่น้ำอะเมซอน
 2. แม่น้ำไนล์
 3. แม่น้ำแยงซี
 4. แม่น้ำซาลวิน

3. สะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว อยู่จังหวัดใด
 1. แม่ฮ่องสอน
 2. น่าน
 3. เชียงราย
 4. นนทบุรี

4. ทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุดของไทย คือที่ใด
 1. ทะเลสาบสงขลา
 2. ทะเลสาบพะเยา
 3. ทะเลสาบภูเก็ต
 4. ทะเลสาบพัทยา

5. พระพุทธชินราช อยู่ที่จังหวัดใด
 1. เชียงใหม่
 2. ลำปาง
 3. แพร่
 4. พิษณุโลก

6. บิดาแห่งการแพทย์ไทย คือใคร
 1. หลวงสารานุกรมประพันธ์
 2. กรมหลวงสงขลานครินทร์
 3. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าฟิรพงษ์ภาณุเดช
 4. กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์

7. นายกรัฐมนตรีคนแรกของไทย ชื่ออะไร

1. จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์	2. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
3. พระยามโนปกรณนิติธาดา	4. นายปรีดี พนมยงค์

8. อำเภอใดไม่อยู่ในจังหวัดปทุมธานี

1. อำเภอหนองเสือ	2. อำเภอลำลูกกา
3. อำเภอสามโคก	4. อำเภอบ้านนา

9. อธิการบดีมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียชื่ออะไร

1. ศาสตราจารย์ ดร.สุนทร เสถียรไทย	2. พลเอก นายแพทย์สิงหา เสาวภาพ
3. ดร.โชติวัธ ชวนิชย์	4. ดร.ธรรมรัตน์ พลอยเพ็ชร

10. คณะใดที่ไม่ได้เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

1. คณะศิลปกรรมศาสตร์	2. คณะรัฐประศาสนศาสตร์
3. คณะสาธารณสุขศาสตร์	4. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

เฉลย

1) ตอบ 4	2) ตอบ 2	3) ตอบ 4	4) ตอบ 1	5) ตอบ 4
6) ตอบ 2	7) ตอบ 3	8) ตอบ 4	9) ตอบ 3	10) ตอบ 1

เอกสารประกอบ 2
แบบฝึกหัดการสืบค้นข้อมูล (จากวิทยากร)

1. ให้นักศึกษาค้นหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ตนเองศึกษา โดยเขียนชื่อเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ (Call Number) อย่างน้อย 5 เรื่อง

2. ให้นักศึกษาหาบทความออนไลน์จากฐานข้อมูลในหอสมุด บทความภาษาไทย จำนวน 1 เรื่อง และบทความภาษาอังกฤษจำนวน 2 เรื่อง โดยเขียนชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และแหล่งตีพิมพ์ ให้ชัดเจน

3. นักศึกษาสามารถนำวิธีการสืบค้นข้อมูลมาช่วยให้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้อย่างไร จงอธิบายให้ชัดเจน

เอกสารประกอบ 3

แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา จำนวน 27

ข้อ

คำสั่ง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างเพียงคำตอบเดียวที่แสดงการกระทำของนักศึกษาตามความเป็นจริง โดยมีหลักในการเลือกดังนี้

- ทำเป็นประจำ หมายถึงข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาทั้งหมด
- ทำบ่อย หมายถึงข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่
- ทำบ้างไม่ทำบ้าง หมายถึงข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเล็กน้อย
- ไม่ค่อยทำ หมายถึงข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับการกระทำของนักศึกษา
- ไม่ทำเลย หมายถึงข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักศึกษาเลย

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		ทำเป็นประจำ 5	ทำบ่อย 4	ทำบ้างไม่ทำบ้าง 3	ไม่ค่อยทำ 2	ไม่ทำเลย 1
1	ด้านประยุต์ความรู้ ข้าพเจ้านำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาเทียบเคียงและ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
2	ข้าพเจ้าชอบลงมือทำและแก้ปัญหาด้วย ตนเอง					
3	ข้าพเจ้ามักคิดต่อและทำเพิ่มเติมจาก คำสั่งหรือสิ่งที่เรียน					
4	ข้าพเจ้าตั้งคำถามและคิดหาคำตอบใน เรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง					
5	ข้าพเจ้าสามารถใช้ประสบการณ์เดิมใน การแก้ปัญหาใหม่ๆ					
6	ข้าพเจ้ามองปัญหาคือโอกาสในการเรียนรู้					
7	ด้านการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการที่หลากหลายใน การพัฒนาความรู้ความสามารถของตน					

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		ทำเป็นประจำ 5	ทำบ่อย 4	ทำบ้างไม่ ทำบ้าง 3	ไม่ค่อย ทำ 2	ไม่ทำ เลย 1
8	ข้าพเจ้าสนใจและเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว					
9	ข้าพเจ้าเรียนรู้ทุกด้าน ไม่เฉพาะด้านที่ ชอบ					
10	ข้าพเจ้าเลือกเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองสนใจ และถนัดก่อน					
11	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่ น่าเชื่อถือ					
12	ข้าพเจ้าเลือกใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายใน การตัดสินใจ					
13	ข้าพเจ้าสนใจทั้งข้อมูลภายในประเทศและ ต่างประเทศ					
14	ข้าพเจ้าสามารถใช้ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง					
15	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ					
16	ด้านการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าเอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สื่อต่างๆ					
17	ข้าพเจ้าชอบซักถามและอภิปรายในชั้น เรียน					
18	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น สัมมนา ประกวด แข่งขัน ชมนิทรรศการ ต่างๆ					
19	ข้าพเจ้าคบเพื่อนที่เป็นผู้รู้					

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		ทำเป็นประจำ 5	ทำบ่อย 4	ทำบ้างไม่ ทำบ้าง 3	ไม่ค่อย ทำ 2	ไม่ทำ เลย 1
20	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา					
21	ด้านการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ข้าพเจ้าเห็นประโยชน์ของการปรับปรุงตนเอง					
22	ข้าพเจ้าใช้ผลของการประเมินมาพัฒนาตนเอง					
23	ข้าพเจ้าเห็นตนเองมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
24	ข้าพเจ้ามีการประเมินการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
25	ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ข้าพเจ้าสำรวจข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง					
26	ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ					
27	ข้าพเจ้าวางแผนสิ่งที่จะต้องทำไว้ล่วงหน้า					

(ดัดแปลงจาก แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ของ วราภรณ์ ขวัญกิจสโรช, 2550)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษา

ลักษณะแบบสอบถามการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของนิสิตนักศึกษาเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ลักษณะ Likert's Scale Type (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) มีความหมายตามลำดับ ดังนี้

- คะแนน 1.00 - 1.50 หมายความว่า ไม่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- คะแนน 1.51 - 2.50 หมายความว่า ค่อนข้างไม่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- คะแนน 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องปานกลาง
- คะแนน 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องดี
- คะแนน 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องดีมาก

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีเกณฑ์ดังนี้

ระดับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	พฤติกรรม
มีการเรียนรู้เป็นอย่างดีมาก	5
มีการเรียนรู้เป็นอย่างดี	4
มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องปานกลาง	3
ค่อนข้างไม่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	2
ไม่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1

แปลผลคะแนนรวม ดังนี้

109-135	หมายถึง มีการเรียนรู้เป็นอย่างดี ดีมาก
82-108	หมายถึง มีการเรียนรู้เป็นอย่างดี ดี
55-81	หมายถึง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ปานกลาง
28-54	หมายถึง ค่อนข้างไม่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ต่ำกว่า 27	หมายถึง ไม่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ควรปรับปรุง

กิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ครั้งที่ 13 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อสรุปผลที่ได้จากการฝึกอบรมและมีเจตคติที่ดีในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มี
อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาได้

การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาวัดได้จาก
การเขียนอธิบายอัตลักษณ์ของตนเอง^{***(11)}ในฐานะที่เป็นนิสิตนักศึกษาได้

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

อธิบายอัตลักษณ์ของตนเองในฐานะที่เป็นนิสิตนักศึกษาได้ รวมถึงแนวทางการพัฒนา
ตนเองให้เป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. นักศึกษาร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมฝึกอบรมและอาจารย์สรุปเพิ่มเติม
2. นักศึกษาเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของตนเองในฐานะนิสิตนักศึกษา
และเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้
3. อาจารย์กล่าวขอบคุณนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการเข้าฝึกอบรม และกล่าวปิด
กิจกรรม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
2. แบบแสดงความคิดเห็นอัตลักษณ์ของตนเองนิสิตนักศึกษาและแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้
3. แบบประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษา

การประเมินกิจกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค)

เอกสารประกอบ 1

ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

ความหมายของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

อัตลักษณ์ หมายถึง การเข้าใจและยอมรับตนเอง รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนตามที่สังคมรอบตัวกำหนด รวมถึงมีแนวทางในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และมีความสามารถทางวิชาชีพ

อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา หมายถึง การเข้าใจและยอมรับตนเอง รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนตามที่สถาบันอุดมศึกษา สังคมรอบตัวกำหนด รวมถึงมีแนวทางในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และมีความสามารถทางวิชาการ โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ

องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบของอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

- 1) อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล คือ ความมั่นใจในร่างกาย บทบาททางเพศ
- 2) อัตลักษณ์ด้านสังคม คือ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และการเมือง
- 3) อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต คือ การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน และการมีจิต

สาธารณะ

4) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ คือ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์ที่ใช้กำหนดสถานะทางอัตลักษณ์

ภาวะวิกฤต	สถานะทางอัตลักษณ์			
	สับสนใน อัตลักษณ์	ไม่สำเร็จ ต้อง อาศัยแนวคิด จากผู้อื่น	อัตลักษณ์ไม่ แน่นอน	ค้นหาอัต ลักษณ์ของ ตนได้อย่าง สมบูรณ์
การเกิดปัญหา ต่างๆ	มีหรือไม่มี	ไม่มี	มี	มี
การตกลงใจที่จะ ปฏิบัติในสิ่งที่ ถูกต้อง	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี

แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

1. ฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาด้วยการให้ศึกษากรณีตัวอย่างและร่วมหาแนวทางในการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง
2. ให้นิสิตนักศึกษาฝึกปฏิบัติด้วยการศึกษานอกสถานที่และการฝึกปฏิบัติทักษะที่จำเป็นสำหรับนิสิตนักศึกษา
3. ส่งเสริมการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนิสิตนักศึกษา

เอกสารประกอบ 2

แบบประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษา (หลังการฝึกอบรม)

ชื่อนิสิตนักศึกษา _____

คณะ _____ สาขาวิชา _____

นักศึกษาจงอธิบายอัตลักษณ์ของตนเองในฐานะเป็นนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษาได้รับประโยชน์อะไรบ้างในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

ภาคผนวก ค
แบบสังเกตพฤติกรรมนิสิตนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม
(สำหรับผู้ฝึกอบรมและวิทยากร)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต					รวม	แปลผล	รายละเอียด
		ยอมรับซึ่งกันและกัน	กล้าแสดงออก	คล่องแคล่ว ฉับไว	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	ตั้งใจทำกิจกรรม			
		4	4	4	4	4			
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									

ระดับคุณภาพ

- 4 คะแนน 19 - 20 ระดับดีมาก
 3 คะแนน 17-18 ระดับดี
 2 คะแนน 15-16 ระดับพอใช้
 1 คะแนนต่ำกว่า 15 ระดับปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1	ยอมรับซึ่งกันและกัน	ยอมรับและเป็นมิตรกับเพื่อนทุกคนในกลุ่ม	ยอมรับและเป็นมิตรกับเพื่อนบางคน ที่ตนคุ้นเคย	ยอมรับเฉพาะเพื่อนสนิท	ไม่ให้การยอมรับเพื่อนในกลุ่ม/เก็บตัวเอง
2	กล้าแสดงออก	ให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ	ให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นเฉพาะกิจกรรมสำคัญ	ให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นบางกิจกรรม	ไม่ให้ความร่วมมือและไม่แสดงความคิดเห็นทุกกิจกรรม
3	คล่องแคล่วฉับไว	มีความคล่องแคล่วฉับไวในการร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	มีความคล่องแคล่วฉับไวในการร่วมกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมสำคัญ	มีความคล่องแคล่วฉับไวในการร่วมกิจกรรมบางกิจกรรม	ไม่มีความคล่องแคล่วฉับไวในทุกรายการ
4	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมสำคัญ	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในบางกิจกรรม	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร
5	ตั้งใจทำกิจกรรม	รู้ตัวเสมอว่าขณะนี้กำลังทำอะไร รู้สึกอย่างไรกับตนเองหรือสิ่งที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว	รู้ตัวบ้างว่าขณะนี้กำลังทำอะไร รู้สึกอย่างไรกับตนเองหรือสิ่งที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว	รู้ตัวบ้างไม่รู้ตัวบ้างว่าขณะนี้กำลังทำอะไร รู้สึกอย่างไรกับตนเองหรือสิ่งที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว	ไม่รู้สึกรู้ว่าตัวเองกำลังทำอะไร หรือมีอะไรเกิดขึ้นรอบๆ ตัว ไม่รู้สึกรู้ว่าตัวเองกำลังทำอะไร หรือมีอะไรเกิดขึ้นรอบๆ ตัว

ภาคผนวก ง
แบบประเมินกิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
(สำหรับนิสิตนักศึกษา)

**แบบประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมฝึกอบรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
(สำหรับนิสิตนักศึกษา)**

กรุณาใส่เครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามระดับความพึงพอใจต่อไปนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยมาก

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านเนื้อหา					
1. การจัดเนื้อหาของโปรแกรมฝึกอบรมมีความต่อเนื่องและเข้าใจง่าย					
2. เนื้อหาของโปรแกรมฝึกอบรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แจ้งไว้					
3. เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสม					
4. เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมทำให้นักศึกษามีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น					
ด้านกระบวนการ					
5. การจัดการฝึกอบรมเป็นไปตามลำดับขั้นอย่างชัดเจน					
6. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความหลากหลาย					
7. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา					
8. นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
9. เวลาที่ใช้ในการจัดอบรมกับกิจกรรมมีความเหมาะสม					
10. สถานที่จัดอบรมมีความเหมาะสม					
ด้านการใช้สื่อและเอกสารต่างๆในการฝึกอบรม					
11. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความชัดเจนและเหมาะสม					
12. เอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
13. กิจกรรมในโปรแกรมฝึกอบรมทำให้นักศึกษานำไปใช้ประโยชน์ได้จริง					
14. นักศึกษารู้จักคิดใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาจากการทำกิจกรรม					
15. กิจกรรมในโปรแกรมฝึกอบรมมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 รุ่นต่อไป					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกความเห็นของท่าน

ภาคผนวก จ
แบบสรุปรายงานงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

แบบสรุบบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโปรแกรมฝึกอบรม

ในการจัดกิจกรรมมีงบประมาณที่ใช้โดยประมาณดังนี้

รายการค่าใช้จ่าย	ราคา	หมายเหตุ
ค่าถ่ายเอกสารประกอบการอบรม	3,500	
ค่าเดินทางไปทัศนศึกษา ไป 2 แห่ง	3,000	นักศึกษาที่นั่งรถรับจ้าง
ค่าของที่ระลึกสำหรับวิทยากร (ครั้งละ 700 บาท จำนวน 4 ครั้ง)	2,800	
ค่าอาหารว่าง-น้ำดื่มสำหรับนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรม 15วัน คนละ 25 บาท จำนวน 30 คน	11,250	
รวม (บาท)	20,550	

หมายเหตุ รายการงบประมาณสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ภาคผนวก จ
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและวิทยากร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและวิทยากร

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหารายข้อ (Item Content Validity) ของแบบวัดอัตถัลักษณะนิสัยนักศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัยและ/หรือด้านการวัดการประเมินผล จำนวน 2 ท่าน และ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 ท่าน รวมจำนวน 5 ท่าน

รายชื่อ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน	สถาบัน
1. ดร.วรรณิ เจตจำนงนุช	จิตวิทยาการศึกษา	อาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร. อัจฉรา ไชยูปถัมภ์	การพัฒนานิสิตนักศึกษา	อาจารย์ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร.ปริยากร มนุเสวต	การพัฒนานิสิตนักศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
4. ผศ.ดร. ญัฐภรณ์ หลาวทอง	การวิจัยและ/หรือด้านการวัดการประเมินผล	อาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ดร. ภัทราวดี มากมี	การวิจัยและ/หรือด้านการวัดการประเมินผล	อาจารย์สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา อุตลักษณะนิตินันท์ศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางอุดมศึกษา จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักสูตรและการสอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร การศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 ท่าน รวมจำนวน 5 ท่าน

รายชื่อ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน	สถาบัน
1. ดร. อัจฉรา ไชยปัทม์ภัก	อุดมศึกษา	อาจารย์ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร. เจลิมชัย มนุเสวต	อุดมศึกษา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยสหวิทยาการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
3.รศ.ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์	อุดมศึกษา	อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตร ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Ed.D.)มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
4. ผศ. บุญมาส สินธุประมา	หลักสูตรและการ สอนใน ระดับอุดมศึกษา	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (อดีตรองอธิการบดีฝ่าย วิชาการ)
5. รศ.ดร.สุรชัย สิกขาบัณฑิต	บริหารการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา	อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา การบริหารการศึกษาและผู้นำการ เปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์น เอเซีย

3. ตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนา
 อุตสาหกรรมนิสิตนักศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิต
 นักศึกษา จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2
 ท่าน รวมจำนวน 5 ท่าน

รายชื่อ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน	สถาบัน
1. ดร. อัจฉรา ไชยปัทม์ภัก	อุดมศึกษา	อาจารย์ภาควิชานโยบาย การ จัดการและความเป็นผู้นำทาง การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร. ปรียากร มนุเสวต	อุดมศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
4.รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์	อุดมศึกษา	อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษา ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษาและผู้นำการ เปลี่ยนแปลง (Ed.D.)มหาวิทยาลัย อีสเทิร์นเอเซีย
5. รศ.ดร.สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต	หลักสูตรและการสอน ในระดับอุดมศึกษา	อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
5. ดร.สุจิตรา ไอสถอภีรักษ์	หลักสูตรและการสอน ในระดับอุดมศึกษา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยสหวิทยาการเพื่อการ พัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย อลงกรณ์

วิทยาการอบรมในโปรแกรมพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

รายชื่อ	วิทยาการอบรมกิจกรรม	สถาบัน
1.อ.ธนากร จารุตั้งสกุล	กิจกรรมที่ 5 ประชาธิปไตยใน สถาบันอุดมศึกษา กิจกรรมที่ 10 เรื่อง จิตอาสา สร้างสรรค์สังคม	อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
2.อ.สุปราณี วงษ์แสง จันทร์	กิจกรรมที่ 13 เรื่อง IT University	อาจารย์คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยอีส เทิร์นเอเซีย
3.คุณอรอนงค์ อุดม วงศ์	กิจกรรมที่ 14 เรื่อง ใฝ่รู้เป็น นิสัย สนใจห้องสมุด	เจ้าหน้าที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ภาคผนวก ช
สรุปข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิของแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC (N=5)
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
1. อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล 1.1) ความมั่นใจในร่างกาย - การมีความมั่นใจในรูปร่าง 1. ข้าพเจ้าพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง	5	---	---	1
2. ข้าพเจ้าขาดความเชื่อมั่นในรูปร่างของตนเอง (R) - การเข้าใจและควบคุมอารมณ์อารมณ์ของตนเอง	3	2	---	0.6
3. ถ้ามีคนมาทำให้โกรธ ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองได้ - การเป็นตัวของตัวเองในการแต่งกาย แสดงท่าทาง	4	1	---	0.8
4. ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจเมื่อแต่งกายถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย - การเป็นตัวของตัวเองในการแต่งกายและท่าทางต่างๆจากเพื่อนหรือคนที่ชื่นชอบ (R)	5	---	---	1
5. ข้าพเจ้าชอบเลียนแบบการแต่งกายและท่าทางต่างๆจากเพื่อนหรือคนที่ชื่นชอบ (R) 1.2) บทบาททางเพศ - การแสดงลักษณะความเป็นชายหรือหญิงได้เหมาะสมกับเพศของตนเองเพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม	5	---	---	1
6. ข้าพเจ้าแต่งกายได้เหมาะสมตามเพศของตน - การมีความมั่นใจและและเป็นตัวของตัวเองในการแสดงออกตามเพศของตน	4	1	---	0.8
7. ข้าพเจ้ามั่นใจว่าตนเองแสดงความเป็นชายหรือความเป็นหญิงตามสภาพจริงอย่างเหมาะสมแล้ว 8. ข้าพเจ้ากังวลหากไม่มีคู่วัยในขณะกำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย (R)	4	1	---	0.8
2. อัตลักษณ์ด้านสังคม 2.1) ศาสนา - การมีหลักธรรมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ 9. ถ้าข้าพเจ้าพบของใช้ที่มีผู้ลืมไว้ ข้าพเจ้าจะนำไปส่งให้อาจารย์ประจำคณาจารย์	4	1	---	0.8

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC (N=5)
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
10. ข้าพเจ้าไม่ทุจริตในการสอบ	5	---	---	1
11. ข้าพเจ้าลอกการบ้านและรายงานของเพื่อน เพื่อให้ทันเวลาส่ง (R)	5	---	---	1
- การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ 12. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนเองนับถือ เช่น วันทอดกฐิน วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ เป็นต้น	5	---	---	1
2.2) วัฒนธรรมประเพณี - การมีมารยาทในสังคม 13. เมื่อข้าพเจ้าอยู่กับเพื่อนสนิท ข้าพเจ้าจะพูดเสียงดังและใช้คำไม่สุภาพ (R)	4	1	---	0.8
14. ขณะที่อาจารย์กำลังสอน ถ้าข้าพเจ้าอยากออกจากห้องเรียน ข้าพเจ้าจะเดินออกไปเลย (R)	5	---	---	1
15. ในวงสนทนาขณะที่เพื่อนกำลังพูด ถ้าข้าพเจ้าอยากจะทำอะไร ข้าพเจ้าจะรีบพูดแซงขึ้นมาทันที (R)	5	---	---	1
16. เมื่อพบอาจารย์ข้าพเจ้าทำความเคารพทุกครั้ง	5	---	---	1
17. ข้าพเจ้าเห็นอาจารย์ถือของหนักเดินผ่านมา ข้าพเจ้ารีบเข้าไปช่วยถือเป็นประจำ	4	1	---	0.8
- การมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุง ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม 18. ข้าพเจ้าไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น เช่น วันไหว้ครู วันลอยกระทง เป็นต้น (R)	4	1	---	0.8
19. เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ ข้าพเจ้ายืนตรงเพื่อเคารพธงชาติ	5	---	---	1
20. ข้าพเจ้าระมัดระวังในการพูดและการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยเฉพาะในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	5	---	---	1

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC (N=5)
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
2.3) การเมือง				
- การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง				
21. ข้าพเจ้าใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในมหาวิทยาลัย เช่น เลือกหัวหน้าห้อง เลือกประธานนิสิตนักศึกษา เป็นต้น	5	---	---	1
22. ข้าพเจ้าไม่สนใจไม่สนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น และประเทศ เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) เป็นต้น (R)	4	1	---	0.8
- การแสดงความสนใจในกิจกรรมทางการเมือง				
23. ข้าพเจ้าติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐ จากการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต อย่างต่อเนื่อง	5	---	---	1
24. ข้าพเจ้านำข่าวสารทางการเมืองที่ดู ฟัง หรืออ่าน ไปวิพากษ์วิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน	5	---	---	1
25. ข้าพเจ้าไม่ชอบเข้าร่วมฟังคำปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับประเทศ (R)	5	---	---	1
3. อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต				
3.1) การมีอุดมการณ์				
- การมีคติประจำใจยึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิต				
26. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อไม่ให้พ่อแม่ผิดหวัง	5	---	---	1
27. ข้าพเจ้าไม่มีคติประจำใจยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิต (R)	5	---	---	1
28. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะทำงานเพื่อรับใช้สังคม	5	---	---	1
29. ข้าพเจ้าจะประกอบอาชีพด้วยความสุจริต เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี	5	---	---	1
- การมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตและจะทำตามที่ได้วางแผนไว้				
30. ข้าพเจ้าไม่มีเป้าหมายในการเรียนเพื่ออนาคตของข้าพเจ้า (R)	5	---	---	1

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC (N=5)
	สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
31. เมื่อมีการบ้าน รายงาน ข้าพเจ้าวางแผนในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย	5	---	---	1
32. เมื่อข้าพเจ้าพบอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้ามักทอดทิ้งหรือล้มเลิกการทำงานนั้น (R)	5	---	---	1
33. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสในการทำงานที่ดี	5	---	---	1
3.2) การคบเพื่อน - การเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งกับเพื่อน เพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ				
34. ข้าพเจ้าคบเพื่อนต่างเพศโดยอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม	5	---	---	1
35. ถ้าเพื่อนชักชวนให้ทดลองสิ่งที่ยังสงสัยว่าอาจเป็นยาเสพติด ข้าพเจ้าก็อยากจะทำลอง ไม่ปฏิเสธ (R)	5	---	---	1
36. เพื่อนของข้าพเจ้าตักเตือนให้ข้าพเจ้ามีความตั้งใจเล่าเรียนมากขึ้น เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกเกียจคร้านในการเรียน	5	---	---	1
37. เมื่อถึงเวลาเรียน เพื่อนของข้าพเจ้ามักชักชวนไปเที่ยวเล่น เพื่อหาความบันเทิง ทำให้เสียเวลาเรียน (R)	5	---	---	1
38. ข้าพเจ้ามีเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ เพราะทำให้ได้มุมมองที่หลากหลาย	5	---	---	1
3.3) การมีจิตสาธารณะ - การแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละทรัพย์สินหรือ แรงงานของตนเองเพื่อส่วนรวม				
39. ข้าพเจ้าบริจาคสิ่งของหรือทรัพย์สินให้กับผู้ที่ขาดแคลนหรือเดือดร้อน	5	---	---	1
40. ช่วงปิดเทอม ข้าพเจ้าไปทำกิจกรรม เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน	5	---	---	1
41. เมื่อเพื่อนมีความจำเป็นมาขอยืมเงิน แม้ข้าพเจ้ามีข้าพเจ้าก็จะไม่ให้(R)	5	---	---	1
42. เมื่อมหาวิทยาลัยปิดประกาศให้ไปเชียร์กีฬา ข้าพเจ้าก็ตั้งใจไปร่วมเชียร์กีฬา	5	---	---	1

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC (N=5)
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
43. ข้าพเจ้าทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางธรรมชาติ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น	5	---	---	1
- การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของมหาวิทยาลัยและสังคม				
44. ข้าพเจ้าไม่ทำลายและช่วยดูแลรักษาของส่วนรวมในมหาวิทยาลัย	5	---	---	1
45. ข้าพเจ้ามักขีดเขียนบนโต๊ะในห้องบรรยาย (R)	5	---	---	1
4. อัตลักษณ์ด้านวิชาการ				
4.1) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ				
- การมีจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ				
46. ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต	5	---	---	1
47. ข้าพเจ้ามั่นใจในตนเองว่าจะประกอบอาชีพอะไรในอนาคต	5	---	---	1
48. ข้าพเจ้าคิดว่า วิชาที่เรียนในปัจจุบันจะทำให้ข้าพเจ้าประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จ	5	---	---	1
- การศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เกี่ยวกับอาชีพในสาขาวิชาที่ศึกษา				
49. ข้าพเจ้าไม่เคยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพในสาขาที่ตนเองศึกษา(R)	5	---	---	1
50. ข้าพเจ้าได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และได้ฝึกหัดเพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง	5	---	---	1
4.2) การมีทักษะการสื่อสาร				
- การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น				
51. ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้จะไม่ตรงกับของตนเอง	5	---	---	1

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC (N=5)
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
- การเป็นผู้นำผู้ตาม				
52. ข้าพเจ้าปฏิเสธเมื่อมีเพื่อนเสนอให้เป็นหัวหน้าหรือเลขาของกลุ่ม ในการทำงานต่างๆ (R)	5	---	---	1
53. เมื่อมีข้อสงสัย ข้าพเจ้าไม่กล้าถามคำถามอาจารย์ในห้องเรียน	5	---	---	1
54. ข้าพเจ้ามีความรู้ความสามารถไม่ด้อยไปกว่าคนอื่น	5	---	---	1
55. ข้าพเจ้ามักส่งงานไม่ทันและไม่ครบตามที่อาจารย์มอบหมาย (R)	5	---	---	1
- การมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม				
56. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ข้าพเจ้าได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกลุ่ม	5	---	---	1
57. เวลาทำงานร่วมกันแล้วผิดพลาด มักเป็นความผิดของคนอื่น(R)	5	---	---	1
58. ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี แม้คนนั้นจะไม่เป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกับข้าพเจ้า	5	---	---	1
4.3) การใช้เทคโนโลยี				
- เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการศึกษาหาความรู้				
59. ข้าพเจ้าสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำรายงานสืบค้นข้อมูล และนำเสนอผลงานได้	5	---	---	1
60. ส่วนใหญ่ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบันเทิง เช่น เล่นเกม คุยกับเพื่อน หรือดูหนัง วันละหลายชั่วโมง (R)	5	---	---	1
4.4) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง				
- ความสนใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา				
61. ข้าพเจ้าสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งในและนอกสาขาวิชาที่เรียนอยู่ตลอดเวลา	5	---	---	1
62. ข้าพเจ้าไม่ได้ติดตามข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยและในสังคม (R)	5	---	---	1

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC (N=5)
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถของตน				
63. ข้าพเจ้าสนใจและมักเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ ในกิจกรรมวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ	5	---	---	1
64. ข้าพเจ้าไม่เคยเข้าฟังการอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยหรือชมรมต่างๆ จัดขึ้น (R)	5	---	---	1

สรุปข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา

องค์ประกอบ	ข้อเสนอแนะ
1. องค์ประกอบของการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา	การพัฒนาที่นำมาใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นกรอบแนวคิดที่พยายามไปจัดวางให้ผู้ถูกศึกษาอยู่ในแนวทางของทฤษฎีที่เลือกมาเพียงส่วนหนึ่ง ประเด็นอัตลักษณ์มีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ 2 ทาง การแสดงให้เห็นจากภายในออกไป และมีกระบวนการจากภายนอกที่สะท้อนกลับเข้ามาที่ผู้แสดงอัตลักษณ์ด้วย ดังนั้นไม่ควรละเลยกรอบแนวคิดทางมิติวัฒนธรรม รวมทั้งรูปแบบที่จะเข้าถึงความแตกต่างของผู้ถูกศึกษาที่เป็นโลกทัศน์จากมุมมองภายในของนักศึกษา
2. เป้าหมาย	<p>- ภาพรวมของเป้าหมายเน้นตามกรอบ <i>TQF</i>⁽¹⁾ และตามที่สถาบันศึกษากำหนด ไม่ได้ระบุชัดเจนให้เห็นอัตลักษณ์ที่ควรมาจาก <i>กลุ่มสาขา</i>⁽²⁾ ที่มีความหลากหลายมาก</p> <p>- เป้าหมายใหญ่ไม่น่าจะเป็นเกณฑ์วัดตัวเดียว มีแนวทางพิจารณาความแตกต่างของ 3 กลุ่มสาขาวิชา ตัวแปรของหลักสูตรจะสะท้อนความหลากหลายที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย</p> <p>- ควรกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการพัฒนาจริง ซึ่งใช้เวลาในมหาวิทยาลัยถึง 4 ปี ควรกำหนดความเหมาะสมของอัตลักษณ์ตามชั้นปีของนิสิตนักศึกษา</p>
3. องค์กรหรือหน่วยงานรับผิดชอบ	<p>- อาจมีแนวทางพิจารณาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น <i>ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม</i>⁽³⁾ หรือหน่วยงานในมหาวิทยาลัย บางแห่งที่มีการจัดกิจกรรม, รับผิดชอบ สนับสนุน ในส่วนของอัตลักษณ์ของชนกลุ่มชาติพันธุ์ ศาสนา โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษา ในภูมิภาค ทั้งรัฐและเอกชน บางสถาบันเป็นมูลนิธิ เป็นต้น เช่นมหาวิทยาลัยพายัพอยู่ภายใต้ Mission ของสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย</p> <p>- ไม่ควรกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบของกิจการนิสิตนักศึกษาเพียงฝ่ายเดียว แต่ควรเป็นความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนานิสิตนักศึกษา ซึ่งทั้งกิจการนักศึกษา <i>ฝ่ายวิชาการ</i>⁽⁴⁾ และทุกฝ่ายที่ต้องสนับสนุนและติดตาม</p>

องค์ประกอบ	ข้อเสนอแนะ
4. ผู้รับผิดชอบโดยตรง	<p>-มีแนวทางพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติม ผู้รับผิดชอบในสถาบันของรัฐ เอกชน มีผู้รับผิดชอบและกลไกที่แตกต่างกัน ในบางแห่ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีกลไกของ<i>คณะกรรมการ</i>**⁽⁵⁾ที่เข้มแข็งมาก</p> <p>-ควรเป็นทุกฝ่าย ทั้งกิจการนักศึกษา <i>ฝ่ายวิชาการ</i>**⁽⁶⁾ และทุกฝ่าย โดยมีการดูแลอย่างใกล้ชิด</p>
5. วิธีการดำเนินงาน	<p>มีแนวทางพิจารณารอบวิธีคิด โลกทัศน์ของกลุ่มผู้ถูกศึกษาภายใต้ความแตกต่าง</p>
5.1 การหาความจำเป็นของการฝึกอบรม	<p>บริบททางสังคมวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ รวมทั้งการมองปัญหา ความจำเป็นของกลุ่มเหล่านี้จะแตกต่างกัน ควรมีขั้นตอนการสังเคราะห์ตัวแปรเหล่านี้</p>
5.2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม	<p>-ตัวกิจกรรมรวมทั้งชื่อกิจกรรม เป็นส่วนสำคัญในการสะท้อนตัวตนของอัตลักษณ์ได้ ดังนั้น</p> <p>1) มีแนวทางการให้ความสำคัญ รายละเอียดในเชิงกระบวนการวิธีคิดเพิ่มเติม ที่สะท้อนอัตลักษณ์ใกล้เคียงกับบริบทของความแตกต่าง</p> <p>2) ประเด็นเรื่องกายภาพ เช่น การแสดงออกภายนอกด้วยเครื่องแต่งกาย มีมิติของการควบคุมทางสังคมและการแต่งกายตามบัญญัติศาสนา ที่เพิ่มเติม</p> <p>3) ประเด็นกิจกรรม “งามอย่างไทย” อาจพิจารณาเพิ่มเติมว่า ไม่ควรละเลยเรื่องชาติพันธุ์ คำว่า “ไทย” ในความหมายของรัฐไทย เป็นความหมายในกรอบอะไร หรือเป็นเพียงความหมายวัฒนธรรมไทย กรุงเทพฯ เป็นต้น</p> <p>3) ประเด็น IT ได้แก่การเข้าถึงเทคโนโลยี ซึ่งมีความแตกต่างมาก ระหว่างกลุ่มนักศึกษาสถาบันรัฐ-เอกชน ปัจจุบัน IT , Social Network เป็นตัวแปรในการกำหนดโลกทัศน์/อัตลักษณ์เฉพาะกลุ่มสูงมาก เป็นต้น</p> <p>4) เนื่องจากการทดลองครั้งนี้มีเวลาเพียง 3 เดือน แต่มีถึง 14 กิจกรรมทำให้ไม่แน่ใจว่าภายในระยะเวลาเท่านี้จะพัฒนาอัตลักษณ์ย่อยได้ครบทั้งหมดหรือไม่ ผู้วิจัยควรลดอัตลักษณ์ย่อยลงเพื่อการทดลองนี้ก่อน</p>

องค์ประกอบ	ข้อเสนอแนะ
5.3 การกำหนดโครงการฝึกอบรม	<p>- การเลือกเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นั้นไม่แน่ใจว่า การที่นักศึกษาเริ่มมาเรียนแค่เพียง 1 ปี สามารถสะท้อนชัดเจนในเป้าหมายชีวิตหรือไม่ และกรณีมีนักศึกษาจำนวนมากพร้อมจะเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา</p> <p>- เวลาสั้นมากกับ 12 อัตรลักษณ์ย่อย ควรลดอัตรลักษณ์ย่อยลงให้เหมาะสมกับระยะเวลาทดลอง เพื่อนำร่องให้เห็นว่าได้ผล เพราะของจริงมีเวลาถึง 4 ปี บางกิจกรรมเพียง 2 ชั่วโมงคงไม่เห็นผลอะไร</p>
5.4 การประเมินผลและติดตามการฝึกอบรม	<p>ควรเพิ่มเติมรายละเอียดระหว่างดำเนินการ <u>เพิ่มแบบสังเกตพฤติกรรม</u> ^{**⁽⁷⁾} เพื่อให้เห็นปฏิริยาการสื่อสาร 2 ทาง ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา</p>
6. การประเมินผลรูปแบบ	<p>การประเมินต้นทุน <u>งบประมาณ</u> ^{**⁽⁸⁾} ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกอบรมด้วย เพราะว่าเมื่อนำไปปฏิบัติจริง เป็นปัจจัยสำคัญในการนำไปใช้ประโยชน์ที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ</p>

สรุปข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรม
การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตนักศึกษา

กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ
ไม่มี

กิจกรรมที่ 2 สบายหล่อได้ หากมั่นใจในตนเอง

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	ส่วนสำคัญน่าจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในการดูแล สุขภาพ ^{***(1)}
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการพักผ่อนนอนหลับ และ <u>การรู้จัก ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์</u> ^{***(2)} วิทยานิเทศมักชอบนอนดึกเพราะ ใช้คอมพิวเตอร์และพูดโทรศัพท์ อาจไม่ใช่แค่เรื่องน้ำหนักเกิน
3. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	-ภาพข่าวและเนื้อหาข่าวเสนอควรระบุว่าเป็นในลักษณะใด -VCD ควรระบุเป็นวีดิทัศน์
4. การวัดและประเมินผล	-ความตรงเวลาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ควรตัดทิ้งในทุก กิจกรรม -ควรปรับหัวข้อ “การวัดผลและประเมินผล” เป็น “การประเมิน กิจกรรม” เนื่องจากการวัดผลและประเมินผลจะอยู่ในหัวข้อ “การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ” แล้ว โดยปรับในทุกกิจกรรม

กิจกรรมที่ 3 คนรุ่นใหม่เข้าใจเพศศึกษา

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	ในวัตถุประสงค์ไม่ได้ระบุเรื่องวัย เนื้อหาน่าจะเป็นการ แสดงบุคลิกทางเพศให้เหมาะสม ^{***(3)} และ มั่นใจ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	การกำหนด <i>Role Model</i> ^{***(4)} ที่ยกตัวอย่างในกิจกรรมอาจให้ นักศึกษาอภิปรายเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มนักศึกษา

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
3. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ <i>เพศศึกษา</i> *** ⁽⁵⁾ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ใด

กิจกรรมที่ 4 การเมืองเรื่องของเรา

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. การบรรลุดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	-เนื่องจากสถาบันทุกแห่งต้องตอบรับนโยบาย 3D จาก สกอ. ซึ่งควรมีการวัดผลให้ผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่นได้คะแนนร้อยละ75-80*** ⁽⁶⁾ -ควรระงับการวัดผลจากแบบทดสอบให้ชัดเจน
2. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ความรู้เพิ่มเติมในรูปแบบใด ควรระบุด้วย

กิจกรรมที่ 5 งามอย่างไทย

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
การวัดและประเมินผล	วัตถุประสงค์ไม่ได้ระบุความตรงต่อเวลา

กิจกรรมที่ 6 แต่งใจ เสริมคุณธรรม นำสังคม

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ความรู้เพิ่มเติมในลักษณะใด ควรระบุด้วย
2. การวัดและประเมินผล	ควรระงับการวัดจากแบบทดสอบให้ชัดเจน ความตรงต่อเวลาไม่มีในวัตถุประสงค์

กิจกรรมที่ 7 น้องใหม่หัวใจพอเพียง

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้	วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เป้าหมายในการดำเนินชีวิต ควรมุ่งประเด็น <u>วางแผนด้านการเรียน</u> *** ⁽⁷⁾

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
2. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	ควรมีเนื้อหาหลักการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ^{***(8)} ด้วย
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ภาวะวิกฤต ควรให้นักศึกษาชมVCD ด้านพระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงหรือทัศนศึกษา ^{***(9)} ในสถานที่จริง
4. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ความรู้เพิ่มเติมในลักษณะใด
5. การวัดและประเมินผล	ความตรงต่อเวลาไม่ได้ระบุ

กิจกรรมที่ 8 ฝ่าวิกฤตชีวิตมหาวิทยาลัย

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ความรู้เพิ่มเติมในลักษณะใด
2. การวัดและประเมินผล	ไม่ระบุเรื่องเวลา

กิจกรรมที่ 9 จิตอาสาสร้างสรรค์สังคม

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ความรู้เพิ่มเติมในลักษณะใด
2. การวัดและประเมินผล	ไม่ระบุเรื่องเวลา

กิจกรรมที่ 10 อาชีพมั่นคงอนาคตสดใส

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	ควรเพิ่มเรื่อง TQF ^{***(10)}
2. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ความรู้เพิ่มเติมในลักษณะใด
3. การวัดและประเมินผล	ไม่ระบุเรื่องเวลา

กิจกรรมที่ 11 ผู้นำที่ดี ต้องมีทักษะสื่อสาร

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้	มีข้อเดียวไม่ควรระบุเลขข้อ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เนื้อหาเรื่องการสื่อสารไม่ปรากฏในกิจกรรม

กิจกรรมที่ 12 IT University

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	ไม่ได้ระบุการวัดผลจากแบบทดสอบ

กิจกรรมที่ 13 ใฝ่รู้เป็นนิสัย สนใจห้องสมุด

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมเป็นเรื่องการใช้ห้องสมุดและการสืบค้น ยังไม่สื่อถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ 14 ปัจฉิมนิเทศ

รายการ	ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ควรเพิ่มให้นักศึกษาอธิบาย/เขียน <u>อัตลักษณ์ของตนเอง</u> ^{***(11)} หรืออัตลักษณ์ของกลุ่มได้

ภาคผนวก ญ
สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) (วรวิณี แกมเกตุ, 2551) ของแบบวัดอัตถัักษณ์นิสิตนักศึกษาที่สร้างขึ้น โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยมีเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ ดังนี้

ถ้า $IOC > 0.05$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

ถ้า $IOC \leq 0.05$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

2. วิเคราะห์เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-coefficient) (วรวิณี แกมเกตุ, 2551) โดยมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ k คือ จำนวนข้อ

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบวัดทั้งฉบับ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางสาวสุภัชฌานี ศรีเอี่ยม
 วัน เดือน ปีเกิด วันอังคารที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2523
 ภูมิลำเนา จังหวัดสมุทรสงคราม
 ที่อยู่ปัจจุบัน 55/182 ต.ลำผักกูด อ.อัญบุรี จ.ปทุมธานี
 การศึกษา การศึกษาระดับมัธยมปลาย
 โรงเรียนศรัทธาสมุทร จังหวัดสมุทรสงคราม
 การศึกษาระดับปริญญาตรี
 ปริญญาการศึกษบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร ปีการศึกษา 2544
 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ปีการศึกษา 2545
 การศึกษาระดับปริญญาโท
 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร ปีการศึกษา 2547
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน
 อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จ.ปทุมธานี